

تشریح کامل

مقاومت مصالح پوپوف

(جلد دوم)

مهندس مجید بوجاریان

Prepared Pdf By Rester

مسائل فصل یازدهم

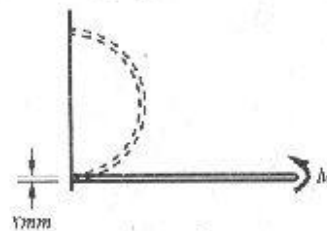
۱-۱۱. یک تسمه فولادی ۲×۶ میلی‌متر به طول ۳۱۴ میلی‌متر، همانند شکل در یک انتها گیردار شده است. مقدار لنگر لازم برای اینکه سر آزاد تسمه با دیوار تماس پیدا کند، چقدر است. تحت این شرایط حداکثر تنش ایجاد شده در تسمه چقدر می‌باشد. ضریب ارتجاعی را مساوی ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلی‌متر مربع فرض نمایید.

$$L = \pi R \Rightarrow R = \rho = \frac{L}{\pi} = \frac{۳۱۴}{\pi/۱۴} \Rightarrow \rho = ۱۰۰ \text{ mm}$$

$$I = \frac{bh^3}{۱۲} = \frac{۶(۲^3)}{۱۲} = ۴ \text{ mm}^4$$

$$M = \frac{EI}{\rho} = \frac{۲ \times ۱۰^۵ \times ۴}{۱۰۰} = ۸۰۰۰ \text{ N.mm}$$

$$|\sigma_{max}| = \frac{Ec}{\rho} = \frac{۲ \times ۱۰^۵ \times ۱}{۱۰۰} = ۲۰۰۰ \text{ N/mm}^2$$

مثال ۱-۱۱

۲-۱۱. یک میله آلومینیومی به قطر ۶ میلی‌متر به صورت حلقه‌ای به قطر متوسط ۳ متر خم شده است. حداکثر تنش به وجود آمده در میله چقدر می‌باشد. ضریب ارتجاعی را مساوی $۰/۷ \times ۱۰^۵$ نیوتن بر میلی‌متر مربع فرض نمایید.

$$E = ۰/۷ \times ۱۰^۵ \text{ N/mm}^2$$

$$\rho = \frac{\bar{D}}{2} = \frac{۳}{۲} = ۱/۵ \text{ m} ; \quad c = \frac{d}{2} = \frac{۶}{2} = ۳ \text{ mm}$$

$$|\sigma_{max}| = \frac{Ec}{\rho} = \frac{۰/۷ \times ۱۰^۵ \times ۳}{۱/۵ \times ۱۰^3} = ۱۴۰ \text{ N/mm}^2$$

۳-۱۱. اگر تنش‌های ناشی از خمش در حول محور $X-X$ یک تیر با نیمرخ $IPE ۲۰۰$ مساوی ۱۴۰ نیوتن بر میلی‌متر مربع (مگاپاسکال) باشد، شعاع انحنای آن چقدر خواهد بود. ضریب ارتجاعی را مساوی ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلی‌متر مربع فرض نمایید.

$$\sigma_{max} = ۱۴۰ \text{ N/mm}^2 ; \quad c = \frac{h}{2} = \frac{۲۰۰}{2} = ۱۰۰ \text{ mm}$$

$$|\sigma_{max}| = \frac{Ec}{\rho} \Rightarrow \rho = \frac{۲ \times ۱۰^۵ \times ۱۰۰}{۱۴۰} \times ۱۰^{-۳} = ۱۴۲/۸۶ \text{ m}$$

۴-۱۱. اگر رابطه منحنی ارتجاعی برای یک تیر ساده به دهانه L و EI ثابت، به صورت $v = (k/۳۶۰EI)(-۳x^۵ + ۱۰x^۳L^2 - ۷xL^3)$

باشد، بارگذاری تیر را تعیین نمایید.

خیز در تیرها / ۹

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = q(x)$$

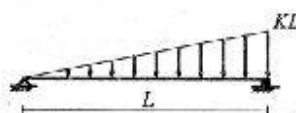
$$v = \frac{k}{360 EI} (-3x^3 + 10x^2 L^2 - 4x L^3)$$

$$v' = \frac{k}{360 EI} (-10x^2 + 20x L^2 - 4L^3)$$

$$v'' = \frac{k}{360 EI} (-20x + 20x L^2)$$

$$v''' = \frac{k}{360 EI} (-20 + 20L^2)$$

$$v^{(4)} = \frac{d^4 v}{dx^4} = \frac{k}{360 EI} (-20) \Rightarrow \boxed{q(x) = EI \frac{d^4 v}{dx^4} = -kx}$$

۵-۱۱. اگر رابطه منحنی ارتجاعی یک تیر با EI ثابت و دهانه L به صورت:

$$Eh v = M_0 (x^2 - x^2 L) / (4L)$$

باشد، مطلوب است: (الف) بارگذاری و وضعیت تکیه گاهی تیر (ب) رسم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی و شکل تغییر شکل یافته تیر.

الف:

$$EI v(x) = M_0 \frac{(x^2 - x^2 L)}{4L} \Rightarrow \begin{cases} v(0) = 0 \\ v(L) = 0 \end{cases}$$

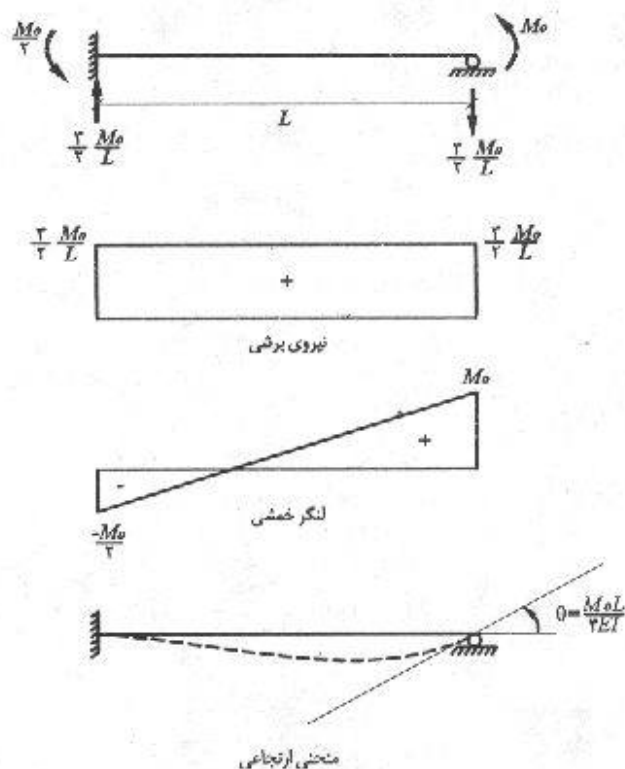
$$EI \theta(x) = M_0 \frac{(2x^2 - 2xL)}{4L} \Rightarrow \begin{cases} \theta(0) = 0 \\ \theta(L) = \frac{M_0 L}{4EI} \end{cases}$$

$$M(x) = EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M_0 \frac{(2x - 2L)}{4L} \Rightarrow \begin{cases} M(0) = -\frac{M_0}{2} \\ M(L) = M_0 \end{cases}$$

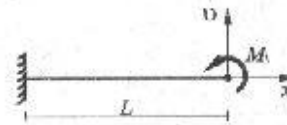
$$V(x) = EI \frac{d^3 v}{dx^3} = M_0 \left(\frac{2x}{4L} \right) = \frac{2}{4L} \frac{M_0}{L} \Rightarrow \begin{cases} V(0) = \frac{2}{4L} \frac{M_0}{L} \\ V(L) = \frac{2}{4L} \frac{M_0}{L} \end{cases}$$

$$q(x) = EI \frac{d^4 v}{dx^4} = 0$$

ب: با توجه به نتایج بدست آمده فوق، تیر به صورت یکسر ساده و یکسر گیردار به شکل زیر می باشد،

۶-۱۱. مثال ۱۱-۲ را با در نظر گرفتن مبدا مختصات در انتهای آزاد، مجدداً حل نمایید.

$$\left. \begin{aligned} v(-L) &= 0 \\ \theta(-L) &= 0 \end{aligned} \right\} \quad \left. \begin{aligned} M(0) &= M_1 \\ V(0) &= 0 \end{aligned} \right\}$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M(x) = M_1$$

$$EI \frac{dv}{dx} = M_1 x + C_1 : \quad \theta(-L) = 0 \Rightarrow -M_1 L + C_1 = 0 \Rightarrow C_1 = M_1 L$$

$$\therefore EI \frac{dv}{dx} = M_1 x + M_1 L$$

$$EI v = M_1 \frac{x^2}{2} + M_1 Lx + C_2 : \quad v(-L) = 0 \Rightarrow M_1 \frac{L^2}{2} - M_1 L^2 + C_2 = 0$$

$$\Rightarrow C_2 = M_1 \frac{L^2}{2}$$

$$\therefore v = \frac{M_1}{2EI} (x^2 + 2Lx + L^2)$$

بدیهی است می‌توانستیم از ابتدا با تبدیل x به $(x + L)$ در رابطه مثال (۱۱-۲) به نتیجه‌ی اخیر برسیم.

۷-۱۱. با استفاده از رابطه دیفرانسیل دقیق (رابطه ۲-۱۱)، نشان دهید که رابطه منحنی ارتجاعی در

مثال ۲-۱۱ به صورت $\rho^2 = x^2 + (v - \rho)^2$ می‌باشد که در آن ρ مقدار ثابتی می‌باشد (راهنمایی: از $dv/dx = \tan\theta$ استفاده نمایید و انتگرال‌گیری کنید).

$$\frac{1}{\rho} = \frac{\frac{d^2v}{dx^2}}{\left[1 + \left(\frac{dv}{dx}\right)^2\right]^{\frac{3}{2}}} \quad \frac{dv}{dx} = \tan\theta \Rightarrow \frac{d^2v}{dx^2} = (1 + \tan^2\theta) \frac{d\theta}{dx}$$

$$\frac{1}{\rho} = \frac{(1 + \tan^2\theta) \frac{d\theta}{dx}}{\left[1 + \tan^2\theta\right]^{\frac{3}{2}}} = \frac{\frac{d\theta}{dx}}{\left[1 + \tan^2\theta\right]^{\frac{1}{2}}} = \cos\theta \times \frac{d\theta}{dx} \rightarrow \frac{1}{\rho} dx = \cos\theta d\theta$$

$$\Rightarrow \frac{x}{\rho} = \sin\theta \rightarrow \frac{x^2}{\rho^2} = \sin^2\theta = \frac{\tan^2\theta}{1 + \tan^2\theta} \Rightarrow \frac{x^2}{\rho^2} = \frac{\left(\frac{dv}{dx}\right)^2}{1 + \left(\frac{dv}{dx}\right)^2}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{dv}{dx}\right)^2 = \frac{\frac{x^2}{\rho^2}}{1 - \frac{x^2}{\rho^2}} = \frac{x^2}{\rho^2 - x^2} \rightarrow \frac{dv}{dx} = \frac{x}{\sqrt{\rho^2 - x^2}}$$

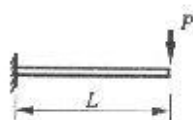
$$\Rightarrow v = -(\rho^2 - x^2)^{\frac{1}{2}} + c$$

$$v(0) = 0 \Rightarrow 0 = -\rho + c \Rightarrow c = \rho$$

$$v = -(\rho^2 - x^2)^{\frac{1}{2}} + \rho \rightarrow (v - \rho)^2 + x^2 = \rho^2$$

۸-۱۱ تا ۱۹-۱۱. برای تیرهای نشان داده شده در شکل، رابطه منحنی ارتجاعی را تعیین نمایید. برای

حل مسائل می‌توانید از معادله دیفرانسیل مرتبه ۴ و یا ۲ استفاده نمایید. برای تمام تیرها، EI ثابت می‌باشد.

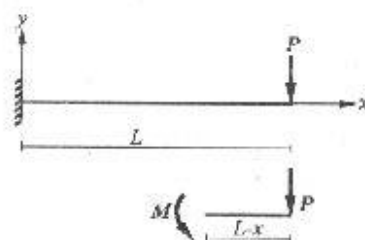
مسئله ۸-۱۱

$$M(x) = -P(L - x)$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x) = -PL + Px$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -PLx + \frac{Px^2}{2} + C_1 : \theta(0) = 0 \Rightarrow C_1 = 0$$

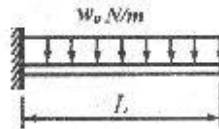
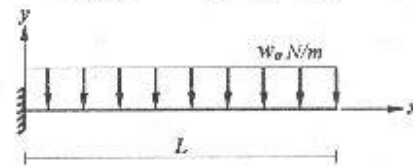
$$\therefore EI \frac{dv}{dx} = -PLx + \frac{Px^2}{2}$$

$$EI v = -PL \frac{x^2}{2} + P \frac{x^3}{6} + C_1 : v(0) = 0$$

$$\Rightarrow C_1 = 0$$

$$\therefore EI v = -PL \frac{x^2}{2} + P \frac{x^3}{6} = \frac{P}{6} (x^3 - 3Lx^2)$$

مثال ۹-۱۱

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = -w_0$$

$$\left. \begin{aligned} V(L) &= 0 \\ M(L) &= 0 \end{aligned} \right\} \left. \begin{aligned} \theta(0) &= 0 \\ v(0) &= 0 \end{aligned} \right\}$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = -w_0 x + C_1 : V(L) = 0 \Rightarrow C_1 = w_0 L$$

$$\therefore EI \frac{d^3 v}{dx^3} = -w_0 (x - L)$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -w_0 \left(\frac{x^2}{2} - Lx \right) + C_2 : M(L) = 0 \Rightarrow -w_0 \left(\frac{L^2}{2} - L^2 \right) + C_2 = 0$$

$$\Rightarrow C_2 = -w_0 \frac{L^2}{2}$$

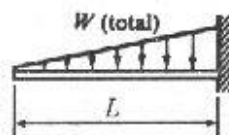
$$\therefore EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -w_0 \left(\frac{x^2}{2} - Lx + \frac{L^2}{2} \right)$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -w_0 \left(\frac{x^3}{6} - L \frac{x^2}{2} + \frac{L^2}{2} x \right) + C_3 : \theta(0) = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

$$\therefore EI \frac{dv}{dx} = -w_0 \left(\frac{x^3}{6} - L \frac{x^2}{2} + \frac{L^2}{2} x \right)$$

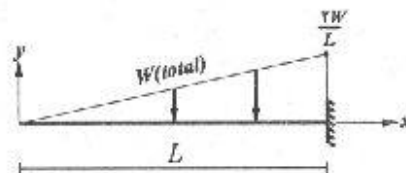
$$EI v = -w_0 \left(\frac{x^4}{24} - L \frac{x^3}{6} + L^2 \frac{x^2}{4} \right) + C_4 : v(0) = 0 \Rightarrow C_4 = 0$$

$$\therefore EI v = \frac{-w_0}{24} (x^4 - 4Lx^3 + 6L^2x^2)$$

مثال ۱۰-۱۱

$$\left. \begin{aligned} V(0) &= 0 \\ M(0) &= 0 \end{aligned} \right\}$$

$$\left. \begin{aligned} \theta(L) &= 0 \\ v(L) &= 0 \end{aligned} \right\}$$

خیز در تیرها / ۱۳

$$q(x) = -\frac{2W}{L^3}x$$

$$EI \frac{d^4v}{dx^4} = q(x) = -\frac{2W}{L^3}x$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = -\frac{W}{L^3}x^2 + C_1 \quad ; \quad V(0) = 0 \Rightarrow C_1 = 0 \quad \therefore EI \frac{d^3v}{dx^3} = -\frac{W}{L^3}x^2$$

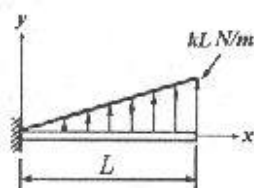
$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = -\frac{Wx^3}{3L^3} + C_2 \quad ; \quad M(0) = 0 \Rightarrow C_2 = 0 \quad \therefore EI \frac{d^2v}{dx^2} = -\frac{Wx^3}{3L^3}$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{Wx^4}{12L^3} + C_3 \quad ; \quad \theta(L) = 0 \Rightarrow C_3 = \frac{WL^4}{12} \quad \therefore EI \frac{dv}{dx} = -\frac{W}{12} \left(\frac{x^4}{L^3} - L^4 \right)$$

$$Eiv = -\frac{W}{12} \left(\frac{x^5}{5L^3} - L^4x \right) + C_4$$

$$v(L) = 0 \Rightarrow -\frac{W}{12} \left(\frac{L^5}{5} - L^4 \right) + C_4 = 0 \Rightarrow C_4 = -\frac{WL^5}{120}$$

$$\therefore Eiv = -\frac{W}{12} \left(\frac{x^5}{5L^3} - L^4x \right) - \frac{WL^5}{120} = -\frac{W}{80L^3} (x^5 - 5L^4x + 3L^5)$$

شکل ۱۱-۱۱

$$q(x) = kx$$

$$EI \frac{d^4v}{dx^4} = q(x) = kx$$

$$\begin{cases} V(L) = 0 \\ M(L) = 0 \end{cases} \quad \begin{cases} \theta(0) = 0 \\ v(0) = 0 \end{cases}$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = \frac{kx^2}{2} + C_1 \quad ; \quad V(L) = 0 \Rightarrow C_1 = -\frac{kL^2}{2}$$

$$\therefore EI \frac{d^3v}{dx^3} = \frac{k}{2} (x^2 - L^2)$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = \frac{k}{6} \left(\frac{x^3}{3} - L^2x \right) + C_2 \quad ; \quad M(L) = 0 \Rightarrow \frac{k}{6} \left(\frac{L^3}{3} - L^3 \right) + C_2 = 0 \Rightarrow C_2 = \frac{kL^3}{3}$$

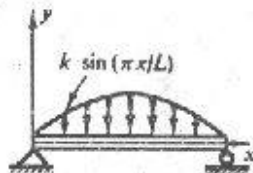
$$\therefore EI \frac{d^2v}{dx^2} = \frac{k}{6} (x^3 - 3L^2x + 3L^3)$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{k}{24} \left(\frac{x^4}{4} - \frac{3L^2x^2}{2} + 3L^3x \right) + C_3 \quad ; \quad \theta(0) = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

$$\therefore EI \frac{dv}{dx} = \frac{k}{\varphi} \left(\frac{x^3}{\varphi} - \frac{3L^2 x^2}{\varphi} + 3L^2 x \right)$$

$$EIv = \frac{k}{\varphi} \left(\frac{x^4}{4\varphi} - \frac{L^2 x^3}{3\varphi} + L^2 x^2 \right) + C_1 \quad \because v(0) = 0 \Rightarrow C_1 = 0$$

$$\therefore EIv = \frac{kx^4}{12\varphi} - \frac{kL^2 x^3}{12\varphi} + \frac{kL^2 x^2}{\varphi}$$

مسئله ۱۲-۱۱

$$q(x) = -k \sin \left(\frac{\pi x}{L} \right)$$

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = q(x) = -k \sin \left(\frac{\pi x}{L} \right)$$

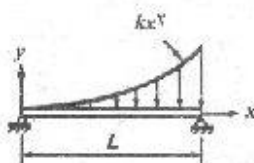
$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = \frac{kL}{\pi} \cos \left(\frac{\pi x}{L} \right) + C_1 \quad V = 0 \text{ به علت تقارن } \Rightarrow C_1 + \frac{kL}{\pi} \cos \frac{\pi}{2} = 0 \Rightarrow C_1 = 0$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = \frac{kL^2}{\pi^2} \sin \left(\frac{\pi x}{L} \right) + C_2 \quad M = 0 \Rightarrow C_2 + \frac{kL^2}{\pi^2} \sin 0 = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{kL^3}{\pi^3} \cos \left(\frac{\pi x}{L} \right) + C_3 \quad \theta = 0 \text{ به علت تقارن } \Rightarrow C_3 - \frac{kL^3}{\pi^3} \cos \frac{\pi}{2} = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

$$EIv = -\frac{kL^4}{\pi^4} \sin \left(\frac{\pi x}{L} \right) + C_4 \quad v = 0 \Rightarrow C_4 - \frac{kL^4}{\pi^4} \sin 0 = 0 \Rightarrow C_4 = 0$$

$$\therefore EIv = -k \left(\frac{L}{\pi} \right)^4 \sin \left(\frac{\pi x}{L} \right)$$

مسئله ۱۲-۱۱

$$q(x) = -kx^2$$

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = q(x) = -kx^2$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = -\frac{kx^3}{3} + C_1$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -\frac{kx^4}{12} + C_1 x + C_2$$

$$M_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$M_{x=L} = 0 \Rightarrow -\frac{kL^4}{12} + C_1 L = 0 \Rightarrow C_1 = \frac{kL^3}{12}$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{kx^5}{60} + \frac{kL^3}{24} x^2 + C_3$$

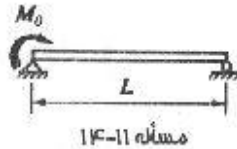
خیز در تیرها / ۱۵

$$EIv = -\frac{kx^3}{3\phi_0} + \frac{kL^2}{2\phi_0}x^2 + C_1x + C_2$$

$$v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$v_{x=L} = 0 \Rightarrow -\frac{kL^3}{3\phi_0} + \frac{kL^3}{2\phi_0} + C_1L = 0 \Rightarrow C_1 = -\frac{kL^2}{6\phi_0}$$

$$\therefore EIv = -\frac{kx^3}{3\phi_0} + \frac{kL^2}{2\phi_0}x^2 - \frac{kL^2}{6\phi_0}x$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = 0$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = C_1$$

$$EI \frac{dv}{dx} = C_1x + C_2 \quad ; \quad \frac{M}{x=0} = M_0 \Rightarrow C_2 = M_0$$

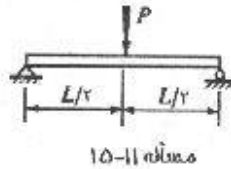
$$\frac{M}{x=L} = 0 \Rightarrow C_1L + M_0 = 0 \Rightarrow C_1 = -\frac{M_0}{L}$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{M_0}{L}x + M_0x + C_2$$

$$EIv = -\frac{M_0}{2L}x^2 + M_0\frac{x^2}{2} + C_2x + C_3 \quad ; \quad v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

$$v_{x=L} = 0 \Rightarrow -\frac{M_0}{2L}L^2 + M_0\frac{L^2}{2} + C_2L = 0 \Rightarrow C_2 = -\frac{M_0L}{2}$$

$$\therefore EIv = \frac{-M_0}{2L}(x^2 - 2Lx^2 + L^2x)$$

$$0 \leq x \leq \frac{L}{2} \Rightarrow M(x) = \frac{P}{2}x$$

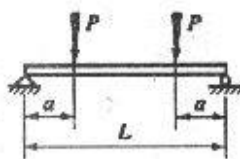
$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x) = \frac{P}{2}x$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{P}{4}x^2 + C_1 \quad ; \quad \theta_{x=\frac{L}{2}} = 0 \Rightarrow \frac{PL^2}{16} + C_1 = 0 \Rightarrow C_1 = -\frac{PL^2}{16}$$

$$EIv = P\frac{x^3}{12} - PL^2\frac{x}{16} + C_2 \quad ; \quad v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$\therefore EIv = \frac{P}{12}(x^3 - 2L^2x)$$

بدیهی است به منظور تعیین رابطه منحنی ارتجاعی در ناحیه $0 \leq x \leq \frac{L}{2}$ کافی است در معادله اخیر x را به $(L-x)$ تبدیل نماییم.

مسئله ۱۱-۱۷

$$0 \leq x \leq a \Rightarrow M(x) = Px$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x) = Px$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{Px^2}{2} + C_1 \quad (1)$$

$$EIv = \frac{Px^3}{6} + C_1x + C_2 \quad , \quad v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0 \quad EIv = \frac{Px^3}{6} + C_1x$$

$$a \leq x \leq L-a \Rightarrow M(x) = Px - P(x-a) = Pa$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x) = Pa$$

$$EI \frac{dv}{dx} = Pax + B_1 \quad (2) \quad : \quad \theta_{x=\frac{L}{2}} = 0 \Rightarrow \frac{PaL}{2} + B_1 = 0 \Rightarrow B_1 = -\frac{PaL}{2}$$

$$EIv = \frac{Pax^2}{2} - \frac{PaLx}{2} + B_1 \quad (3)$$

معادلات (۱) و (۲) به ازاء $x = a$ باید با هم برابر باشند، بنابراین:

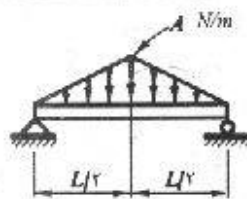
$$\frac{Pa^3}{2} + C_1 = Pa^2 - \frac{PaL}{2} \Rightarrow C_1 = \frac{Pa}{2} (a - L)$$

$$\Rightarrow \left\{ 0 \leq x \leq a : EIv = \frac{Px^3}{6} + \frac{Pa}{2} (a - L) x \right. \quad (4)$$

همچنین معادلات (۳) و (۴) به ازاء $x = a$ باید با هم برابر باشند، لذا:

$$\frac{Pa^3}{2} - \frac{Pa^2L}{2} + B_1 = \frac{Pa^3}{2} + \frac{Pa^2}{2} (a - L) \Rightarrow B_1 = \frac{Pa^2}{2}$$

$$\Rightarrow \left\{ a \leq x \leq L-a : EIv = \frac{Pax^2}{2} - \frac{PaLx}{2} + \frac{Pa^2}{2} \right.$$

مسئله ۱۱-۱۷

$$0 \leq x \leq \frac{L}{2} : q(x) = -\frac{A}{L} x$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = -\frac{A}{L} x$$

۱۷ / خیز در تیرها

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -\frac{A}{L} x^2 + C_1 : V_{x=\frac{L}{3}} = 0 \Rightarrow -\frac{A}{L} \left(\frac{L^2}{9}\right) + C_1 = 0 \Rightarrow C_1 = \frac{AL}{9}$$

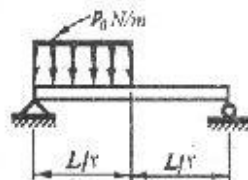
$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = -\frac{A}{L} \frac{x^2}{3} + \frac{AL}{9} x + C_2 : M_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{A}{L} \frac{x^3}{12} + \frac{ALx^2}{18} + C_3 : \theta_{x=\frac{L}{3}} = 0 \Rightarrow \frac{-AL^3}{12 \times 16} + \frac{AL^3}{18 \times 9} + C_3 = 0 \Rightarrow C_3 = \frac{-5}{192} AL^3$$

$$EIv = -\frac{A}{L} \frac{x^4}{96} + \frac{ALx^3}{54} - \frac{5}{192} AL^3 x + C_4 : v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_4 = 0$$

$$\therefore EIv = A \left(\frac{Lx^3}{72} - \frac{x^4}{96L} - \frac{5L^3 x}{192} \right)$$

* برای ناحیه $\frac{L}{3} \leq x \leq L$ کافی است x را به $L-x$ تبدیل کنیم.

مسئله ۱۸-۱۱

$$R_A = \frac{3p_0 L}{8} , R_B = \frac{p_0 L}{8}$$

$$0 \leq x \leq \frac{L}{3} : q(x) = -p_0$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = q(x) = -p_0$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = -p_0 x + C_1 : V_{x=0} = R_A \Rightarrow C_1 = \frac{3p_0 L}{8}$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -\frac{p_0 x^2}{2} + \frac{3p_0 L}{8} x + C_2 : M_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{p_0 x^3}{6} + \frac{3p_0 L x^2}{16} + C_3 \quad (1)$$

$$EIv = -\frac{p_0 x^4}{24} + \frac{p_0 L x^3}{16} + C_4 x + C_5 : v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_5 = 0$$

$$EIv = -\frac{p_0 x^4}{24} + \frac{p_0 L x^3}{16} + C_4 x \quad (2)$$

$$\frac{L}{3} \leq x < L : q(x) = 0$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = q(x) = 0$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = A_1 : V = -R_B \Rightarrow A_1 = -\frac{p_0 L}{8}$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -\frac{p_0 L}{8} x + A_2 : M_{x=L} = 0 \Rightarrow -\frac{p_0 L^2}{8} + A_2 = 0 \Rightarrow A_2 = \frac{p_0 L^2}{8}$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{p \cdot L x^2}{16} + \frac{p \cdot L^2 x}{8} + A_r \quad (3)$$

$$EI v = -\frac{p \cdot L x^3}{48} + \frac{p \cdot L^2 x^2}{16} + A_r x + A_r : v_{x=L} = 0 \Rightarrow -\frac{p \cdot L^3}{48} + \frac{p \cdot L^3}{16} + A_r L + A_r = 0$$

$$\Rightarrow A_r = -\left(\frac{p \cdot L^2}{24} + A_r L\right)$$

$$EI v = -\frac{p \cdot L x^3}{48} + \frac{p \cdot L^2 x^2}{16} + A_r (x - L) - \frac{p \cdot L^3}{24} \quad (4)$$

معادلات (۱) و (۲) و نیز معادلات (۳) و (۴) به‌آزاء $x = \frac{L}{2}$ باید با هم برابر باشند:

$$(1) \text{ و } (3) \text{ و } x = \frac{L}{2} \Rightarrow -\frac{p \cdot L^3}{48} + \frac{3p \cdot L^3}{64} + C_r = -\frac{p \cdot L^3}{64} + \frac{p \cdot L^3}{16} + A_r$$

$$C_r = A_r + \frac{p \cdot L^3}{48} \quad (i)$$

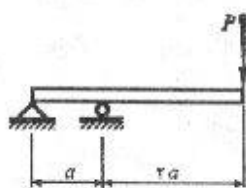
$$(2) \text{ و } (4) \text{ و } x = \frac{L}{2} \Rightarrow -\frac{p \cdot L^3}{192} + \frac{p \cdot L^3}{128} + C_r \frac{L}{2} = -\frac{p \cdot L^3}{192} + \frac{p \cdot L^3}{64} - \frac{A_r L}{2} - \frac{p \cdot L^3}{24}$$

$$C_r = -A_r - 12 \frac{p \cdot L^3}{192} \quad (ii)$$

$$(i) \text{ و } (ii) \Rightarrow A_r = -\frac{12p \cdot L^3}{384} \text{ و } C_r = -\frac{3p \cdot L^3}{128}$$

$$0 \leq x \leq \frac{L}{2} : EI v = -p \cdot \left(\frac{x^3}{24} - \frac{Lx^2}{16} + \frac{3L^2}{128} \right)$$

$$\frac{L}{2} \leq x \leq L : EI v = -p \cdot \left(\frac{Lx^2}{48} - \frac{Lx^2}{16} + \frac{12L^2}{384} x - \frac{L^3}{384} \right)$$

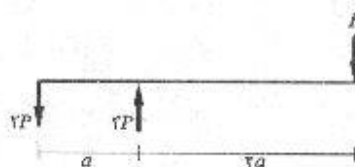

شکل ۱۹-۱۱

$$0 \leq x \leq a : M(x) = -Px$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x) = -Px$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -Px^2 + C_r \quad (1)$$

$$EI v = -\frac{Px^2}{2} + C_1 x + C_2 \quad ; \quad v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$v_{x=a} = 0 \Rightarrow -\frac{Pa^2}{2} + C_1 a = 0 \Rightarrow C_1 = \frac{Pa}{2}$$

$$EI v = -\frac{Px^2}{2} + \frac{Pa^2}{2} \quad ; \quad 0 \leq x \leq a$$

$$a \leq x \leq 3a \quad ; \quad M(x) = -(3a - x)P = -3aP + Px$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M(x) = Px - 3aP$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{Px^2}{2} - 3aPx + A_1 \quad (2)$$

معادلات (۱) و (۲) باید به‌ازاء $x = a$ برابر باشند لذا:

$$-Pa^2 + \frac{Pa^2}{2} = \frac{Pa^2}{2} - 3Pa^2 + A_1 \Rightarrow A_1 = \frac{11}{6} Pa^2$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{Px^2}{2} - 3Pa^2 + \frac{11}{6} Pa^2$$

$$EI v = \frac{Px^3}{6} - \frac{3Pa^2 x}{2} + \frac{11}{6} Pa^2 x + A_2$$

$$v_{x=a} = 0 \Rightarrow \frac{Pa^3}{6} - \frac{3Pa^3}{2} + \frac{11Pa^3}{6} + A_2 = 0 \Rightarrow A_2 = -\frac{Pa^3}{2}$$

$$\therefore EI v = \frac{Px^3}{6} - \frac{3Pa^2 x}{2} + \frac{11Pa^2 x}{6} - \frac{Pa^3}{2} \quad ; \quad a \leq x \leq 3a$$

۱۱-۲۰. اگر یک تیر طره‌ای با مقاومت خمشی ثابت (شکل ۱۰-۱۳ - ت) همانند مسأله ۱۱-۸

بارگذاری شده باشد، مطلوب است تعیین معادله منحنی ارتجاعی آن. از افزایش ارتفاع مقطع در

انتهای تیر به خاطر نیروی برشی صرف‌نظر نماید.

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M = -Px$$

$$I = \frac{1}{12} bh^3 = \frac{1}{12} b \left(h, \sqrt{\frac{x}{L}} \right)^3 = \left(\frac{1}{12} bh^3 \right) \left(\frac{x}{L} \right)^{\frac{3}{2}} = I_0 \left(\frac{x}{L} \right)^{\frac{3}{2}}$$

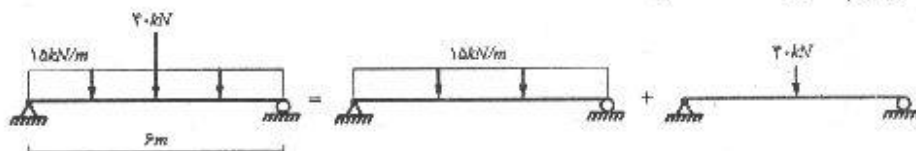
$$EI_0 \left(\frac{x}{L} \right)^{\frac{3}{2}} \frac{d^2 v}{dx^2} = -Px \Rightarrow EI_0 \frac{d^2 v}{dx^2} = \frac{-Px}{\left(\frac{x}{L} \right)^{\frac{3}{2}}} = -PL^{\frac{1}{2}} x^{-\frac{1}{2}}$$

$$EI_0 \frac{dv}{dx} = -2PL^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}} + C_1 \quad ; \quad x = L : \frac{dv}{dx} = 0 \Rightarrow C_1 = 2PL^{\frac{1}{2}}$$

$$EI_0 v = -\frac{4}{3} PL^{\frac{1}{2}} x^{\frac{3}{2}} + 2PL^{\frac{1}{2}} x + C_2 \quad ; \quad x = L : v = 0 \Rightarrow C_2 = -\frac{4}{3} PL^{\frac{1}{2}}$$

$$EI_0 v = -\frac{4}{3} PL^{\frac{1}{2}} x^{\frac{3}{2}} + 2PL^{\frac{1}{2}} x - \frac{4}{3} PL^{\frac{1}{2}}$$

۱۱-۲۱. مطلوب است تعیین حداکثر تنش خمشی و حداکثر تغییر مکان برای یک تیر ساده از نیمرخ $IPN ۳۶۰$ به دهانه ۶ متر که تحت نیروی متمرکز ۴۰ کیلونیوتنی در وسط دهانه و بار گسترده یکنواخت به شدت ۱۵ کیلونیوتن بر متر (شامل وزن خود تیر) قرار داد. ضریب ارتجاعی فولاد را ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید و از روابط موجود در جدول ۳ ضمیمه و اصل رویهم گذاری استفاده نمایید.

$$\text{مشخصات } IPN ۳۶۰: S_x = ۱۰۹۰ \text{ cm}^3 \text{ و } I_x = ۱۹۶۱۰ \text{ cm}^4$$

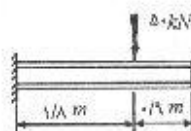
بدیهی است که حداکثر تغییر مکان در وسط دهانه اتفاق می افتد.

$$\delta_{max} = \delta_1 + \delta_2 = \frac{5qL^4}{384EI} + \frac{PL^3}{48EI} = \frac{5 \times 15 \times 6000^4}{384(2 \times 10^5)(19610 \times 10^4)} + \frac{(40 \times 10^3)(6000^3)}{48(2 \times 10^5)(19610 \times 10^4)} = 6/45 + 4/59 = 11 \text{ mm}$$

$$M_{max} = M_1 + M_2 = \frac{qL^2}{8} + \frac{PL}{4} = \frac{15 \times 6^2}{8} + \frac{40 \times 6}{4} = 71/25 \text{ kN.m}$$

$$\sigma_{max} = \frac{M_{max}}{S_x} = \frac{71/25 \times 10^3}{1090 \times 10^3} = 65/4 \text{ N/mm}^2$$

۱۱-۲۲. یک تیر طره‌ای از نیمرخ $IPN ۳۳۰$ بار متمرکزی مطابق شکل حمل می نماید. مطلوب است محاسبه تغییر مکان ناشی از نیروی وارده (الف): در نقطه تأثیر نیرو (ب) در انتهای آزاد. از روابط موجود در جدول ۳ ضمیمه استفاده نمایید. ضریب ارتجاعی فولاد را مساوی ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید (راهنمایی: شیب تیر بین نقطه تأثیر نیرو و انتهای تیر ثابت می باشد)

مسئله ۱۱-۲۲

$$v = \frac{Px^3}{6EI} (3a - x), v' = \frac{Px}{2EI} (2a - x) \quad 0 \leq x \leq a$$

بنابراین:

$$v_{x=a} = \frac{Pa^3}{3EI} \Rightarrow v_a = 1/8 = \frac{(50 \times 10^3)(1800^3)}{3(2 \times 10^5)(11770 \times 10^4)} = 4/1 \text{ mm در نقطه اثر نیرو}$$

$$v'_{x=a} = \frac{Pa^2}{2EI} \Rightarrow \theta_a = 1/8 = \frac{(50 \times 10^3)(1800^2)}{2(2 \times 10^5)(11770 \times 10^4)} = 3/44 \times 10^{-4} \text{ rad}$$

تغییر مکان انتهای آزاد:

$$v_x = v_N = v_{1/8} + 900\theta_{1/8} = 4/1 + 900(3/44 \times 10^{-3}) = 4/1 + 3/1 = 7/2 \text{ mm}$$

۱۱-۲۳. حداکثر تغییر مکان برای یک تیر ساده به دهانه ۸ متر که بار گسترده یکنواختی به میزان ۶۲/۵ کیلو نیوتن بر متر را حمل می نماید، به ۱۵ میلی متر محدود شده است. (الف) یک نیمرخ IPE مناسب برای این تیر انتخاب نماید. (ب) حداکثر تنش ایجاد شده در تارهای خارجی مقطع را به دست آورید. ضریب ارتجاعی فولاد را 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید.

(الف)

$$\delta_{max} = \frac{5qL^4}{384EI_x} \Rightarrow I_{min} = \frac{5qL^4}{384E\delta_{max}} = \frac{5(62/5)(8000^4)}{384(2 \times 10^5)(15)} \times 10^{-2} = 111111 \text{ cm}^4$$

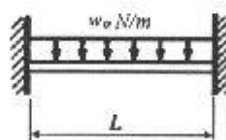
بنابراین از دو نیمرخ IPE ۵۵۰ با $I_x = 2 \times 67120 \text{ cm}^4$ استفاده می کنیم.

$$\delta_{max} = \frac{5(62/5)(8000^4)}{384(2 \times 10^5)(2 \times 67120 \times 10^2)} = 12/4 \text{ mm} < 15 \text{ mm}$$

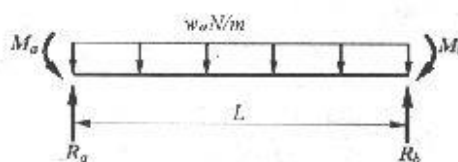
$$M_{max} = \frac{qL^2}{8} = 62/5 \times \frac{8^2}{8} = 500 \text{ kN.m} \quad (\text{ب})$$

$$\sigma_{max} = \frac{M}{S_x} = \frac{Mc}{I_x} = \frac{(500 \times 10^3)(550/2)}{2 \times 67120 \times 10^2} = 10/24 \text{ N/mm}^2$$

۱۱-۲۴ تا ۱۱-۲۶. مطلوب است تعیین منحنی ارتجاعی برای تیرهای نامعین نشان داده شده در شکل. تمام تیرها ثابت می باشد.

مسئله ۱۱-۲۴

بدلیل تقارن $R_a = R_b = \frac{w_0 L}{2}$ و $M_a = M_b$ بنابراین کافی است تا مقدار M_a را محاسبه نماییم.

$$q(x) = -w_0$$

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = q(x) = -w_0$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = -w_0 x + C_1 \quad ; \quad V_{x=0} = 0 = \frac{w_0 L}{2} \Rightarrow C_1 = \frac{w_0 L}{2}$$

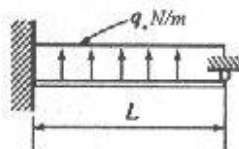
$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -\frac{w_0 x^2}{2} + \frac{w_0 Lx}{2} + C_2 \quad ; \quad M_{x=0} = -M_a \Rightarrow C_2 = -M_a$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{w_0 x^3}{6} + \frac{w_0 Lx^2}{2} - M_a x + C_3 = 0 \quad ; \quad \theta_{x=0} = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

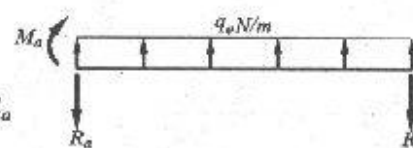
$$EIv = -\frac{w_1 x^3}{24} + \frac{w_1 L x^2}{12} - \frac{M_a x}{2} + C_7 = 0 \quad : \quad v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_7 = 0$$

$$\text{از طرفی} \quad v_{x=L} = 0 \Rightarrow -\frac{w_1 L^3}{24} + \frac{w_1 L^2}{12} - \frac{M_a L}{2} = 0 \Rightarrow M_a = \frac{w_1 L^2}{12}$$

$$\therefore EIv = -\frac{w_1 x^3}{24} + \frac{w_1 L x^2}{12} - \frac{w_1 L^2 x}{24}$$

مسئله ۱۱-۲۵

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = q$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = qx + C_1 \quad : \quad V_{x=0} = 0 \Rightarrow C_1 = -R_a$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = \frac{q x^2}{2} - R_a x + C_2 \quad : \quad M_{x=L} = 0 \Rightarrow \frac{q L^2}{2} - R_a L + C_2 = 0 \Rightarrow C_2 = R_a L - \frac{q L^2}{2}$$

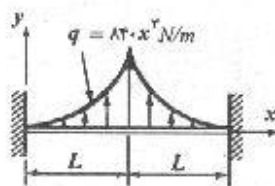
$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{q x^3}{6} - \frac{R_a x^2}{2} + R_a L x - \frac{q L^2}{2} x + C_3 \quad : \quad \theta_{x=0} = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

$$EIv = \frac{q x^4}{24} - \frac{R_a x^3}{6} + \frac{R_a L x^2}{2} - \frac{q L^2 x^2}{4} + C_4 \quad : \quad v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_4 = 0$$

$$\text{از طرفی} \quad v_{x=L} = 0 \Rightarrow \frac{q L^4}{24} - \frac{R_a L^3}{6} + \frac{R_a L^2}{2} - \frac{q L^3}{4} = 0 \Rightarrow \frac{1}{3} R_a L^2 = \frac{5}{24} q L^3$$

$$\Rightarrow R_a = \frac{5}{8} q L$$

$$\therefore EIv = \frac{q x^4}{24} - \frac{5 q L x^3}{24} + \frac{q L^2 x^2}{16}$$

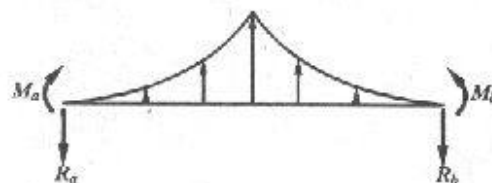
مسئله ۱۱-۲۶

$$M_a = M_b \text{ و } R_a = R_b \quad \text{بدلیل تقارن:}$$

$$0 \leq x \leq L \quad : \quad q(x) = kx^2$$

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = kx^2$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = kx^3 + C_1 \quad : \quad V_{x=0} = -R_a \Rightarrow C_1 = -R_a$$

$$\text{بعثت تقارن، } V_{x=L} = 0 : 210L^3 - R_a = 0 \Rightarrow R_a = 210L^3$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = 22x^0 - 210L^3x + C_1 : M_{x=0} = M_a \Rightarrow C_1 = M_a$$

$$EI \frac{dv}{dx} = 22x^2 - 105L^3x^2 + M_ax + C_2 : \theta_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

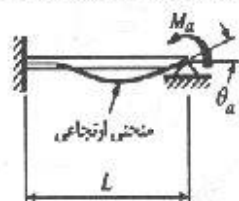
$$\text{از طرفی، } \theta_{x=L} = 0 \text{، بعثت تقارن، } 22L^3 - 105L^3 + M_aL = 0 \Rightarrow M_a = 98L^3$$

$$\therefore EIv = x^3 - 35L^3x^2 + 98L^3x^3$$

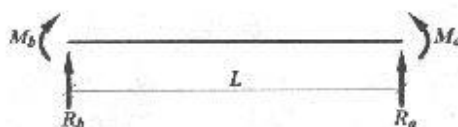
۱۱-۲۷. برای تیر نشان داده شده در شکل پس از تعیین معادله منحنی ارتجاعی، مطلوب است.

(الف) نسبت لنگر خمشی موجود در انتهای گیردار به لنگر M_a (ب) دوران انتهای آزاد. EI تیر

ثابت می‌باشد.

مثال ۱۱-۲۷

فرض می‌کنیم مقدار R_b معلوم باشد.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow R_a = +R_b$$

$$+\circlearrowleft \sum M_B = 0 \Rightarrow M_b = M_a - R_a \cdot L = M_a - R_b \cdot L$$

$$M(x) = M_b + R_b x = M_a - R_b \cdot L + R_b x$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = M(x) = (M_a - R_b L) + R_b x$$

$$EI \frac{dv}{dx} = (M_a - R_b L)x + R_b \frac{x^2}{2} + C_1 : \theta_{x=0} = 0 \Rightarrow C_1 = 0$$

$$EIv = (M_a - R_b L) \frac{x^2}{2} + \frac{R_b x^3}{6} + C_2 : v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$\text{از طرفی، } v_{x=L} = 0 \Rightarrow (M_a - R_b L) \frac{L^2}{2} + R_b \frac{L^3}{6} = 0 \Rightarrow R_b = \frac{3}{2} \frac{M_a}{L}$$

$$\therefore EIv = \left(M_a - \frac{3}{2}M_a\right) \frac{x^2}{2} + \frac{3}{2} \frac{M_a}{L} \frac{x^3}{6}$$

$$EIv = -\frac{M_a}{4} \left(x^2 - \frac{x^3}{L}\right)$$

$$EI\theta = -\frac{M_a}{4} \left(2x - \frac{x^2}{L}\right) \Rightarrow \theta_{x=L} = -\frac{M_a}{4EI} (2L - 1) \Rightarrow \theta_{x=L} = \frac{M_a L}{4EI}$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = -\frac{M_a}{4} \left(2 - \frac{2x}{L}\right) \Rightarrow M_{x=0} = M_b = -\frac{M_a}{2} \Rightarrow \frac{M_b}{M_a} = -\frac{1}{2}$$

۲۸-۱۱. یکی از تکیه‌گاه‌های یک تیر دو سرگیردار، نسبت به تکیه‌گاه دیگر به اندازه Δ نشست کرده است. از چرخش دو انتهای تیر جلوگیری شده است. مطلوب است تعیین معادله منحنی ارتجاعی تیر و رسم ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی. EI تیر ثابت می‌باشد.

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow R_a = R_b$$

$$+ (\sum M_A = 0 \Rightarrow M_a = R_b \cdot L - M_b$$

$$EI \frac{d^4 v}{dx^4} = 0$$

$$EI \frac{d^3 v}{dx^3} = C_1, \quad V_x = 0 = R_a \Rightarrow C_1 = R_a$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = R_a x + C_2, \quad M_x = 0 = -M_a \Rightarrow C_2 = -M_a$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{R_a x^2}{2} - M_a x + C_3, \quad \theta_x = 0 \Rightarrow C_3 = 0$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{R_a x^2}{2} - \frac{R_a L x}{2}$$

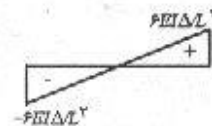
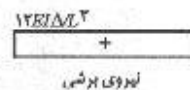
$$EI v = \frac{R_a x^3}{6} - \frac{R_a L x^2}{4} + C_4, \quad v_x = 0 \Rightarrow C_4 = 0$$

$$\theta_x = L = 0 \Rightarrow \frac{R_a L^2}{2} - M_a L = 0 \Rightarrow M_a = \frac{R_a L}{2} \quad (1)$$

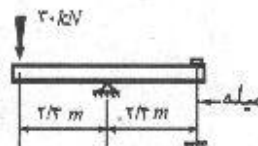
$$v_x = L = -\Delta \Rightarrow \frac{R_a L^3}{6} - \frac{R_a L^2}{4} = -EI \Delta \Rightarrow R_a = + \frac{12 EI \Delta}{L^3}$$

$$(1) \Rightarrow M_a = \frac{6 EI \Delta}{L^2}$$

$$\therefore v = + \frac{2 \Delta x^3}{L^3} - \frac{3 \Delta x^2}{L^2}$$

۲۹-۱۱. یک تیر از نیمرخ $IPE 300$ مطابق شکل بارگذاری شده است. تکیه‌گاه میله‌ای سمت راست از میله فولادی به قطر ۲۴ میلی‌متر و به طول ۲/۴ متر تشکیل شده است. مطلوب است تعیین تغییر مکان انتهای چپ تیر در اثر نیروی متمرکز ۳۰ کیلو نیوتنی. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع در نظر بگیرید.

مسئله ۱۱-۲۹

خیز در تیرها / ۲۵

ابتدا فرض می‌کنیم تکیه‌گاه سمت راست یک تکیه‌گاه مفصلی باشد. با این فرض تغییر مکان سمت چپ را محاسبه می‌کنیم.

با توجه به معادلات تعادل داریم:

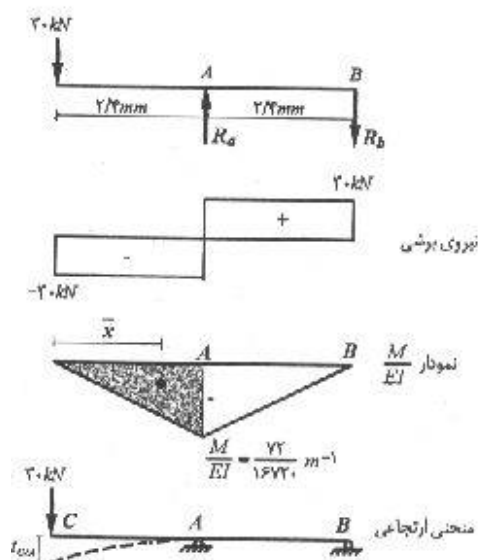
$$R_b = 30 \text{ kN} \text{ و } R_a = 60 \text{ kN}$$

$$EI = 2 \times 10^5 \times 8360 \times 10^4 = 1672 \times 10^{10} \text{ Nmm}^2 = 16720 \text{ kNm}^2$$

با توجه به منحنی الاستیک داریم: $\delta_c = \int_c^A \frac{1}{EI} dx$ بنابراین:

$$\delta_c = \int_c^A \frac{1}{EI} dx = \left(\frac{2}{3} \times 2/4 \right) \times \left(\frac{1}{2} \times 2/4 \times \frac{72}{16720} \right)$$

$$\therefore \delta_c = 0.02 \text{ m} = 20 \text{ mm} \text{ به سمت پایین}$$

حال با توجه به اینکه تکیه‌گاه B به صورت میله است، به اندازه $\Delta L = \frac{PL}{AE}$ در اثر واکنش 30 kN به سمت بالا تغییر مکان خواهد داد که این امر باعث تغییر مکان نقطه C به همان میزان به طرف پایین می‌شود لذا:

$$\delta_B = \delta_c = \frac{PL}{AE} = \frac{30 \times 10^3 \times 2400}{\left(\pi \times \frac{24^3}{4} \right) (2 \times 10^5)} = 0.8 \text{ mm}$$

کل تغییر مکان انتهای چپ (به سمت پایین):

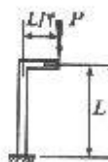
$$\therefore v_c = 20 + 0.8 = 20.8 \text{ mm}$$

۱۱-۳۰. مطلوب است تعیین تغییر مکان قائم نشان داده شده در شکل در نقطه اثر نیرو. EI تیر و

ستون ثابت و مساوی می‌باشند. از تغییر شکل‌های محوری صرف نظر نمایید. نتایج را برحسب

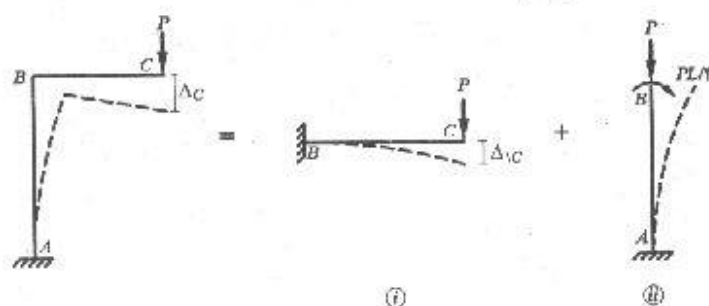
P, L, E, I بیان نمایید (راهنمایی: از نتایج مثال ۱۱-۲ و روابط جدول ۳ ضمیمه استفاده

نمایند).

مسئله ۱۱-۳۰

تغییر مکان نقطه C ناشی از تغییر مکان عضو افقی BC و عضو قائم AB می‌باشد.

$$(i): \Delta_{1C} = |v_{max}| = |v_c| = \frac{PL_c^3}{3EI} = \frac{P\left(\frac{L}{4}\right)^3}{3EI} = \frac{PL^3}{192EI}$$

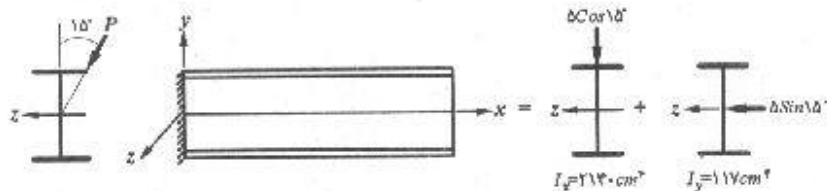
$$(ii): |\theta_B| = \frac{ML_c}{EI} = \frac{PL_c}{EI} \cdot L = \frac{PL^2}{4EI} \Rightarrow \Delta_{2C} = \theta_B \times \frac{L}{4} = \frac{PL^2}{4EI} \cdot \frac{L}{4} = \frac{PL^3}{16EI}$$

به سمت پایین : تغییر مکان نقطه C : $\Delta_C = \Delta_{1C} + \Delta_{2C} = \frac{PL^3}{192EI} + \frac{PL^3}{16EI} = \frac{13PL^3}{192EI}$

مسئله ۱۱-۳۱

۱۱-۳۱. مطلوب تعیین تغییر مکان انتهای آزاد یک تیر طره‌ای از نیمرخ $INP 200$ به‌دعانه ۲ متر در اثر نیروی متمرکز مایل ۵ کیلونیوتنی که مطابق شکل به انتهای آزاد آن اثر می‌کند.

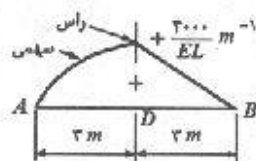
$$|v_{max}|_1 = \frac{PL^3}{3EI_x} = \frac{(5 \cos 15^\circ \times 10^3)(2 \times 10^2)^3}{3(2 \times 10^0)(2140 \times 10^4)} = 3 \text{ mm} \quad \text{در صفحه } xy$$

$$|v_{max}|_2 = \frac{PL^3}{3EI_y} = \frac{(5 \sin 15^\circ \times 10^3)(2 \times 10^2)^3}{3(2 \times 10^0)(117 \times 10^4)} = 14/\sqrt{7} \text{ mm} \quad \text{در صفحه } xz$$

$$\vec{v}_{max} = -|v_{max}|_1 \vec{j} + |v_{max}|_2 \vec{k} = -3\vec{j} + 14/\sqrt{7}\vec{k}$$

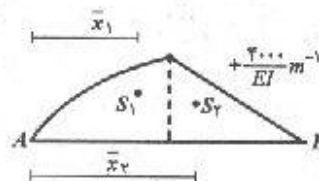
$$|v_{max}| = \sqrt{3^2 + 14^2/7} = 15 \text{ mm}$$

۱۱-۳۲. ترسیمه تغییرات M/EI برای یک تیر ساده مطابق شکل می‌باشد. منحنی ارتجاعی کیفی آن را رسم نمائید و $\theta_{A/B}$ و $\Delta_{A/B}$ را محاسبه کنید.

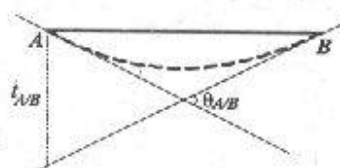

مسئله ۱۱-۳۳

$$\begin{aligned} \theta_{A/B} &= \int_A^B \bar{x} \frac{M}{EI} dx = \bar{x}_1 S_1 + \bar{x}_2 S_2 \\ &= \left(\frac{0}{6} \times 3 \right) \left(\frac{1}{3} \times 3 \times \frac{4000}{EI} \right) + \left(3 + \frac{1}{3} \times 3 \right) \\ &\quad \times \left(\frac{1}{3} \times 3 \times \frac{4000}{EI} \right) = \frac{39000}{EI} \end{aligned}$$

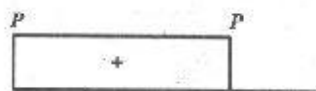
$$\begin{aligned} \theta_{A/B} &= \int_B^A \frac{M}{EI} dx = S_1 + S_2 = \frac{1}{3} \times 3 \times \frac{4000}{EI} \\ &\quad + \frac{1}{3} \times 3 \times \frac{4000}{EI} = \frac{12000}{EI} \end{aligned}$$

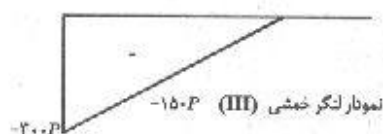
۱۱-۳۳ تا ۱۱-۴۷. با استفاده از روش تیر فرضی، تغییر مکان و شیب نقطه A را در تیرهای نشان داده شده در شکل محاسبه نمایید. مشخص کنید که تغییر مکان به سمت بالاست یا پایین. اگر لنگر مانند مقطع تیرها داده نشده باشد، EI را ثابت فرض کنید. از وزن اعضا صرف نظر نمایید. در صورت لزوم، E را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع، فرض کنید.

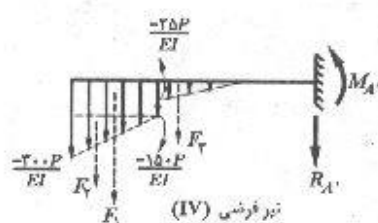
(I) تیر حقیقی

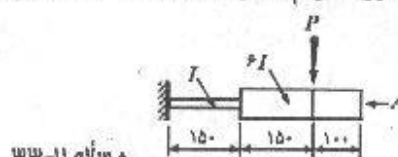
(II) نمودار نیروی برشی

(III) نمودار لنگر خمشی

(IV) تیر فرضی

مسئله ۱۱-۳۳

ابتدا عکس العمل‌های تیر حقیقی را محاسبه نموده، سپس نمودار لنگر خمشی را ترسیم می‌نماییم (اشکال I، II، III). حال تیر فرضی را با توجه به اینکه تکیه‌گاه گیردار به آزاد و سر آزاد به تکیه‌گاه گیردار تبدیل می‌شود، تحت بار الاستیک $\frac{M}{EI}$ قرار می‌دهیم (شکل IV):

$$F_1 = \frac{150P}{EI} (150) = \frac{22500P}{EI}$$

$$\begin{aligned} F_2 &= \frac{1}{3} \left(\frac{4000P - 150P}{EI} \right) (150) \\ &= \frac{11250P}{EI} \end{aligned}$$

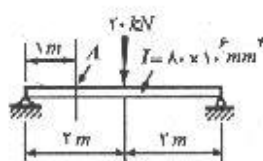
$$F_3 = \frac{1}{3} \left(\frac{250P}{EI} \right) (150) = \frac{12500P}{EI}$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_{A'} = R_{A'} = -(F_1 + F_r + F_v)$$

$$\theta_{A'} = -\frac{35625P}{EI} \text{ رادیان}$$

$$\uparrow^+ \sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_{A'} = M_{A'} = -\left[F_1\left(100 + 150 + \frac{150}{2}\right) + F_v\left(100 + 150 + \frac{2}{3}(150)\right) + F_r\left(100 + \frac{2}{3}(150)\right)\right]$$

$$\Rightarrow \delta_{A'} = -\frac{375000P}{EI} \text{ تغییر مکان به سمت پایین}$$

مسئله ۱۱-۳۴

$$\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow 4(10^3) R_b$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{1}{4E} \right) (4 \times 10^3) (2 \times 10^3)$$

$$\Rightarrow R_b = \frac{10^3}{4E} \downarrow$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_{a'} = \frac{10^3}{4E} \downarrow$$

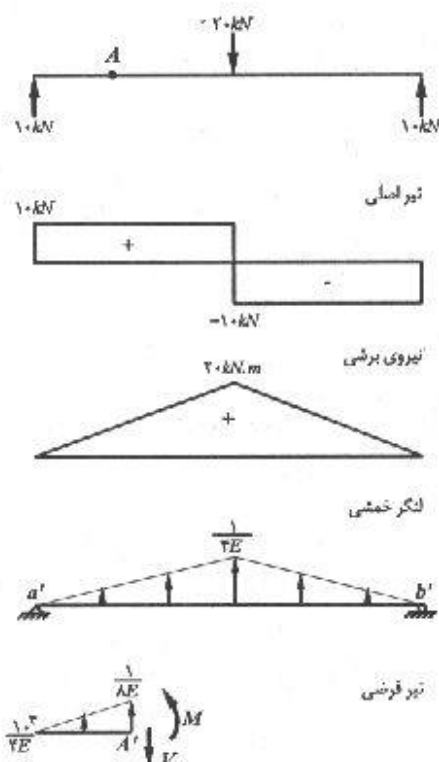
$$\theta_{A'} = V_{A'} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{4E} \right) (1 \times 10^3) - \frac{10^3}{4E}$$

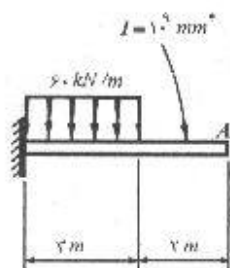
$$= -\frac{3 \times 10^3}{16E} = -9/375 \times 10^{-6} \text{ رادیان}$$

$$\delta_{A'} = M_{A'} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{4E} \right) (1 \times 10^3) \left(\frac{1}{3} \times 10^3 \right)$$

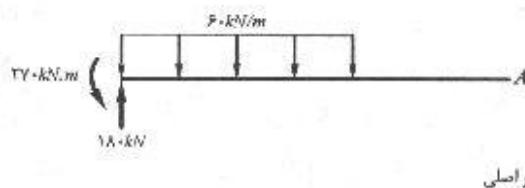
$$- \frac{10^3}{4E} (10^3) = -\frac{11(10^6)}{48E}$$

$$= -1/15 \text{ mm به سمت پایین}$$

مسئله ۱۱-۳۵

تیر اصلی

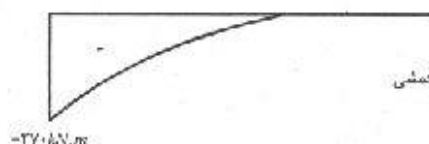

تیروی برشی

$$F_1 = \frac{1}{3} (3 \times 10^3) \left(\frac{0/27}{E} \right) = \frac{270}{E}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_{A'} = R_{A'} = -\frac{270}{E}$$

$$= -0.00135 \text{ رادیان}$$

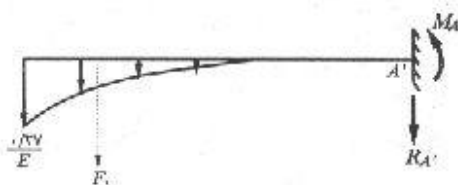

لنگر خمشی

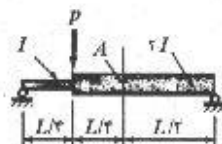
$$\uparrow \sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_{A'} = M_{A'}$$

$$= -\frac{270}{E} \times \left[3 \times 10^3 + \frac{3}{4} (3) (10^3) \right]$$

$$= -5/7 \text{ mm به سمت پایین}$$

تیر فرضی

مسئله ۱۱-۳۶

$$\uparrow \sum M_{a'} = 0 \Rightarrow R_b L = F_1 \left(\frac{2}{3} \right) \left(\frac{L}{3} \right) + F_2 \left(\frac{L}{3} + \frac{L}{3} \right)$$

$$R_b L = \left[\frac{1}{2} \left(\frac{2}{3} \frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{3} \right) \right] \left(\frac{L}{3} \right) + \left[\frac{1}{2} \left(\frac{2}{3} \frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{2L}{3} \right) \right] \left(\frac{L}{3} \right)$$

$$R_b = \frac{1}{256} \frac{PL^3}{EI} + \frac{9}{512} \frac{PL^3}{EI} = \frac{11}{512} \frac{PL^3}{EI} \downarrow$$

$$A'b' \text{ : } \uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_{A'} = V_{A'}$$

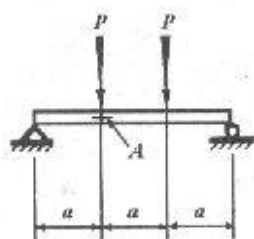
$$= \frac{11}{512} \frac{PL^3}{EI} - \frac{1}{2} \left(\frac{9}{64} \frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right)$$

$$\theta_{A'} = -\frac{5}{512} \frac{PL^3}{EI}$$

$$+ \left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_{A'} = M_{A'} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{9}{64} \frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{1}{3} \frac{L}{2} \right) - \frac{11}{512} \frac{PL^3}{EI} \left(\frac{L}{2} \right)$$

$$\delta_{A'} = \frac{3PL^3}{512EI} - \frac{11PL^3}{1024EI} = -\frac{5PL^3}{1024EI}$$

مسئله ۱۱-۳۷

$$a'A' \text{ : } \uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_{A'} = V_{A'}$$

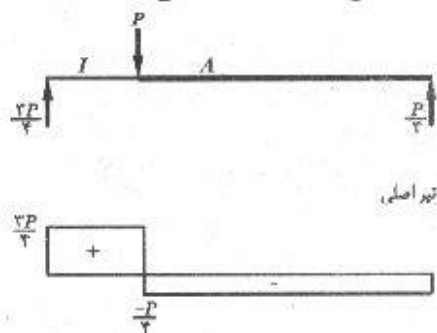
$$= \frac{1}{2} \left(\frac{Pa}{EI} \cdot a \right) - \frac{Pa}{EI}$$

$$\theta_{A'} = -\frac{Pa}{EI}$$

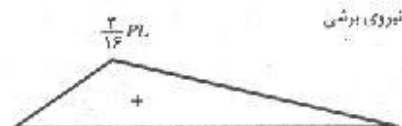
$$+ \left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_{A'} = M_{A'} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \frac{Pa}{EI} \cdot a \cdot \frac{a}{3} - \frac{Pa}{EI} \cdot a$$

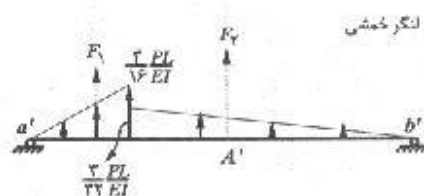
$$\delta_{A'} = -\frac{5Pa^3}{9EI}$$

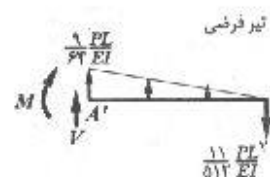
تیر اصلی

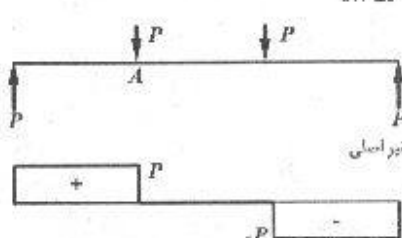
تیرهای برشی

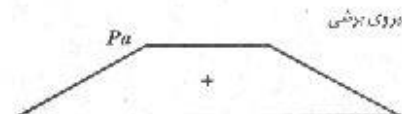
لنگر خمشی

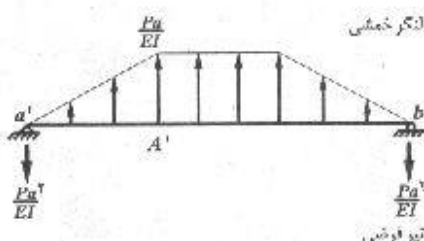
تیر فرضی

تیر اصلی

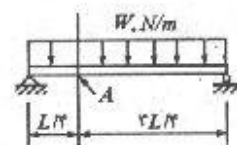
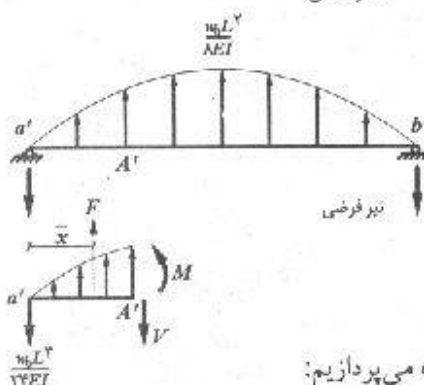
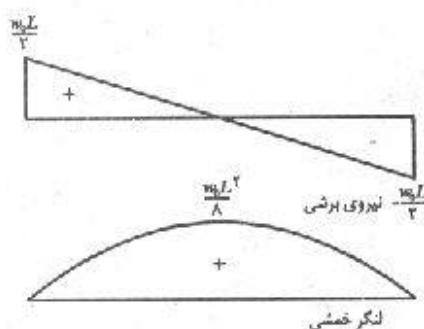
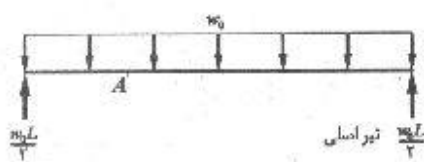

تیرهای برشی

لنگر خمشی

تیر فرضی

مسئله ۱۱-۸۸

$$\text{تیر فرضی: } R_{a'} = R_{b'} = \frac{1}{3} \left(\frac{2}{3} L \cdot \frac{w_0 L}{\Delta EI} \right) = \frac{w_0 L^2}{24 EI}$$

توضیح: می‌دانیم معادله لنگه در تیر اصلی به شکل زیر می‌باشد:

$$M_x = \frac{w_0 L}{6} x - \frac{w_0}{6} x^2$$

از تقسیم رابطه فوق بر EI معادله بار الاستیک حاصل می‌شود:

$$q_x = \frac{w_0 L}{6 EI} x - \frac{w_0}{6 EI} x^2 = \frac{w_0}{6 EI} (Lx - x^2)$$

حال به تعیین مقادیر $M_{A'}$ و $V_{A'}$ برای قطعه $a'A'$ می‌پردازیم:

$$F = \int_0^{L/2} q_x dx = \frac{w_0}{6 EI} \int_0^{L/2} (Lx - x^2) dx = \frac{w_0}{6 EI} \left[\frac{Lx^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right]_0^{L/2} \therefore F = \frac{5}{384} \frac{w_0 L^3}{EI}$$

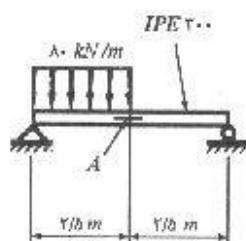
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_{A'} = V_{A'} = \frac{5}{384} \frac{w_0 L^3}{EI} - \frac{w_0 L^2}{24 EI} = \frac{-11}{384} \frac{w_0 L^3}{EI} \quad \text{رادیان}$$

$$\bar{x} \cdot F = \int_0^{L/2} x \left(\frac{w_0}{6 EI} (Lx - x^2) \right) dx = \frac{w_0}{6 EI} \int_0^{L/2} (Lx^2 - x^3) dx = \frac{w_0}{6 EI} \left[\frac{Lx^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right]_0^{L/2}$$

$$\bar{x} \cdot F = \frac{w_0}{6 EI} \left(\frac{13}{3072} L^3 \right) \Rightarrow \bar{x} = \frac{\frac{w_0}{6 EI} \left(\frac{13}{3072} L^3 \right)}{\frac{5}{384} \frac{w_0 L^3}{EI}} = \frac{13 \times 384}{5 \times 2 \times 3072} = \frac{13}{80} L$$

$$\left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_{A'} = M_{A'} = F \left(\frac{L}{2} - \bar{x} \right) - R_{a'} \frac{L}{2} = \frac{5}{384} \frac{w_0 L^3}{EI} \left(\frac{3}{80} L \right) - \frac{w_0 L^2}{24 EI} \cdot \frac{L}{2} \right.$$

$$\delta_{A'} = \frac{-19}{2048} \frac{w_0 L^4}{EI} \quad \text{بسمت پایین}$$

مسئله ۱۱-۳۹

$$F_1 = \frac{1}{3} (2/5) \left(\frac{120}{EI} \right) = \frac{156/25}{EI}$$

$$F_2 = \frac{2}{3} (1/875) \left(\frac{140/625}{EI} \right) = \frac{175/78}{EI}$$

$$F_3 = 0/625 \left(\frac{120}{EI} \right) = \frac{78/125}{EI}$$

$$F_4 = \frac{2}{3} (0/625) \left(\frac{140/625 - 120}{EI} \right) = \frac{6/51}{EI}$$

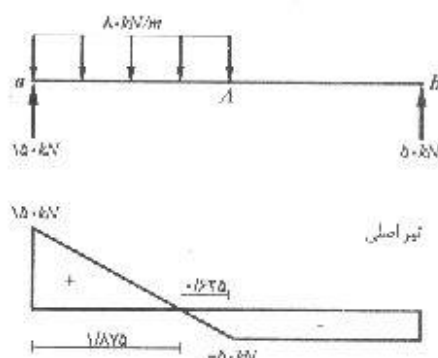
$$+ \left(\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow R_{b'}(5) = F_1 \left(2/5 + \frac{2/5}{3} \right) + F_2 \left(\frac{5}{8} \times 1/875 \right) + F_3 \left(1/875 + \frac{0/625}{3} \right) + F_4 \left(1/875 + \frac{2}{8} (0/625) \right) \right)$$

$$\Rightarrow R_{b'} = \frac{182/3}{EI} \Rightarrow R_{a'} = \frac{234/4}{EI}$$

$$+ \left(\sum M_x = 0 \Rightarrow M_x = -R_{a'} x + F_1 \left(x - \frac{5}{8} (1/875) \right) + \left(\frac{140/625 + 120}{2EI} \right) \times \frac{(x - 1/875)^2}{2} \right)$$

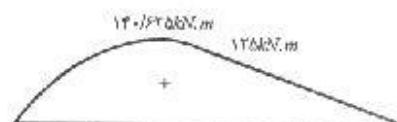
توضیح: بار الاستیک سهمی شکل در ناحیه $1/875 < x \leq 2/5$ با تقریب به صورت یکنواخت فرض گردیده است، لذا عبارت سوم سمت راست معادله اخیر با این تقریب محاسبه شده است:

$$\therefore M_x = -R_{a'} x + F_1 (x - 1/172) + 66/4 \frac{(x - 1/875)^2}{EI}$$

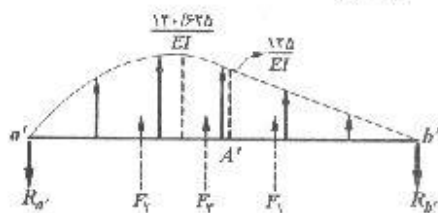

تیر اصلی

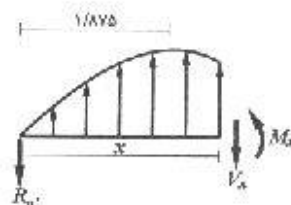
تیرهای برشی

لنگر خمشی

تیر فرضی

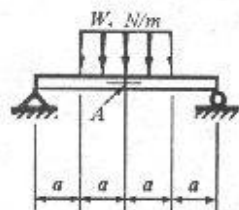

۳۳ / خیز در تیرها

$$\frac{dM}{dx} = 0 \Rightarrow -R_{a'} + F_1 + 132/8 \frac{(x - 1/875)}{EI} = 0$$

$$\Rightarrow -234/4 + 175/78 + 132/8(x - 1/875) = 0 \Rightarrow x = 2/32 \text{ m}$$

$$\begin{aligned} \delta_{max} = M_{x=2/32} &= -R_{a'}(2/32) + F_1(2/32 - 1/172) + \frac{66/4(2/32 - 1/87)^2}{EI} \\ &= \frac{-328/6}{EI} \quad \text{به طرف پایین} \end{aligned}$$

مسئله ۱۱-۴۰

$$F_1 = \frac{1}{3} \left(\frac{w_0 a^3}{EI} \right) (a) = \frac{1}{3} \frac{w_0 a^3}{EI}$$

$$F_1 = \frac{2}{3} \left(\frac{1}{2} \frac{w_0 a^3}{EI} \right) (2a) = \frac{2}{3} \frac{w_0 a^3}{EI}$$

$$F_2 = \left(\frac{w_0 a^3}{EI} \right) (2a) = \frac{2 w_0 a^3}{EI}$$

$$R_{a'} = R_{b'} = \frac{2F_1 + F_2 + F_2}{3} = \frac{11}{6} \frac{w_0 a^3}{EI}$$

$$a' A' : \sum F_y = 0$$

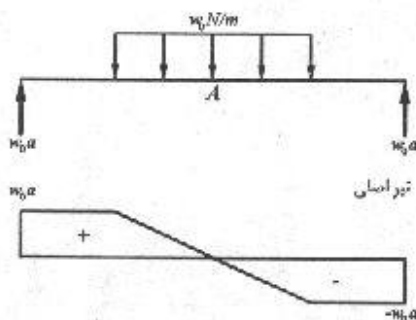
$$\theta_{A'} = V_{A'} = F_1 + \frac{F_2}{3} + \frac{F_2}{3} - R_{a'} = 0$$

$$+ (\sum M_{A'} = 0$$

$$\delta_{A'} = M_{A'} = F_1 \left(a + \frac{a}{3} \right) + \frac{F_2}{3} \left(\frac{2}{3} a \right)$$

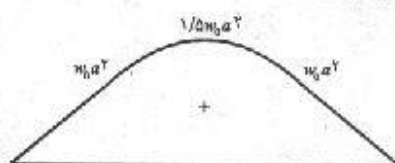
$$+ \frac{F_2}{3} \left(\frac{a}{3} \right) - R_{a'} (2a)$$

$$= \frac{-57}{24} \frac{w_0 a^3}{EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

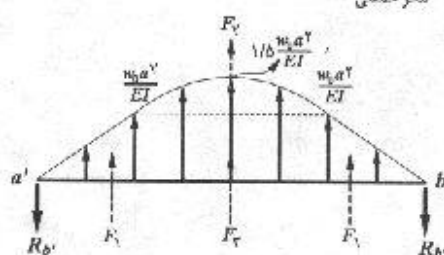

تیر اصلی

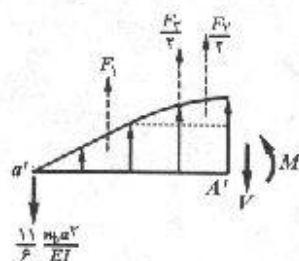
تیرهای برشی

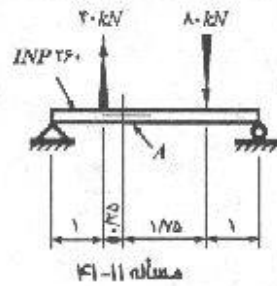

تیر خمشی

تیر فرضی

تیر فرضی:

$$F_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{10}{EI} \right) (1) = \frac{5}{EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{10}{EI} \right) (0.75) = \frac{1}{EI}$$

$$F_3 = \frac{1}{2} \left(\frac{50}{EI} \right) (1.75) = \frac{43.75}{EI}$$

$$F_4 = \frac{1}{2} \left(\frac{50}{EI} \right) (1) = \frac{25}{EI}$$

$$+ (\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow 4R_{b'} =$$

$$F_1 \left(1 + 0.75 + \frac{2}{3} (1.75) \right) + F_2 \left(2 - \frac{2}{3} (1) \right) - F_3 \left(\frac{2}{3} (1) \right) - F_4 \left(1 + \frac{1}{2} (0.75) \right) = 0$$

$$\Rightarrow 4R_{b'} = 2/3 \times 5 + 2/3 \times 1 - 43.75 - 1/12 \times 25$$

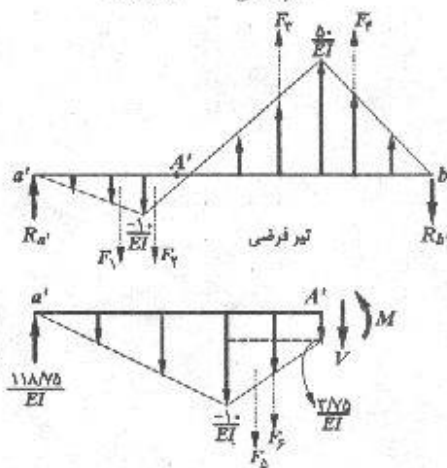
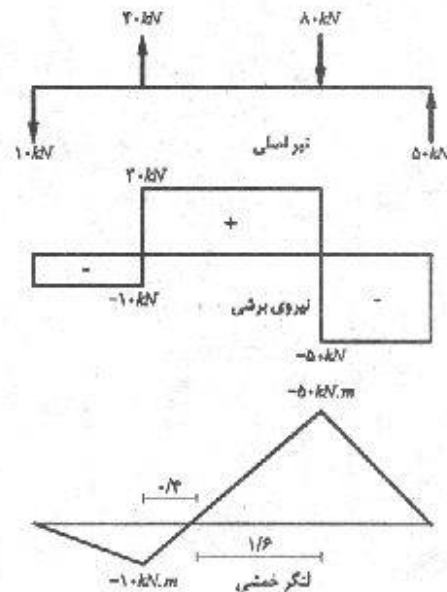
$$R_{b'} = \frac{117.5}{EI} \Rightarrow R_{a'} = \frac{118.5}{EI} \uparrow$$

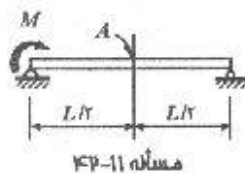
$$a'A' \text{ قطعه: } F_1 = \frac{5}{EI}$$

$$F_5 = \frac{1}{2} \left(\frac{10}{EI} \right) (0.75) = \frac{1/25}{EI} \quad F_6 = 0.75 \left(\frac{3/75}{EI} \right) = \frac{0.94}{EI}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_{A'} = V_{A'} = \frac{118.5}{EI} - \frac{1/25}{EI} - \frac{0.94}{EI} = \frac{116.31}{EI}$$

$$+ (\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_{A'} = M_{A'} = \left(\frac{118.5}{EI} \right) (1.75) - \left(\frac{10}{EI} \right) \left(0.75 + \frac{1}{3} \right) - \left(\frac{1/25}{EI} \right) \times \left(\frac{2}{3} (0.75) \right) - \left(\frac{0.94}{EI} \right) \left(\frac{0.75}{2} \right) = \frac{141.64}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{A'} = 0 : \right.$$

$$R_b \cdot L = \frac{1}{2} \left(\frac{M}{EI} \cdot L \right) \left(\frac{L}{2} \right) = \frac{1}{6} \frac{ML}{EI}$$

$$\Rightarrow R_{A'} = \frac{1}{3} \frac{ML}{EI}$$

$$+ \left(\sum F_y = 0 : \right. \text{قطعه } a'b' :$$

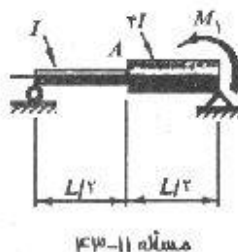
$$\theta_A = V_{A'} = \frac{ML}{6EI} - \frac{1}{2} \left(\frac{M}{2EI} \cdot \frac{L}{2} \right)$$

$$\Rightarrow \theta_A = \frac{1}{24} \frac{ML}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{A'} = 0 : \right.$$

$$\delta_A = M_{A'} = \frac{1}{2} \left(\frac{M}{2EI} \cdot \frac{L}{2} \right) \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{L}{2} \right) - \frac{ML}{6EI} \cdot \frac{L}{2}$$

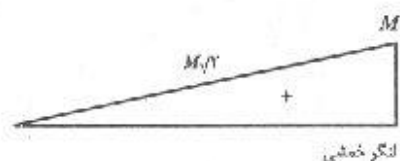
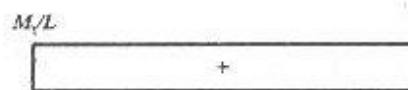
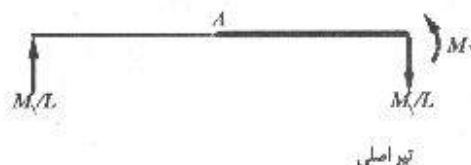
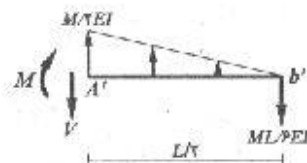
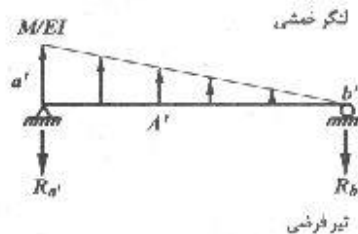
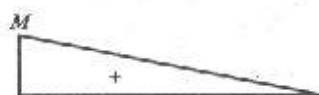
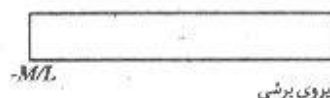
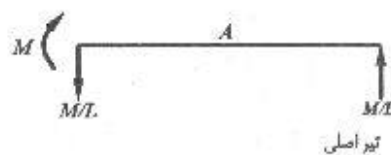
$$\Rightarrow \delta_A = \frac{-1}{16} \frac{ML^2}{EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

$$F_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{M_1}{2EI} \cdot \frac{L}{2} \right) = \frac{1}{8} \frac{M_1 L}{EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{M_1}{4EI} \cdot \frac{L}{2} \right) = \frac{1}{32} \frac{M_1 L}{EI}$$

$$F_3 = \frac{M_1}{4EI} \cdot \frac{L}{2} = \frac{1}{16} \frac{M_1 L}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{b'} = 0 \Rightarrow R_{a'} \cdot L = F_1 \left(\frac{L}{3} + \frac{1}{3} \cdot \frac{L}{3}\right) + F_2 \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{L}{3}\right) + F_3 \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{L}{3}\right)\right.$$

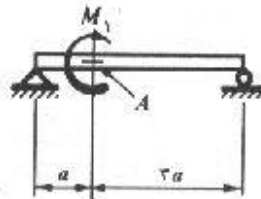
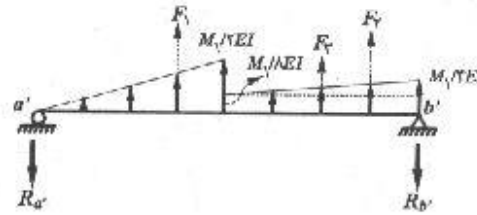
$$R_{a'} = \frac{6}{48} \frac{M_1 L}{EI}$$

$$a'A' \text{ قطعه: } +\sum F_y = 0$$

$$\theta_A = V_{A'} = F_1 - R_{a'} = \frac{1}{48} \frac{M_1 L}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_A = M_{A'} = F_1 \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{L}{3}\right) - R_{a'} \cdot \frac{L}{3} = -\frac{1}{32} \frac{M_1 L^2}{EI}\right.$$

تیر فرضی

مسئله ۱۱-۴۴

$$F_1 = \frac{1}{3} \left(\frac{M_1}{48EI} \cdot a \right) = \frac{1}{48} \frac{M_1 a}{EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{3} \left(\frac{3M_1}{48EI} \cdot 3a \right) = \frac{1}{16} \frac{M_1 a}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{b'} = 0 \Rightarrow R_{a'} \cdot 4a = F_2 \cdot 3a - F_1 \left(3a + \frac{a}{3}\right)\right.$$

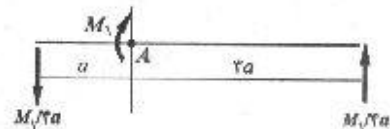
$$R_{a'} = \frac{11}{48} \frac{M_1 a}{EI}$$

$$a'A' \text{ قطعه: } +\sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_A = V_{A'} = -(R_{a'} + F_1)$$

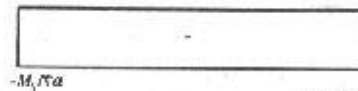
$$= -\frac{1}{12} \frac{M_1 a}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_A = M_{A'} = -(R_{a'} \cdot a + F_1 \cdot \frac{a}{3})\right.$$

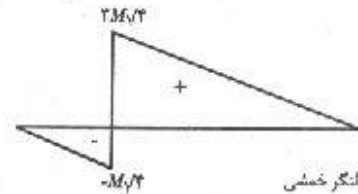
$$= -\frac{1}{12} \frac{M_1 a^2}{EI} \text{ به سمت پایین}$$

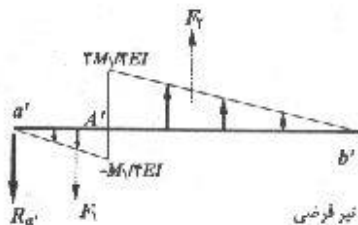
تیر اصلی

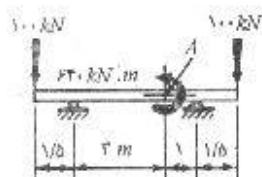
نیروی برشی

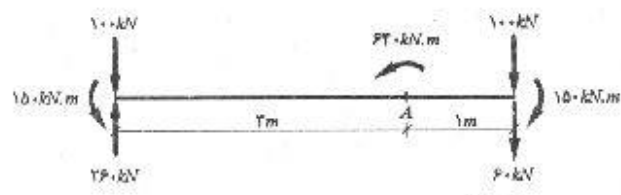
انگشت خمشی

تیر فرضی

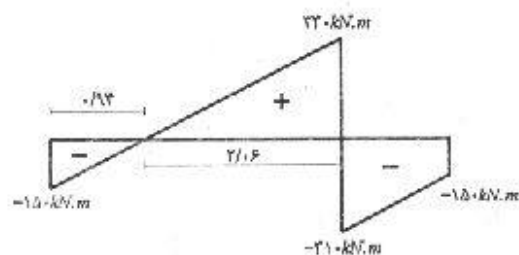
مسئله ۱۱-۴۵

تیر اصلی

تیروی برشی

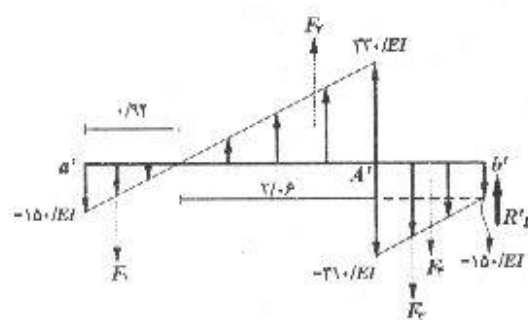
لنگر خمشی

$$F_1 = \frac{1}{5} \left(\frac{150}{EI} \right) \left(\frac{0.94}{5} \right) = \frac{5.76}{EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{5} \left(\frac{220}{EI} \right) \left(\frac{2.06}{5} \right) = \frac{34.08}{EI}$$

$$F_3 = \frac{1}{5} \left(\frac{160}{EI} \right) (1) = \frac{32}{EI}$$

$$F_4 = \left(\frac{150}{EI} \right) (1) = \frac{30}{EI}$$

تیر مجزئ

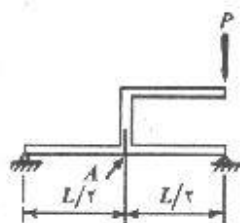
$$+ (\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow 5.R_{b'} = F_1 \left(\frac{0.94}{5} \right) + F_2 \left(2 + \frac{1}{5} \right) + F_3 \left(2 + \frac{1}{5} \right) - F_4 \left(2 - \frac{2.06}{5} \right)$$

$$\Rightarrow R_{b'} = \frac{9.4}{EI} \uparrow$$

$$A'b' \text{ قطعه: } \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_A = V_{A'} = F_2 + F_3 - R_{b'} = \frac{22.22}{EI}$$

$$+ (\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_A = M_{A'} = R_{b'} \cdot 1 - F_2 \left(\frac{1}{5} \right) - F_3 \left(\frac{1}{5} \right)$$

$$= -\frac{9.4}{EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

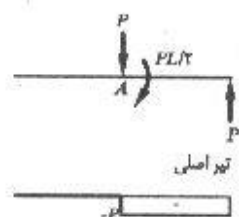
مسئله ۱۱-۴۶

$$+\left(\sum M_{b'} = 0 \Rightarrow R_{a'} \cdot L = \frac{1}{2} \left(\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{2}{3} \cdot \frac{L}{2} \right)\right.$$

$$R_{a'} = \frac{1}{24} \frac{PL^2}{EI}$$

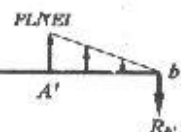
$$a'A': \uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_A = V_{A'} = -R_{a'} = -\frac{1}{24} \frac{PL^2}{EI}$$

$$+\left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_A = M_{A'} = -R_{a'} \cdot \frac{L}{2} = -\frac{1}{48} \frac{PL^3}{EI} \text{ به سمت پایین} \right.$$

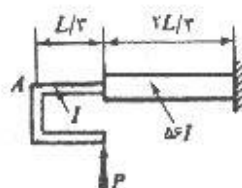

تیر فرضی

لنگر خمشی

تیر فرضی

مسئله ۱۱-۴۷

تیر فرضی:

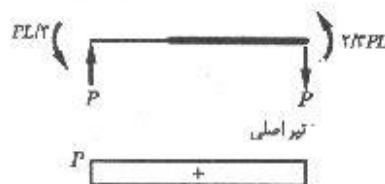
$$F_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) = \frac{PL^2}{16EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{PL}{8EI} \right) \left(\frac{2L}{3} \right) = \frac{PL^2}{24EI}$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow \theta_A = R_{A'} = F_1 - F_2 = \frac{13PL^2}{240EI}$$

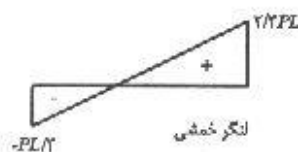
$$+\left(\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \delta_A = M_{A'} = F_1 \left(L - \frac{1}{3} \left(\frac{2L}{3} \right) \right) \right.$$

$$-F_2 \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{L}{3} \right) = -\frac{1}{324} \frac{PL^3}{EI}$$

تیر اصلی

تیر فرضی

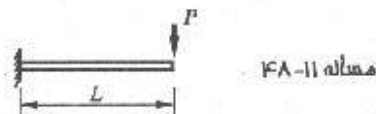

لنگر خمشی

تیر فرضی

۴۸-۱۱ تا ۵۰-۱۱، با استفاده از روش تیر فرضی، رابطه منحنی ارتجاعی تیرهای مسائل ۱۱-۸ و ۱۱-۱۵ و ۱۱-۳۸ را به دست آورید.

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow R_{b'} = \frac{1}{3} \left(\frac{PL}{EI} \right) \cdot L = \frac{PL^2}{3EI}$$

$$+ (\sum M_{b'} = 0 \Rightarrow M_{b'} = \frac{PL^2}{3EI} \cdot \left(\frac{2L}{3} \right) = \frac{2PL^3}{9EI}$$

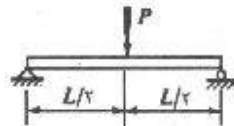
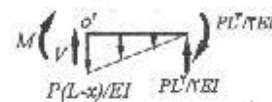
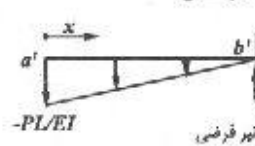
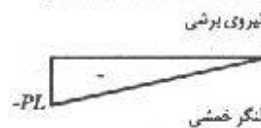
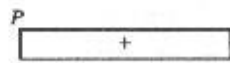
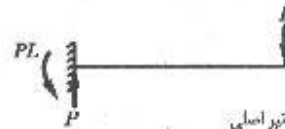
$$\text{قطعه } o'b': + (\sum M_{o'} = 0 \Rightarrow v_x = M_x$$

$$= \frac{PL^2}{3EI} (L-x) - \frac{PL^2}{3EI} - \frac{1}{2} \frac{P(L-x)^2}{EI} \left(\frac{L-x}{3} \right)$$

$$\therefore v_x = \frac{PL^2}{3EI} (L-x) - \frac{PL^2}{3EI} - \frac{P(L-x)^3}{6EI}$$

$$= \frac{P}{EI} \left(\frac{L^3}{3} - \frac{L^2x}{2} - \frac{L^2}{3} - \frac{L^2}{6} + \frac{x^3}{6} + \frac{L^2x}{2} - \frac{Lx^2}{2} \right)$$

$$= \frac{P}{EI} \left(\frac{x^3}{6} - \frac{Lx^2}{2} \right) = \frac{P}{6EI} (x^3 - 3Lx^2)$$

مسئله ۱۱-۴۹

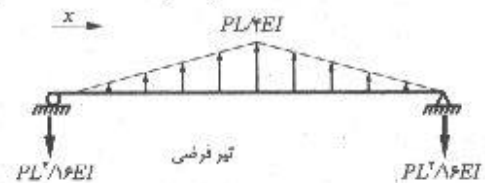
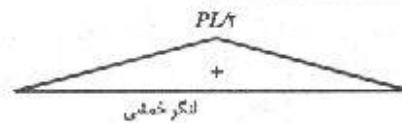
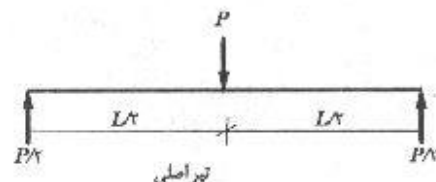
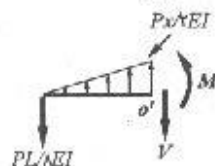
$$0 < x < \frac{L}{2}$$

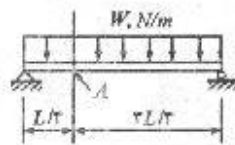
$$+ (\sum M_{o'} = 0 \Rightarrow v_x = M_x = \frac{1}{2} \frac{Px^2}{EI} \left(\frac{x}{2} \right)$$

$$- \frac{PL^2x}{12EI} = \frac{Px^3}{12EI} - \frac{PL^2x}{12EI}$$

$$\frac{L}{2} < x < L$$

$$x \rightarrow (L-x) \Rightarrow v_x = \frac{P(L-x)^3}{12EI} - \frac{PL^2(L-x)}{12EI}$$

مسئله ۱۱-۵۰

با مراجعه به مسأله (۱۱-۳۸) داریم:

$$q_x = \frac{w}{EI} (Lx - x^2)$$

$$F = \int_0^L q_x dx \quad \text{و} \quad \bar{x} = \frac{\int_0^L x dx}{F} = \frac{\int_0^L x q_x dx}{F}$$

$$\left(\sum M_O = 0 \Rightarrow v_x = M_x = F(x - \bar{x}) - \frac{wL^3}{24EI} x \right)$$

حال مقادیر F و \bar{x} را محاسبه می‌کنیم:

$$F = \int_0^L q_x dx = \int_0^L \frac{w}{EI} (Lx - x^2) dx = \frac{w}{EI} \left(\frac{Lx^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right)$$

$$\bar{x} = \frac{\int_0^L x q_x dx}{F} = \frac{\int_0^L \frac{w}{EI} (Lx^2 - x^3) dx}{\frac{w}{EI} \left(\frac{Lx^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right)} = \frac{\frac{Lx^3}{3} - \frac{x^4}{4}}{\frac{Lx^2}{2} - \frac{x^3}{3}}$$

$$\therefore v_x = F(x - \bar{x}) - \frac{wL^3}{24EI} x = \frac{w}{EI} \left(\frac{Lx^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right) \left(x - \frac{\frac{Lx^3}{3} - \frac{x^4}{4}}{\frac{Lx^2}{2} - \frac{x^3}{3}} \right) - \frac{wL^3}{24EI} x$$

$$= \frac{w}{EI} \left(\frac{Lx^3}{2} - \frac{x^4}{3} - \frac{Lx^3}{2} + \frac{x^4}{3} \right) - \frac{wL^3}{24EI} x = \frac{w}{EI} \left(\frac{Lx^3}{6} - \frac{x^4}{12} \right) - \frac{wL^3}{24EI} x$$

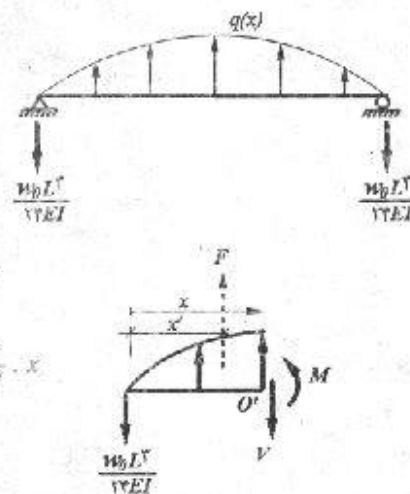
۱۱-۵۱ تا ۱۱-۵۳. با استفاده از روش تیر فرضی، حداکثر تغییر مکان تیرهای ۱۱-۳۷ و ۱۱-۳۲ را بدست آورید.

$$\left(\sum M_A = 0 \Rightarrow \left(\frac{1}{2} \times 3 \times \frac{4000}{EI} \right) (4) + \left(\frac{1}{2} \times 3 \times \frac{4000}{EI} \right) \left(\frac{5}{2} \times 3 \right) - R_B(9) = 0 \right)$$

$$\Rightarrow R_B = \frac{6500}{EI}$$

$$\left(\sum M_x = 0 \Rightarrow M_x + \frac{1}{2} x \left(\frac{4000}{EI} \cdot \frac{x}{2} \right) - \frac{6500}{EI} x = 0 \right)$$

$$M_x = \frac{-1}{2EI} (19500x - 2000x^2)$$

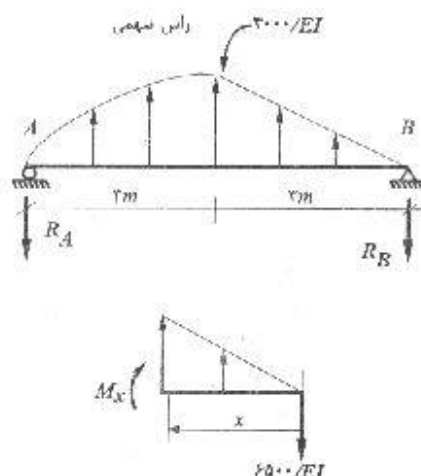
$$dM/dx = 0 \Rightarrow \frac{-1}{3EI} (19500 - 3000x) = 0$$

$$\Rightarrow x = 4/875 \text{ m} \quad \text{از تکیه‌گاه B}$$

$$\delta_{max} = M_{x=4/875} = \frac{-1}{3EI} (19500(4/875))$$

$$- 3000(4/875)^2 = \frac{-15843/75}{EI}$$

بطرف پایین

مسئله (۵۲-۱۱)

با مراجعه به حل مسئله (۳۷-۱۱) و با توجه به اینکه بعثت تقارن، تغییر مکان حداکثر در وسط دهانه اتفاق می‌افتد خواهیم داشت:

$$\delta_{max} = M_{x=a/2} = \underbrace{\frac{1}{2} \frac{Pa}{EI} \cdot a \left(\frac{a}{3} + \frac{a}{2} \right)}_{\text{لنگر بار مثلثی (الاستیک)}} + \underbrace{\frac{Pa}{EI} \cdot \frac{a}{2} \cdot \frac{a}{4}}_{\text{لنگر بار یکنواخت الاستیک}} - \underbrace{\frac{Pa^3}{EI} \cdot \frac{3a}{2}}_{\text{لنگر عکس‌العملی تکیه‌گاه}}$$

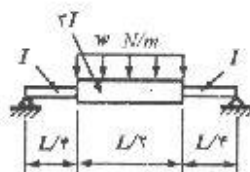
$$\therefore \delta_{max} = \frac{-23}{24} \frac{Pa^3}{EI} \quad \text{بطرف پایین (در وسط دهانه)}$$

مسئله (۵۳-۱۱)

با مراجعه به حل مسئله (۴۰-۱۱) و با توجه به اینکه بعثت تقارن، تغییر مکان حداکثر در وسط دهانه اتفاق می‌افتد لذا تغییر مکان نقطه A در شکل مزبور حداکثر است.

$$\delta_A = \frac{-57}{24} \frac{w \cdot a^3}{EI}$$

۵۴-۱۱ تا ۵۹-۱۱. با استفاده از روش تیر فرضی، محل و مقدار تغییر مکان حداکثر را برای تیرهای نشان داده شده در شکل محاسبه کنید. از تغییر شکلهای محوری (در مواردی که وجود دارند) صرف نظر نمایید. سایر مشخصات مثل مسائل ۱۱-۳۳ تا ۱۱-۴۷ می‌باشند.

مسئله (۵۴-۱۱)

$$F_1 = \frac{1}{3} \left(\frac{wL^3}{16EI} \right) \left(\frac{L}{4} \right) = \frac{1}{128} \frac{wL^4}{EI}$$

$$F_2 = \frac{2}{3} \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{wL^3}{32EI} - \frac{wL^3}{64EI} \right) = \frac{1}{288} \frac{wL^4}{EI}$$

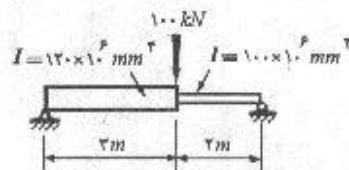
$$F_3 = \left(\frac{wL^3}{48EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) = \frac{1}{96} \frac{wL^4}{EI}$$

$$R_{a'} = R_{b'} = \frac{2F_1 + F_2 + F_3}{2} = \frac{17}{1152} \times \frac{wL^4}{EI}$$

با توجه به تقارن سیستم، بدیهی است محل تغییر مکان ماکزیمم در وسط دهانه است بنابراین:

$$\begin{aligned} +(\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow \delta_{max} = M_{a'} = F_1 \left(\frac{L}{4} + \frac{1}{3} \cdot \frac{L}{4} \right) \\ + \frac{F_2}{2} \left(\frac{3}{8} \cdot \frac{L}{4} \right) + \frac{F_3}{2} \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{L}{4} \right) - R_{a'} \cdot \frac{L}{2} \end{aligned}$$

$$\delta_{max} = \frac{-173}{18432} \frac{wL^4}{EI}$$

مسئله (۱۱-۵۵)

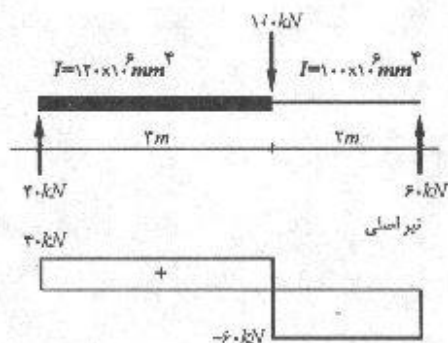
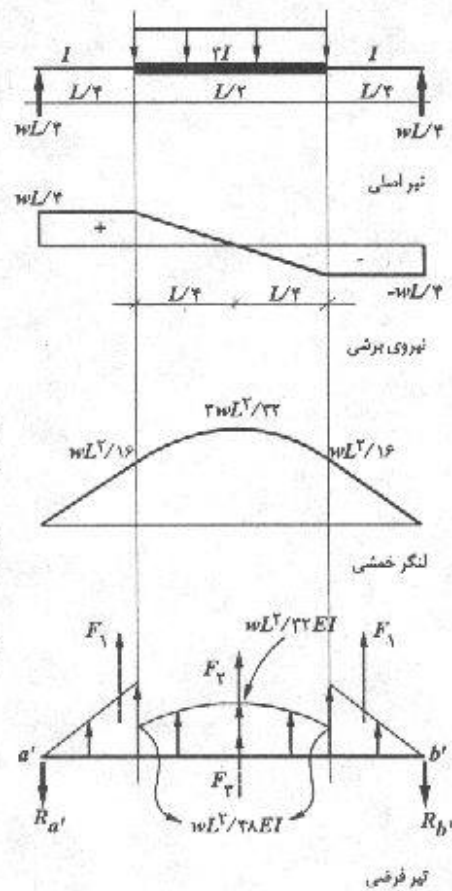
$$F_1 = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{E} \right) (3000) = \frac{1000}{E}$$

$$F_2 = \frac{1}{3} \left(\frac{1/2}{E} \right) (2000) = \frac{1200}{E}$$

$$+(\sum M_{a'} = 0 :$$

$$0000 R_{b'} = \left(\frac{1000}{E} \right) \left(\frac{2}{3} \times 3000 \right) + \left(\frac{1200}{E} \right) \left(3000 + \frac{1}{3} \times 2000 \right)$$

$$R_{b'} = \frac{1480}{E} \Rightarrow R_{a'} = \frac{1220}{E}$$

نمودار اصلی

نمودار نیروی برشی

۴۳ / خیز در تیرها

$$a'o': V_x = \frac{1}{2} \left(\frac{x}{3000E} \right) \cdot x - \frac{1220}{E}$$

$$\theta = 0 \Rightarrow V_x = 0$$

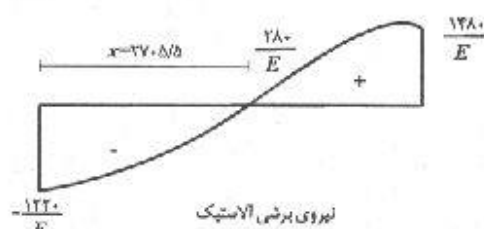
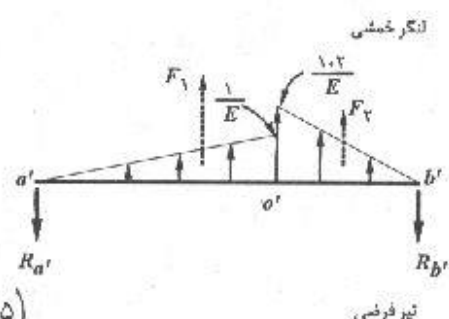
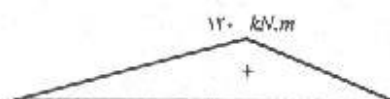
$$\Rightarrow \frac{1}{2} \left(\frac{x}{3000E} \right) \cdot x - \frac{1220}{E} = 0$$

$$x^2 = 732000 \Rightarrow x = 270.5/5 \text{ mm}$$

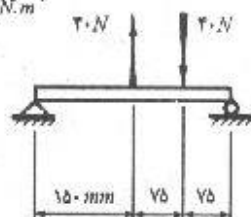
$$\delta_{max} = M_x = \frac{1}{2} \left(\frac{(270.5/5)^2}{3000E} \right) \cdot \left(\frac{1}{3} \times 270.5/5 \right)$$

$$- \frac{1220}{E} \times 270.5/5$$

$$\Rightarrow \delta_{max} = -11 \text{ mm}$$

$$EI = 5 \text{ N.m}^2$$

مثال (۱۱-۵۶)

$$F_1 = \frac{1}{2} (0.3 \times 0.15) = 0.0225 \text{ و } F_2 = \frac{1}{2} (0.3 \times 0.05) = 0.0075$$

$$F_3 = \frac{1}{2} (0.15 \times 0.025) = 0.001875 \text{ و } F_4 = \frac{1}{2} (0.15 \times 0.075) = 0.005625$$

$$+ \left(\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow 0.3 R_{b'} = F_1 \left(\frac{2}{3} \times 0.15 \right) + F_2 \left(0.15 + \frac{1}{3} \times 0.05 \right) \right. \\ \left. - F_3 \left(0.2 + \frac{2}{3} \times 0.025 \right) - F_4 \left(0.225 + \frac{1}{3} \times 0.075 \right) \right)$$

$$\Rightarrow R_{b'} = 0.0056 \Rightarrow R_{a'} = 0.169$$

با توجه به نمودار تقریبی برش الاستیک، بدیهی است که محل تغییر مکان ماکزیمم در ناحیه $0 \leq x \leq 150 \text{ mm}$ قرار دارد.

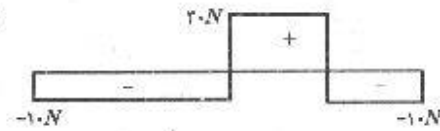
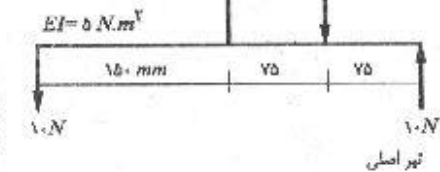
$$0 \leq x \leq 150 \text{ mm} :$$

$$\begin{aligned} \uparrow + \sum F_y = 0 &\Rightarrow V_x = R_{a'} - \frac{1}{\gamma} (\gamma x \cdot x) \\ &= 0/0169 - x^2 \end{aligned}$$

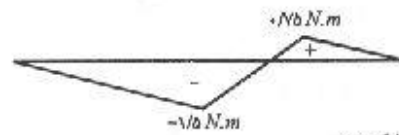
$$\theta = 0 \Rightarrow V_x = 0 \Rightarrow x^2 = 0/0169 \Rightarrow x = 0/13 \text{ m}$$

$$\begin{aligned} + (\sum M_x = 0 &\xrightarrow{x=0/13} \delta_{max} = M_{max} \\ &= R_{a'} (0/13) - \frac{1}{\gamma} (\gamma \times 0/13^2) \left(\frac{1}{3} \times 0/13 \right) \end{aligned}$$

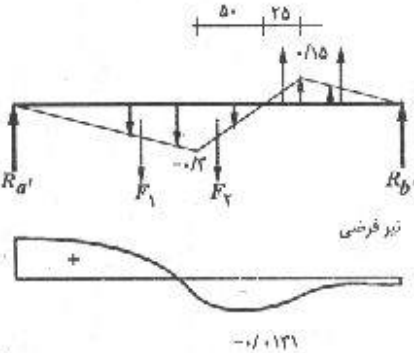
$$\delta_{max} = 0/0015 \text{ m} = 1/5 \text{ mm} \text{ سمت بالا}$$

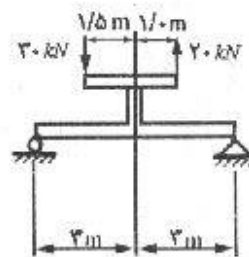
نمودار برشی

لنگر خمشی

نمودار فرضی

مسئله (۱۱-۵۷)

$$F_1 = \frac{1}{\gamma} \left(\frac{4\gamma/5}{EI} \right) (\gamma) = \frac{4\gamma/5}{EI} \quad \text{و} \quad F_2 = \frac{1}{\gamma} \left(\frac{1\gamma/5}{EI} \right) (\gamma) = \frac{1\gamma/5}{EI}$$

$$+ (\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow 6 R_{b'} = -F_2 (\gamma + 1) + F_1 (\gamma) = \frac{3\gamma/5}{EI}$$

$$R_{b'} = \frac{6\gamma/5}{EI} \downarrow \Rightarrow R_{a'} = \frac{3\gamma/5}{EI} \downarrow$$

خیز در تیرها / ۴۵

با توجه به نمودار برش الاستیک، محل تغییر مکان
ماکزیمم در ناحیه $0 \leq x \leq 3$ قرار دارد:

$$0 \leq x \leq 3; \quad \uparrow^+ \sum Fy = 0$$

$$\Rightarrow V_x = \frac{1}{3} \left(\frac{47/5 x}{3EI} \right) x - R_a$$

$$\therefore V_x = \frac{47/5 x^2}{6EI} - \frac{38/75}{EI}$$

$$\theta = 0 \Rightarrow V_x = 0 \Rightarrow \frac{47/5}{6} x^2 = \frac{38/75}{EI}$$

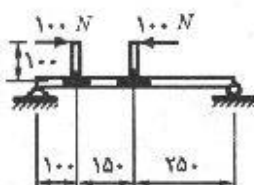
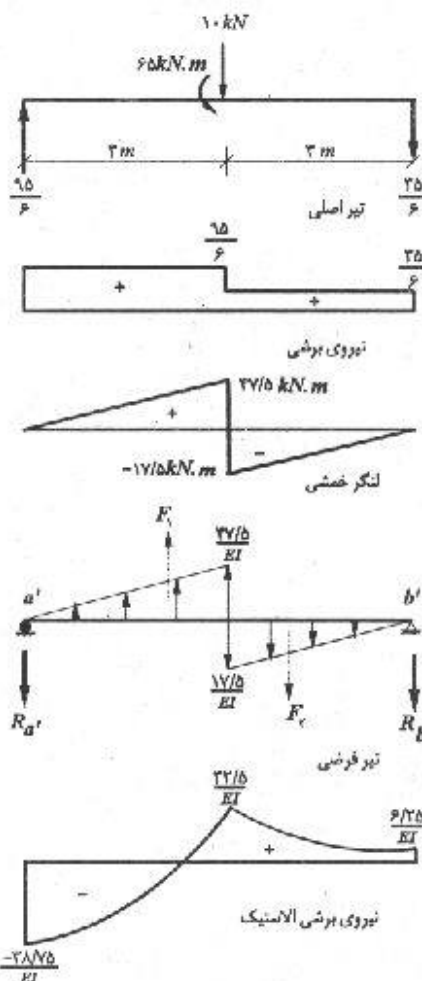
$$\Rightarrow x = 2/21 \text{ m}$$

$$+ \left(\sum M_x = 0 \Rightarrow \delta_{max} = M_{max} \right)$$

$$= \frac{1}{3} \left(\frac{47/5 (2/21)}{3EI} \right) \left(\frac{1}{3} \times 2/21 \right) - R_a (2/21)$$

$$\delta_{max} = - \frac{72/75}{EI} \quad \text{بسمت پایین}$$

(بر حسب $kN.m^3$ بر EI)

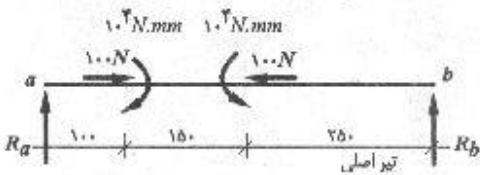

مسئله (۱۱-۵۸)

از معادلات تعادل: $R_a = R_b = 0$

$$+ \left(\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow 500 R_b = \left(\frac{10^2}{EI} \right) (150)(100 + 75) \right)$$

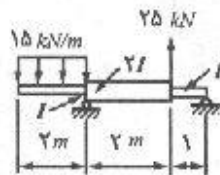
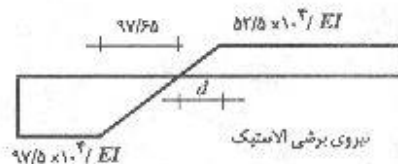
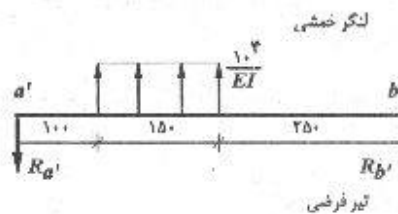
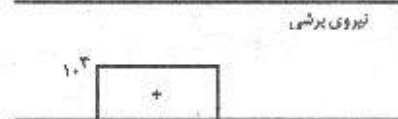
$$R_b = \frac{52/5 \times 10^2}{EI} \Rightarrow R_{a'} = \frac{97/5 \times 10^2}{EI}$$

$$\frac{52/5}{97/5} = \frac{d}{150 - d} \Rightarrow d = 52/35 \text{ mm}$$

محل تغییر مکان ماکزیمم:

$$x = 100 + (150 - 52/35) = 197/65 \text{ mm}$$

$$\begin{aligned} \delta_{max} &= - \left[\left(\frac{97/5 \times 10^3}{EI} \times 100 \right) \right. \\ &\quad \left. + \frac{1}{2} \left(\frac{97/5 \times 10^3}{EI} \times 97/65 \right) \right] \\ &= \frac{-1/45 \times 10^4}{EI} \quad \text{به سمت پایین} \\ &\quad (EI \text{ بر حسب } N.mm^2) \end{aligned}$$

مسئله (۱۱-۵۹)

$$F_1 = \frac{1}{3} (2) \left(\frac{30}{EI} \right) = \frac{20}{EI} \quad \text{و} \quad F_2 = \frac{1}{3} (2) \left(\frac{15 - 13/3}{EI} \right) = \frac{1/3}{EI}$$

$$F_3 = 2 \left(\frac{13/3}{EI} \right) = \frac{26/6}{EI} \quad \text{و} \quad F_4 = \frac{1}{3} (1) \left(\frac{26/3}{EI} \right) = \frac{13/35}{EI}$$

$$c'b' : \left(\sum M_{c'} = 0 \Rightarrow 3R_{b'} = F_1 \left(2 + \frac{1}{3} \right) + F_2 \left(\frac{2}{3} \right) + F_3 \left(\frac{1}{3} \times 2 \right) \right)$$

$$R_{b'} = \frac{19/6}{EI} \Rightarrow R_{a'} = \frac{47/65}{EI}$$

$$a'b' : \left(\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow -M_{a'} = F_1 \left(\frac{2}{3} \times 2 \right) + F_2 \left(2 + \frac{2}{3} \right) + F_3 (3) + F_4 \left(4 + \frac{1}{3} \right) - 5R_{a'} \right)$$

$$\Rightarrow M_{a'} = \frac{38/65}{EI}$$

با توجه به نمودار برش الاستیک تغییر مکان حداکثر در فاصله $2 \leq x \leq 4$ اتفاق می‌افتد.

$$\begin{aligned} \sum M_x = 0 &\Rightarrow M_x = M_{a'} + R_{a'}x \\ &- F_1 \left(x - \frac{3}{4}(2) \right) - \frac{13/3}{EI} \times \frac{(x-2)^2}{2} \\ &- \frac{15}{EI} \times \frac{(x-2)^2}{2} \end{aligned}$$

توضیح: بار دوزنقه‌ای (آخرین مؤلفه عبارت سمت راست فوق) بصورت یکنواخت فرض شده است.

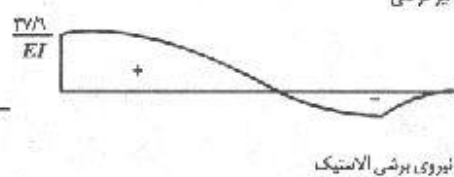
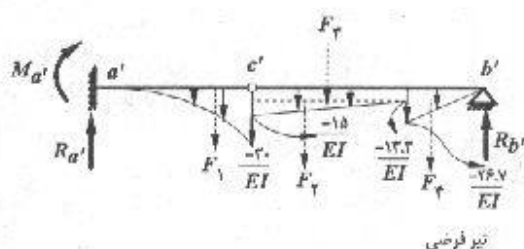
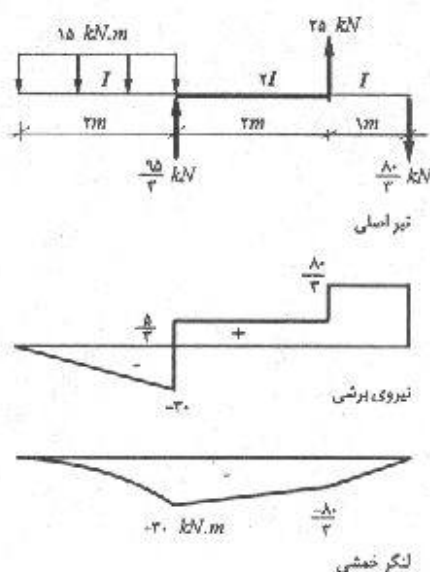
$$\begin{aligned} dM/dx = 0 &\Rightarrow R_{a'} - F_1 - \frac{13/3}{EI} (x-2) \\ &- \frac{15}{EI} (x-2) = 0 \end{aligned}$$

$$42/0.5 - 20 = (13/3 + 15)(x-2)$$

$$\Rightarrow x = 2/8 \text{ m}$$

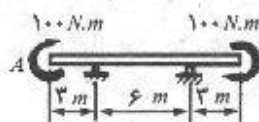
$$\begin{aligned} \delta_{max} = M_{x=2/8} &= \left[38/0.6 + 42/0.5(2/8) \right. \\ &- 20(2/8 - 1/5) - 13/3 \times \frac{(2/8 - 2)^2}{2} \\ &\left. - 15 \times \frac{(2/8 - 2)^2}{2} \right] \times \frac{1}{EI} = \frac{120/744}{EI} \end{aligned}$$

به سمت بالا

نیروی برشی الاستیک

۱۱-۶۰ تا ۱۱-۶۵. با استفاده از روش تیرفرضی، مطلوب است محاسبه تغییر مکان و شیب نقطه A از تیرهای بالکن دار نشان داده شده در شکل. سایر شرایط مثل مسائل ۱۱-۵۴ تا ۱۱-۵۹ می‌باشد.

مسئله (۱۱-۶۰)

$$F_1 = \left(\frac{100}{EI} \right) (3) = \frac{300}{EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{3} \left(\frac{100}{EI} \right) (3) = \frac{100}{EI}$$

$$c'd' \text{ قطعه: } + \left(\sum M_c = 0 \right)$$

$$\Rightarrow R_d' (6) = \frac{100}{EI} (5) - \frac{100}{EI} (1)$$

$$R_d' = \frac{100}{EI} \uparrow \Rightarrow R_c' = \frac{100}{EI} \downarrow$$

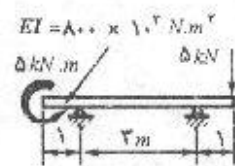
$$a'c' \text{ قطعه: } \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow R_a' = \frac{300}{EI} \downarrow$$

$$\Rightarrow \theta_A = -\frac{300}{EI}$$

$$+ \left(\sum M_c = 0 \Rightarrow M_{a'} = \frac{300}{EI} (3) \right)$$

$$- \frac{300}{EI} (1/5) = \frac{700}{EI}$$

$$\Rightarrow \delta_A = \frac{700}{EI} \quad \text{به سمت بالا}$$

مسئله (۱۱-۶)

$$c'd' \text{ قطعه: } R_c' = R_d' = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{160} \times 3 \right) = 0.0094 \uparrow$$

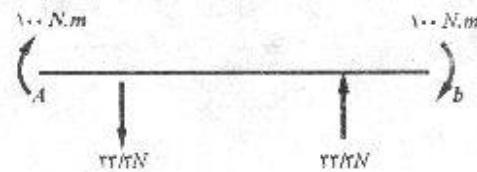
$$a'c' \text{ قطعه: } R_a' = \left(\frac{1}{160} \times 1 \right) + 0.0094 = 0.016 \uparrow$$

$$M_{a'} = \left(\frac{1}{160} \times 1 \times \frac{1}{3} \right) - 0.016 \times 1 = -0.013 \text{ m}$$

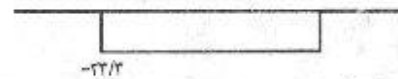
$$d'b' \text{ قطعه: } R_b' = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{160} \times 1 \right) + 0.0094 = 0.012 \uparrow$$

$$M_{b'} = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{160} \times 1 \times \frac{1}{3} \right) - 0.012 \times 1 = -0.011 \text{ m}$$

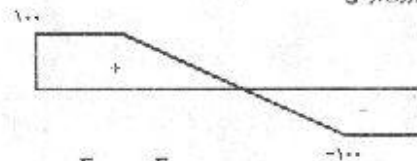
$$\therefore \delta_{max} = \delta_{a'} = -0.013 \text{ m} = 13 \text{ mm} \quad \text{بسمت پایین}$$

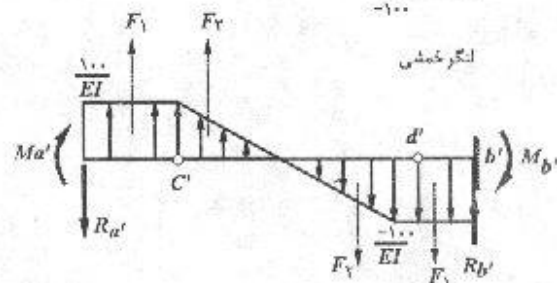
نور اصلی

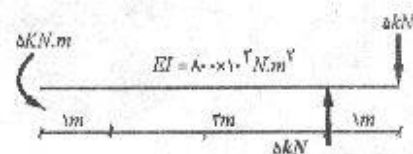
نوروی برشی

لنگر خمشی

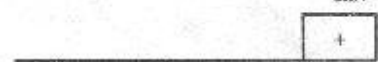

نور فرضی

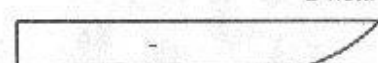

نور اصلی

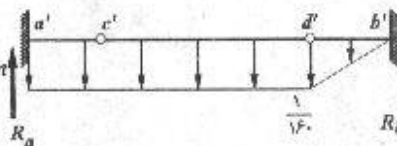
5 kN

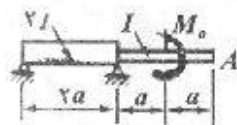
نوروی برشی

لنگر خمشی

نور فرضی

مسئله (۷۲-۱۱)

$$F_1 = \frac{1}{3} \left(\frac{M_0}{3EI} \cdot 3a \right) = \frac{M_0 a}{3EI}, F_2 = \frac{M_0 a}{EI}$$

$$a'c' \text{ مقطع: } \sum M_{c'} = 0 :$$

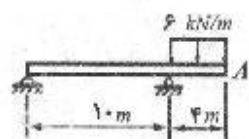
$$3a \cdot R_{a'} = F_1 \left(\frac{1}{3} \cdot 3a \right) \Rightarrow R_{a'} = \frac{M_0 a}{3EI}$$

$$\therefore R_{b'} = F_1 + F_2 - R_{a'} = \frac{2}{3} \frac{M_0 a}{EI}$$

$$\Rightarrow \theta_A = \frac{2}{3} \times \frac{M_0 a}{EI}$$

$$M_{b'} = F_1 \left(3a + \frac{3a}{3} \right) + F_2 \left(a + \frac{a}{3} \right) - R_{a'} (3a)$$

$$= \frac{13}{6} \frac{M_0 a^2}{EI} \Rightarrow \delta_A = \frac{13}{6} \frac{M_0 a^2}{EI} \text{ به سمت بالا}$$

مسئله (۷۳-۱۱)

$$F_1 = \frac{1}{3} \left(\frac{48}{EI} \right) (10) = \frac{240}{EI}$$

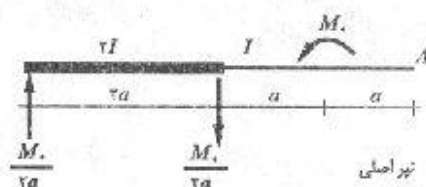
$$F_2 = \frac{1}{3} \left(\frac{48}{EI} \right) (4) = \frac{64}{EI}$$

$$a'c' \text{ مقطع: } \sum M_{c'} = 0 \Rightarrow 10 R_{a'} = F_1 \left(\frac{10}{3} \right)$$

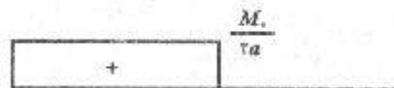
$$\Rightarrow R_{a'} = \frac{80}{EI}$$

$$\therefore R_{b'} = F_1 + F_2 - R_{a'} = \frac{224}{EI}$$

$$\Rightarrow \theta_A = \frac{224}{EI}$$

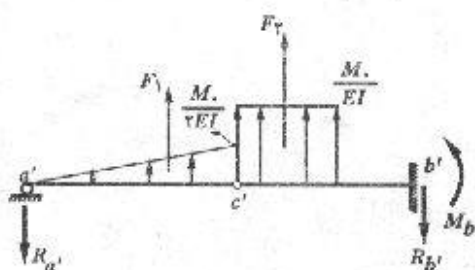
تیر اصلی

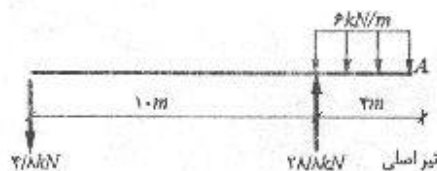
تیر فرضی

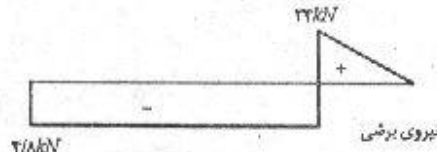
انگر خمشی

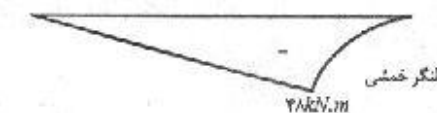
تیر فرضی

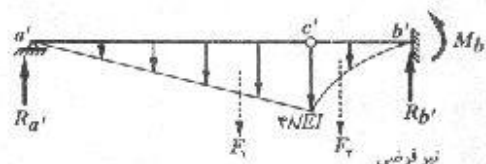
تیر اصلی

تیر فرضی

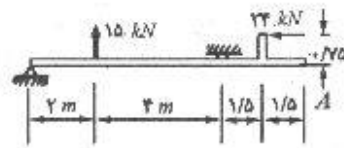
انگر خمشی

تیر فرضی

۵۰ / تشریح کامل مقاومت مصالح پوپوف

$$M_{b'} = 14R_a - F_1\left(4 + \frac{10}{3}\right) - F_2\left(\frac{3}{4} \times 4\right) = \frac{-832}{EI} \Rightarrow \delta_A = -\frac{832}{EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

مسئله (۱۱-۶۴)

$$F_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{14}{EI} \right) (2) = \frac{14}{EI}$$

$$F_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{14}{EI} \right) (1/5) = \frac{12/25}{EI}$$

$$F_3 = \frac{1}{2} \left(\frac{18}{EI} \right) (2/25) = \frac{20/25}{EI}$$

$$F_4 = \left(\frac{18}{EI} \right) (1/5) = \frac{27}{EI}$$

$$a'c' \text{ قطعه: } \sum M_{c'} = 0 :$$

$$6R_{a'} = -F_2\left(\frac{2/25}{3}\right) + F_1\left(4 + \frac{2}{3}\right) + F_3\left(2/25 + \frac{2}{3} \times 1/5\right)$$

$$\Rightarrow R_{a'} = \frac{+15/33}{EI}$$

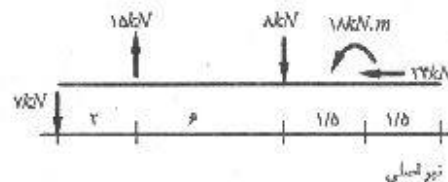
$$\therefore R_{b'} = R_{a'} + F_2 + F_3 - F_1 - F_4 = \frac{36/33}{EI}$$

$$\Rightarrow \theta_A = \frac{36/33}{EI}$$

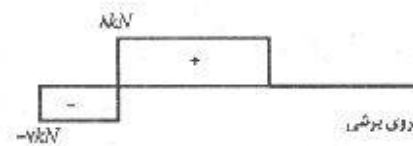
$$M_{b'} = R_{a'}(9) + F_2\left(3 + \frac{4}{3}\right) + F_3\left(1/5 + \frac{1/5}{3}\right)$$

$$- F_1\left(3 + \frac{2}{3}\right) - F_4\left(5/25 + \frac{2}{3} \times 1/5\right)$$

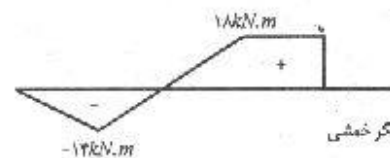
$$= \frac{100/5}{EI} \Rightarrow \delta_A = \frac{100/5}{EI} \quad \text{به سمت بالا}$$

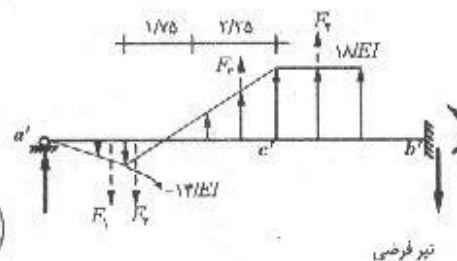
تیر برشی

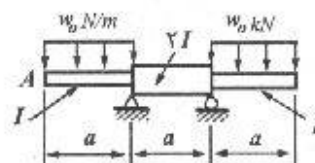
تیر لنگشی

لنگر خمشی

تیر فرضی

مسئله (۱۱-۶۵)

خیز در تیرها / ۵۱

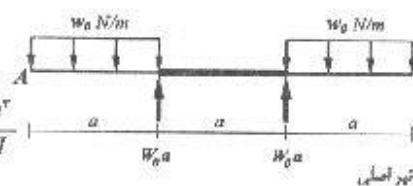
$$c'd': R_{c'} = R_{d'} = \frac{1}{3} \left(\frac{w_0 a^3}{EI} \right) (a) = \frac{w_0 a^4}{\Lambda EI} \uparrow$$

$$a'c': \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow R_{a'} = \frac{1}{3} \left(\frac{w_0 a^3}{EI} \right) (a) + \frac{w_0 a^4}{\Lambda EI}$$

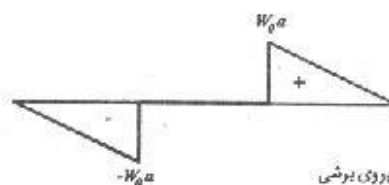
$$\theta_A = R_{a'} = \frac{\sqrt{3} w_0 a^4}{4 EI}$$

$$\sum M_{c'} = 0 \Rightarrow M_{a'} = \frac{1}{3} \left(\frac{w_0 a^3}{EI} \cdot a \right) \left(\frac{1}{3} a \right) - R_{a'} \cdot a$$

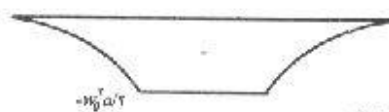
$$= \frac{-w_0 a^4}{4 EI} \Rightarrow \delta_A = \frac{-w_0 a^4}{4 EI} \text{ به سمت پایین}$$

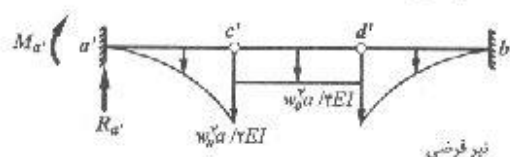
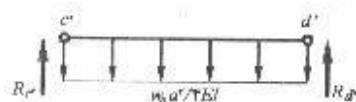
تیر اصلی

تیروی برشی

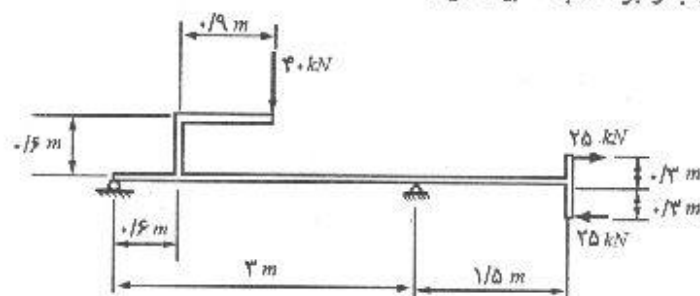

لنگر خمشی

تیر فرضی

۶۶-۱۱. مطلوب است تعیین محل و مقدار حداکثر تغییر مکان به طرف بالای تیر نشان داده شده در شکل. جواب را بر حسب EI بیان کنید.

مسئله (۱۱-۶۶)

$$F_1 = 0.5 \left(\frac{9}{EI} \right) (0.6) = \frac{2.7}{EI} ; F_2 = 0.5 \left(\frac{4.5}{EI} \right) (1.8) = \frac{4.05}{EI}$$

$$F_3 = 0.5 \left(\frac{1.5}{EI} \right) (0.6) = \frac{0.45}{EI} ; F_4 = \left(\frac{1.5}{EI} \right) (1.5) = \frac{2.25}{EI}$$

$$a'c': \uparrow \sum M_{c'} = 0 ;$$

$$3R_{a'} = F_1 \left(\frac{2}{3} + \frac{0.6}{3} \right) + F_2 \left(0.6 + \frac{2}{3} \times 1.8 \right) - F_3 \left(\frac{0.6}{3} \right) \Rightarrow R_{a'} = \frac{24.23}{EI}$$

$$\therefore R_{b'} = R_{a'} + F_r + F_r - F_1 - F_2$$

$$\Rightarrow R_{b'} = \frac{8/23}{EI}$$

$$\begin{aligned} M_{b'} &= F_1 \left(3/9 + \frac{0/6}{3} \right) \\ &+ F_2 \left(2/1 + \frac{2}{3} \times 1/8 \right) \\ &- R_{a'} (4/5) - F_r \left(1/5 + \frac{0/6}{3} \right) \\ &- F_r \left(\frac{1/5}{2} \right) = \frac{10/4}{EI} \end{aligned}$$

با توجه به منحنی نیروی برشی الاستیک، در نقطه اکسترمم برای تیر مفروض است، ولی با توجه به نحوه بارگذاری تیر اصلی، بدیهی است که تنها ناحیه cb می تواند تغییر مکان رو به بالا داشته باشد. بنابراین:

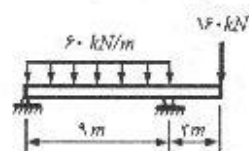
$$\text{قطعه } c'b': \quad V_x = \left(\frac{15}{EI} \right) x - R_{b'}$$

$$0 = 0 \Rightarrow V_x = 0 \Rightarrow \frac{15}{EI} x = \frac{8/23}{EI}$$

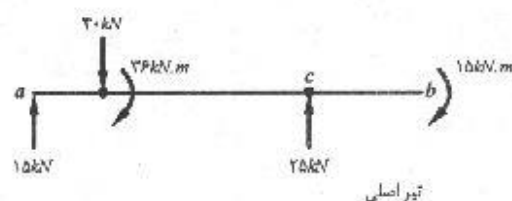
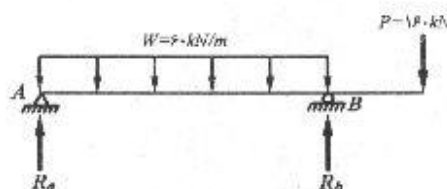
$$\Rightarrow x = 0/55 \text{ m}$$

$$x = 0/55 \Rightarrow M_x = M_{b'} + R_{b'}(0/55) - \left(\frac{15}{EI} \right) \left(\frac{0/55^2}{2} \right) = \frac{12/66}{EI} \Rightarrow \delta_{\max} = \frac{12/66}{EI}$$

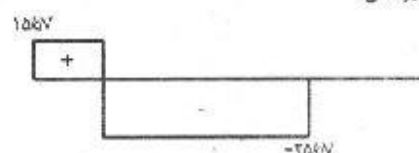
۶۷-۱۱. مطلوب است تعیین حداکثر تغییر مکان به طرف بالای تیر یک سر بالکن نشان داده شده در شکل. E و I هر دو ثابت می باشند.

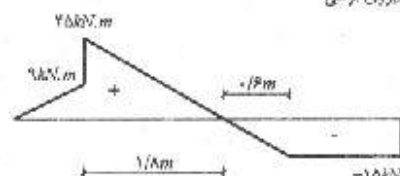
مسئله (۶۷-۱۱)

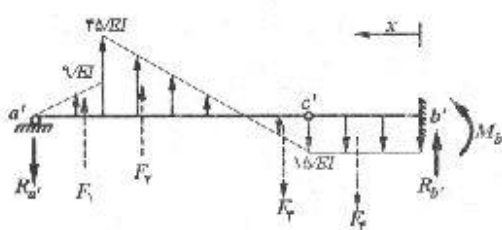
تیر اصلی

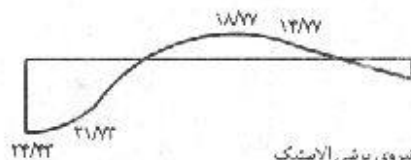
تیرهای برشی

لنگر خمشی

تیر فرضی

نیروی برشی الاستیک

از معادلات تعادل حاصل می‌شود:

$$R_a = 216/67 \text{ kN} \quad \text{و} \quad R_b = 483/33 \text{ kN}$$

$$0 \leq x \leq 9 : M(x) = R_a x - w \frac{x^2}{2}$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M(x) = R_a x - w \frac{x^2}{2}$$

$$EI \frac{dv}{dx} = R_a \frac{x^2}{2} - w \frac{x^3}{6} + C_1$$

$$EI v = R_a \frac{x^3}{6} - w \frac{x^4}{24} + C_1 x + C_2 : v_{x=0} = 0 \Rightarrow C_2 = 0$$

$$v_{x=9} = 0 \Rightarrow C_1 = 30/375 w - 13/5 R_a$$

$$\therefore EI \frac{dv}{dx} = R_a \frac{x^2}{2} - w \frac{x^3}{6} + (30/375 w - 13/5 R_a)$$

$$x = 9 \Rightarrow EI \frac{dv}{dx} = 27 R_a - 91/125 w = EI \theta_B \quad (1)$$

$$9 \leq x \leq 12, \quad M(x) = -P(12 - x) = P(x - 12)$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M(x) = P(x - 12)$$

$$EI \frac{dv}{dx} = P \left(\frac{x^2}{2} - 12x \right) + C'_1 \quad (i)$$

$$x = 9 \Rightarrow EI \frac{dv}{dx} = -67/5 P + C'_1 = EI \theta_B \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \Rightarrow 27 R_a - 91/125 w = -67/5 P + C'_1 \Rightarrow C'_1 = 27 R_a - 91/125 w + 67/5 P$$

$$\therefore EI v = P \left(\frac{x^3}{6} - 6x^2 \right) + (27 R_a - 91/125 w + 67/5 P) x + C'_2 \quad (ii)$$

$$v_{x=12} = 0 \Rightarrow C'_2 = 820/125 w - 243 R_a - 243 P$$

توضیح: در نقطه‌ای که حداکثر تغییر مکان ایجاد می‌شود، شیب منحنی ارتجاعی صفر خواهد بود؛ لذا معادله (i) را برابر صفر قرار می‌دهیم تا طول نقطه حداکثر بدست آید:

$$P \left(\frac{x^2}{2} - 12x \right) + (27 R_a - 91/125 w + 67/5 P) = 0$$

$$\frac{x^2}{2} - 12x = -27 \frac{R_a}{P} + 91/125 \frac{w}{P} - 67/5$$

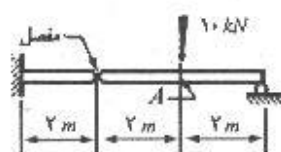
با جایگزینی مقادیر $R_a = 216/67 \text{ kN}$ و $P = 160 \text{ kN}$ و $w = 60 \text{ kN/m}$ خواهیم داشت:

$$\begin{cases} x_1 = 14/05 \text{ m} & \text{غیر قابل قبول} \\ x_2 = 9/95 \text{ m} \end{cases}$$

حال با قرار دادن مقدار $x = 9/95$ در معادله (ii) مقدار تغییر مکان حداکثر بدست می‌آید.

$$x = 9/95 \Rightarrow v = \frac{169 \times 10^3}{EI} \text{ m} \quad \text{به سمت بالا}$$

۶۸-۱۱ و ۶۹-۱۱. با استفاده از روش تیر فرضی، تغییر مکان نقطه A از تیر نشان داده شده در شکل را به دست آورید. در تمام طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل (۶۸-۱۱)

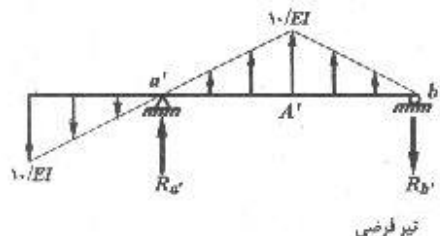
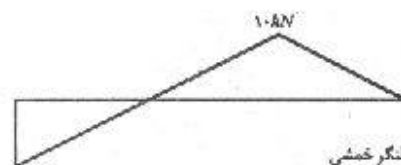
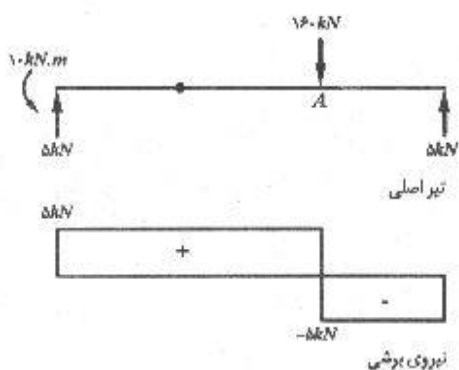
$$+\left(\sum M_{a'} = 0\right)$$

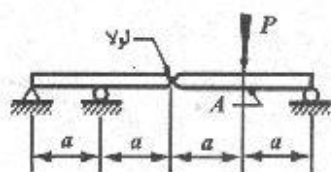
$$4R_{b'} = 0/5 \left(\frac{10}{EI}\right) (4) (2) + 0/5 \left(\frac{10}{EI}\right) (2) \left(\frac{7}{3} \times 2\right)$$

$$R_{b'} = \frac{13/3}{EI} \downarrow \Rightarrow R_{a'} = \frac{3/3}{EI} \uparrow$$

$$\delta_A = M_{A'} = 0/5 \left(\frac{10}{EI}\right) (2) \left(\frac{7}{3}\right) - R_{b'}(2)$$

$$\delta_A = \frac{-19/93}{EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

مسئله (۷۹-۱۱)

قطعه $a'b'$:

$$+\left(\sum M_{b'} = 0\right):$$

$$R_{a'} \cdot a = 0 + \Delta \left(\frac{Pa}{2EI} \cdot a \right) \left(\frac{a}{2} \right) \Rightarrow R_{a'} = \frac{Pa'}{2EI}$$

قطعه $a'd'$:

$$+\left(\sum M_{e'} = 0\right):$$

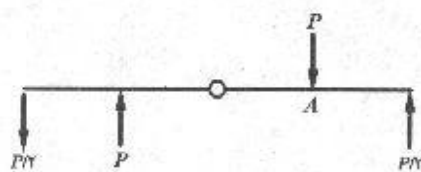
$$R_{d'}(2a) = 2 \left(0 + \Delta \frac{Pa}{2EI} (2a)(a) \right) - R_{a'}(2a)$$

$$R_{d'} = \frac{\Delta Pa'}{2EI}$$

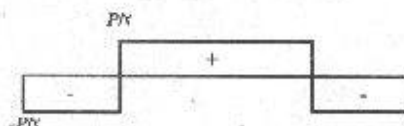
قطعه $A'd'$:

$$\delta_A = M_{A'} = \left(0 + \Delta \frac{Pa}{2EI} \cdot a \right) \left(\frac{a}{2} \right) - R_{d'} \cdot a$$

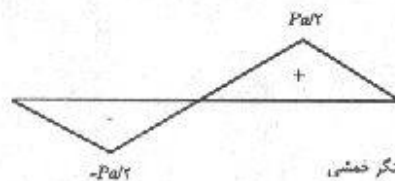
$$\delta_A = -\frac{Pa'}{2EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

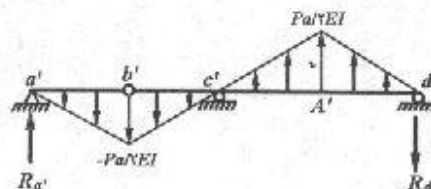
تیر اصلی

تیروی برشی

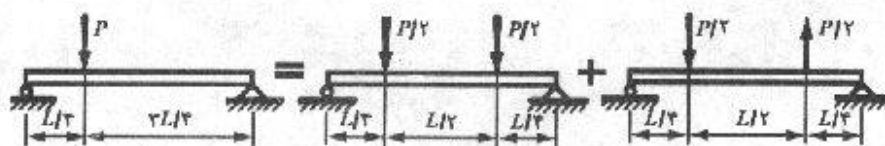

لنگر خمشی

تیر فرضی

۷۹-۱۱. با استفاده از روش رویهم گذاری، تغییر مکان وسط دهانه تیر سمت چپ را از جمع تغییر مکانهای دو تیر سمت راست به دست آورید. از روش تیر فرضی استفاده نمایید. EI در تمام طول دهانه ثابت می باشد.

مسئله ۷۹-۱۱

تیر فرضی $a'h'$:

$$+\left(\sum M_{a'} = 0\right) \Rightarrow R_{b'} = \frac{3PL'}{8EI} \downarrow \Rightarrow R_{a'} = \frac{3PL'}{8EI} \downarrow$$

قطعه $a'o'$:

$$+\left(\sum M_{o'} = 0\right):$$

$$M_{o'} = \left(\frac{1}{2} \times \frac{PL}{\Delta EI} \times \frac{L}{4}\right)\left(\frac{L}{4} + \frac{1}{3} \times \frac{L}{4}\right) + \left(\frac{PL}{\Delta EI} \times \frac{L}{4} \times \frac{L}{8}\right) - \left(\frac{3PL^3}{64EI} \times \frac{L}{2}\right)$$

$$\Rightarrow \delta_{1o} = M_{o'} = -\frac{11}{496} \frac{PL^3}{EI}$$

تیر فرضی $a'b''$:

$$+\left(\sum M_{a'} = 0 \Rightarrow R_{b'} = \frac{1}{128} \frac{PL^3}{EI} \uparrow\right)$$

$$\Rightarrow R_{a'} = \frac{1}{128} \frac{PL^3}{EI} \downarrow$$

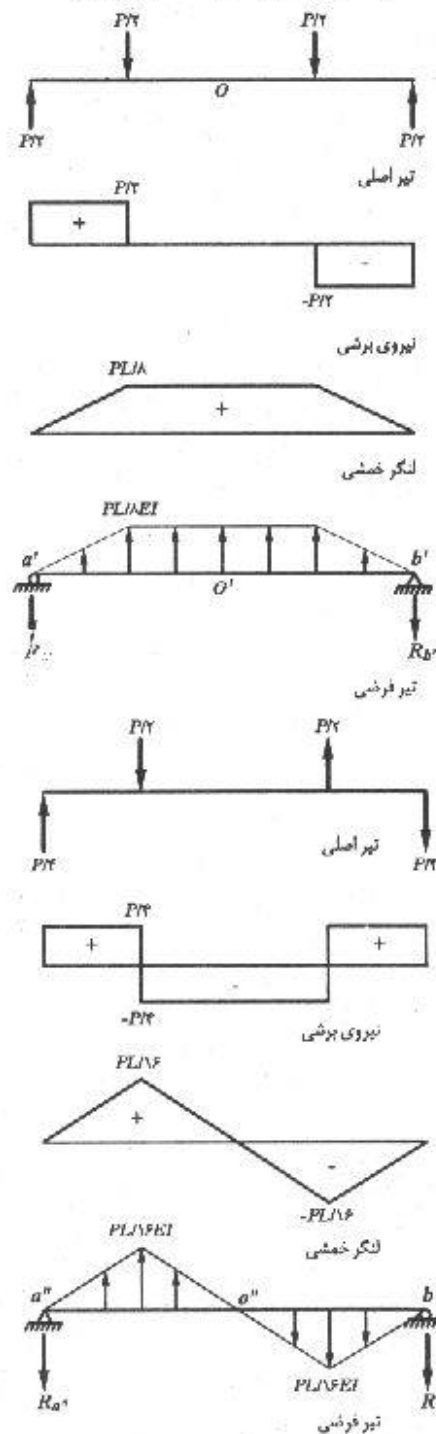
قطعه $a'o'$: $+\left(\sum M_{o'} = 0\right)$

$$M_{o'} = \left(\frac{1}{2} \times \frac{PL}{16EI} \times \frac{L}{4}\right)\left(\frac{L}{4}\right) - R_{a'} \times \frac{L}{4}$$

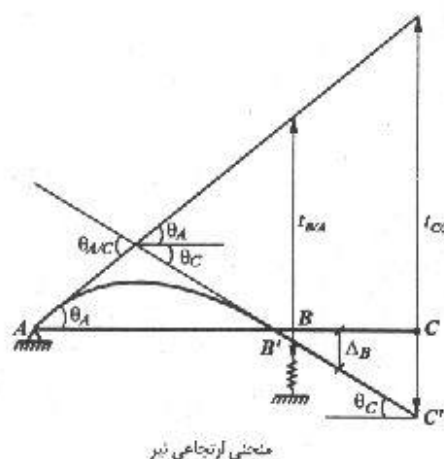
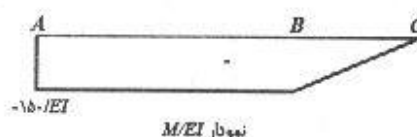
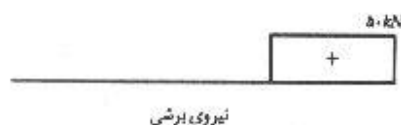
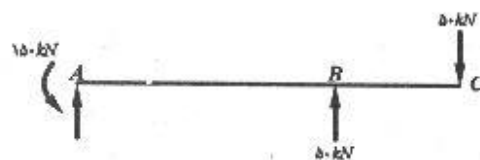
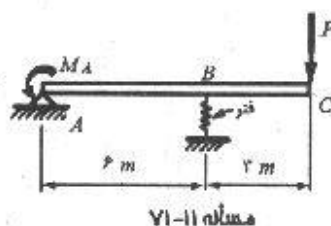
$$\Rightarrow \delta_{2o} = M_{o'} = 0$$

$$\therefore \delta_1 = \delta_{1o} + \delta_{2o} = -\frac{11}{496} \frac{PL^3}{EI} + 0$$

$$\boxed{\delta_o = -\frac{11}{496} \frac{PL^3}{EI}}$$

۷۱-۱۱. تکیه‌گاهها و بارگذاری یک تیر فولادی مطابق شکل می‌باشد. نیروی P مساوی ۵۰ کیلو نیوتن و لنگر M_A مساوی ۱۵۰ کیلو نیوتن متر می‌باشد. شیب و تغییر مکان قائم نقطه C را نسبت به خط مبنای AC به دست آورید.

سختی فنر را $K = 350 \text{ kN/m}$ فرض می‌کنیم.

$$+\left(\sum M_A = 0 \Rightarrow 6R_B = 9(50) - 150\right.$$

$$\Rightarrow R_B = 50 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_A = 0 \text{ kN}$$

$$t_{B/A} = \left(\frac{-150}{EI} \times 6\right) \left(\frac{6}{2}\right) = \frac{-2700}{EI}$$

$$\Delta_B = \frac{R_B}{K} = \frac{50}{K}$$

$$\theta_A = \frac{t_{B/A} - \Delta_B}{6} = \frac{\frac{2700}{EI} - \frac{50}{K}}{6}$$

$$= \frac{2700K - 50EI}{6KEI}$$

$$\theta_{A/C} = \left(\frac{-150}{EI} \times 6\right) + \left(\frac{-1}{2} \times \frac{150}{EI} \times 3\right)$$

$$= \frac{-1125}{EI}$$

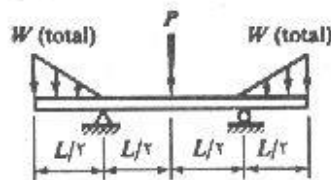
$$\theta_C = \theta_{A/C} - \theta_A = + \frac{1125}{EI} - \frac{2700K - 50EI}{6KEI}$$

$$= \frac{4050K - 50EI}{6KEI}$$

$$t_{C/A} = \left(\frac{-150}{EI} \times 6\right) \left(3 + \frac{6}{2}\right) + \left(\frac{-1}{2} \times \frac{150}{EI} \times 3\right) \left(\frac{3}{2} \times 3\right) = \frac{-5850}{EI}$$

$$\delta_C = t_{C/A} - \theta_A(6 + 3) = \frac{-5850}{EI} - \frac{9(2700K - 50EI)}{6KEI} = \frac{-59400K + 450EI}{6KEI}$$

۷۲-۱۱. نسبت بارهای W و P چقدر باید باشد تا منحنی ارتجاعی تیر نشان داده شده در شکل در تکیه‌گاهها افقی باشد. EI ثابت می‌باشد.

مسئله (۷۲-۱۱)

$$0 \leq x \leq \frac{L}{4} \Rightarrow V_x = \frac{P}{4}$$

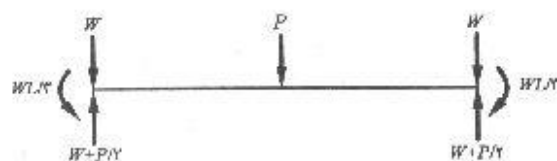
$$EIv^{(4)} = 0$$

$$EIv''' = C_1 = \frac{P}{4}$$

$$EIv'' = \frac{P}{4}x + C_2 \xrightarrow[M = -WL/4]{x=L/4} C_2 = -WL/4$$

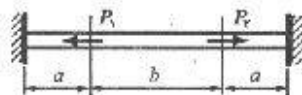
$$EIv' = \frac{P}{4} \frac{x^2}{2} - \frac{WL}{4}x + C_3 \xrightarrow[\theta=0]{x=L/4} C_3 = 0 \Rightarrow EI\theta = \frac{P}{4} \frac{x^2}{2} - \frac{WL}{4}x$$

$$x = \frac{L}{4} \Rightarrow \theta = 0 \Rightarrow \frac{P}{4} \left(\frac{L^2}{16} \right) - \frac{WL}{4} \left(\frac{L}{4} \right) = 0 \Rightarrow \frac{P}{16} = \frac{W}{4} \Rightarrow \boxed{\frac{W}{P} = \frac{4}{16}}$$

مسائل فصل دوازدهم

۱۲-۱. مطلوبست تعیین واکنشها و رسم ترسیم تغییرات نیروی محوری برای میله ارتجاعی نشان داده شده در شکل. سطح مقطع میله ۱۲۰۰ میلی متر مربع، a مساوی ۱۵۰ میلی متر و b مساوی ۳۰۰ میلی متر و P_1 مساوی ۹۰ کیلو نیوتن و P_2 مساوی ۱۵۰ کیلو نیوتن می باشد.

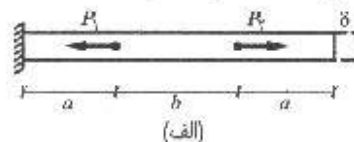

مسئله ۱۲-۱

روش جمع آثار:

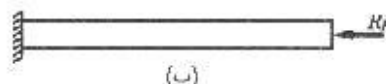
ابتدا فرض می کنیم تکیه گاه سمت راست وجود ندارد. با این فرض تغییر مکان انتهای سمت راست عبارت است از:

$$\delta_1 = 0 + \frac{P_2 b}{AE} + \frac{(P_2 - P_1) a}{AE} = \frac{45000}{E}$$

اینک اثر تکیه گاه سمت راست را اعمال می کنیم که جابجایی مربوط به آن عبارت است از:

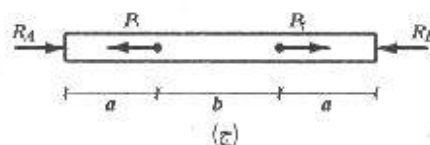
$$\delta_2 = \frac{R_B L}{AE} = \frac{R_B (2a + b)}{AE} = \frac{R_B}{2E}$$

اما می دانیم که میله هیچگونه تغییر مکانی ندارد بنابراین باید $\delta_1 = \delta_2$

$$\delta_1 = \delta_2 \rightarrow R_B = 90 \text{ kN}$$

با در نظر گرفتن دیاگرام آزاد کل میله:

$$R_A - P_1 + P_2 - R_B = 0 \rightarrow R_A = 30 \text{ kN}$$

روش دیگر حل مسأله بدین صورت می باشد:

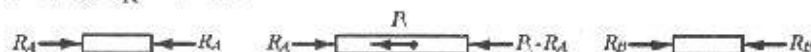
با در نظر گرفتن شکل (ج):

$$R_A - P_1 + P_2 - R_B = 0 \rightarrow R_A - R_B = P_1 - P_2 \quad (1)$$

$$\delta = \delta_1 + \delta_2 + \delta_3 = 0 \rightarrow -\frac{R_A a}{AE} + \frac{(P_1 - R_A) b}{EA} - \frac{R_B a}{AE} = 0 \rightarrow R_A + R_B = (P_1 - R_A) \frac{b}{a} \quad (2)$$

با حل معادلات (۱) و (۲) و جاگذاری مقادیر معلوم داریم:

$$R_B = 90 \text{ kN} \text{ و } R_A = 30 \text{ kN}$$

۱۲-۲. مسأله قبل را با فرض اینکه P_1 دو برابر P_2 می باشد، در نظر بگیرید. (الف) با فرض رفتار ارتجاعی، مطلوب است تعیین واکنشهای تکیه گاهی، رسم ترسیم تغییرات نیروی محوری و تغییر شکل محوری. (ب) اگر تنش جاری شدن (σ_{yp}) مساوی ۴۰۰ نیوتن بر میلی متر مربع باشد، نموداری رسم کنید که نشان دهنده تغییرات نیروی P_2 به صورت تابعی از تغییر مکان نقطه اثرش باشد. سطح مقطع میله را ۴۰۰ میلی متر مربع و ضریب ارتجاعی را 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید. برای هر دو حالت در $b = 2a$ می باشد.

از روش جمع آثار استفاده می کنیم:

$$P_1 = 2P_2$$

با فرض اینکه تکیه گاه سمت راست وجود ندارد:

$$\delta_1 = \frac{P_1 b}{AE} - \frac{(P_1 - P_2) a}{AE} \quad P_1 = 2P_2 \text{ و } b = 2a \Rightarrow \delta_1 = \frac{5P_1 a}{AE}$$

تغییر مکان ناشی از نیروی تکیه گاه سمت راست:

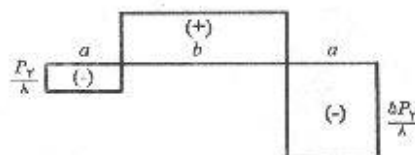
$$\delta_2 = \frac{R_B L}{AE} = \frac{R_B (2a + b)}{AE} = \frac{4R_B a}{AE}$$

اما می دانیم که تغییر مکانی رخ نمی دهد پس:

$$\delta_1 = \delta_2 \rightarrow R_B = \frac{5P_1}{4} = \frac{5P_2}{2}$$

معادله تعادل کل میله:

$$R_A - P_1 + P_2 - R_B = 0 \Rightarrow R_A = \frac{P_1}{4} = \frac{P_2}{2}$$

(ب) با توجه به نمودار، مشخص است که ابتدا قسمت راست میله به تسلیم می رسد.

$$\delta = \frac{R_B a}{AE} = \frac{\sigma a}{E}$$

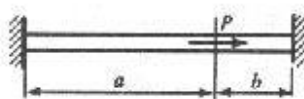
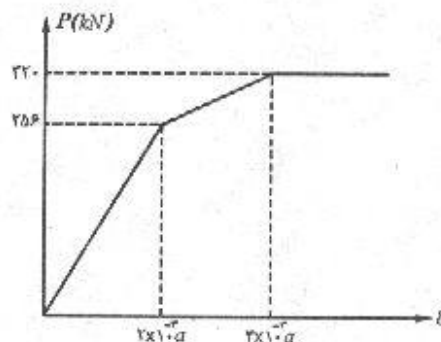
$$\sigma_{yp} = 400 \text{ N/mm}^2 \Rightarrow \delta_1 = \frac{400 \times a}{2 \times 10^5} \Rightarrow \delta_1 = 2 \times 10^{-3} a$$

$$F = \sigma A \Rightarrow \frac{5P_2}{2} = 400 \times 400 \Rightarrow P_2 = 256 \text{ kN}$$

از این به بعد قسمت راست میله به تسلیم رسیده و تنش به اندازه ۴۰۰ MPa و نیرو به اندازه (۱۶۰ kN) ثابت می ماند و قسمت وسط به صورت الاستیک تغییر طول می دهد.

$$\delta = \frac{Pb}{AE} = \frac{\sigma b}{E} = \frac{4000 \times (2a)}{2 \times 10^8} = 4 \times 10^{-5} a$$

$$P_T - 160 = 4000 \times 400 \Rightarrow P_T = 320 \text{ kN}$$

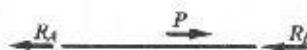
مسئله ۳-۱۲

۳-۱۲. مطلوب است تعیین واکنش سمت چپ میله نشان داده شده در شکل. سطح مقطع میله ثابت و رابطه تنش کرنش برای مصالح میله به صورت $\sigma = K\varepsilon^n$ می باشد که در آن K و n ضرایب ثابتی هستند.

$$\sigma = K\varepsilon^n \rightarrow K\varepsilon^n = P/A \rightarrow \varepsilon = \left(\frac{P}{KA}\right)^{\frac{1}{n}} \rightarrow \delta l = \left(\frac{P}{KA}\right)^{\frac{1}{n}} l$$

$$\sigma = P/A$$

$$R_A + R_B = P \rightarrow R_B = P - R_A$$

با استفاده از فرمول به دست آمده برای تغییر طول، تغییر طول دو قسمت میله را به دست می آوریم

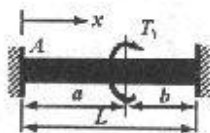
$$\delta l_1 = \left(\frac{R_A}{KA}\right)^{\frac{1}{n}} \cdot a \quad \delta l_2 = -\left(\frac{R_B}{KA}\right)^{\frac{1}{n}} \cdot b$$

اما می دانیم تغییر طول کل میله صفر است بنابراین:

$$\delta l_1 + \delta l_2 = 0 \rightarrow \left(\frac{R_A}{KA}\right)^{\frac{1}{n}} \cdot a - \left(\frac{R_B}{KA}\right)^{\frac{1}{n}} \cdot b = 0 \xrightarrow{R_B = P - R_A} (R_A)^{\frac{1}{n}} \cdot a - (P - R_A)^{\frac{1}{n}} \cdot b = 0$$

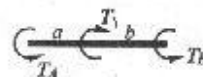
$$\Rightarrow \frac{P - R_A}{R_A} = \left(\frac{a}{b}\right)^n \quad \text{یا} \quad \frac{P}{R_A} - 1 = \left(\frac{a}{b}\right)^n \Rightarrow R_A = \frac{P}{\left[\left(\frac{a}{b}\right)^n + 1\right]}$$

مسئله ۴-۱۱

۴-۱۱. مطلوب است تعیین لنگرهای پیچشی تکیه گاهی برای محور استوانه ای نشان داده شده در شکل. میله از مصالح ارتجاعی و سطح مقطع آن ثابت می باشد.

$$T_A + T_B = T_1 \rightarrow T_B = T_1 - T_A \quad (1)$$

$$\varphi_1 = \varphi_2 \rightarrow \frac{T_A a}{GJ} = \frac{T_B b}{GJ} \xrightarrow{(1)} T_A a = (T_1 - T_A) b$$

$$\rightarrow T_A (a + b) = T_1 b \rightarrow T_A = T_1 b/L$$

$$(1) \rightarrow T_B = T_1 - \frac{T_1 b}{L} = \frac{(L - b) T_1}{L} = T_1 a/L$$

۵-۱۲. میله مسأله قبل را در نظر بگیرید. با فرض رفتار ارتجاعی، واکنشهای تکیه‌گاهی را تعیین نموده و ترسیم تغییرات لنگر پیچشی و زاویه پیچشی را رسم نمایید. (ب) اگر قطر میله مساوی ۵۰ میلی‌متر و a مساوی ۷۵۰ میلی‌متر و b مساوی ۵۰۰ میلی‌متر باشد، رابطه بین زاویه پیچش ϕ در نقطه x مساوی ۷۵۰ میلی‌متر و لنگر پیچشی T_1 را رسم نمایید. نموداری شبیه به شکل ۱-۱۲-ث رسم کنید. مصالح را ارتجاعی - خمیری کامل فرض کنید و تنش برشی جاری را مساوی ۱۳۰ نیوتن بر میلی‌مترمربع و ضریب ارتجاعی برشی را مساوی 0.8×10^{-4} نیوتن بر میلی‌مترمربع در نظر بگیرید.

از حل مسأله قبل داریم:

$$T_A = \frac{T_1 b}{L}, \quad T_B = \frac{T_1 a}{L}$$

$$\varphi = \frac{TL}{GJ} = -\frac{\frac{T_1 b}{L} \cdot a}{GJ} = -\frac{T_1 ab}{LGJ}$$

$$\begin{aligned} \varphi_{(750)} &= \frac{T_1 \times 750 \times 500}{(1250) \times (0.8 \times 10^{-4}) \left[\frac{\pi}{32} (25)^4 \right]} \\ &= 6/11 \times 10^{-4} T_1 \quad (1) \end{aligned}$$

$$\tau_A = \frac{T_A c}{J} = \frac{T_1 bc}{LJ}$$

$$\tau_B = \frac{T_B c}{J} = \frac{T_1 ac}{LJ}$$

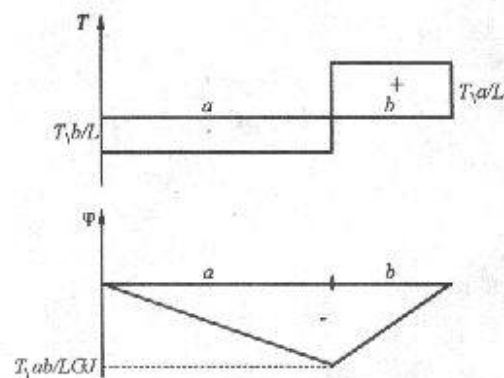
قسمت راست میله زودتر به تسلیم می‌رسد $a > b \rightarrow \tau_B > \tau_A$

$$\tau_B = 130 \text{ (MPa)} = \frac{T_{yp} \times 750 \times 25}{1250 \times \frac{\pi}{32} (25)^4} \rightarrow T_{yp} = 5317/8 \text{ N.m} \quad T_{By} = \frac{a}{L} T_1 = 3190/7 \text{ N.m}$$

وقتی T_1 به مقدار فوق برسد، سمت راست میله شروع به جاری شدن می‌کند. در این حالت زاویه دوران برابر است با:

$$(1) \Rightarrow \varphi = 6/11 \times 10^{-4} \times (5317/8 \times 10^3 \text{ (N.mm)}) = 32/5 \times 10^{-2} \text{ rad}$$

با افزایش T_1 ، ناحیه پلاستیک به طرف مرکز مقطع دایره‌ای گسترش می‌یابد تا جایی که تمام مقطع را در برمی‌گیرد. اگر T_y گشتاور مربوط به شروع جاری شدن بوده و T_m گشتاور مربوط به جاری شدن تمام

مقطع باشد. رابطه زیر بین آندو برقرار است (رابطه ۵-۱۷):

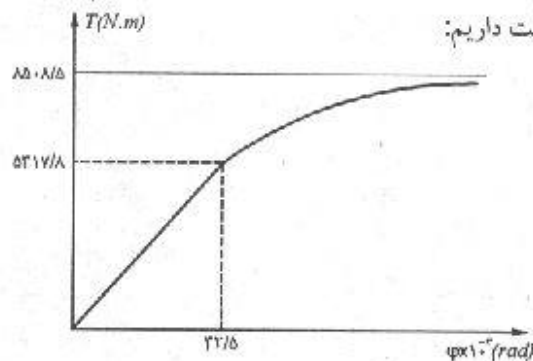
$$T_p = \frac{4}{3} T_y$$

$$T_p = \frac{4}{3} (3190/7) = 3754/24 \text{ N.m}$$

بنابراین:

گشتاور نهایی مربوط به حالتی است که قسمت چپ میله هم به این حد برسد. با توجه به یکسان بودن مقطع دو قسمت داریم:

$$T_u = 2T_p = 8508/5 \text{ N.m}$$

۱۲-۶. یک جرم $1/02$ مگاگریم توسط دو میله که طول آنها نزدیک ۳ متر است، آویزان است. یکی از میله‌ها از فولاد با ضریب ارتجاعی 2×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع و دیگری از آلومینیوم با ضریب ارتجاعی $0/7 \times 10^5$ نیوتن بر میلی‌متر مربع می‌باشد. سطح مقطع هر دو میله مساوی 120 میلی‌متر مربع است. برای اینکه بار به طور مساوی بین دو میله تقسیم شود، کدام یک از میله‌ها و به چه میزان باید کوتاه‌تر ساخته شود. رفتار دو میله را ارتجاعی در نظر بگیرید.

$$m = 1/02 \times 10^6 \text{ gr} = 1020 \text{ kg}$$

$$P = \frac{w}{2} = \frac{1020 \times 10}{2} = 5100 \text{ N}$$

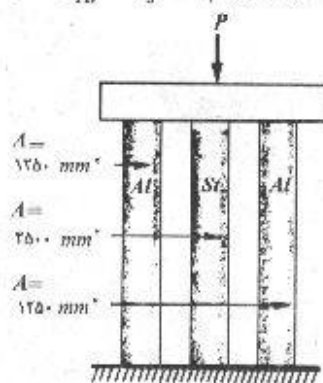
$$\delta_{st} = \frac{PL}{AE_{st}} = \frac{5100 \times 3000}{(120)(2 \times 10^5)} = 0/637 \text{ mm}$$

$$\delta_{Al} = \frac{PL}{AE_{Al}} = \frac{5100 \times 3000}{(120)(0/7 \times 10^5)} = 1/821 \text{ mm}$$

$$\delta = \delta_{Al} - \delta_{st} = 1/183 \text{ mm}$$

مسئله ۶-۱۶

مسئله ۷-۱۶

۱۲-۷. یک صفحه صلب در روی دو میله آلومینیومی به طول 250 میلی‌متر قرار دارد. میله سومی از فولاد به طول $249/9$ میلی‌متر در وسط دو میله فوق قرار دارد. اگر بار P به مقدار 500 کیلو نیوتن به صفحه وارد شود، تنش در میله فولادی و تغییر شکل میله‌های آلومینیومی را به دست آورید. ضریب ارتجاعی فولاد مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع و ضریب ارتجاعی آلومینیوم مساوی $0/7 \times 10^5$ نیوتن بر میلی‌متر مربع می‌باشد.

ابتدا مقدار نیرویی را که برای از بین بردن اختلاف طول میله‌های آلومینیومی با میله فولادی لازم است را محاسبه می‌کنیم:

$$\delta_s = \frac{P_s L_s}{A_s E_s} \rightarrow P_s = \frac{2 \times 10^5 / 1 \times 1250 \times 10^{-6} / 7 \times 10^5}{250} = 70 \text{ kN} \quad P' = 500 - 70 = 430 \text{ kN}$$

نیروی باقیمانده (430 kN) باعث ایجاد تغییر طولهای مساوی در میله‌ها می‌گردد.

$$\delta_A = \delta_s \Rightarrow \frac{P_A L_A}{A_A E_A} = \frac{P_s L_s}{A_s E_s} \Rightarrow \frac{(P_A)(250)}{(1250)(10^{-6} / 7 \times 10^5)} = \frac{(P_s)(249/9)}{(2500)(2 \times 10^5)} \rightarrow P_s = 5/7 P_A \quad (1)$$

$$2P_A + P_s = 430 \text{ kN} \quad (2)$$

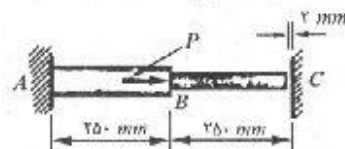
با حل معادلات (1) و (2) داریم:

$$P_s = 317/6 \text{ kN} \quad \text{و} \quad P_A = 55/7 \text{ kN}$$

$$\sigma_s = \frac{P_s}{A_s} = \frac{317600}{2500} = 127 \text{ MPa}$$

$$\delta_A = \frac{P_A L_A}{A_A E_A} = \frac{(55700)(250)}{(1250)(10^{-6} / 7 \times 10^5)} = 0/16 \text{ mm}$$

۸-۱۲. مطابق شکل، میله‌ای در تکیه‌گاه A گیردار شده و تحت بار متمرکز P قرار دارد. میله از مصالح ارتجاعی - خمیری کامل با ضریب ارتجاعی 2×10^5 نیوتن بر میلی مترمربع و تنش جاری شدن ۲۰۰ نیوتن بر میلی مترمربع ساخته شده است. قبل از بارگذاری، شکافی به عرض ۲ میلی متر بین انتهای میله و تکیه‌گاه ثابت C وجود دارد. مطلوب است رسم نمودار بار - تغییر مکان برای نقطه تأثیر نیرو با فرض اینکه P از صفر تا بار نهایی میله افزایش پیدا کند. سطح مقطع میله از A تا B مساوی ۲۰۰ میلی مترمربع و از B تا C مساوی ۱۰۰ میلی مترمربع می‌باشد.

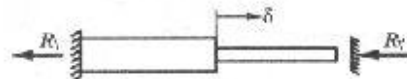

شکل ۸-۱۲

تا زمانی که انتهای میله به دیواره سمت راست نرسیده است، نیروی R_1 از طرف تکیه‌گاه سمت چپ به میله وارد می‌شود. وقتی فاصله ۲ mm از بین رفت، نیروی R_2 هم از طرف تکیه‌گاه سمت راست اعمال می‌گردد.

$$\delta = \frac{R_1 L}{A_1 E} \quad \text{و} \quad \sigma_1 = \frac{R_1}{A_1} = \frac{E}{L} \delta$$

$$(\delta - 2) = \frac{R_2 L}{A_2 E} \quad \text{و} \quad \sigma_2 = \frac{R_2}{A_2} = \frac{E}{L} (\delta - 2)$$

$$\text{تسلیم میله اول: } \sigma_1 = \sigma_2 \Rightarrow \frac{E}{L} \delta = \sigma_2 \Rightarrow \frac{2 \times 10^5}{250} \delta_1 = 200 + \delta_1 = 0/25 \text{ mm}$$

۷۲ / تشریح کامل مقاومت مصالح پوپوف

$$\sigma_x = \sigma_y \Rightarrow \frac{E}{L} (\delta - 2) = \sigma_y \Rightarrow \frac{2 \times 10^5}{250} (\delta_1 - 2) = 200 \rightarrow \delta_1 = 2/25 \text{ mm}$$

یعنی وقتی δ به $0/25 \text{ mm}$ می‌رسد، میله اول به تسلیم می‌رسد و تسلیم میله دوم هنگامی رخ می‌دهد که $\delta = 0/25 \text{ mm}$ بنا بر این مسأله باید در حالات زیر بررسی شود:

$$\delta \leq 0/25 : P = R_1 = \frac{EA_1}{L} \delta = \frac{(2 \times 10^5)(200)}{250} \delta \rightarrow P = 160000 \delta$$

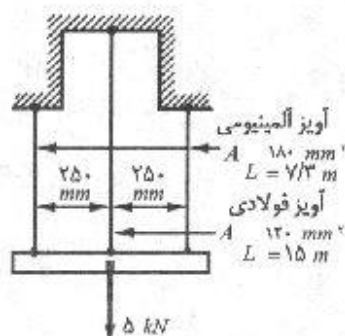
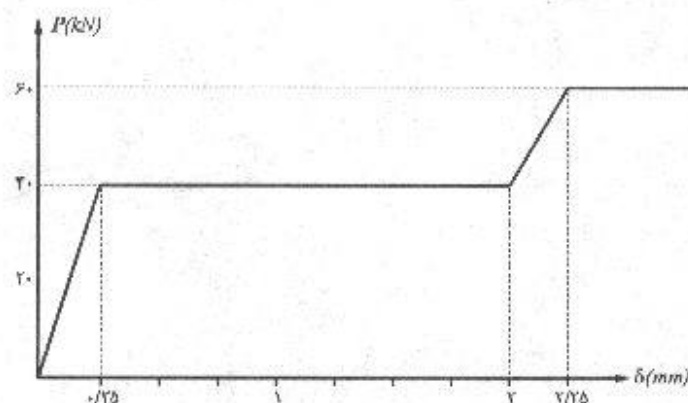
$$\delta = \delta_1 = 0/25 \text{ mm} \rightarrow P_1 = 160000 \times (0/25) \rightarrow P_1 = 40 \text{ kN}$$

$$0/25 \leq \delta \leq 2 : P = R_1 + R_2 = 200 \times 200 = 40000 \text{ N} = 40 \text{ kN}$$

$$2 \leq \delta \leq 2/25 : P = R_1 + R_2 = 40000 + \frac{EA_2}{L} (\delta - 2) = -120000 + 80000 \delta$$

$$\delta = \delta_2 = 2/25 \text{ mm} \rightarrow P_2 = 60000 \text{ N} = 60 \text{ kN}$$

$$\delta \geq 2/25 : P = R_1 + R_2 = \sigma_y A_1 + \sigma_y A_2 = 200(200 + 100) = 60 \text{ kN}$$

مسئله ۹-۱۲

۹-۱۲. مطلوب است تعیین نیروهای موجود در آویزهای دستگاه نشان داده شده در شکل با فرض اینکه میله افقی کاملاً صلب باشد. آویزهای خارجی از آلومینیوم با ضریب ارتجاعی $10^5 \times 0/7$ و آویز داخلی از فولاد با ضریب ارتجاعی 2×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع می‌باشد.

مسائل نامعین استاتیکی / ۷۳

$$\delta_A = \delta_s \Rightarrow \frac{P_A L_A}{A_A E_A} = \frac{P_s L_s}{A_s E_s} \Rightarrow \frac{7300 P_A}{(180)(0.7 \times 10^5)} = \frac{15000 P_s}{(120)(2 \times 10^5)}$$

$$\rightarrow P_s = 1/0.8 P_A \quad (1) \quad P_A = 1/62 kN$$

$$2P_A + P_s = 5 kN \quad (2) \quad P_s = 1/75 kN$$

۱۰-۱۲. اگر میله مسأله ۹-۱۲ صلب نباشد و لنگر ماند (ممان اینرسی) آن مساوی 90×10^3 میلیتر به توان چهار فرض شود، نیروهای تولید شده در آویزها چقدر خواهد بود. جنس میله را از فولاد با ضریب ارتجاعی 2×10^5 نیوتن بر میلیترمربع فرض کنید.

$$\delta_1 = \frac{F_1 L_1}{A_1 E_1}, \quad \delta_2 = \frac{F_2 L_2}{A_2 E_2}, \quad \delta = \frac{(P - F_2) L^*}{48 EI}$$

$$\delta = \delta_1 - \delta_2 \Rightarrow \frac{(P - F_2) L^*}{48 EI} = \frac{F_2 L_2}{A_2 E_2} - \frac{F_1 L_1}{A_1 E_1}$$

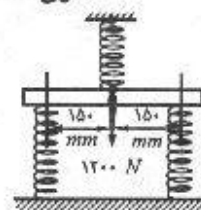
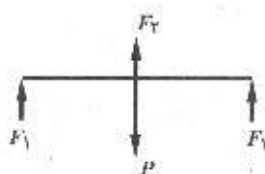
$$\Rightarrow F_2 = \left(\frac{L_2}{A_2 E_2} + \frac{L^*}{48 EI} \right) - F_1 \left(\frac{L_1}{A_1 E_1} \right) = \frac{PL^*}{48 EI} \quad (1)$$

$$F_2 + 2F_1 = P \quad (2) \quad \text{از تعادل:}$$

با جاگذاری مقادیر، معادله (۱) به صورت زیر در می آید:

$$\begin{cases} 769/67 F_2 - 579/36 F_1 = 723/35 \\ F_2 + 2F_1 = 5 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} F_1 = 1/47 kN \\ F_2 = 2/05 kN \end{cases}$$

۱۱-۱۲. مطلوب است تعیین نیروهای به وجود آمده در فنر زیر. ثابت فنر برای فنر فوقانی مساوی $20 kN/mm$ و برای هر یک از فنرهای تحتانی مساوی $10 kN/mm$ می باشد. EI میله افقی را مساوی $11/25 \times 10^9$ کیلو نیوتن در میلی مترمربع فرض نمایید.

مسئله ۱۱-۱۲

$$\delta_1 = \frac{F_1}{K_1}, \quad \delta_2 = \frac{F_2}{K_2}, \quad \delta = \frac{(P - F_2) L^*}{48 EI}$$

$$\delta = \delta_1 - \delta_2 \rightarrow \frac{(P - F_2) L^*}{48 EI} = \frac{F_2}{K_2} - \frac{F_1}{K_1} \rightarrow F_2 \left(\frac{1}{K_2} + \frac{L^*}{48 EI} \right) - \frac{F_1}{K_1} = \frac{PL^*}{48 EI}$$

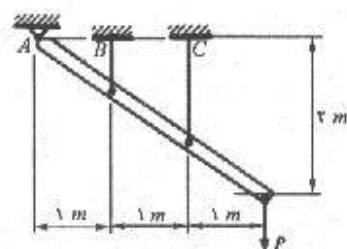
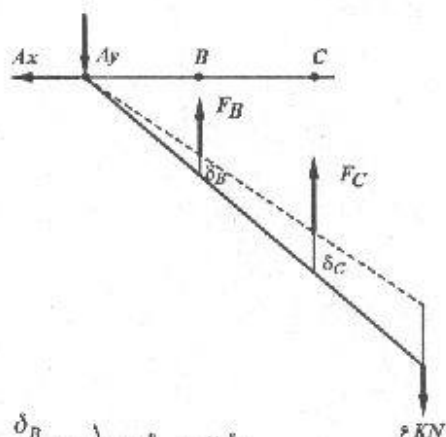
$$\Rightarrow 10^{-2} F_T - 10^{-2} F_N = 0/06 \quad \text{یا} \quad F_T - F_N = 600 N \quad (1)$$

$$\sum F_y = 0 : 2F_N + F_T = P \quad (2)$$

از حل معادلات (۱) و (۲) نتیجه می‌شود:

$$F_N = 200 N, \quad F_T = 800 N$$

۱۲-۱۲. یک میله صلب توسط یک تکیه‌گاه مفصلی در A و دو آویز ارتجاعی در نقاط B و C مطابق شکل تکیه داده شده است. سطح مقطع آویز B مساوی 60 میلی‌متر مربع و آویز C مساوی 120 میلی‌متر مربع می‌باشد. مطلوب است تعیین واکنشهای A و B و C در اثر نیروی P مساوی 6 کیلونیوتن.

مسئله ۱۲-۱۲

$$\frac{\delta_B}{\delta_C} = \frac{1}{2} \Rightarrow \delta_C = 2\delta_B$$

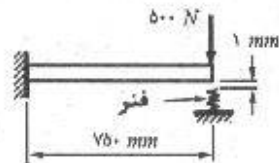
$$\Rightarrow \frac{F_C L_C}{A_C E_C} = 2 \frac{F_B L_B}{A_B E_B} \Rightarrow \frac{F_C \times \frac{4}{3}}{120 E} = 2 \frac{F_B \times \frac{2}{3}}{60 E} \Rightarrow F_C = 2F_B \quad (1)$$

$$\sum M_A = 0 : F_B \times 1 + F_C \times 2 = 6 \times 3 \quad F_B + 2F_C = 18 kN \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \Rightarrow F_B = 3/6 kN, \quad F_C = 4/2 kN$$

$$\sum F_y = 0 : A_y = F_B + F_C - 6 = 10/8 - 6 = 4/8 kN$$

$$\sum F_x = 0 : A_x = 0$$

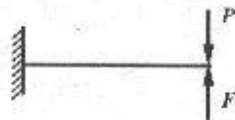
مسئله ۱۳-۱۲

۱۳-۱۲. یک تیر طره‌ای به طول 750 میلی‌متر و $EI = 10^{10}$ نیوتن میلی‌متر مربع، در حالی که شکافی به عرض 1 میلی‌متر بین انتهای آزاد آن و یک فنر وجود دارد، مفروض است. ثابت فنر مساوی 2 کیلونیوتن بر میلی‌متر است. اگر نیروی مساوی 500 نیوتن بر انتهای این تیر طره‌ای وارد گردد، چه نیرویی در فنر تولید می‌گردد.

مسائل نامعین استاتیکی / ۷۵

$$\delta_1 = \frac{P_1 L^3}{3EI} \Rightarrow P_1 = \frac{3EI \delta_1}{L^3} = \frac{3 \times 10^4 \times 1}{(750)^3} = 71/1 N$$

$$P' = P - P_1 = 500 - 71/1 \rightarrow P' = 428/9 N$$

$$\delta_{P'} - \delta_F = \delta \Rightarrow \frac{P' L^3}{3EI} - \frac{F L^3}{3EI} = \frac{F}{K}$$

$$\frac{428/9 \times (750)^3}{3 \times 10^4} = \frac{F \times (750)^3}{3 \times 10^4} + \frac{F}{7000} \rightarrow F = 414/2 N$$

راه حل دوم:

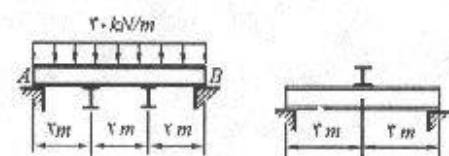
$$P + F = 500 \quad (1)$$

$$\delta_{P'} = \delta_F + 1 \Rightarrow \frac{P L^3}{3EI} = \frac{F}{K} + 1 \quad (2)$$

۱۲-۱۴. مطابق شکل، یک تیر IPE ۲۰۰ در نقاط A و B به صورت ساده تکیه داده شده و در نقاط $\frac{1}{3}$

میانی از روی دو تیر IPE ۲۰۰ عبور کرده است. در هنگام نصب، تیرهای عرضی کاملاً به تیر

AB تماس داده شده‌اند. نمای جانبی تیرهای عرضی نیز در شکل سمت راست نشان

مسائل ۱۴-۱۲

داده شده است. اگر بار گسترده

یکنواختی به شدت ۳۰ کیلونیوتن بر

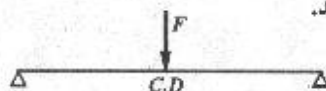
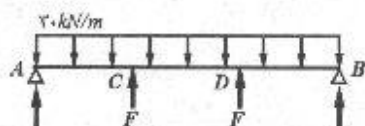
متر بر تیر AB وارد شود، واکنشهای

تکیه‌گاهی A و B چقدر خواهد بود.

ضریب ارتجاعی فولاد را مساوی

2×10^5 نیوتن بر میلی‌مترمربع فرض

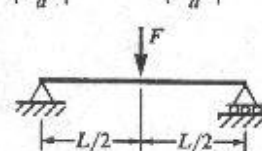
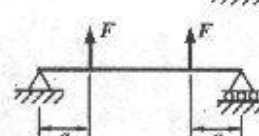
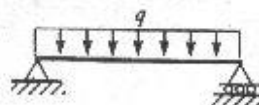
نمایید.

$$v_1 = \frac{qx}{24EI} (L^3 - 2Lx^2 + x^3) \xrightarrow{x = \frac{L}{3}} v_1 = \frac{11qL^4}{972EI}$$

$$v_2 = \frac{Fa^3}{6EI} (3L - 4a) \xrightarrow{a = \frac{L}{3}} v_2 = \frac{5FL^3}{162EI}$$

$$\Delta_C = \Delta_D = -\frac{11qL^4}{972EI} + \frac{5FL^3}{162EI} \quad (1)$$

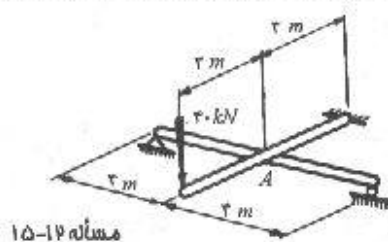
$$\Delta_C = \Delta_D = -\frac{FL^2}{48EI} \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \rightarrow F \frac{44qL}{201} = \frac{44 \times 30 \times 6}{201} = 39/4 \text{ kN}$$

$$\rightarrow R_A = R_B \text{ از تقارن}$$

$$\sum F_y = 0 : 2R_A + 2F = qL \rightarrow R_A = R_B = \frac{qL}{2} - F = 50/6 \text{ kN}$$

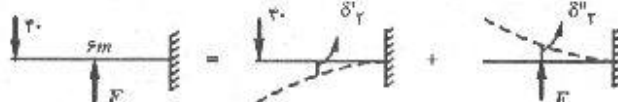
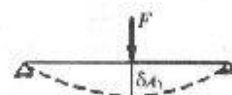
۱۲-۱۵. مطلوب است تعیین تغییر مکان نقطه A از سازه نشان داده شده در شکل. قبل از بارگذاری، دو تیر در نقطه A کاملاً در تماس بودند. سختی خمشی هر دو تیر مساوی و برابر EI می باشد.

تغییر مکان نقطه A روی هر دو تیر باید یکسان باشد:

$$\delta_{A1} = \delta_{A2}$$

$$\delta_{A1} = -\frac{FL^2}{48EI} = -\frac{F \times 1^2}{48EI} = -10/67 \frac{F}{EI} \quad \text{از جدول ۳ ضمیمه:}$$

معادله خیز برای تیر کنسول با بار در انتها عبارت است از:

$$v = \frac{-P}{6EI} (2L^2 - 3Lx + x^2)$$

$$x = \frac{L}{2} \Rightarrow \delta'_1 = -\frac{40 \times 10^2}{6EI} \left[2L^2 - 3L \left(\frac{L}{2} \right) + \left(\frac{L}{2} \right)^2 \right] = \frac{-40 \times 10^2}{6EI} \times \frac{5L^2}{8}$$

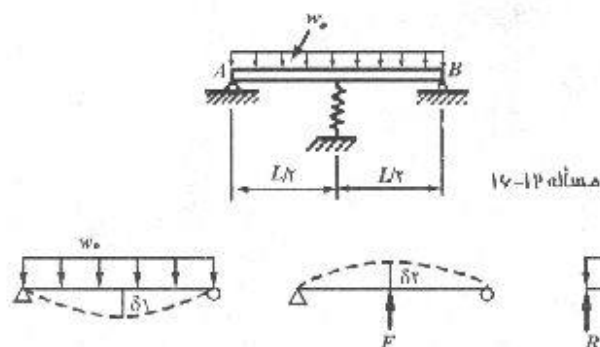
$$\xrightarrow{L=2m} \delta'_1 = -\frac{9 \times 10^5}{EI}$$

$$\delta''_1 = +\frac{F \left(\frac{L}{2} \right)^2}{2EI} = +\frac{F(2)^2}{2EI} = \frac{9F}{EI} \quad \delta_{A1} = \delta'_1 + \delta''_1 = -\frac{9 \times 10^5}{EI} + \frac{9F}{EI}$$

$$\delta_{A1} = \delta_{A2} \Rightarrow -10/67 \frac{F}{EI} = -\frac{9 \times 10^5}{EI} + \frac{9F}{EI} \rightarrow F = 457555 \text{ N}$$

$$\delta_A = -\frac{FL^2}{48EI} = -\frac{457555 \times 1^2}{48EI} = -\frac{5206 \times 10^2}{EI} \quad (EI \text{ بر حسب نیوتن در مترمربع})$$

۱۶-۱۲. مطلوب است تعیین سختی فنر نشان داده شده در شکل به طوری که واکنش هر سه تکیه‌گاه با یکدیگر مساوی شود. برای تعیین تغییر مکان تیر از جدول ۳ ضمیمه استفاده نمایید.

با استفاده از جدول ۳ ضمیمه:

$$\delta_1 = + \frac{\Delta w L^3}{384EI} \quad \text{و} \quad \delta_2 = \frac{FL^3}{48EI}$$

$$\left. \begin{aligned} R_A + F + R_B &= wL \\ R_A &= R_B = F \end{aligned} \right\} \rightarrow F = \frac{wL}{3} \rightarrow \delta = \frac{F}{k} = \frac{wL}{3k}$$

$$-\delta = -\delta_1 + \delta_2 \rightarrow -\frac{F}{k} = -\frac{\Delta w L^3}{384EI} + \frac{FL^3}{48EI} \rightarrow \frac{wL}{3k} = -\frac{\Delta w L^3}{384EI} + \frac{wL^3}{144EI}$$

$$\frac{1}{k} = \frac{-\Delta L^3}{128EI} + \frac{L^3}{48EI} = \frac{-112L^3}{128 \times 48EI} \rightarrow \left| K = \frac{384EI}{\Delta L^3} \right|$$

۱۷-۱۲. دو تیر قائم به طول ۲ متر توسط یک سیم محکم در وسط ارتفاع به یکدیگر متصل شده‌اند.

EI تیر سمت چپ مساوی ۵۰ کیلونیوتن در مترمربع و EI تیر سمت راست مساوی ۱۵۰

کیلونیوتن در مترمربع می‌باشد. سطح مقطع سیم

مساوی ۶۵ میلی‌مترمربع و ضریب ارتجاعی آن

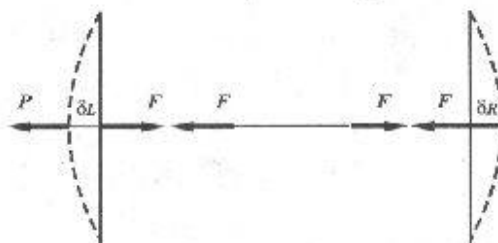
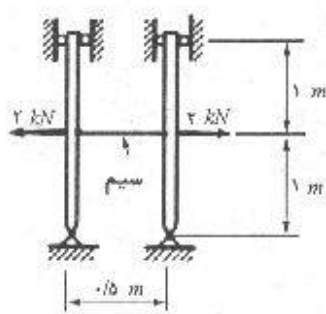
مساوی 70×10^6 کیلونیوتن بر مترمربع می‌باشد.

مطلوب است تعیین تنش در سیم پس از اعمال دو

نیروی ۲ کیلونیوتنی نشان داده شده در شکل. برای

حل مسأله از روابط تغییر شکل جدول ۳ ضمیمه

استفاده نمایید.

$$\delta_L = \frac{(P - F) L^3}{48(EI)_L} = \frac{(2 - F) \times 2^3}{48 \times 50} = \frac{2 - F}{300}$$

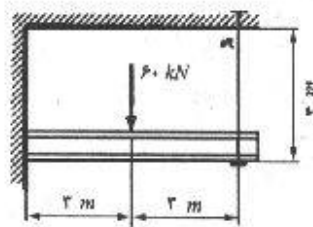
$$\delta_R = \frac{(P - F) L^3}{48(EI)_R} = \frac{(2 - F) \times 2^3}{48 \times 150} = \frac{2 - F}{900}$$

$$\delta_C = \frac{FL}{AE} = \frac{F \times 0.5}{(65 \times 10^{-9})(70 \times 10^9)} = \frac{F}{9100}$$

$$\delta_L + \delta_R = \delta_C \Rightarrow \frac{2 - F}{300} + \frac{2 - F}{900} = \frac{F}{9100} \Rightarrow F = 1/95 \text{ kN}$$

$$\sigma = \frac{F}{A} = \frac{1950}{60} = 30 \text{ N/mm}^2$$

۱۲-۱۸. یک انتهای تیری از نیمرخ IPE۴۵۰ در داخل بتن گیردار شده است. هدف این بود که انتهای دیگر آن مطابق شکل توسط یک میله به طول ۴ متر و به مقطع ۵۰۰ میلی‌متر مربع نگه داشته شود.

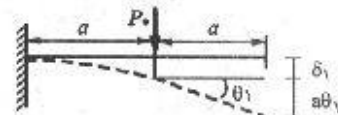
مسئله ۱۸-۱۶

لیکن در هنگام نصب میله کاملاً محکم نشد به طوری که بین سطح فوقانی مهره و سطح تحتانی تیر شکافی به عرض ۱۰ میلی‌متر باقی ماند. حال اگر در این حالت یک بار متمرکز ۶۰ کیلو نیوتنی بر وسط تیر وارد گردد، چه نیرویی در میله به وجود می‌آید. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع فرض نمایید.

ابتدا نیروی لازم برای از بین رفتن شکاف بین مهره و تیر را حساب کنیم:

$$\delta_1 = \delta_1 + a\theta_1$$

$$\delta_1 = \frac{P_1 a^3}{3EI} \quad \text{و} \quad \theta_1 = \frac{P_1 a^2}{2EI} \quad \rightarrow \quad \delta_1 = \frac{5P_1 a^3}{6EI}$$

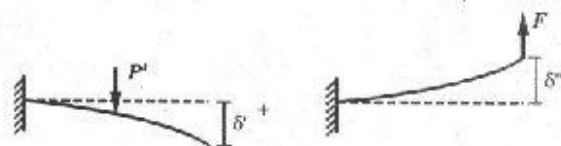

پس:

$$P_1 = \frac{6EI \delta_1}{5a^3} = \frac{(6)(2 \times 10^5)(33740 \times 10^{-9})(10)}{5(3000)^3} \Rightarrow P_1 = 30 \text{ kN}$$

یعنی وقتی که نیرو به ۳۰ kN می‌رسد، فاصله از بین رفته و مهره با تیر تماس حاصل می‌کند. از آن به بعد سیم کشیده می‌شود.

$$P' = 60 - 30 = 30 \text{ kN}$$

تغییر مکان نوک تیر که خود ناشی از دو نیروی P' و F می باشد برابر است با تغییر طول سیم:

$$\delta' - \delta'' = \delta_c$$

$$\delta' = \frac{P'.a'}{3EI} + a \times \frac{P'.a'}{2EI} \quad a = 3000 \Rightarrow \delta' = 10 \text{ mm}$$

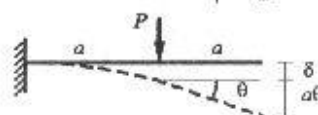
$$\delta'' = \frac{FL''}{3EI} = \frac{F(6000)''}{3(2 \times 10^5)(333740 \times 10^4)} = (1/0.67 \times 10^{-2})F$$

$$\delta_c = \frac{FL_c}{A_c E_c} = \frac{F(4000)}{(500)(2 \times 10^5)} = (4 \times 10^{-2})F$$

$$\delta' - \delta'' = \delta_c \Rightarrow 10 - (1/0.67 \times 10^{-2})F = (4 \times 10^{-2})F \rightarrow F = 9737 \text{ N}$$

راه حل دوم:

$$\delta_1 = \delta + a\theta = \frac{Pa''}{3EI} + a \cdot \frac{Pa'}{2EI} = \frac{\Delta Pa''}{6EI} = 20 \text{ mm}$$

$$\delta_1 = \frac{-FL''}{3EI} = -1/0.67 \times 10^{-2} F$$

$$\delta_2 = \frac{FL_c}{AE_c} = \frac{F \times 4000}{(500)(2 \times 10^5)} = 4 \times 10^{-2} F$$

$$\delta_1 + \delta_2 = 10 + \delta_c \Rightarrow F = 9737 \text{ N}$$

۱۲-۱۹. اگر در مسأله ۱-۱۲، علاوه بر نیروهای P_1 و P_2 ، کاهشی مساوی ۵۰ درجه سانتیگراد در درجه حرارت رخ دهد، واکنش سمت راست چقدر خواهد بود. α را مساوی 12×10^{-6} بر درجه سانتیگراد و ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید.

$$P_2 - P_1 - R_A - R_B = 0 \quad (1)$$

$$-\frac{P_1 a}{AE} + \frac{P_1 (a+b)}{AE} - (2a+b) \alpha (\delta T) = \frac{R_B (2a+b)}{AE}$$

$$-\frac{(90 \times 10^3)(150)}{(1200)(2 \times 10^5)} + \frac{(150 \times 10^3)(450)}{(1200)(2 \times 10^5)} - (600)(12 \times 10^{-6})(50) = \frac{R_B \times 600}{(1200)(2 \times 10^5)}$$

$$\Rightarrow R_B = -54 \text{ kN}$$

$$(1) \rightarrow 150 - 90 - R_A + 54 = 0 \Rightarrow R_A = 114 \text{ kN}$$

۱۲-۲۰. اگر در مثال ۶-۱۲ به عوض پیچ و مهره از یک پرچ که در درجه حرارت 870° درجه سانتیگراد هیچگونه تنش داخلی در آن موجود نیست، استفاده گردد، وقتی که درجه حرارت به 70° درجه سانتیگراد می رسد، چه تنش کششی در پرچ به وجود می آید. ضریب ارتجاعی را

مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع و تنش جاری شدن را مساوی ۲۷۵ نیوتن بر میلی متر مربع و a را مساوی 12×10^{-6} بر درجه سانتیگراد فرض نمایید.

کاهش طول پُرچ در اثر کاهش حرارت =

افزایش طول پُرچ در اثر نیرو + کاهش طول و اثرها در اثر نیرو

$$\frac{FL}{A_1 E} + \frac{FL}{A_2 E} = \alpha L \Delta T \Rightarrow \frac{F}{E} \left(\frac{1}{A_1} + \frac{1}{A_2} \right) = \alpha \Delta T$$

$$\frac{F}{2 \times 10^5} \left(\frac{1}{1000} + \frac{1}{9000} \right) = 12 \times 10^{-6} (800) \Rightarrow F = 1728000 N$$

$$\sigma = \frac{F}{A_1} = \frac{1728000}{1000} = 1728 N/mm^2 > \sigma_y = 275 N/mm^2$$

چون تنش به دست آمده بزرگتر از تنش جاری شدن پُرچ است پس:

$$\sigma_{\text{م}} = 275 N/mm^2$$

۱۲-۲۱. یک پیچ از چدن خاکستری به قطر ۲۰ میلی متر از داخل یک لوله آلومینیومی به قطر داخلی ۲۵ و قطر خارجی ۵۰ میلی متر و طول ۷۵ میلی متر عبور می کند. مهره پیچ در درجه حرارت ۱۵ درجه سانتیگراد طوری محکم شده که در لوله غلاف تنشی مساوی ۴ نیوتن بر میلی متر مربع ایجاد شده است. در چه درجه حرارتی تنش در تنه پیچ دو برابر می شود. E و α مربوط به چدن به ترتیب مساوی 0.8×10^{-5} نیوتن بر میلی متر مربع و 11×10^{-6} بر درجه سانتیگراد و E و α مربوط به آلومینیوم به ترتیب مساوی 0.7×10^{-5} نیوتن بر میلی متر مربع و 22×10^{-6} بر درجه سانتیگراد می باشد.

$$\sigma_1 A_1 = \sigma_2 A_2 \Rightarrow \sigma_1 \times \left(\pi \times \frac{20^2}{4} \right) = 4 \times \left[\frac{\pi}{4} (50^2 - 25^2) \right] \Rightarrow \sigma_1 = 18/76 N/mm^2$$

(تنش اولیه در پیچ)

$$\sigma'_1 = 2\sigma_1 \Rightarrow \frac{F}{A_1} = 2\sigma_1 \Rightarrow \frac{F}{314} = 2 \times 18/76 \Rightarrow F = 11781 N$$

$$\alpha_2 L (\Delta T) - \alpha_1 L (\Delta T) = \text{تغییر طول لوله در اثر نیرو} + \text{تغییر طول پیچ در اثر نیرو}$$

$$\frac{F \cancel{L}}{A_1 E_1} + \frac{F \cancel{L}}{A_2 E_2} = (\alpha_2 - \alpha_1) \cancel{L} \Delta T$$

$$11781 \left(\frac{1}{314 \times (0.8 \times 10^{-5})} + \frac{1}{1472/6 \times (0.7 \times 10^{-5})} \right) = (22 - 11) \times 10^{-6} (\Delta T) \\ \Rightarrow \Delta T = 53^\circ C$$

۱۲-۲۲. مطابق شکل، میله صلب ABC توسط سه میله کششی نگهداری می شود. اعضای BB' و CC' تحت کاهش درجه حرارت 50° درجه سانتیگراد قرار می گیرند. مطلوب است تعیین نیروی به وجود آمده در عضو CC' . سطح مقطع تمام اعضای کششی مساوی ۱۲۰۰ میلی متر مربع و ضریب ارتجاعی

مساوی $10^5 \times 0/8$ نیوتن بر میلی متر مربع و α مساوی $10^{-5} \times 10$ بر درجه سانتیگراد می باشد.

$$\sum M_A = 0 : F_c \times 1/2 = F_B \times 0/9 \rightarrow F_c = \frac{3}{4} F_B \quad (1)$$

$$\sum M_c = 0 : F_A \times 1/2 = F_B \times 0/3 \rightarrow F_A = \frac{1}{4} F_B$$

$$\delta_A = \frac{\frac{1}{4} F_B L}{AE} = \frac{F_B L}{4AE}$$

$$\delta_B = L \alpha (\Delta T) - \frac{F_B L}{AE} - \delta_A \quad \delta_c = \frac{F_c L}{AE} - L \alpha (\Delta T) - \delta_A$$

$$\frac{\delta_B}{0/9} = \frac{\delta_c}{1/2} \Rightarrow \delta_B = \frac{3}{4} \delta_c$$

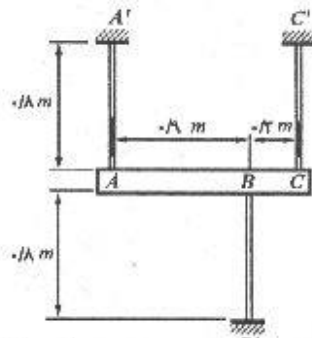
$$L \alpha (\Delta T) - \frac{F_B L}{AE} - \frac{F_B L}{4AE} = \frac{3}{4} \left(\frac{F_c L}{AE} - L \alpha (\Delta T) - \frac{F_B L}{4AE} \right)$$

با استفاده از رابطه (۱) معادله اخیر به شکل زیر ساده می شود:

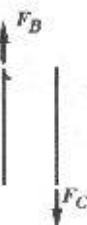
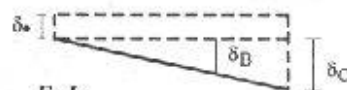
$$F_B = \frac{1}{13} AE \alpha T$$

$$F_B = \frac{1}{13} (1200)(0/8 \times 10^5)(10^{-5} \times 10)(50) = 51692$$

$$F_c = \frac{3}{4} F_B = 38769 N$$

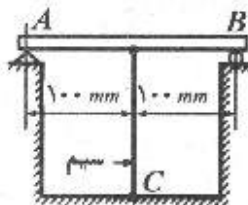

مسئله ۱۲-۲۲

۱۲-۲۳. مطابق شکل، یک سیم فولادی به طول ۷۵۰ میلی متر از وسط تیر آلومینیومی AB تا تکیه گاه

C به طور محکم کشیده شده است. اگر درجه حرارت به میزان ۵۰ درجه سانتیگراد کاهش پیدا کند، افزایش تنش در سیم چقدر خواهد بود. برای تعیین تغییر شکل تیر از

مسئله ۱۲-۲۳

روابط جدول ۳ ضمیمه استفاده نمایید. سطح مقطع سیم مساوی $0/06$ میلی متر مربع و ضریب ارتجاعی آن مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع می باشد. برای تیر آلومینیومی EI مساوی 3×10^6 نیوتن در میلی متر مربع می باشد. ضریب انبساط حرارتی فولاد مساوی 12×10^{-6} بر درجه سانتیگراد و ضریب انبساط حرارتی آلومینیومی مساوی 23×10^{-6} بر درجه سانتیگراد می باشد.

$$\delta = \delta_T - \delta_P \quad (1)$$

δ_T : کاهش طول در اثر تغییر دما

δ_P : افزایش طول بر اثر نیروی ایجاد شده در سیم

$$\delta_T = L \alpha (\Delta T) = (750)(12 \times 10^{-6})(50) = 0/48 mm$$

$$\delta_F = \frac{FL}{AE} = \frac{F \times 750}{(0/06)(2 \times 10^6)} = 6/25 \times 10^{-3} F$$

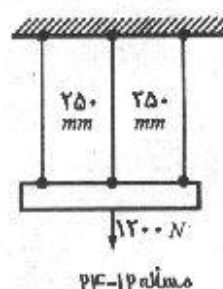
$$\delta = \frac{FL}{48EI} = \frac{F(750)^2}{(48)(3 \times 10^9)} = 2/29 F$$

$$(1) \rightarrow 0/48 - 6/25 \times 10^{-3} F = 2/29 F \rightarrow F = 0/16 N$$

$$\sigma = \frac{F}{A} = \frac{0/16}{0/06} = 2/67 MPa$$

۱۲-۲۴. سه آویز فولادی میله صلبی را که بر آن نیروی متمرکز ۱۲۰۰ نیوتن وارد می‌گردد، تحمل

می‌نمایند. در ابتدا نیروی فوق به طور مساوی بین سه آویز تقسیم شده بود. اگر درجه

حرارت آویز دست راست ۴۰ درجه سانتیگراد افزایش پیدا

کند، هر کدام از آویزها چه سهمی از بار را حمل می‌کنند.

برای هر سه آویز، ضریب ارتجاعی مساوی 2×10^5 نیوتن

بر میلی‌مترمربع، سطح مقطع مساوی ۱۰ میلی‌مترمربع و

ضریب انبساط حرارتی مساوی 12×10^{-6} بر درجه

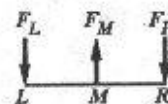
سانتیگراد می‌باشد.

در ابتدا نیروی ۱۲۰۰ N به نسبت مساوی بر سه آویز وارد می‌شود یعنی $F = 400 N$ با افزایش

حرارت سیم سمت راست نیروهای دیگری در سیمها به وجود می‌آید.

$$\sum M_L = 0 \Rightarrow F_M = 2F_R \quad (1)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_L = F_R \quad (2)$$

$$\delta_R - \delta_L = 2\delta_M \Rightarrow (L \alpha \Delta T - \frac{F_R L}{AE}) - \frac{F_L L}{AE} = 2 \frac{F_M L}{AE}$$

با به کار بردن روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\alpha \Delta T = 2 \frac{F_M}{AE} \Rightarrow F_M = \frac{1}{2} AE \alpha \Delta T = \frac{1}{2} (10)(2 \times 10^6)(12 \times 10^{-6})(40)$$

$$\Rightarrow F_M = 320 N \quad F_R = F_L = \frac{320}{2} = 160 N$$

پس کل نیروهای وارد بر سیمها به قرار زیر می‌باشد:

$$\text{وسط: } F = 400 + 320 = 720 N$$

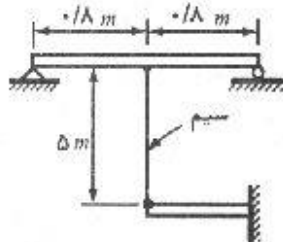
$$\text{کناری: } F = 400 - 160 = 240 N$$

۱۲-۲۵. مطابق شکل، یک سیم فولادی به طول ۵ متر و سطح مقطع ۱۶۰ میلی‌متر مربع به طور محکم

بین وسط یک تیر ساده و انتهای یک تیر طره‌ای کشیده شده است. اگر درجه حرارت به میزان

۵۰ درجه سانتیگراد کاهش پیدا کند، تغییر مکان انتهای تیر طره‌ای چقدر خواهد بود. برای

مسائل نامعین استاتیکی / ۸۳

مسئله ۱۶-۲۵

سیم فولادی ضریب ارتجاعی مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی مترمربع، ضریب انبساط حرارتی مساوی 12×10^{-6} بر درجه سانتیگراد می باشد. لنگر ماند هر دو تیر مساوی 10×10^6 میلی متر به توان ۴ و ضریب ارتجاعی مساوی 0.1×10^5 نیوتن بر میلی مترمربع می باشد.

$$EI = (10 \times 10^6)(0.1 \times 10^5) = 10^{11}$$

$$\delta_u = \frac{FL^3}{48EI} = \frac{F(1600)^3}{48 \times 10^{11}} = 8/53 \times 10^{-3} F$$

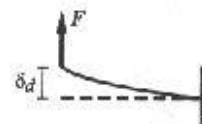
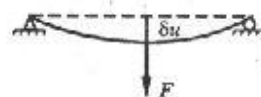
$$\delta_d = \frac{FL^3}{3EI} = \frac{F(800)^3}{3 \times 10^{11}} = 0.171 \times 10^{-3} F$$

$$\delta_T = L_c \alpha (\Delta T) = 5000 (12 \times 10^{-6}) (50) = 3 \text{ mm}$$

$$\delta_F = \frac{FL}{AE} = \frac{F \times 5000}{(160)(2 \times 10^5)} = 1/56 \times 10^{-3} F$$

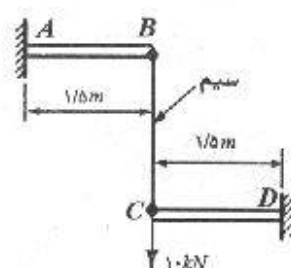
$$\delta_u + \delta_d = \delta_T - \delta_F \Rightarrow F = 3923/7 \text{ N}$$

$$\delta_d = \frac{FL^3}{3EI} = \frac{3923/7 \times (800)^3}{3 \times 10^{11}} = 5 \text{ mm}$$

۱۲-۲۶. دو تیر طره‌ای فولادی AB و CD توسط سیم فولادی کاملاً سفت BC که طول آن در شرایط

بدون بار اولیه مساوی ۴ متر می باشد، به یکدیگر متصل شده اند. اگر یک بار متمرکز ۱۰

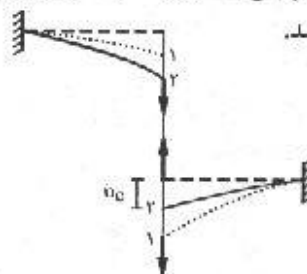
مسئله ۱۶-۲۷

کیلونیوتنی بر نقطه C وارد گردد و درجه حرارت سیم به میزان ۵۰ درجه سانتیگراد کاهش یابد، چه تنشی در سیم به وجود می آید. لنگر ماند دو تیر AB و CD مساوی 10×10^6 میلی متر به توان ۴ و ضریب ارتجاعی آنها مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی مترمربع می باشد. ضریب ارتجاعی سیم مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی مترمربع و سطح مقطع آن ۶۰ میلی مترمربع و ضریب انبساط حرارتی مساوی 12×10^{-6} بر درجه سانتیگراد می باشد.

$$v_C = \frac{PL^3}{3EI} - \frac{FL^3}{3EI}$$

$$v_B = \frac{FL^3}{3EI}$$

$$\delta = \frac{FL_c}{AE} - L_c \alpha (\Delta T)$$

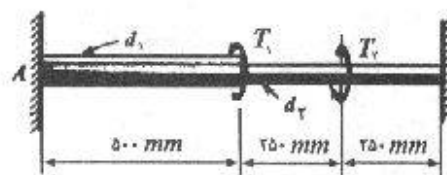
$$v_C - v_B = \delta \Rightarrow \left(\frac{PL_c}{3EI} - \frac{FL_c}{3EI} \right) - \frac{FL_c}{3EI} = \frac{FL_c}{AE} - L_c \alpha (\Delta T)$$

$$\frac{10 \times 10^3 \times (1500)^3}{3(2 \times 10^5)(10 \times 10^3)} - \frac{2F(1500)^3}{3 \times (2 \times 10^5)(10 \times 10^3)} = \frac{F \times 4000}{60 \times 2 \times 10^5} - 4000(12 \times 10^{-6})(50)$$

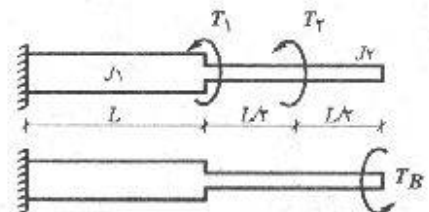
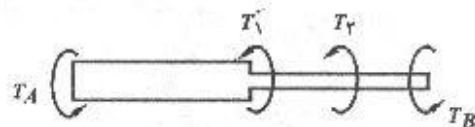
$$\Rightarrow F = 55.4 \text{ N}$$

$$\sigma = \frac{F}{A} = 91 \text{ MPa}$$

۱۲-۲۷. یک محور استوانه‌ای توپر از جنس برنج در دو انتهای خود کاملاً گیردار است و دو لنگر پیچشی T_1 به مقدار $31/4$ نیوتن متر و T_2 به مقدار $62/8$ نیوتن متر، به آن تأثیر می‌کنند. (مطابق شکل). مطلوب است تعیین لنگر پیچشی تکیه‌گاهی در نقطه A و رسم ترسیم تغییرات لنگر پیچشی و زاویه پیچش. رفتار مصالح را کاملاً ارتجاعی فرض کنید و ضریب ارتجاعی برشی را مساوی $10^5 \times 4/3$ نیوتن بر میلی‌متر مربع در نظر بگیرید. قطر d_1 مساوی 80 و قطر d_2 مساوی $67/3$ میلی‌متر می‌باشد.

مسئله ۱۲-۲۷

$$T_1 + T_2 = T_A + T_B \quad (1)$$

ابتدا فرض می‌کنیم که تکیه‌گاه سمت راست وجود ندارد و میله آزادانه می‌پیچد. سپس اثر آن را به صورت یک کوپل اعمال می‌کنیم. زاویه پیچش در مجموع باید صفر باشد.

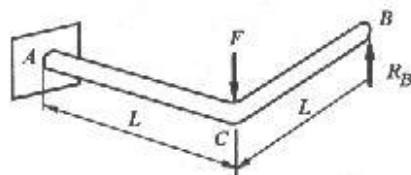
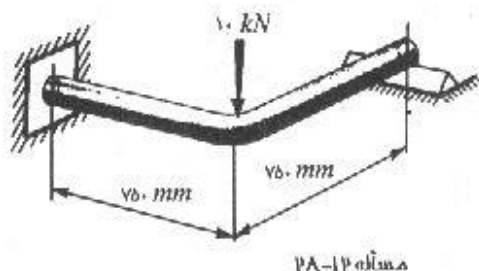
$$\frac{T_1 L}{J_1 G} + \frac{T_2 L}{J_2 G} + \frac{T_2 \frac{L}{2}}{J_2 G} - \frac{T_B L}{J_1 G} - \frac{T_B \frac{L}{2}}{J_2 G} = 0 \quad \text{و} \quad J = \frac{\pi}{32} d^4$$

$$\Rightarrow (T_1 + T_2) J_2 + T_2 J_1 = T_B (J_2 + J_1) \Rightarrow T_B = 72/3 \text{ N.m}$$

$$(1) \Rightarrow T_A = 20/9 \text{ N.m}$$

۱۲-۲۸. مطابق شکل محوری فولادی به شکل L در یک انتها گیردار و در انتهای دیگر به صورت ساده تکیه داده شده است. زاویه خم میله در پلان مساوی 90° درجه می‌باشد. مطلوب است تعیین واکنشهای تکیه‌گاهی محور فوق در اثر تأثیر بار 10 کیلونیوتنی. ضریب ارتجاعی را مساوی $10^5 \times 2$ و ضریب ارتجاعی برشی را مساوی $10^5 \times 8/3$ نیوتن بر میلی‌متر مربع در نظر

بگیرید. برای سهولت I را مساوی ۴۰۰×۱۰^۲ و I_p را مساوی ۸۰۰×۱۰^۲ میلی متر به توان ۴ در نظر بگیرید.

ابتدا فرض می‌کنیم تکیه‌گاه B وجود ندارد، سپس اثر آن را اعمال می‌کنیم. وقتی تکیه‌گاه B برداشته شود تغییر مکان نقطه B برابر تغییر مکان نقطه C می‌باشد که عبارت است از:

$$v = \frac{FL^3}{3EI} \quad (F = ۱۰^۴ N)$$

نیروی R_B به سه صورت باعث تغییر مکان نقطه B به طرف بالا می‌شود.

۱- تغییر مکان نقطه B نسبت به C

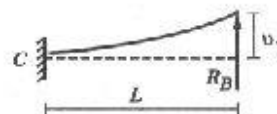
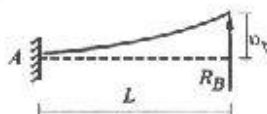
۲- تغییر مکان نقطه C نسبت به A که خود باعث تغییر مکان نقطه B به همان اندازه می‌شود.

۳- تغییر مکان نقطه B در اثر پیچش قسمت AC که به علت کوپل $(R_B \times L)$ رخ می‌دهد.

$$v_1 = \frac{R_B L^3}{3EI}$$

$$v_2 = \frac{R_B L^3}{3EI}$$

$$v_3 = L \cdot \varphi = L \cdot \frac{TL}{JG} = L \cdot \frac{(R_B L)L}{JG} = \frac{R_B L^3}{JG}$$

$$v = v_1 + v_2 + v_3$$

چون در محل تکیه‌گاه B خیز صفر است پس:

$$\frac{FL^3}{3EI} = \frac{R_B L^3}{3EI} + \frac{R_B L^3}{3EI} + \frac{R_B L^3}{JG}$$

$$EI = (۲ \times ۱۰^۵)(۴۰۰ \times ۱۰^۲) = ۸ \times ۱۰^{۱۲} \quad \text{و} \quad JG = (۸۰۰ \times ۱۰^۲)(۰/۸ \times ۱۰^۵) = ۶/۴ \times ۱۰^{۱۰}$$

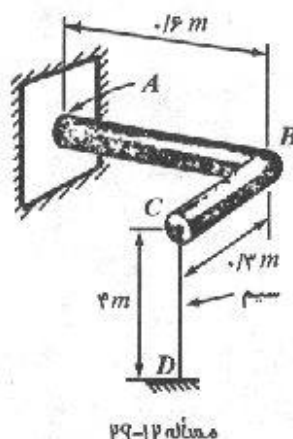
$$\Rightarrow R_B = ۱۷۴۰ N$$

$$\sum F_y = 0 : R_A + ۱/۷۴ = ۱۰ \Rightarrow R_A = ۸/۲۶ kN$$

$$T_A = R_B L = ۱/۷۴ \times ۰/۷۵ \Rightarrow T_A = ۱/۳ kN.m$$

$$\sum M_A = 0 : M_A + ۱۰ \times ۰/۷۵ - ۱/۷۴ \times ۰/۷۵ = 0 \Rightarrow M_A = -۶/۲ kN.m$$

۲۹-۱۲. مطابق شکل، یک سیم فولادی به طول ۴ متر از انتهای زانوی ABC به طور کاملاً سفت به تکیه‌گاه صلب کشیده شده است. زانو از میله فولادی استوانه‌ای توپر به قطر ۲۰ میلی‌متر

ساخته شده است. اگر درجه حرارت سیم فولادی به مقدار ۸۰ درجه سانتی‌گراد کاهش پیدا کند، تنشهای مؤثر بر جزء سطح A (واقع در بالای میله در تکیه‌گاه گیردار) را محاسبه نمایید. محاسبه تنشهای اصلی لازم نیستند. سطح مقطع سیم مساوی $6/5$ میلی‌متر مربع می‌باشد. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 و ضریب ارتجاعی برشی را مساوی 0.84×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع و ضریب انبساط حرارتی را مساوی 12×10^{-6} بر درجه سانتیگراد در نظر بگیرید.

در اثر کاهش حرارت طول سیم کاهش می‌یابد و به همین دلیل نیروی کششی در آن ایجاد می‌شود. افزایش طول در اثر نیرو - کاهش طول در اثر کاهش حرارت = کاهش طول سیم

$$\delta_C = \delta_T - \delta_F \quad (1)$$

$$\delta_T = L \alpha (\Delta T) = (4000)(12 \times 10^{-6})(80) = 3/84 \text{ mm}$$

$$\delta_F = \frac{FL}{AE} = \frac{F \times 4000}{6/5 \times 2 \times 10^5} = 30/77 \times 10^{-7} F$$

تغییر مکان نقطه C روی میله را می‌توان به صورت زیر نمایش داد:

$$\delta_c = \delta_B + \delta_{CB} + L_{CB} \times \varphi_{AB} \quad (2)$$

$$I = \frac{\pi r^4}{4} = \frac{\pi (10)^4}{4} = 7854 \quad \text{و} \quad J = 2I = 15708 \quad \text{و} \quad EI = 15708 \times 10^5$$

$$\delta_B = \frac{F L_{AB}^3}{3EI} = \frac{F(600)^3}{3 \times (2 \times 10^5)(7854)} = 45/84 \times 10^{-7} F$$

$$\delta_{CB} = \frac{F L_{CB}^3}{3EI} = \frac{F(300)^3}{3 \times (2 \times 10^5)(7854)} = 5/77 \times 10^{-7} F$$

$$\varphi = \frac{T L_{AB}}{JG} = \frac{(F \times 300) \times 600}{(15708)(0.84 \times 10^5)} = 0/136 \times 10^{-7} F$$

$$L_{CB} \cdot \varphi_{AB} = 40/8 \times 10^{-7} F$$

چون تغییر مکان نقطه C روی سیم و روی میله باید با هم برابر باشند بنابراین طرفین معادلات (۱) و (۲) را مساوی قرار می‌دهیم:

$$(۱) = (۲) \Rightarrow ۳/۸۴ - ۳۰/۷۷ \times ۱۰^{-۲} F = ۴۵/۸۴ \times ۱۰^{-۲} F + ۵/۷۳ \times ۱۰^{-۲} F + ۴۰/۸ \times ۱۰^{-۲} F$$

$$\Rightarrow F = ۳۱/۲ N$$

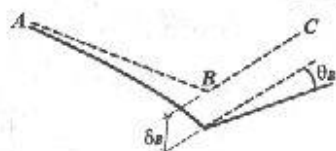
$$\sigma_b = \frac{Mc}{I} = \frac{(۳۱/۳ \times ۶۰۰)(۱۰)}{۷۸۵۴} = ۲۳/۸ MPa \quad \text{کششی}$$

$$\tau = \frac{Tc}{I} = \frac{(۳۱/۳ \times ۳۰۰)(۱۰)}{۱۵۷۰۸} = ۵/۹۶ MPa$$

$$\tau' = \frac{VQ}{It}$$

در نقطه A: ($Q = ۰$)

۱۲-۳۰. مطابق شکل یک لوله جدار نازک افقی در یک انتها گیردار و در انتهای دیگر دارای بازویی که به طور کاملاً محکم به لوله متصل شده است، می‌باشد. میله قائمی که دارای کشش اولیه ۵۰۰ نیوتن می‌باشد، از داخل بازو عبور کرده است. اگر مهره میله طوری محکم شود که به اندازه ۵ میلی‌متر در امتداد میله حرکت کند، مجموع نیرویی که در میله ایجاد می‌شود چقدر است. قطر متوسط لوله مساوی ۲۰ میلی‌متر و ضخامت آن ۵/π میلی‌متر می‌باشد. (سطح مقطع آن مساوی ۲۰۰ میلی‌متر و لنگر مانند قطبی آن مساوی ۸۰۰۰۰ میلی‌متر به توان چهار به دست می‌آید). سطح مقطع میله مساوی ۴/۶ میلی‌متر مربع می‌باشد. بازو را کاملاً صلب فرض کنید و ضریب ارتجاعی میله و لوله را مساوی ۲۰۰۰۰ نیوتن بر میلی‌متر مربع و ضریب ارتجاعی برشی آنها را مساوی ۱۰۰۰۰/۸ نیوتن بر میلی‌متر مربع فرض کنید.

$$\delta_{ic} = \delta_B + a \theta_B \downarrow \quad (۱)$$

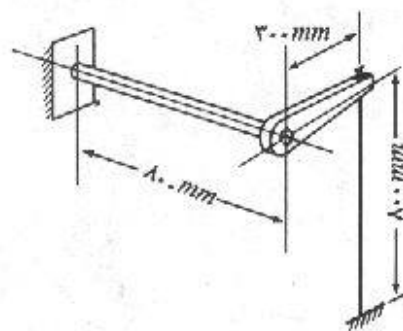
$$\delta_{ic} = \frac{FL}{AE} \uparrow \quad (۲)$$

$$\delta_{ic} + \delta_{ic} = ۵ mm$$

$$\delta_B = \frac{FL^2}{3EI} = \frac{F(۸۰۰)^2}{3(۲ \times ۱۰^5)(۸۰۰۰۰)}$$

$$\theta_B = \frac{TL}{4A_m^2 G} \oint \frac{ds}{t} = \frac{TL \cdot P_m}{4A_m^2 G}$$

$$T = Fa = ۳۰۰ F \quad \text{و} \quad P_m = \pi D_m = ۴۰\pi \quad \text{و} \quad A_m = \pi D_m t = \pi \times ۴۰ \times \frac{۵}{\pi} = ۲۰۰ mm^2$$

مسئله ۱۲-۳۰

$$(۱) \rightarrow \delta_{1c} = \frac{64F}{6000} + \frac{300F \times 800 \times 40\pi}{4(200)^2(0.8 \times 10^5)(\frac{\Delta}{\pi})} \times 300 = \frac{64F}{6000} + \frac{9\pi^2 F}{200}$$

$$(۲) \rightarrow \delta_{2c} = \frac{F \times 800}{(2 \times 10^5)(4/6)}$$

$$\delta_{1c} + \delta_{2c} = 5 \text{ mm} \Rightarrow F = 11 \text{ N}$$

$$P = F + 500 = 511 \text{ N}$$

۱۲-۳۱. دمای یک کوره توسط سیمی از فولاد ضدزنگ که در داخل کوره قرار دارد، اندازه‌گیری می‌شود. سیم به انتهای آزاد یک تیر طره‌ای که در خارج کوره قرار دارد، بسته می‌شود. کرنشهای اندازه‌گیری شده به وسیله یک کرنش‌سنج که به سطح تحتانی تیر طره‌ای چسبانده شده است، نماینده دمای داخل کوره می‌باشد. با فرض اینکه تمام طول سیم طبق درجه حرارت کوره گرم شود، چه تغییری در درجه حرارت کوره ایجاد می‌شود اگر کرنش سنج تغییر در کرنش را مساوی $10^{-6} \times 100$ میلی‌متر بر میلی‌متر ثبت کند. فرض کنید که سیم کشش اولیه کافی برای عملکرد مورد انتظار را دارا است. مشخصات مکانیکی مصالح به شرح زیر می‌باشند:

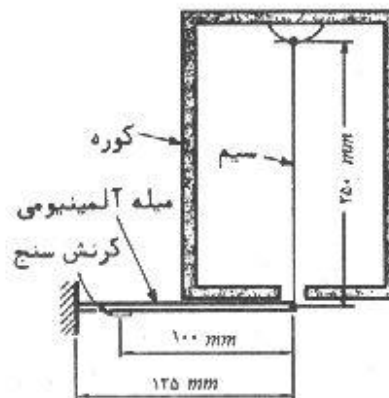
ضریب انبساط حرارتی فولاد ضد زنگ = 17×10^{-6} بر درجه سانتیگراد

ضریب انبساط حرارتی آلومینیوم = 22×10^{-6} بر درجه سانتیگراد

ضریب ارتجاعی فولاد ضد زنگ = 2×10^5 نیوتن بر میلی‌مترمربع

ضریب ارتجاعی آلومینیوم = 0.7×10^5 نیوتن بر میلی‌مترمربع

سطح مقطع سیم مساوی 0.3 میلی‌مترمربع، لنگر ماند تیر مساوی 270 میلی‌متر به توان چهار و ارتفاع آن مساوی 6 میلی‌متر می‌باشد.

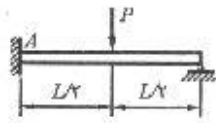

$$M_B = Fa = 100F$$

$$\epsilon_B = \frac{\sigma_B}{E} = \frac{M_B h/2}{EI} = \frac{100F \times 3}{EI} \Rightarrow \frac{F}{EI} = \frac{\epsilon_B}{300}$$

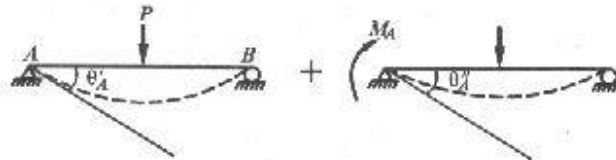
$$\delta = \frac{FL^3}{3EI} = \frac{\epsilon_B}{300} \cdot \frac{L^3}{3} = \frac{100 \times 10^{-6}}{300} \times \frac{(120)^3}{3} = 0.217 \text{ mm} \quad \text{معادله ۱۶-۱۷}$$

$$\delta = L\alpha(\Delta T) \Rightarrow 0.217 = 250(17 \times 10^{-6})\Delta T \Rightarrow \Delta T = 51/1^\circ \text{C}$$

مسئله ۱۲-۳۳

۱۲-۳۲ تا ۱۲-۳۴. مطلوب است تعیین واکنشهای زائد تیرهای نامعین نشان داده شده در اشکال با استفاده از روش نیرو (معادلات روی هم‌گذاری ۱۱-۱۲) و رسم ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی برای آنها. تمام تیرها ثابت می‌باشد.

تکیه‌گاه A را به صورت ساده در نظر گرفته و اثر گیردار بودن آن را به شکل ممان M_A اعمال می‌کنیم. از جدول ۳ ضمیمه:

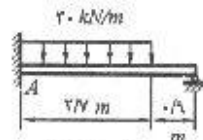
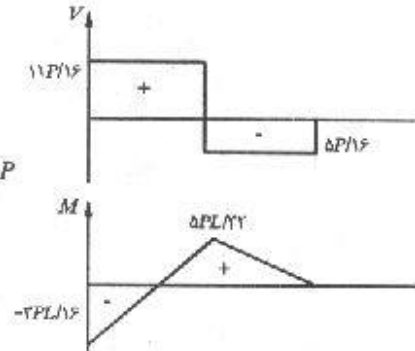
$$\theta'_A = -\frac{PL^3}{16EI} \quad \text{و} \quad \theta''_A = -\frac{M_AL}{3EI}$$

اما با توجه به گیردار بودن تکیه‌گاه A می‌دانیم که شیب در نقطه A باید صفر باشد یعنی:

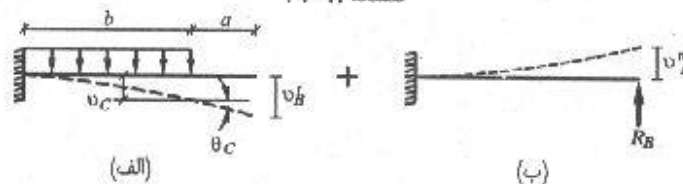
$$\theta_A = \theta'_A + \theta''_A = 0 \Rightarrow M_A = -\frac{3}{16}PL$$

$$\sum M_B = 0 : R_A \cdot L - M_A - P \frac{L}{2} = 0 \Rightarrow R_A = \frac{11}{16}P$$

$$\sum F_y = 0 : R_A + R_B = P \Rightarrow R_B = \frac{5}{16}P$$

مسئله ۱۲-۳۳

در شکل (الف) تغییر شکل تیر تا نقطه C به صورت منحنی بوده و از نقطه C تا انتهای میله به صورت خطی با زاویه θ_c می‌باشد.

$$\theta_c = \frac{-qb^3}{6EI} = -\frac{30 \cdot (2/7)^3}{6EI} = -\frac{98/4}{EI}$$

$$v_c = \frac{qb^3}{8EI} = -\frac{30 \cdot (2/7)^3}{8EI} = -\frac{199/3}{EI}$$

$$v'_B = v'_c + a\theta_c \xrightarrow{a=0/9} v'_B = -\frac{287}{9EI}$$

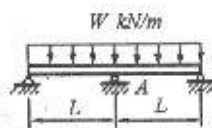
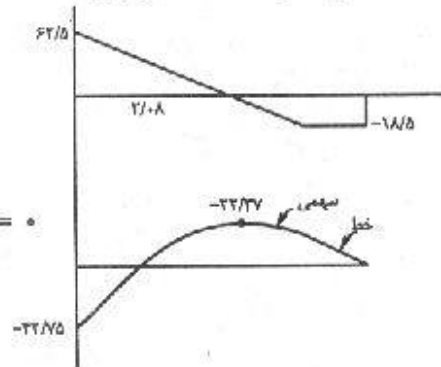
$$v''_B = \frac{R_B L^3}{3EI} = \frac{R_B (2/9)^3}{3EI} = \frac{15/55 R_B}{EI}$$

$$v_B = v'_B + v''_B = 0 \Rightarrow \frac{-287/9}{EI} + \frac{15/55 R_B}{EI} = 0$$

$$\rightarrow R_B = 18/5 kN$$

$$\sum F_y = 0 : R_A = qb - R_B = 62/5 kN$$

$$\sum M_B = 0 : M_A + R_A \cdot L - qb \left(\frac{b}{2} + a \right) = 0 \rightarrow M_A = -42/5 kN.m$$

مسئله ۱۲-۳۴

$$v'_c = -\frac{\Delta w (\gamma L)^3}{384EI} = -\frac{\Delta w L^3}{384EI}$$

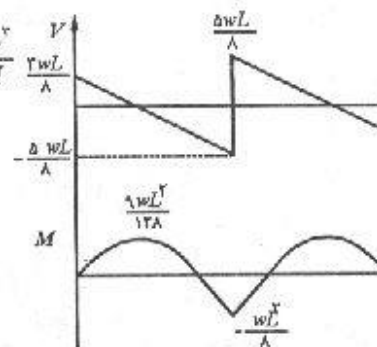
$$v''_c = \frac{R_c (\gamma L)^3}{48EI} = \frac{R_c L^3}{48EI}$$

$$v_c = v'_c + v''_c = 0 \rightarrow R_c = \frac{\Delta w L}{4}$$

$$\sum M_A = 0 : R_B \times \gamma L + R_c \times L = w(\gamma L) \cdot L$$

$$\rightarrow R_B = \frac{3wL}{8}$$

$$\sum F_y = 0 : R_A = \frac{3wL}{8}$$

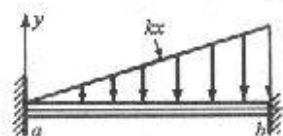

۱۲-۳۵. با استفاده از روش نیرو (معادلات روی هم گذاری ۱۲-۱۱)، واکنشهای تکیه گاهی تیر نشان

داده شده در شکل را به دست آورید. لنگر و واکنش قائم نقطه b را به عنوان واکنشهای اضافی

در نظر بگیرید. برای تعیین تغییر مکان و دوران انتهای آزاد سازه اولیه (تیر طره ای ab) از هر

روشی می توانید استفاده نمایید.

مسئله ۱۲-۳۵

$$F = \frac{1}{3} kL \cdot L = \frac{1}{3} kL^2$$

$$\sum M_A = 0 : \left(\frac{1}{3} kL^2 \right) \left(\frac{2}{3} L \right) - M = 0 \rightarrow M = \frac{1}{3} kL^2$$

$$M_x = -M + F \cdot x - \frac{1}{3} kx \cdot x \left(\frac{x}{3} \right) \Rightarrow M_x = -\frac{1}{3} kL^2 + \frac{1}{3} kL^2 \cdot x - \frac{1}{9} kx^3$$

$$EI \frac{d^3v}{dx^3} = -\frac{1}{3} kL^2 + \frac{1}{3} kL^2 x - \frac{1}{9} kx^2$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -\frac{1}{3} kL^2 x + \frac{1}{6} kL^2 x^2 - \frac{1}{27} kx^3 + C_1 \quad (1)$$

$$EIv = -\frac{1}{6} kL^2 x^2 + \frac{1}{18} kL^2 x^3 - \frac{1}{108} kx^4 + c_1 x + c_2 \quad (2)$$

$$v(0) = 0 \rightarrow c_2 = 0 \quad v'(0) = 0 \rightarrow c_1 = 0$$

$$(1) \rightarrow \theta(L) = \frac{1}{EI} \left[-\frac{1}{3} kL^2 + \frac{1}{6} kL^2 - \frac{1}{27} kL^2 \right] = -\frac{kL^2}{18EI}$$

$$(2) \rightarrow v(L) = \frac{1}{EI} \left[-\frac{1}{6} kL^2 + \frac{1}{18} kL^2 - \frac{1}{108} kL^2 \right] = -\frac{11kL^3}{108EI}$$

$$v(L)_1 = \frac{R_B L^3}{3EI} : \text{خیز انتها} \quad \theta(L)_1 = \frac{R_B L^2}{2EI} : \text{شیب انتها}$$

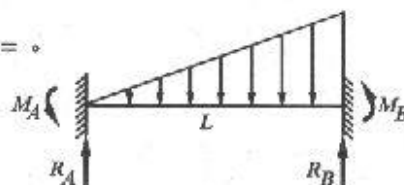
$$v(L)_2 = \frac{M_B L^3}{6EI} : \text{خیز انتها} \quad \theta(L)_2 = \frac{M_B L}{EI} : \text{شیب انتها}$$

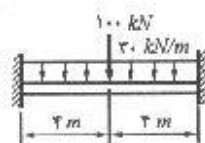
$$v(L)_1 + v(L)_2 + v(L) = 0 \rightarrow \frac{R_B L^3}{3} + \frac{M_B}{6} - \frac{11}{108} kL^3 = 0 \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \rightarrow M_B = -\frac{kL^3}{30}$$

$$\theta(L)_1 + \theta(L)_2 + \theta(L) = 0 \rightarrow \frac{R_B L^2}{2} + M_B - \frac{1}{18} kL^2 = 0 \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \rightarrow R_B = \frac{5}{30} kL^2$$

$$\sum M_A = 0 : R_B L + M_B - M_A - \left(\frac{1}{3} kL^2 \right) \left(\frac{2}{3} L \right) = 0$$

$$\rightarrow M_A = -\frac{kL^3}{30}$$

مثال ۱۷-۳۷

۱۲-۳۶. با استفاده از روش نیرو (معادلات روی هم گذاری ۱۲-۱۱)، واکنشهای تکیه گاهی تیر نشان داده شده در شکل را به دست آورید. برای تعیین تغییر شکلها از جدول ۳ ضمیمه استفاده

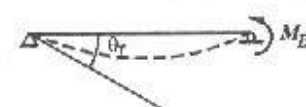
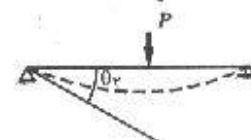
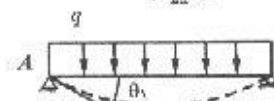
نمایید.

$$\theta_1 = -\frac{qL^3}{24EI} = -\frac{30 \times 8^3}{24EI} = -\frac{640}{EI}$$

$$\theta_2 = -\frac{PL^2}{16EI} = -\frac{100 \times 8^2}{16EI} = -\frac{400}{EI}$$

$$\theta_3 = -\frac{M_A L}{6EI} = -\frac{M_A \times 8}{6EI} = -\frac{4M_A}{3EI}$$

$$\theta_4 = -\frac{M_B L}{6EI} = -\frac{4M_B}{3EI}$$

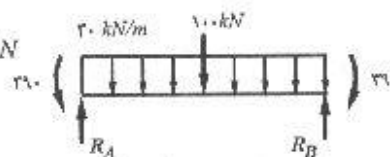
اما می دانیم که شیب نقطه A باید صفر باشد:

$$\theta = \theta_1 + \theta_2 + \theta_3 + \theta_4 = 0$$

$$\left. \begin{aligned} -\frac{640}{EI} - \frac{400}{EI} - \frac{4M_A}{3EI} - \frac{4M_B}{3EI} &= 0 \quad (1) \\ M_A &= M_B \quad \text{به علت تقارن} \quad (2) \end{aligned} \right\} \Rightarrow M_A = M_B = -390 \text{ kN.m}$$

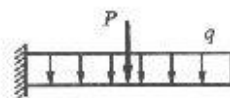
$$\sum M_B = 0 : R_A \times 8 - (30 \times 8) \times 4 - 100 \times 4 - 390 + 390 = 0 \Rightarrow R_A = 170 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 : R_A + R_B - qL - 100 = 0 \Rightarrow R_B = 170 \text{ kN}$$

راه حل دوم:

با استفاده از جدول ۳ ضمیمه :

$$v_{1B} = \frac{qL^3}{8EI} \quad v_{1B} = \frac{Pa^3}{6EI} (3L - a) \quad a = \frac{L}{3} \Rightarrow v_{1B} = \frac{5PL^3}{48EI}$$

$$\theta_{1B} = \frac{qL^2}{6EI} \quad \theta_{1B} = \frac{Pa^2}{2EI} \quad a = \frac{L}{3} \Rightarrow \theta_{1B} = \frac{PL^2}{8EI}$$

مسائل نامعین استاتیکی / ۹۳

$$v'_B = \frac{R_B L^3}{3EI} + \frac{M_B L^2}{2EI}$$

$$\theta'_B = \frac{PL^2}{2EI} + \frac{M_B L}{EI}$$

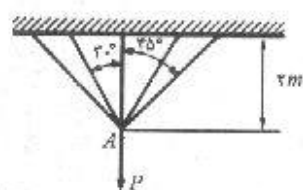
$$v_{1B} + v_{2B} = v'_B$$

$$\Rightarrow M_B = -390 \text{ kN} \text{ و } R_B = 170 \text{ kN}$$

$$\theta_{1B} + \theta_{2B} = \theta'_B$$

$$M_A = -390 \text{ kN}$$

۳۷-۱۲. پنج میله فولادی هر یک به سطح مقطع ۵۰۰ میلی مترمربع به صورت متقارن نشان داده شده

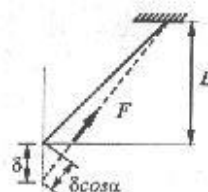

مسئله ۳۷-۱۲

در شکل، سوار شده‌اند. فرض کنید که رفتار فولاد به صورت ارتجاعی - خمیری کامل با ضریب ارتجاعی 2×10^5 نیوتن بر میلی مترمربع و تنش جاری شدن ۲۵۰ نیوتن بر میلی مترمربع باشد. مطلوب است رسم ترسیم نیرو - تغییر مکان نقطه A در اثر نیروی به طرف پایین P. میله‌ها در ابتدا عاری از هر گونه تنش می‌باشند.

$$\delta \cos \alpha = \frac{F \left(\frac{L}{\cos \alpha} \right)}{AE} \rightarrow F = \frac{AE}{L} \delta \cos^3 \alpha$$

$$\sigma = \frac{F}{A} = \frac{E}{L} \delta \cos^3 \alpha$$

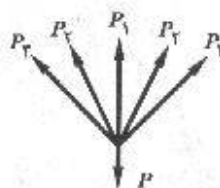
$$\text{تسلیم میله اول: } \sigma_1 = \sigma_y \Rightarrow \frac{E}{L} \delta_1 = \sigma_y \rightarrow \frac{2 \times 10^5}{20000} \delta_1 = 250 \rightarrow \delta_1 = 2/5 \text{ mm}$$

الف) حالت الاستیک:

$$0 \leq \delta \leq 2/5 \text{ mm}$$

$$P_1 + 2P_2 \cos 30^\circ + 2P_3 \cos 45^\circ = P$$

$$\left(\frac{EA}{L} + 2 \frac{EA}{L} \cos^3 30^\circ + 2 \frac{EA}{L} \cos^3 45^\circ \right) \delta = P$$

$$\text{تسلیم میله دوم: } \sigma_1 = \sigma_y \rightarrow \frac{E}{L} \delta_1 \cos^3 30^\circ = \sigma_y \rightarrow \frac{2 \times 10^5}{20000} \times \delta_1 \times \frac{3}{4} = 250 \rightarrow \delta_1 = \frac{1}{3} \text{ mm}$$

ب) پس از تسلیم میله اول:

$$2/5 \leq \delta \leq \frac{1}{3} \text{ mm} \quad P_1 = \sigma_y A$$

$$\sigma_y \cdot A + \left(2 \frac{EA}{L} \cos^2 30^\circ + 2 \frac{EA}{L} \cos^2 45^\circ \right) \delta = P$$

$$\text{تسلیم میله سوم: } \sigma_r = \sigma_y + \frac{E}{L} \delta_r \cos^2 45^\circ = \sigma_y + \frac{2 \times 10^5}{2000} \delta_r \times \frac{1}{2} = 250 \rightarrow \delta_r = 5 \text{ mm}$$

ج) پس از تسلیم میله دوم:

$$\frac{10}{2} \leq \delta \leq 5 \text{ mm} \quad P_1 = P_r = \sigma_y A$$

$$\sigma_y A + 2 \sigma_y A \cos^2 30^\circ + 2 \frac{EA}{L} \cos^2 (45^\circ) \delta = P$$

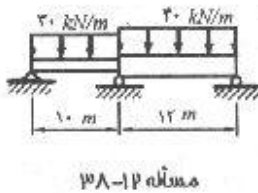
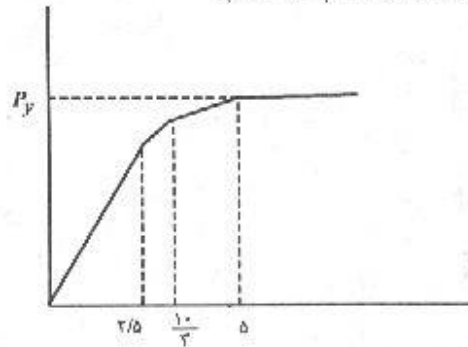
د) پس از تسلیم میله سوم:

$$P_1 = P_r = P_y = \sigma_y A$$

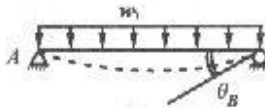
$$\sigma_y A (1 + 2 \cos^2 30^\circ + 2 \cos^2 45^\circ) = P = P_y$$

$$\rightarrow P_y = 518283 \text{ N}$$

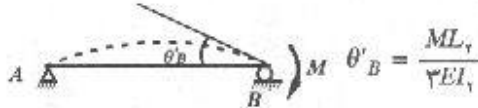
$$P_y = 518/28 \text{ kN}$$

۱۲-۳۸. با استفاده از روش تغییر مکان، لنگر تکیه‌گاه میانی تیر دو دهانه نشان داده شده در شکل را به دست آورید و ترمیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی آن را رسم کنید. لنگر ماند (ممان اینرسی) دهانه راست دو برابر دهانه چپ است.

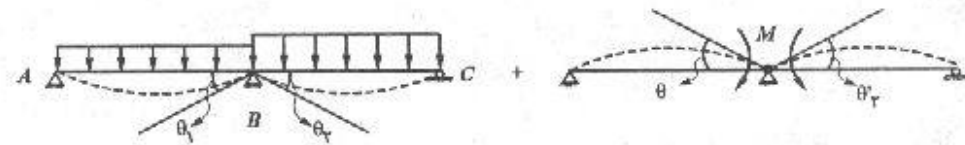

$$\theta_B = \frac{w_1 L_1^3}{24 EI_1}$$

$$\theta'_B = \frac{ML_2}{3 EI_2}$$

مسئله را می‌توان به دو شکل زیر تجزیه نمود:

$$\theta = \theta_1 + \theta_2 = \frac{w_1 L_1^3}{24 EI_1} + \frac{w_2 L_2^3}{24 EI_2}$$

$$\theta' = \theta'_1 + \theta'_2 = \frac{ML_1}{3 EI_1} + \frac{ML_2}{3 EI_2}$$

با توجه به اینکه $I_2 = 2I_1$ در نتیجه θ و θ' بصورت زیر در می‌آیند.

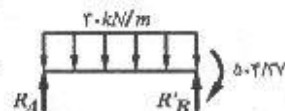
$$\theta = \frac{1}{24 EI_1} \left(w_1 L_1^3 + w_2 \frac{L_2^3}{2} \right)$$

$$\theta' = \frac{M}{3 EI_1} \left(L_1 + \frac{L_2}{2} \right)$$

$$\theta = \theta' \rightarrow M = 504/37 \text{ kN.m}$$

$$\sum M_B = 0 : (30 \times 10) \times 5 - R_A \times 10 - 504/37 = 0 \Rightarrow R_A = 99/56 \text{ kN}$$

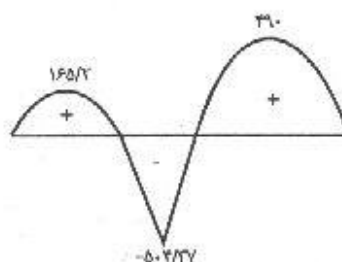
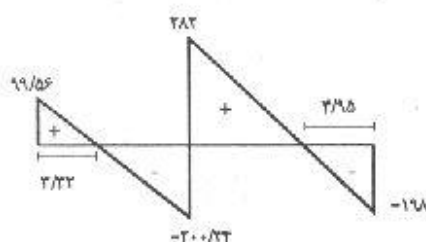
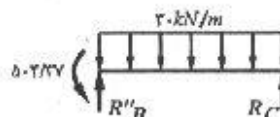
$$\sum F_y = 0 : R_A + R'_B - 30 \times 10 = 0 \Rightarrow R'_B = 200/44 \text{ kN}$$

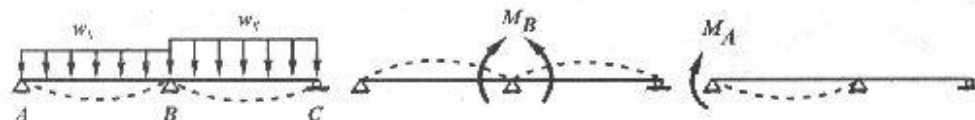
$$\sum M_B = 0 : R_C \times 12 - (40 \times 12) \times 6 + 504/37 = 0 \Rightarrow R_C = 198 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 : R''_B + 198 = 40 \times 12 \Rightarrow R''_B = 282 \text{ kN}$$

$$R_B = R'_B + R''_B = 482/44 \text{ kN}$$

۳۹-۱۲. مسأله ۱۲-۳۸ را با فرض گیردار بودن تکیه‌گاه چپ مجدداً حل نمایید.

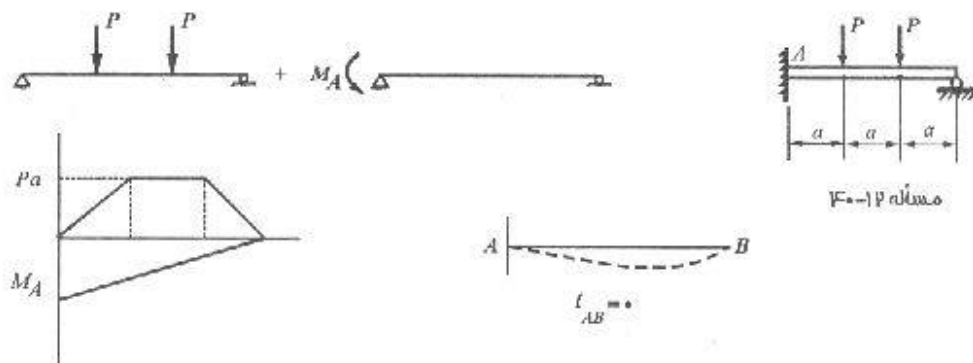
$$\theta_A = 0 \Rightarrow -\frac{w_1 L_1^3}{24EI_1} + \frac{M_B L_1}{3EI_1} - \frac{M_A L_1}{3EI_1} = 0$$

$$\theta_B = 0 \Rightarrow -\frac{w_1 L_1^3}{24EI_1} - \frac{w_2 L_2^3}{24EI_1} + \frac{M_B L_1}{3EI_1} + \frac{M_B L_2}{3EI_1} - \frac{M_A L_1}{3EI_1} = 0$$

با توجه به اینکه $I_2 = 2I_1$ پس از ساده کردن:

$$\begin{cases} M_A - M_B = -375 \\ -M_A + 1/6 M_B = 807 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} M_A = 345 \text{ kN.m} \\ M_B = 720 \text{ kN.m} \end{cases}$$

۴۰-۱۲ و ۴۱-۱۲. با استفاده از روش مساحت لنگر، واکنشهای زائد تیرهای نامعین زیر را به دست آورده و ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی آنها را رسم کنید. در هر دو تیر EI ثابت می‌باشد. (راهنمایی: در مسأله ۴۱-۱۲ واکنش سمت راست را به عنوان اضافی در نظر بگیرید).

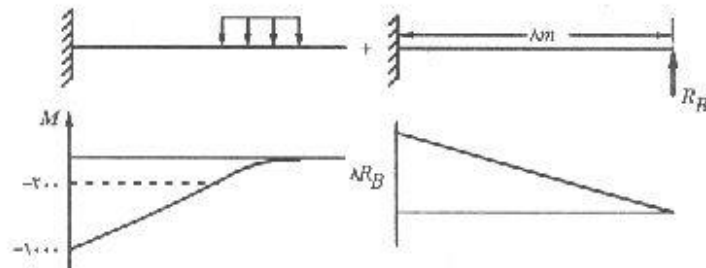
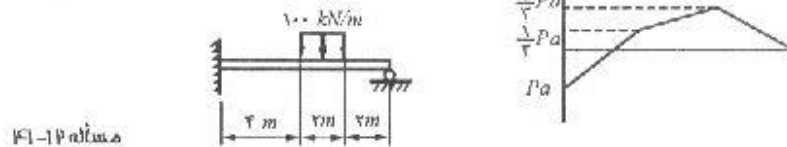

$$\delta_{BA} = 0 \rightarrow \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{3a+a}{3} \cdot Pa \right) \left(\frac{3a}{3} \right) - \frac{1}{3} M_A (3a) (3a) \right] = 0 \rightarrow M_A = Pa$$

چون جهت M_A را از ابتدا منفی در نظر گرفته بودیم جواب $+Pa$ به دست آمده است.

$$\sum M_B = 0 : R_A(3a) - P(2a) - Pa - M_A = 0 \rightarrow R_A = \frac{4}{3}P$$

$$\sum F_y = 0 : R_B + \frac{4}{3}P - 3P = 0 \rightarrow R_B = \frac{5}{3}P$$

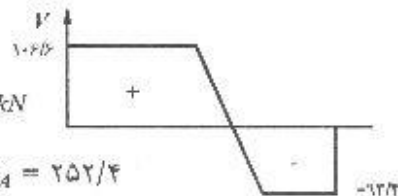

$$\delta_{BA} = 0 \rightarrow \frac{1}{EI} \left[-\left(\frac{1}{3} \times 100 \times 4 \right) \left(2 + \frac{2}{3} \times 4 \right) - (100 \times 4) (2) \right. \\ \left. - \left(\frac{1}{3} \times 100 \times 4 \right) \left(2 + \frac{2}{3} \times 4 \right) + \left(\frac{1}{3} \times 100 \times 4 \right) \left(\frac{2}{3} \times 4 \right) \right] = 0$$

$$\rightarrow R_B = 93/4 \text{ kN}$$

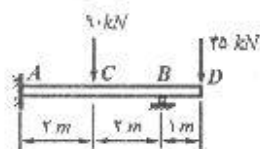
$$\sum F_y = 0 : R_A = 100 \times 4 - 93/4 \Rightarrow R_A = 106/4 \text{ kN}$$

$$\sum M_A = 0 : -M_A + 100 \times 4 - 93/4 \times 8 = 0 \rightarrow M_A = 252/4$$

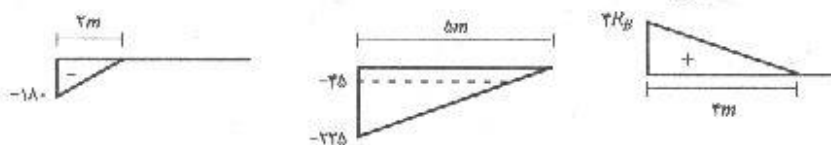
۴۲-۱۲. (الف) با استفاده از روش مساحت لنگر، واکنش اضافی تیر نامعین نشان داده شده در شکل را

به دست آورید و ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی آن را رسم کنید. از وزن تیر صرف نظر نمایید. (ب) اگر تنش مجاز خمشی چوب ۸ نیوتن بر میلی متر مربع و تنش برشی مجاز مساوی ۱ نیوتن بر میلی متر مربع و پهنای تیر مساوی ۲۰۰ میلی متر باشد،

مسئله ۴۲-۱۲

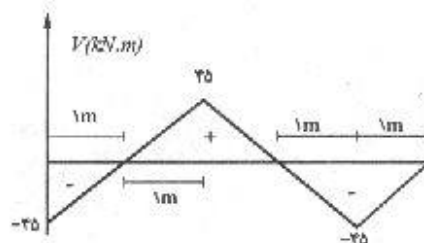
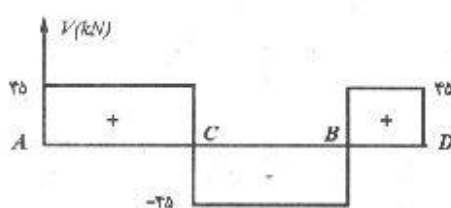
ارتفاع تیر را در صورتی که بخواهیم آن را از جنس چوب طراحی کنیم، به دست آورید. (پ) مطلوب است تعیین حداکثر تغییر شکل تیر بین دو تکیه گاه و در ناحیه بالکنی. ضریب ارتجاعی چوب را مساوی $10^5 \times 1/6$ نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید.

$$\begin{aligned} \delta_{BA} = 0 &: \frac{1}{EI} \left[-\left(\frac{1}{2} \times 180 \times 2\right) \left(2 + \frac{2}{3} \times 2\right) - (4 \times 45)(2) - \left(\frac{1}{2} \times 180 \times 4\right) \left(\frac{2}{3} \times 4\right) \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{1}{2} \times 4R_B \times 4\right) \left(\frac{2}{3} \times 4\right) \right] = 0 \quad \Rightarrow R_B = 90 \text{ kN} \end{aligned}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_A = 45 \text{ kN} \uparrow$$

$$\sum M_A = 0: M_A + 90 \times 4 - 90 \times 2 - 45 \times 5 = 0 \Rightarrow M_A = 45 \text{ kN.m}$$

$$\sigma = \frac{Mc}{I} \Rightarrow \frac{I}{c} = \frac{M}{\sigma} \Rightarrow \frac{1}{6} bh^3 = \frac{M}{\sigma} \Rightarrow h = \sqrt{\frac{6 \times 45 \times 10^6}{200 \times 10^6}} = 41.0 / \text{mm}$$

$$\tau_{max} = \frac{3}{2} \frac{V}{A} \Rightarrow \tau_{max} = \frac{3}{2} \times \frac{45000}{200 \times 41.0 / 10} = 162 \text{ N/mm}^2 < \tau_{all}$$

پس از یک تیر با مقطع $200 \text{ mm} \times 41.1 \text{ mm}$ استفاده می کنیم.

با توجه به رابطه $\theta = \frac{\Delta}{EI}$ و نمودار لنگر خمشی مشخص است که شیب صفر در وسط دهانه رخ می دهد. پس محل خیز ماکزیمم، وسط دهانه (نقطه C) می باشد.

$$v_{max} = \delta_{CA} = \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{2} \times 45 \times 1\right) \left(\frac{1}{3}\right) - \left(\frac{1}{2} \times 45 \times 1\right) \left(1 + \frac{1}{3}\right) \right] = -\frac{30}{EI}$$

$$E = 0.1 \times 10^9 \text{ N/mm}^2 = 0.1 \times 10^6 \text{ kN/m}^2 \quad I = \frac{1}{12} (0.2)(0.411)^3 = 1/157 \times 10^{-2} \text{ m}^4$$

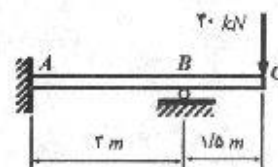
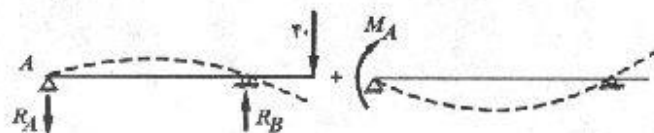
$$v_{max} = \frac{-30}{EI} = 2/59 \times 10^{-2} \text{ m} = 2/59 \text{ mm}$$

$$v_D = \delta_{DB} = \left[-\left(\frac{1}{7} \times 45 \times 1 \right) \left(\frac{2}{3} \right) \right] \frac{-15}{EI} = 1/3 \times 10^{-2} \text{ m} = 1/3 \text{ mm}$$

۴۳-۱۲. (الف) با استفاده از روش مساحت لنگر، واکنش اضافی تیر نامعین نشان داده شده در شکل را به دست آورید و ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی آن را رسم کنید. از وزن تیر صرف نظر نمایید. (ب) اگر تنش خمشی مجاز مساوی ۱۲۵ نیوتن بر میلی مترمربع و تنش برشی مجاز مساوی ۸۰ نیوتن بر میلی مترمربع باشد، یک تیرمخ *IPE* مناسب برای آن انتخاب نمایید. (پ) حداکثر تغییر مکان تیر را بین دو تکیه گاه و در ناحیه بالکنی به دست آورید.

ضرب ارتجاعی فولاد را مساوی 2×10^5 نیوتن به میلی مترمربع فرض کنید.

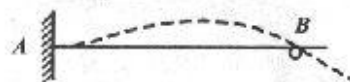
(الف)

مسئله ۱۲-۴۳

$$\sum M_A = 0 : 40 \times 2/5 - R_B \times 3 = 0 \rightarrow R_B = 60 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 : -R_A + 60 = 40 \rightarrow R_A = 20 \text{ kN}$$

$$\delta_{BA} = 0 \Rightarrow \frac{1}{EI} \left[-\left(\frac{1}{7} \times 60 \times 3 \right) (1) + \left(\frac{1}{7} M_A \times 3 \right) (2) \right] = 0$$

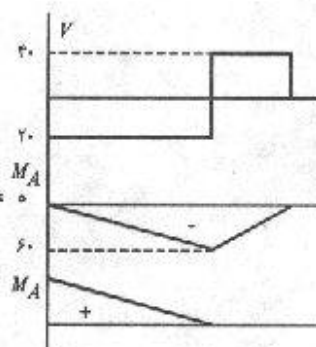
$$\rightarrow M_A = 30 \text{ kN.m}$$

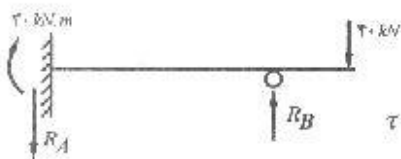
$$\sum M_B = 0 : 40 \times 1/5 + 30 - R_A \times 3 = 0 \rightarrow R_A = 30 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 : R_A + 40 = R_B \rightarrow R_B = 70 \text{ kN}$$

$$\sigma_{all} = \frac{M}{S} \Rightarrow S = \frac{M_{max}}{\sigma_{all}} = \frac{60 \times 10^3 (\text{N.mm})}{125} = 48 \times 10^3 \text{ mm}^3$$

$$S = 480 \text{ cm}^3$$

با توجه به جدول ۱ ضمیمه ۳۰۰ IPE مناسب می باشد.

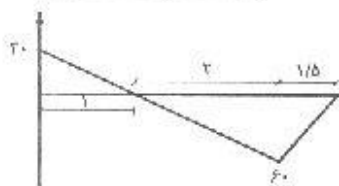
(ب)

$$\tau = \frac{VQ}{It}$$

$$\tau_{80} = \frac{(40000)(314 \times 10^3)}{(8360 \times 10^2)(7/1)} = 21/2 \text{ MPa} < \tau_{all}$$

پس نیمرخ ۳۰۰ IPE برای تنش برشی هم جوابگو است.

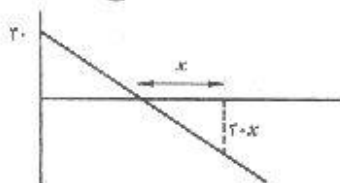

(پ) ابتدا باید محل خیز ماکزیمم بین دو تکیه گاه مشخص شود. برای این منظور از تئوری اول ممان سطح استفاده می کنیم.

در محل خیز ماکزیمم مماس افقی است و می دانیم که در محل تکیه گاه گیردار هم مماس افقی می باشد یعنی: $\theta_{MA} = 0$

$$\theta_{MA} = \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{2} \times 30 \times 1 - \frac{1}{2} \times x \times (30 - x) \right] = 0 \rightarrow x = \pm 1$$

$x = 1 \text{ m}$ قابل قبول می باشد یعنی محل خیز ماکزیمم در ۲ متری تکیه گاه گیردار واقع است.

حال از تئوری دوم ممان سطح مقدار خیز ماکزیمم به دست می آید:

$$v_{max} = -\frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{2} \times 30 \times 1 \right) \left(\frac{1}{3} \right) - \left(\frac{1}{2} \times 1 \times 30 \right) (1 + 1) \right] = \frac{25}{EI}$$

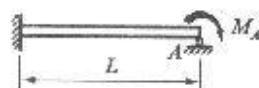
$$E = 2 \times 10^5 \text{ N/mm}^2 = 2 \times 10^4 \text{ kN/m}^2 \text{ و } I = 836 \times 10^{-2} \text{ m}^4$$

$$v_{max} = 1/29 \times 10^{-2} \text{ m} = 1/29 \text{ mm}$$

$$v_c = v_{LB} = \frac{1}{EI} \left[-\left(\frac{1}{2} \times 60 \times 1/5 \right) \left(\frac{2}{3} \times 1/5 \right) \right] = \frac{-25}{EI} = -2/7 \times 10^{-2} \text{ m} = -2/7 \text{ mm}$$

۴۴-۱۲. برای تیر نشان داده شده در شکل مطلوب است (الف) نسبت لنگر انتهای گیردار به لنگر M_A

(ب) دوران انتهای A ، EI تیر ثابت می باشد.

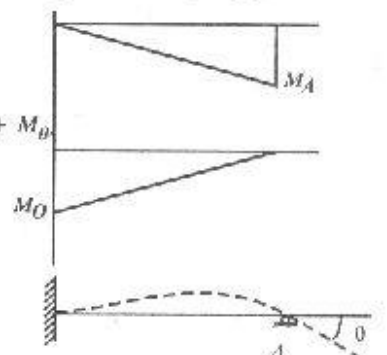
۴۴-۱۲ ادامه

$$\Delta \xrightarrow{M_A} + M_O \left(\Delta \xrightarrow{M_O} \right)$$

$$\theta_{AO} = 0 \therefore \frac{1}{EI} \left[-\frac{1}{2} M_A L \cdot \frac{L}{3} - \frac{1}{2} M_O L \cdot \frac{2}{3} L \right] = 0 \rightarrow \frac{M_O}{M_A} = -\frac{1}{2}$$

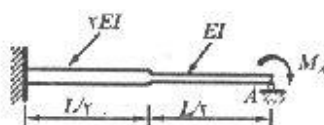
$$\theta_A = \theta_{AO} = \frac{1}{EI} \left[-\frac{1}{3} M_A L - \frac{1}{3} M_O L \right] = \frac{-L}{3EI} (M_A + M_O)$$

$$= \frac{-L}{3EI} \left(M_A - \frac{M_A}{3} \right) = \frac{-M_A L}{4EI}$$

۱۲-۴۵. برای تیر نشان داده شده در شکل مطلوب است (الف) نسبت لنگر انتهای گیردار به لنگر M_A

(ب) دوران انتهای A.

مسئله ۱۲-۴۵

$$A_1 = \frac{1}{3} \times \frac{L}{2} \times \frac{M_A}{3EI} = \frac{M_A L}{18EI}$$

$$A_2 = \frac{L}{2} \times \frac{M_A}{3EI} = \frac{M_A L}{6EI}$$

$$A_3 = \frac{1}{3} \times \frac{L}{2} \times \frac{M_A}{3EI} = \frac{M_A L}{18EI}$$

$$A_4 = \frac{1}{3} \times \frac{L}{2} \times \frac{M_O}{3EI} = \frac{M_O L}{18EI}$$

$$A_5 = \frac{L}{2} \times \frac{M_O}{3EI} = \frac{M_O L}{6EI}$$

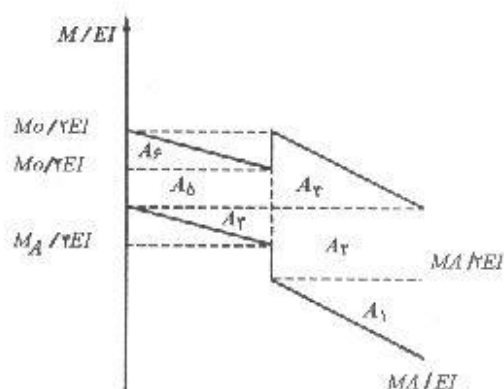
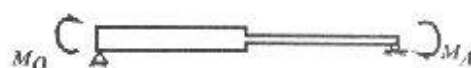
$$A_6 = \frac{1}{3} \times \frac{L}{2} \times \frac{M_O}{3EI} = \frac{M_O L}{18EI}$$

$$t_{AO} = 0 \Rightarrow \sum A \bar{x} = 0 \Rightarrow$$

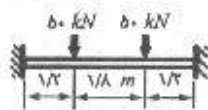
$$-\left(\frac{M_A L}{18EI}\right)\left(\frac{L}{6}\right) - \left(\frac{M_A L}{6EI}\right)\left(\frac{L}{3}\right) - \left(\frac{M_A L}{18EI}\right)\left(\frac{L}{2} + \frac{L}{6}\right) + \left(\frac{M_O L}{18EI}\right)\left(\frac{L}{3}\right) + \left(\frac{M_O L}{6EI}\right)\left(\frac{L}{2} + \frac{L}{6}\right) + \left(\frac{M_O L}{18EI}\right)\left(\frac{L}{6}\right) = 0 \Rightarrow \frac{M_O}{M_A} = \frac{1}{3}$$

$$\theta_{AO} = \sum A = -\frac{M_A L}{18EI} - \frac{M_A L}{6EI} - \frac{M_A L}{18EI} + \frac{M_O L}{18EI} + \frac{M_O L}{6EI} + \frac{M_O L}{18EI} = 0$$

$$= -\frac{3M_A L}{18EI} + \frac{2M_O L}{18EI} = -\frac{M_A L}{6EI} + \frac{2M_O L}{18EI} = -\frac{11M_A L}{18EI}$$

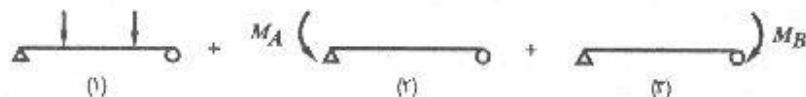

۴۶-۱۲ و ۴۷-۱۲. برای تیرهای نشان داده شده در شکل با استفاده از روش مساحت لنگر مطلوب

مسئله ۴۶-۱۲

است (الف) تعیین مقادیر لنگرهای گیرداری و رسم ترمیمه
تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی (ب) تعیین حداکثر تغییر
مکان بر حسب بارهای وارده و EI از وزن تیرها صرف نظر
نماید.

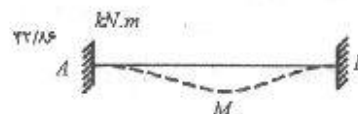
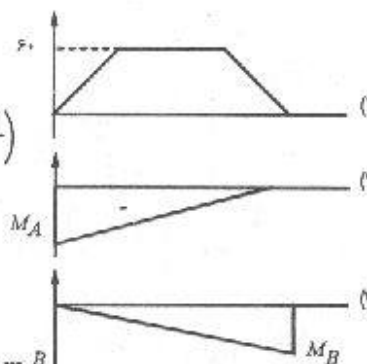
$$t_{BA} = 0$$

$$\frac{1}{EI} \left[\frac{1}{3} \left(\frac{1}{3} + \frac{2}{3} \right) (60) \times \frac{2}{3} - \left(\frac{1}{3} M_B \times \frac{2}{3} \right) \left(\frac{2}{3} \right) \right]$$

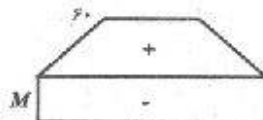
$$- \left(\frac{1}{3} \times M_A \times \frac{2}{3} \right) \left(\frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \right) = 0$$

$$\left. \begin{aligned} \rightarrow 5/88 M_A + 2/94 M_B = 378 \\ \rightarrow M_A = M_B \end{aligned} \right\} \rightarrow M_A = 42/86 \text{ kN.m}$$

به علت تقارن $M_A = M_B$

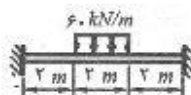
البته به علت مساوی بودن مقادیر M_B و M_A می توانستیم یک لنگر مجهول در طول تیر به صورت زیر در نظر بگیریم:

$$t_{BA} = 0 : \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{3} \left(\frac{1}{3} + \frac{2}{3} \right) (60) \times \frac{2}{3} - (M \times \frac{2}{3}) \left(\frac{2}{3} \right) \right] = 0 \Rightarrow M = 42/86 \text{ kN/m}$$

$$v_{max} = t_{MA} = \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{3} \times 60 \times \frac{1}{3} \right) \left(\frac{0}{9} + \frac{0}{4} \right) + \left(60 \times \frac{0}{9} \right) \left(\frac{0}{9} \right) \right]$$

$$- \left(42/86 \times \frac{2}{3} \right) \left(\frac{2}{3} \right) \Rightarrow v_{max} = \frac{-23/4}{EI}$$

مسئله ۴۷-۱۲

$$\theta_{AB} = 0$$

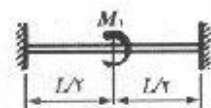
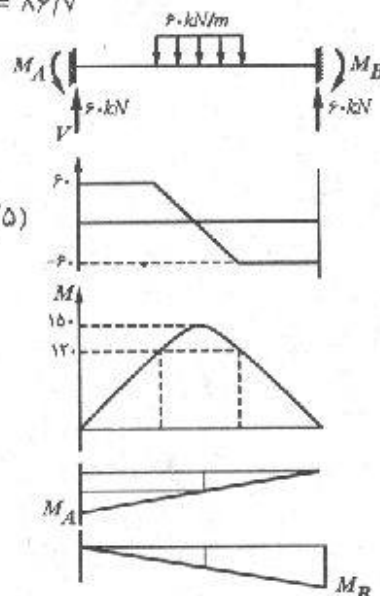
$$\frac{1}{EI} \left[2 \times \frac{1}{3} \times 120 + 2 \times 120 + \frac{2}{3} \times 30 \times 2 + \frac{1}{3} \times 2 \times 120 - \frac{1}{3} \times 6 \times M_A - \frac{1}{3} \times 6 \times M_B \right] = 0$$

$$\Rightarrow 520 - 3M_A - 3M_B = 0 \quad \left. \begin{array}{l} M_A = M_B \text{ به علت تقارن} \end{array} \right\} \rightarrow M_A = M_B = \frac{260}{3} = 86.7$$

$$v_{max} = i_{MA}$$

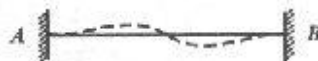
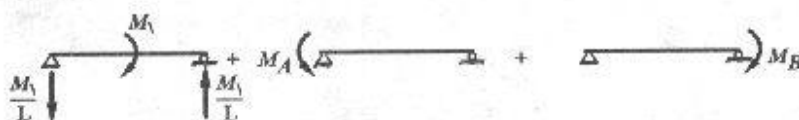
$$\begin{aligned} &= \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{3} \times 2 \times 120 \right) \left(1 + \frac{2}{3} \right) + (1 \times 120) \left(\frac{0}{5} \right) \right. \\ &+ \left(\frac{2}{3} \times 1 \times 30 \right) \left(\frac{3 \times 1}{8} \right) - \left(\frac{86.7}{3} \times 3 \right) \left(\frac{1}{5} \right) \\ &\left. - \left(\frac{1}{3} \times \frac{86.7}{3} \times 3 \right) (2) - \left(\frac{1}{3} \times \frac{86.7}{3} \times 3 \right) (1) \right] \end{aligned}$$

$$\Rightarrow v_{max} = -\frac{122.4}{EI}$$

۴۸-۱۲ تا ۵۰. مطلوب است تعیین لنگرهای گیرداری تیرهای نشان داده شده با استفاده از روش مساحت لنگر. EI تیرها ثابت می باشد و از وزن آنها صرف نظر نماید.

۴۸-۱۲ ادامه

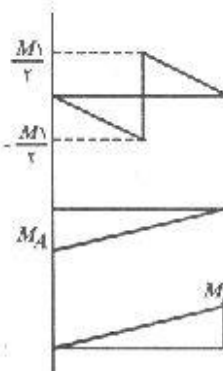
$$i_{BA} = 0$$

$$\begin{aligned} &\frac{1}{EI} \left[- \left(\frac{1}{3} \times \frac{M_1}{3} \times \frac{L}{3} \right) \left(\frac{L}{3} + \frac{L}{3} \right) + \left(\frac{1}{3} \times \frac{M_1}{3} \times \frac{L}{3} \right) \left(\frac{2}{3} \times \frac{L}{3} \right) \right. \\ &\left. - \left(\frac{1}{3} \times M_A \times L \right) \left(\frac{2}{3} L \right) + \left(\frac{1}{3} \times M_B \times L \right) \left(\frac{L}{3} \right) \right] = 0 \Rightarrow -M_1 - 8M_A + 4M_B = 0 \quad (1) \end{aligned}$$

$$I_{BA} = 0$$

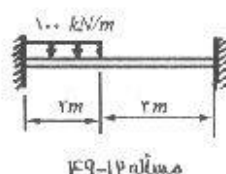
$$\frac{1}{EI} \left[-\left(\frac{1}{2} \times \frac{M_1}{2} \times \frac{L}{2}\right) \left(\frac{2}{3} \times \frac{L}{2}\right) + \left(\frac{1}{2} \times \frac{M_1}{2} \times \frac{L}{2}\right) \left(\frac{L}{2} + \frac{L}{6}\right) - \left(\frac{1}{2} \times M_A \times L\right) \left(\frac{L}{3}\right) + \left(\frac{1}{2} \times M_B \times L\right) \left(\frac{2}{3} L\right) \right] = 0$$

$$\rightarrow M_1 - 4M_A + 8M_B = 0 \quad (2)$$

از حل معادلات (۱) و (۲) نتیجه می‌شود:

$$M_A = -\frac{M_1}{4} \quad \text{و} \quad M_B = \frac{M_1}{4}$$

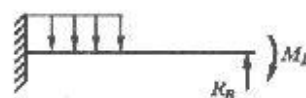

$$A_1 = \frac{bh}{3} = \frac{2 \times 2000}{3} = 1333/3$$

$$\bar{x} = \frac{3b}{4} = \frac{2 \times 2}{4} = 1/2$$

$$I_{BA} = 0 : \frac{1}{EI} \left[-(1333/3)(2 + 1/2) + \left(\frac{1}{2} \times 200 \times 2\right) \left(\frac{2}{3} \times 2\right) - (M_B \times 2) \left(\frac{2}{3}\right) \right] = 0$$

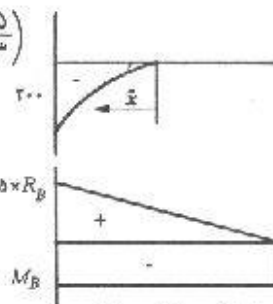
$$\Rightarrow -6000 - 12/5 M_B + 41/3 R_B \quad (1)$$

$$I_{AB} = 0 : \frac{1}{EI} \left[-(1333/3)(2 - 1/2) + \left(\frac{1}{2} \times 200 \times 2\right) \left(\frac{2}{3}\right) - (M_B \times 2) \left(\frac{2}{3}\right) \right] = 0$$

$$- (M_B \times 2) \left(\frac{2}{3}\right) = 0$$

$$\Rightarrow -666/3 + 20/3 R_B - 12/5 M_B = 0 \quad (2)$$

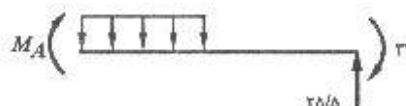

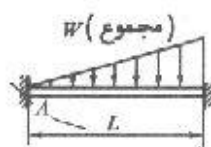
از حل معادلات (۱) و (۲) نتیجه می‌شود:

$$R_B = 25/6 \quad \text{و} \quad M_B = 37/3$$

$$\sum M_A = 0 : M_A + 200 \times 1 + 37/3 - 25/6 \times 2 = 0$$

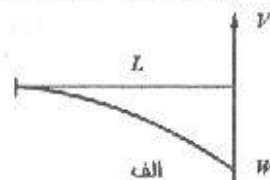
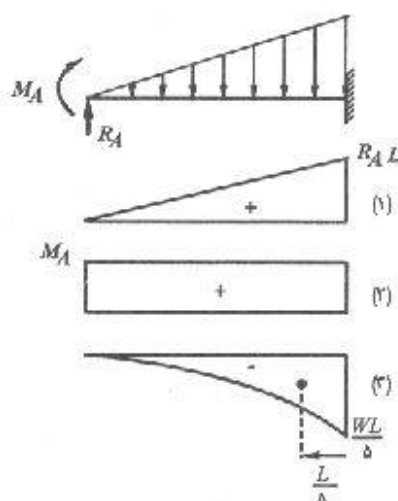
$$\Rightarrow M_A = -109/3$$

مسئله ۵۰-۱۲

نیروی R_A و ممان M_A را به عنوان عکس‌العملهای اضافی در نظر می‌گیریم.
 منحنی نیروی برشی برای بار مثلی اعمال شده بر تیر مطابق شکل الف است:

منحنی مذکور درجه ۲ بوده و طبق جدول ۱ ضمیمه مساحت آن $\frac{Lw}{3}$ می‌باشد،
 بنابراین منحنی ممان به صورتی که در شکل (۳) دیده می‌شود در می‌آید.

$$\theta_{BA} = 0 : \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{3} R_A L \cdot L + M_A L - \frac{1}{4} \frac{wL}{3} \cdot L \right] = 0$$

$$\Rightarrow M_A + \frac{1}{3} R_A L = \frac{1}{12} wL^2 \quad (1)$$

$$\delta_{BA} = 0 : \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{R_A L^3}{3} \times \frac{3L}{4} \right) + \left(M_A L \times \frac{L}{4} \right) - \left(\frac{wL^3}{12} \times \left(L - \frac{L}{4} \right) \right) \right] = 0$$

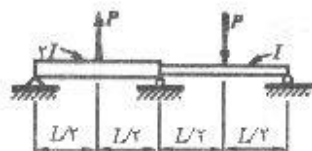
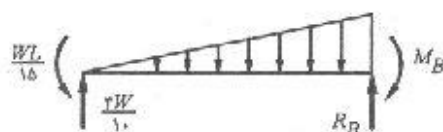
$$\Rightarrow \frac{1}{3} M_A + \frac{1}{3} R_A L = \frac{1}{10} wL^2 \quad (2)$$

با حل معادلات (۱) و (۲):

$$M_A = -\frac{wL^2}{10} \text{ و } R_A = \frac{3}{10} w$$

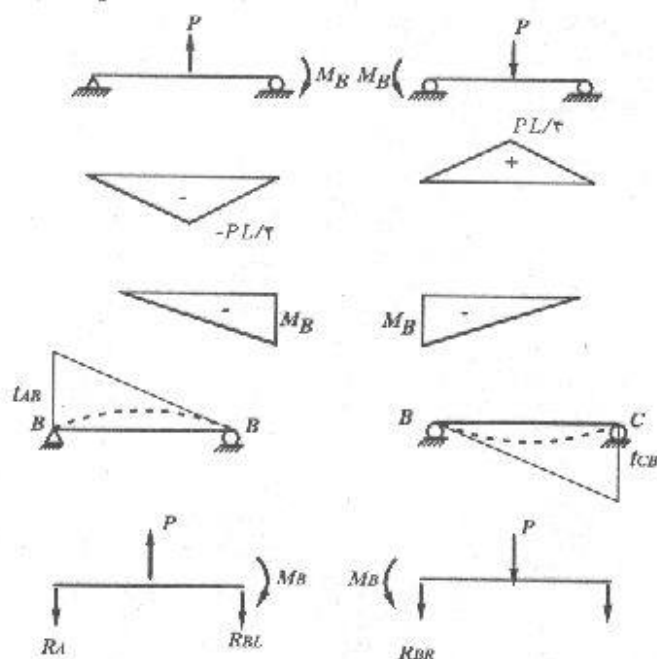
$$\sum M_B = 0 : M_B = \frac{wL^2}{10}$$

$$\sum F_y = 0 : R_B = \frac{7}{10} w \uparrow$$

مسئله ۵۱-۱۲

۵۱-۱۲ و ۵۲-۱۲. با استفاده از روش مساحت لنگر، واکنشهای
 تیرهای سراسری نامعین نشان داده شده در اشکال را به
 دست آورید و توزیع تغییرات نیروی برشی و لنگر
 خمشی آنها را رسم نمایید.

$$\theta_{BL} = -\theta_{RR} \Rightarrow \frac{L_{AB}}{L} = -\frac{t_{CB}}{L} \Rightarrow t_{AB} = -t_{CB}$$

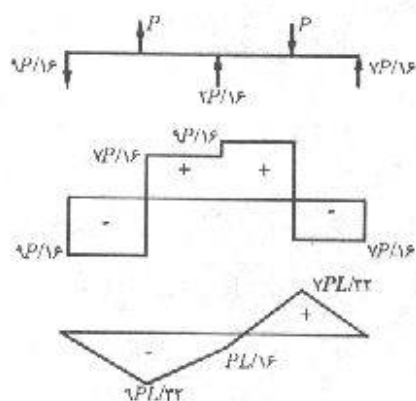
$$\frac{1}{EI} \left[-\left(\frac{1}{4} \frac{PL}{4} L\right) - \left(\frac{L}{4}\right) - \left(\frac{1}{4} M_B \cdot L\right) \left(\frac{3L}{4}\right) \right] = -\frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{4} \frac{PL}{4} L\right) \left(\frac{L}{4}\right) - \left(\frac{1}{4} M_B \cdot L\right) \left(\frac{3L}{4}\right) \right]$$

$$\Rightarrow M_B = \frac{PL}{16}$$

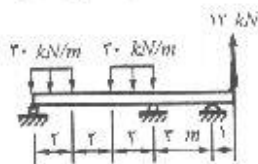
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow R_A L - P \frac{L}{4} - M_B = 0 \Rightarrow R_A = \frac{9P}{16}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow R_C L + M_B - P \frac{L}{4} = 0 \Rightarrow R_C = \frac{9P}{16}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow -R_A + R_B + R_C + P - P = 0 \Rightarrow R_B = \frac{9P}{16}$$

۱۲-۵۲. با استفاده از روش مساحت لنگر، واکنشهای تیرهای سراسری نامعین نشان داده شده در اشکال را به دست آورید و ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی آنها را رسم نمایید.

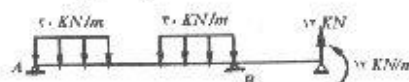
مسئله ۱۲-۵۲

$$\theta'_B = \theta''_B \Rightarrow \frac{I_{AB}}{L_{AB}} = \frac{I_{CB}}{L_{CB}} \quad (۱)$$

با توجه به اینکه سطح A از یک مستطیل و دو نیم سهمی تشکیل شده:

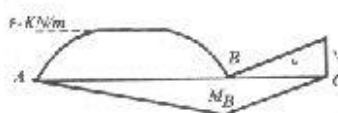
$$I_{AB} = \frac{1}{EI} \left[\left(2 \times \frac{1}{3} \times 2 \times 6 + 2 \times 6 \right) (3) - \left(\frac{1}{3} \times 6 \times M_B \right) (4) \right]$$

$$= \frac{1}{EI} (84 - 12M_B)$$

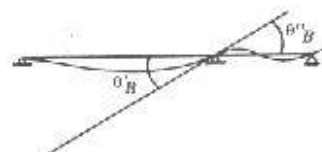

$$I_{CB} = \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{3} \times 3 \times 12 \right) (1) - \left(\frac{1}{3} \times 3 \times M_B \right) (2) \right]$$

$$= \frac{1}{EI} (18 - 3M_B)$$

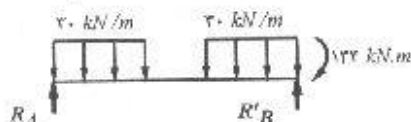
$$(۱) \rightarrow \frac{1}{EI} \frac{84 - 12M_B}{6} = \frac{1}{EI} \frac{18 - 3M_B}{3}$$

$$\rightarrow M_B = 134 \text{ kN.m}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 60 \times 1 + 60 \times 5 + 134 - R'_B \times 6 \rightarrow R'_B = 82/3 \text{ kN}$$

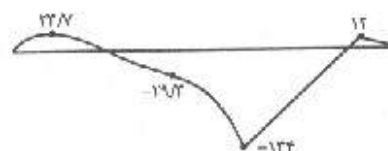
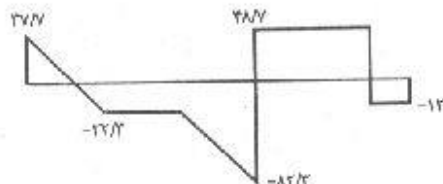
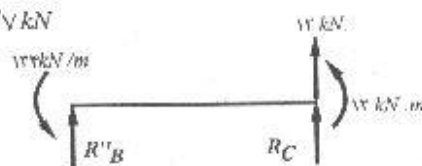
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_A + R'_B = 120 \rightarrow R_A = 34/3 \text{ kN}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow R''_B \times 3 - 134 - 12 = 0 \rightarrow R''_B = 48/3 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_C + 48/3 + 12 = 0 \rightarrow R_C = -60/3 \text{ kN}$$

$$R_B = R'_B + R''_C \Rightarrow R_B = 131 \text{ kN}$$

۱۲-۵۳. یک تیر دوسرگیردار با سختی خمشی EI و دهانه L مفروض است. اگر یکی از دو تکیه‌گاه تیر نشستی به مقدار Δ داشته باشد (بدون هیچ‌گونه چرخشی)، لنگرهای ایجاد شده در دو تکیه‌گاه را به دست آورید.

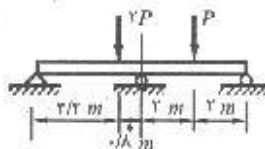
$$\theta_{BA} = 0 \Rightarrow \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{\gamma} M_A L + \frac{1}{\gamma} M_B L \right] = 0 \Rightarrow M_B = -M_A \quad (1)$$

$$\delta_{BA} = \Delta = \frac{1}{EI} \left[\left(\frac{1}{\gamma} M_A L \right) \left(\frac{\gamma}{3} L \right) + \left(\frac{1}{\gamma} M_B L \right) \left(\frac{L}{3} \right) \right] = 0 \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \rightarrow \Delta EI = \frac{\gamma}{6} M_A L^2 - \frac{1}{6} M_A L^2 \Rightarrow M_A = \frac{6EI}{L^2} \Delta$$

$$(1) \Rightarrow M_B = -M_A = -\frac{6EI}{L^2} \Delta$$

۱۲-۵۴ تا ۱۲-۵۸. با استفاده از قضیه سه لنگری، لنگرهای تکیه‌گاهی تیرهای سراسری نشان داده شده در اشکال را تعیین نموده و ترسیم تغییرات نیروی برشی و لنگر خمشی آنها را تعیین کنید:

مسئله ۱۲-۵۴

$$M_{1max} = \frac{P_1 ab}{L_1} = \frac{12(3/4)(0/4)}{4} = 1/24 P$$

$$M_{2max} = \frac{P_2 ab}{L_2} = \frac{8(2)(2)}{4} = P$$

$$\bar{x}_1 = 4 - \frac{4 + 0/4}{3} = 2/3 m$$

$$\bar{x}_2 = 2 m$$

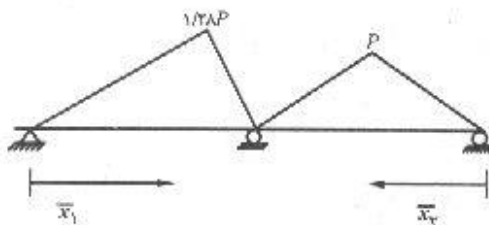
$$A_1 = \frac{1}{\gamma} \times 4 \times 1/24 P = 2/56 P$$

$$A_2 = \frac{1}{\gamma} \times 4 \times P = 2P$$

$$M_A L_1 + 2M_B (L_1 + L_2) + M_2 L_2 = -\frac{6A_1 \bar{x}_1}{L_1} - \frac{6A_2 \bar{x}_2}{L_2}$$

$$0 + 2M_B (4 + 4) + 0 = -\frac{6(2/56)(2/3)}{4} - \frac{6(2P)(2)}{4} \Rightarrow M_B = -0/95 P$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 12 \times 3/4 + 0/95 P - R'_B \times 4 = 0 \Rightarrow R'_B = 1/84 P$$

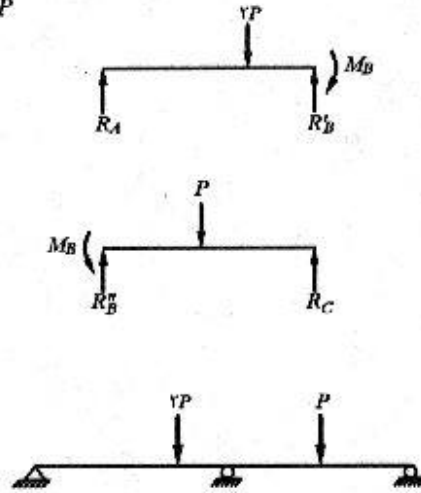
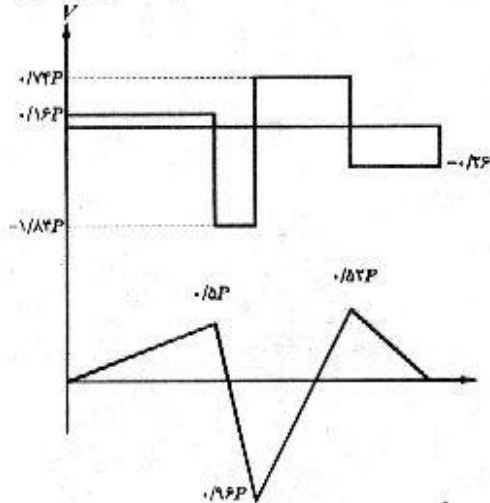

$$\sum F_y = 0 : R_A = 2P - 1/16P \rightarrow R_A = 31/16P$$

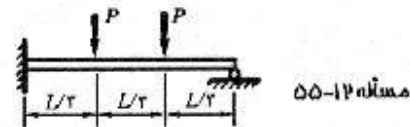
$$\sum M_c = 0 : R'_B \times 4 - 3/16P - P \times 4 = 0 \rightarrow R'_B = -3/16P$$

$$\sum F_y = 0 : R_c = P - 3/16P \Rightarrow R_c = 13/16P$$

$$R_B = R'_B + R''_B = 2/16P$$

$$A = \frac{L + \frac{L}{3}}{3} \times \frac{PL}{3} = \frac{4PL^2}{9}$$

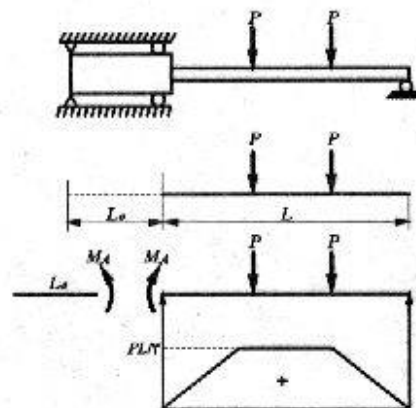
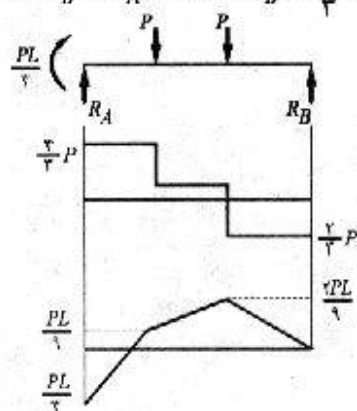

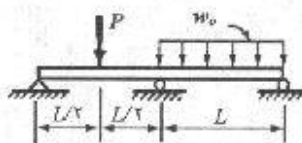
$$M_A L + 3M_A(L + L) + M_B L = -3 \frac{4PL^2}{9} \cdot L = -\frac{4}{3} PL^2$$

$$L \rightarrow 0 \Rightarrow M_A = -\frac{PL}{3}$$

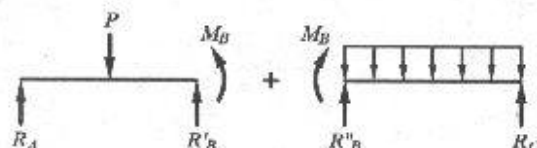
$$\sum M_B = 0 : \frac{PL}{3} + P \times \frac{2}{3}L + P \times \frac{2}{3}L - R_A \times L = 0$$

$$\sum F_y = 0 : R_B + R_A = 2P \rightarrow R_B = \frac{4}{3}P$$

مسئله ۱۲-۵۴

$$M_1 L_1 + \sum M_i (L_1 + L_i) + M_2 L_2 = -\frac{\phi A_1 \bar{x}_1}{L_1} - \frac{\phi A_2 \bar{x}_2}{L_2}$$

$$A_1 = \frac{1}{3} \frac{PL}{4} \cdot L = \frac{PL^2}{12} \quad A_2 = \frac{1}{3} \cdot \frac{w_0 L^2}{8} \cdot L = \frac{w_0 L^3}{24}$$

$$0 \times L + \sum M_B (L + L) + 0 \times L = -\phi \frac{PL^2}{12} \times \frac{L}{L} - \phi \frac{w_0 L^3}{24} \times \frac{L}{L}$$

$$4M_B = -\frac{\phi PL^2}{12} - \frac{w_0 L^3}{24} \Rightarrow M_B = -\left(\frac{\phi PL^2}{48} + \frac{w_0 L^3}{96}\right)$$

علامت منفی نشان می‌دهد که جهت M_B مخالف جهتی است که فرض کرده‌ایم.

$$\sum M_A = 0 : R'_B L = P \frac{L}{3} + M_B + R'_B = \frac{19P}{32} + \frac{w_0 L}{16}$$

$$\sum F_y = 0 : R_A + R'_B - P = 0 \rightarrow R_A = \frac{13P}{32} - \frac{w_0 L}{16}$$

$$\sum M_C = 0 : R''_B L - M_B - \frac{w_0 L^2}{2} = 0$$

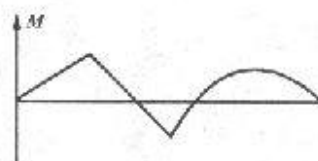
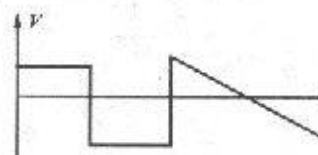
$$\rightarrow R''_B = \frac{13P}{32} + \frac{9w_0 L}{16}$$

$$\sum F_y = 0 : R''_B + R_C = w_0 L$$

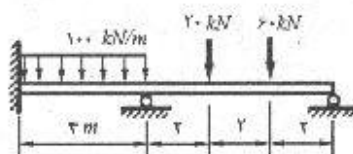
$$\rightarrow R_C = \frac{-13P}{32} + \frac{7w_0 L}{16}$$

$$R_B = R'_B + R''_B = \frac{13P}{16} + \frac{10w_0 L}{16}$$

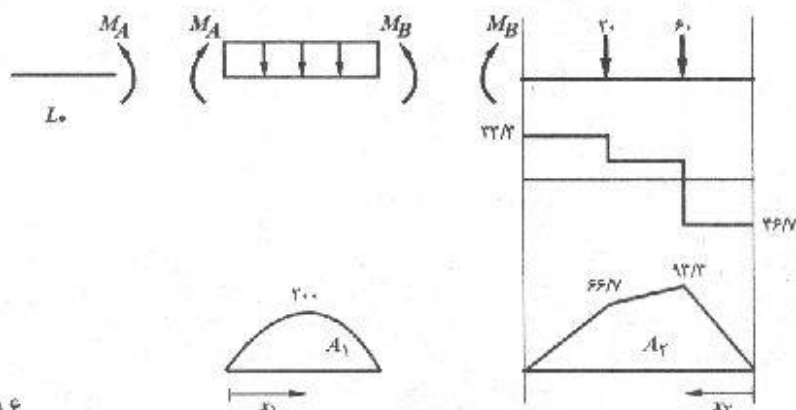
$$\sum F_y = 0 : R_A + R_B + R_C = P + w_0 L$$

برای کنترل جوابها:

مسئله ۱۶-۵۷

$$\frac{qL^3}{8} = \frac{100 \times 16}{8} = 200$$

$$A_1 \bar{x}_1 = \left(\frac{1}{3} \times 4 \times 200 \right) \left(\frac{4}{3} \right) = \frac{3200}{3}$$

$$A_1 \bar{x}_1 = \sum A \bar{x} = \left(\frac{1}{2} \times 4 \times 93/3 \right) \left(\frac{4}{3} \right) + \left(4 \times 66/3 \right) \left(\frac{1}{3} \times 4 \times 26/3 \right) \left(4 + \frac{4}{3} \right) + \left(\frac{1}{2} \times 4 \times 66/3 \right) \left(4 + \frac{4}{3} \right) = 907$$

$$M_A L_0 + 2M_A (L_0 + L_1) + M_B L_1 = -6 \frac{A_1 \bar{x}_1}{L_1}$$

$$L_1 \rightarrow 0 : 2M_A \times 4 + M_B \times 4 = -6 \frac{3200}{4} \rightarrow 2M_A + M_B = -400 \quad (1)$$

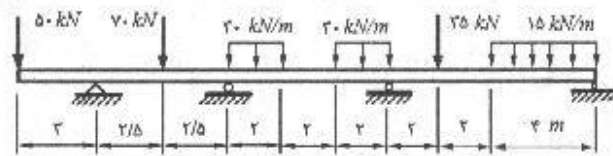
$$M_A \cdot L_1 + 2M_B (L_1 + L_2) + M_C \cdot L_2 = -6 \frac{A_2 \bar{x}_2}{L_2}$$

$$M_A \times 4 + 2M_B (4 + 6) + 0 = -6 \times \frac{907}{6} \rightarrow 4M_A + 20M_B = -907 \quad (2)$$

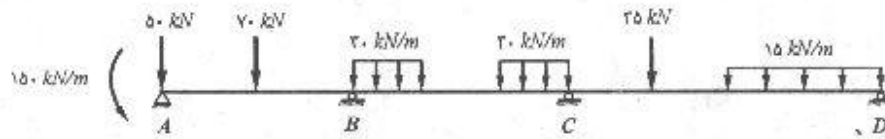
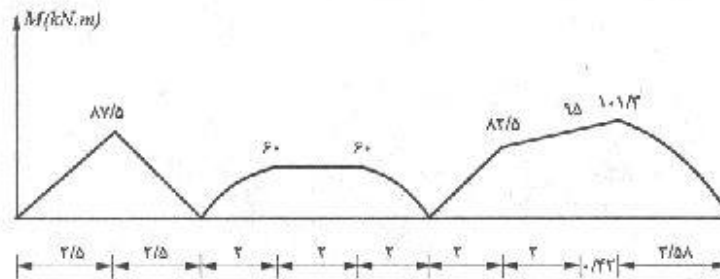
با حل معادلات (۱) و (۲) مقادیر M_A و M_B به دست می آیند:

$$M_A = -197 \text{ kN.m}$$

$$M_B = -5/94 \text{ kN.m}$$

مسئله ۸-۱۶

$$A_1 = \frac{1}{3} (3/58) (101.7/3) = 241/77$$

$$\bar{x}_1 = 3/58 - \frac{3(3/58)}{\Lambda} = 2/238$$

$$A_2 = \frac{1}{3} (0/42) (6/3) = 1/64$$

$$\bar{x}_2 = 3/58 + \frac{3(0/42)}{\Lambda} = 3/738$$

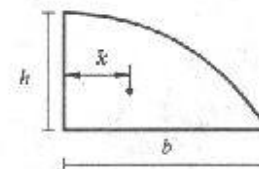
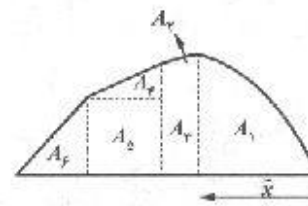
$$A_3 = (0/42) (95) = 39/9$$

$$\bar{x}_3 = 3/58 + 0/21 = 3/79$$

$$A_4 = \frac{1}{3} (12/5) (2) = 12/5 \quad \bar{x}_4 = 4 + \frac{2}{3} = 4/67$$

$$A_5 = 2 \times 82/5 = 165 \quad \bar{x}_5 = 4 + 1 = 5$$

$$A_6 = \frac{1}{3} (2) (82/5) = 82/5 \quad \bar{x}_6 = 6 + \frac{2}{3} = 6/67$$

$$A = \frac{2bh}{3}, \quad \bar{x} = \frac{3b}{\Lambda}$$

$$A \bar{x} = \sum A_i \bar{x}_i = (241/77)(2/238) + (1/764)(3/738) + (39/9)(3/79) \\ + (12/5)(4/67) + (165)(5) + (82/5)(6/67)$$

$$\Rightarrow A \bar{x} = 2132/5$$

$$A_{AB} = \frac{1}{7} (87/5)(5) = 218/75 \quad A_{BC} = 2 \times \left(\frac{2}{3} \times 2 \times 60 \right) + 2 \times 60 = 280$$

معادله سه ممان برای قسمت ABC:

$$(-150)(5) + 2M_B(5 + 6) + M_c \times 6 = \frac{6(218/75)(2/5)}{5} - \frac{6(280)(3)}{6}$$

$$\Rightarrow 22M_B + 6M_c = -746/25 \quad (1)$$

معادله برای سه ممان برای قسمت BCD:

$$M_B \times 6 + 2M_c(6 + 8) + 0 = \frac{6(280)(3)}{6} - \frac{6(2132/5)}{8}$$

$$\Rightarrow 6M_B + 28M_c = -2439/28 \quad (2)$$

از حل هم زمان معادلات (1) و (2) نتیجه می شود:

$$M_B = -10/78 \text{ kN.m} \text{ و } M_c = -84/84 \text{ kN.m}$$

مسائل فصل سیزدهم

۱-۱۳. اگر حد خطی آلومینیوم در ۲۰ درجه سانتیگراد مساوی ۱۹۰ نیوتن بر میلی متر مربع و ضریب ارتجاعی آن 0.7×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع باشد، ضریب فنریت آن چقدر است.

$$\frac{\sigma^2}{2E} = \frac{(190)^2}{2 \times (0.7 \times 10^5)} = 0.258$$

۲-۱۳. میله‌ای فولادی به طول ۱ متر و قطر ۴۰ میلی متر تحت تأثیر بار انرژی محوری به میزان ۴ نیوتن متر که باعث تنش کششی در میله می‌گردد، می‌باشد. (الف) مطلوبست تعیین حداکثر تنش کششی. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید. (ب) اگر قطر ۰/۵ متر میانی میله به ۲۰ میلی متر پیدا کند، تنش حداکثر به چه میزان کاهش یا افزایش پیدا می‌کند.

(الف)

$$\sigma = \sqrt{\frac{2EU}{fV}} \quad , \quad f = 1 \rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{2(2 \times 10^5)(4000)}{(400\pi)(1000)}} \Rightarrow \sigma_m = 35/68 \text{ N/mm}^2$$

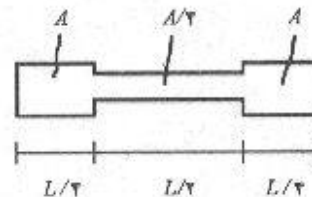
$$U = \frac{\sigma^2 V}{2E}$$

(ب)

$$U = \frac{\sigma^2 \left(A \cdot \frac{L}{4} \right)}{2E} + \frac{(\sigma^2) \left(\frac{A}{4} \cdot \frac{L}{2} \right)}{2E} + \frac{\sigma^2 \left(A \cdot \frac{L}{4} \right)}{2E}$$

$$\Rightarrow U = \frac{5 \sigma^2 AL}{4E}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{4EU}{5AL}} = \sqrt{\frac{4(2 \times 10^5)(4000)}{5(400\pi)(1000)}} = 22/57 \text{ N/mm}^2$$

$$\sigma_{max} = 4\sigma = 90/27 \text{ N/mm}^2$$

۳-۱۳. میله‌ای با مقطع مربع به ابعاد 50×50 میلی متر و طول ۱ متر که از جنس یکی از آلیاژهای فولاد می‌باشد، قطعه‌ای از یک ماشین است که باید بار انرژی ۱۰۰ نیوتن متر را تحمل کند. حد خطی این آلیاژ چقدر باید باشد تا بتواند بار فوق را با ضریب اطمینان ۴ به طور ارتجاعی تحمل کند. ضریب ارتجاعی آلیاژ مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع می‌باشد.

$$U = \int_V \frac{\sigma^2}{2E} dV = \frac{\sigma^2}{2E} \int dV \Rightarrow U = \frac{\sigma^2}{2E} A \cdot l$$

$$100 \times 10^3 (\text{N} \cdot \text{mm}) \times 4 = \frac{\sigma^2}{2 \times 2 \times 10^5} \times 50 \times 50 \times 1000 \Rightarrow \sigma = 253 \text{ N/mm}^2$$

۱۳-۴. نشان دهید که اگر تنش اولیه در یک میله تحت تأثیر بار محوری مساوی σ_i باشد و این تنش به میزان σ_e تغییر کند، به طوری که تنش ثانوی به $\sigma_f = \sigma_i + \sigma_e$ برسد، تغییرات انرژی کرنشی برای واحد حجم مساوی $(\sigma_e^2 + 2\sigma_i\sigma_e)/(2E)$ می باشد. نتایج را به صورت نمودار شکل ۱۳-۱ ب تفسیر کنید.

$$U_i = \frac{\sigma_i^2}{2E} \quad U_f = \frac{(\sigma_i + \sigma_e)^2}{2E}$$

$$U_f - U_i = \frac{(\sigma_i + \sigma_e)^2}{2E} - \frac{\sigma_i^2}{2E} = \frac{\sigma_i^2 + \sigma_e^2 + 2\sigma_i\sigma_e - \sigma_i^2}{2E} \Rightarrow \Delta U = \frac{\sigma_e^2 + 2\sigma_i\sigma_e}{2E}$$

۱۳-۵. نشان دهید که انرژی کرنشی ارتجاعی ناشی از خمش یک تیر ساده تحت تأثیر بار گسترده یکنواخت و مقطع مربع مستطیل مساوی $(\frac{\Lambda}{40}AL)$ می باشد که در آن σ_{max}^2 حداکثر تنش خمشی، A سطح مقطع تیر و L دهانه تیر می باشد.

$$\sum M_B = 0 \rightarrow R_A = \frac{wL}{2}$$

$$M_x = \frac{wL}{2} \cdot x - w \frac{x^2}{2}$$

$$x = \frac{L}{2} \rightarrow M_{max} = \frac{wL^2}{4} - \frac{wL^2}{8} = \frac{wL^2}{8}$$

$$U = \int_0^L \frac{M_x^2}{2EI} dx = \int_0^L \frac{\left(\frac{wL}{2}x - \frac{w}{2}x^2\right)^2}{2EI} dx$$

$$= \frac{1}{2EI} \int_0^L \left(\frac{w^2L^2}{4}x^2 + \frac{w^2}{4}x^4 - \frac{w^2L}{2}x^3\right) dx$$

$$= \frac{1}{2EI} \left[\frac{w^2L^2}{12}x^3 + \frac{w^2}{20}x^5 - \frac{w^2L}{8}x^4 \right]_0^L = \frac{1}{2EI} \left[\frac{w^2L^5}{12} + \frac{w^2L^5}{20} - \frac{w^2L^5}{8} \right]$$

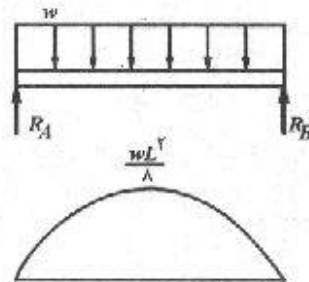
$$\Rightarrow U = \frac{1}{2EI} \cdot \frac{w^2L^5}{120}$$

$$\sigma_m = \frac{M_{mc}}{I} \Rightarrow M_m = \frac{\sigma_m I}{c} \Rightarrow \frac{wL^2}{8} = \frac{\sigma_m I}{c} \Rightarrow w^2L^2 = 64 \left(\frac{\sigma_m I}{c}\right)^2$$

$$U = \frac{1}{2EI} \frac{w^2L^5}{120} = \frac{1}{2EI} \frac{64}{120} \left(\frac{\sigma_m I}{c}\right)^2 L = \frac{\sigma_m^2}{2E} \times \frac{\Lambda}{10} \times \frac{I}{c^2} \times L = \frac{\sigma_m^2}{2E} \times \frac{\Lambda}{10} \times \frac{bh}{3} L$$

$$\Rightarrow U = \frac{\sigma_m^2}{2E} \left(\frac{\Lambda}{40} \times A \cdot L\right)$$

۱۳-۶. نشان دهید که انرژی کرنشی ارتجاعی برای یک تیر طره ای با مقطع مربع مستطیل که بار متمرکز P را در انتهای آزاد خود حمل می کند، مساوی $(\sigma_{max}^2 / 2E) (Vol / 9)$ می باشد.

$$U = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} = \frac{1}{2EI} \int_0^L (-Px)^2 dx = \frac{P^2}{2EI} \int_0^L x^2 dx$$

$$\Rightarrow U = \frac{P^2 L}{6EI}$$

$$\sigma_m = \frac{Mc}{I} \rightarrow M_m = \frac{\sigma_m I}{c} \rightarrow PL = \frac{\sigma_m I}{c}$$

$$U = \frac{(PL)L}{2EI} = \frac{\left(\sigma_m \frac{I}{c}\right)L}{2EI} = \frac{\sigma_m^2 IL}{2Ec^2} = \frac{\sigma_m^2}{2E} \cdot \frac{\frac{1}{12}bh^3 \cdot L}{\frac{1}{3}h^3} = \frac{\sigma_m^2}{2E} \frac{bhL}{9}$$

$$\Rightarrow U = \frac{\sigma_m^2}{2E} \frac{Vol}{9}$$

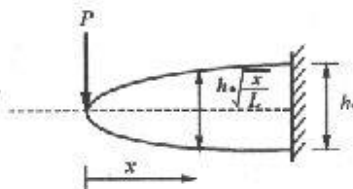

۷-۱۳. نشان دهید که انرژی کرنشی ارتجاعی برای یک تیر طره‌ای با مقاومت ثابت که دارای یک پروفیل سهمی است (به فصل دهم مراجعه نمایید) و بار متمرکز P را در انتهای آزاد خود حمل می‌کند، مساوی $(\sigma_{max}^2 / 2E)(Vol/9)$ bending (U) می‌باشد.

$$U = \frac{M^2 dx}{2EI}$$

$$M = -Px$$

$$I = \frac{1}{12} bh^3 = \frac{1}{12} b \left(h_0 \sqrt{\frac{x}{L}} \right)^3 = \frac{b}{12} h_0^3 \frac{x}{L} \sqrt{\frac{x}{L}}$$

$$U = \int_0^L \frac{P^2 x^2}{2E \left(\frac{b}{12} h_0^3 \frac{x}{L} \sqrt{\frac{x}{L}} \right)} dx = \frac{6P^2}{Eb h_0^3} \int_0^L \frac{x^2 dx}{\frac{x}{L} \sqrt{\frac{x}{L}}} \quad \frac{x}{L} = u \rightarrow \begin{cases} x^2 = L^2 u^2 \\ dx = L du \end{cases}$$

$$\int_0^L \frac{x^2 dx}{\frac{x}{L} \sqrt{\frac{x}{L}}} = \int_0^L \frac{(L^2 u^2) L du}{L u^{\frac{1}{2}}} = L^2 \int_0^1 \frac{u^2}{u^{\frac{1}{2}}} du = L^2 \int_0^1 u^{\frac{3}{2}} du = L^2 \left[\frac{2}{5} u^{\frac{5}{2}} \right]$$

$$= L^2 \left[\frac{2}{5} \left(\frac{x}{L} \right)^{\frac{5}{2}} \right] = \frac{2}{5} L^2$$

$$U = \frac{6P^2}{Eb h_0^3} \left(\frac{2}{5} L^2 \right) = \frac{4P^2 L^2}{5Eb h_0^3}$$

$$\sigma = \frac{Mc}{I} \rightarrow M^2 = \frac{\sigma^2 I^2}{c^2} = \sigma^2 \frac{\frac{1}{12} b h_0^3}{\frac{1}{3} h_0^3} \Rightarrow \sigma^2 \left(\frac{1}{4} b h_0^2 \right)$$

$$U = \frac{4(PL)^2 L}{5Eb h_0^3} = \frac{4\sigma^2 \left(\frac{1}{4} b h_0^2 \right) L}{5Eb h_0^3} = \frac{\sigma^2}{5E} \left(\frac{1}{4} b L h_0 \right)$$

$$\frac{Vol}{5} = \frac{1}{5} \left(\frac{1}{4} h_0 L \right) b = \frac{1}{4} b L h_0 \rightarrow U = \frac{\sigma^2}{5E} \left(\frac{Vol}{4} \right)$$

۸-۱۳. مطلوب است تعیین حداکثر انرژی کرنشی که یک فنر مارپیچی می تواند تحت تأثیر نیروی کششی جذب کند. قطر خارجی فنر ۲۲۰ میلی متر و قطر مفتولی که فنر از آن ساخته شده است، مساوی ۲۰ میلی متر می باشد. این فنر دارای ۱۰ مارپیچ فعال است و تنش برشی مجاز آن ۵۵۰ نیوتن بر میلی متر مربع می باشد. از اثر برش مستقیم و تمرکز تنش صرف نظر نمایید. ضریب ارتجاعی برشی مساوی 0.84×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع می باشد.

$$\tau_m = \frac{Tc}{J} \rightarrow T = \frac{\tau_m J}{c}, \quad \phi = \frac{TL}{JG}$$

$$U = \frac{1}{2} T \phi = \frac{T^2 L}{2GJ} = \frac{\tau_m^2 J^2 L}{2GJ \cdot c^2} = \frac{\tau_m^2 \cdot \frac{\pi c^4}{2} \cdot L}{2G \cdot c^2}$$

$$U = \frac{\tau_m^2 AL}{4G} \quad A = \pi c^2 \quad \text{و} \quad L = 2\pi r N$$

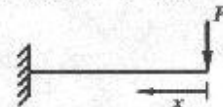
$$U = \frac{(550)^2 (100\pi)(2\pi \times 100 \times 10)}{4(0.84 \times 10^5)} = 1777116/3 \text{ N.mm} = 1/77 \text{ kN.m}$$

البته می توانستیم از رابطه زیر استفاده نماییم:

$$\tau_m = \sqrt{\frac{2GU}{fV}} \quad , \quad f = 0.5 \rightarrow U = \frac{\tau_m^2 V}{4G}$$

۹-۱۳. یک تیر طره ای کوچک به مقطع مستطیل 50×150 میلی متر با یک نیروی متمرکز P که بر انتهای آن وارد می شود، در نظر بگیرید. با صرف نظر کردن از وزن تیر، مطلوب است تعیین (الف) تغییر مکان حداکثر ناشی از خمش و برش در صورتی که دهانه تیر مساوی ۱۵۰ میلی متر و مقدار نیروی متمرکز مساوی ۱۵ کیلو نیوتن باشد. (ب) دهانه تیر چقدر باشد تا تغییر مکان ناشی از خمش مساوی تغییر مکان ناشی از برش باشد. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 و ضریب ارتجاعی برشی را مساوی 0.8×10^5 نیوتن بر میلی متر مربع در نظر بگیرید.

$$U_m = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} = \int_0^L \frac{(-Px)^2 dx}{2EI} = \frac{P^2}{2EI} \int_0^L x^2 dx = \frac{P^2 L^3}{6EI}$$

$$U_V = \int_0^L f_s \frac{V^2 dx}{2GA}$$

برای مقطع مستطیل: $f_s = \frac{6}{5}$

$$U_V = \frac{6P^2}{10GA} \int_0^L dx = \frac{6P^2 L}{10GA}$$

$$U = U_m + U_V = \frac{P^2 L^3}{6EI} + \frac{6P^2 L}{10GA} = \frac{1}{2} P V_{max} \rightarrow V_{max} = \frac{PL^2}{3EI} + \frac{6}{5} \frac{PL}{GA}$$

$$V_{max} = \frac{(15 \times 10^3)(150)^2}{3(2 \times 10^5) \times \frac{(50)(150)^3}{12}} + \frac{6(15 \times 10^3)(150)}{5(0.8 \times 10^5)(50 \times 150)} = 58/5 \times 10^{-2}$$

$$\sigma_m = \sigma_V \Rightarrow \frac{PL^2}{3EI} = \frac{6PL}{5GA} \Rightarrow L = \sqrt{\frac{18EI}{5GA}} = 130 \text{ mm}$$

۱۳-۱۰. یک تیر ساده با مقطع مستطیل و دهانه L توسط بار متمرکز P در وسط دهانه بارگذاری شده است. با صرف نظر کردن از وزن تیر و با مساوی قرار دادن انرژی داخلی با انرژی خارجی، مطلوبست تعیین (الف) تغییر مکان حداکثر ناشی از خمش. (ب) تغییر مکان حداکثر ناشی از تغییر شکلهای برشی.

$$U = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI}$$

$$U_m = 2 \int_0^{\frac{L}{2}} \frac{\left(\frac{P}{2}x\right)^2 dx}{2EI}$$

$$= \frac{P^2}{4EI} \int_0^{\frac{L}{2}} x^2 dx = \frac{P^2 x^3}{12EI} \bigg|_0^{\frac{L}{2}} \Rightarrow U_m = \frac{P^2 L^3}{96EI}$$

$$\frac{1}{2} P v_m = U_m = \frac{P^2 L^3}{96EI} \Rightarrow v_m = \frac{PL^3}{48EI}$$

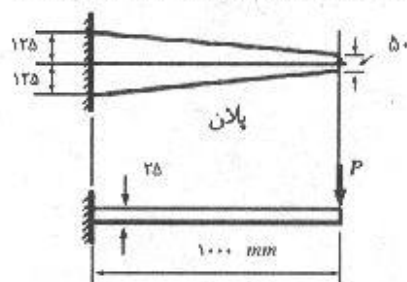
$$U_V = \int_0^L f_s \frac{V^2 dx}{2GA}$$

برای مقطع مستطیل $f_s = \frac{6}{5}$

$$U_V = 2 \int_0^{\frac{L}{2}} \frac{6}{5} \frac{\left(\frac{P}{2}\right)^2 dx}{2GA} = \frac{3}{10} \frac{P^2}{GA} \int_0^{\frac{L}{2}} dx = \frac{3P^2 L}{20GA}$$

$$\frac{1}{2} P v_V = U_V = \frac{3P^2 L}{20GA} \Rightarrow v_V = \frac{3PL}{10GA}$$

۱۳-۱۱. با استفاده از روشهای انرژی، مطلوب است تعیین تغییر مکان انتهای آزاد تیر طره‌ای نشان

نمای جانبی

مسئله ۱۳-۱۱

داده شده در شکل در اثر نیروی متمرکز $P = 500$ نیوتن. فقط تغییر شکلهای ناشی از خمش را در نظر بگیرید و از تغییر شکلهای برشی صرف نظر نمایید. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلیمترمربع در نظر بگیرید.

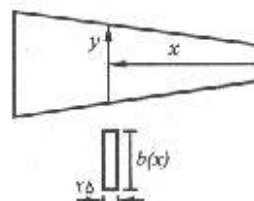
$$I = \frac{1}{12} b(x)(25)^3$$

$$y - 25 = \frac{125 - 25}{1000 - 0} (x - 0) \Rightarrow y = 0.1x + 25$$

$$b(x) = 2y \Rightarrow b(x) = 0.2x + 50$$

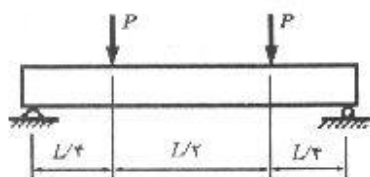
$$\Rightarrow I = \frac{25^3}{12} (0.2x + 50)$$

$$\begin{aligned}
 U_m &= \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} = \int_0^{\infty} \frac{(-Px)^2 dx}{2E \left[\frac{25}{12} (0.75x + 50) \right]} \\
 &= \frac{6P^2}{(25)^2 E} \int_0^{\infty} \frac{x^2}{0.75x + 50} = \frac{6(500)^2}{(25)^2 (2 \times 10^5)} (17.53 \times 10^5) = 841/44
 \end{aligned}$$

$$\frac{1}{2} P v_m = 841/44 \rightarrow v_m = 3/36 \text{ mm}$$

۱۲-۱۳. الف) مطلوب است تعیین کنید انرژی کرنشی ذخیره شده در تیر نشان داده شده در شکل در اثر بارهای وارده بر حسب پارامترهای P و L و EI (ب) با مساوی قرار دادن کار ناشی از

مسئله ۱۳-۱۲

نیروهای خارجی با تغییرات انرژی کرنشی، تغییر مکان تیر را در محل تأثیر بارهای متمرکز به دست آورید. (راهنمایی: به خاطر تقارن، تغییر مکان در محل تأثیر بارهای متمرکز مساوی می باشد).

$$\begin{aligned}
 U &= \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} \\
 0 < x < \frac{L}{4} : M &= Px, \quad \frac{L}{4} < x < \frac{3L}{4} : M = Px - P(x - \frac{L}{4}) = \frac{PL}{4} \\
 U &= 2 \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{M^2 dx}{2EI} = \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{(Px)^2 dx}{EI} + \int_{\frac{L}{4}}^{\frac{3L}{4}} \frac{\left(\frac{PL}{4}\right)^2 dx}{EI} = \frac{P^2}{EI} x^3 \Big|_0^{\frac{L}{4}} + \frac{P^2 L^2}{16EI} x \Big|_{\frac{L}{4}}^{\frac{3L}{4}} \\
 &= \frac{P^2 L^3}{3 \times 64EI} + \frac{P^2 L^3}{32EI} - \frac{P^2 L^3}{64EI} = \frac{P^2 L^3}{64EI}
 \end{aligned}$$

$$2 \times \frac{1}{2} P v = U = \frac{P^2 L^3}{64EI} \Rightarrow v = \frac{PL^3}{64EI}$$

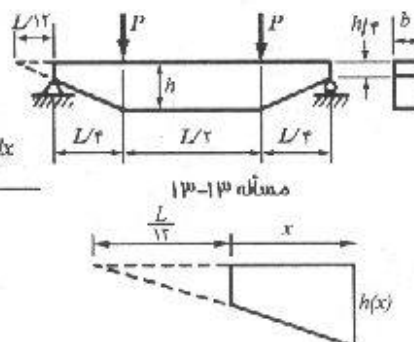
۱۳-۱۳. مطلوب است تعیین تغییر مکان تیر نشان داده شده در شکل در محل تأثیر بارهای متمرکز با استفاده از روشهای انرژی. لنگر مانند سطح مقطع تیر در نیمه میانی دهانه مساوی I می باشد.

$$0 < x < \frac{L}{4} : M = Px$$

$$\frac{L}{4} < x < \frac{3L}{4} : M = Px - P\left(x - \frac{L}{4}\right) = \frac{PL}{4}$$

$$U = 2 \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{M^2 dx}{2EI} = \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{(Px)^2 dx}{EI(x)} + \int_{\frac{L}{4}}^{\frac{3L}{4}} \frac{\left(P \frac{L}{4}\right)^2 dx}{EI}$$

$$\frac{h(x)}{x + \frac{L}{12}} = \frac{\frac{L}{4}}{\frac{L}{12}} \Rightarrow h(x) = \frac{3h}{L} \left(x + \frac{L}{12}\right)$$

مسئله ۱۳-۱۲

$$I(x) = \frac{1}{12} b \left[\frac{3h}{L} \left(x + \frac{L}{12} \right) \right]^3 = \frac{1}{12} bh^3 \left(\frac{3x}{L} + \frac{1}{4} \right) = I_0 \left(\frac{3x}{L} + \frac{1}{4} \right)$$

$$U = \frac{P^*}{EI_0} \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{x^3 dx}{\left(\frac{3x}{L} + \frac{1}{4} \right)^3} + \frac{P^* L^3}{16EI_0} \int_{\frac{L}{4}}^{\frac{L}{2}} dx$$

$$A = \frac{64P^*L^3}{EI_0} \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{x^3}{(12x + L)^3} dx + \frac{P^*L^3}{16EI_0} \left(\frac{L}{2} - \frac{L}{4} \right)$$

$$12x + L = u \rightarrow \begin{cases} x = \frac{u - L}{12} \rightarrow x^3 = \frac{(u - L)^3}{12^3} \\ dx = \frac{du}{12} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{x^3}{(12x + L)^3} dx &= \int \frac{(u - L)^3}{12^3 u^3} \frac{du}{12} = \frac{1}{12^4} \int \left(\frac{1}{u} - \frac{3L}{u^2} + \frac{3L^2}{u^3} \right) du = \frac{1}{12^4} \left[\ln u + \frac{3L}{u} - \frac{L^2}{2u^2} \right] \\ &= \frac{1}{12^4} \left[\ln(12x + L) \right] + \frac{3L}{12x + L} - \frac{L^2}{2(12x + L)^2} \bigg|_0^{\frac{L}{4}} = \frac{0.355}{12^4} \end{aligned}$$

$$A = \frac{64P^*L^3}{EI_0} \left(\frac{0.355}{12^4} \right) + \frac{P^*L^3}{16EI_0} = (0.029) \frac{P^*L^3}{EI_0}$$

$$2 \times \frac{1}{4} pv = 0.029 \frac{P^*L^3}{EI_0} \rightarrow v = 0.029 \frac{PL^3}{EI_0}$$

۱۳-۱۴. اگر در مثال ۱۳-۷ فنر حذف گردد و ارتفاع سقوط آزاد جرم ۳/۰۶ کیلوگرمی مساوی ۰/۵ متر باشد، حداکثر تنش ایجاد شده در میله چقدر خواهد بود.

$$\Delta_{st} = \frac{PL}{AE} = \frac{30 \times 500}{177 \times 2 \times 10^5} = 4/24 \times 10^{-7} \text{ mm}$$

$$P_{dyn} = P_{st} \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2h}{\Delta_{st}}} \right) = 30 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 500}{4/24 \times 10^{-7}}} \right) = 46117 \text{ N}$$

$$\sigma_{dyn} = \frac{P_{dyn}}{A} = \frac{46117}{177} = 260/5 \text{ MPa}$$

۱۳-۱۵. مطلوب است تعیین حداکثر تغییر شکل یک فنر مارپیچی در اثر سقوط آزاد یک جرم ۵۰ کیلوگرمی بر روی آن از ارتفاع ۲۰۰ میلیمتر. قطر خارجی فنر که از مفتولی فولادی به قطر ۴۸ میلیمتر ساخته شده، مساوی ۴۰۰ میلیمتر می‌باشد. فنر دارای ۱۲ مارپیچ فعال می‌باشد. از تغییر شکل ناشی از برش مستقیم و اینرسی (مانند) فنر صرف نظر نمایید. ضریب ارتجاعی برشی مساوی 0.8×10^5 نیوتن بر میلیمتر مربع می‌باشد.

$$\Delta_{st} = \frac{64F\ell^3 N}{Gid^4} \quad F = mg = 50 \times 9/81 = 490/5 \quad \text{و} \quad \bar{r} = \frac{400}{2} - \frac{48}{2} = 176 \text{ mm}$$

$$\Delta_{st} = \frac{(64)(490/5)(176)^3(12)}{(0/8 \times 10^5)(48)^4} = 4/8 \text{ mm}$$

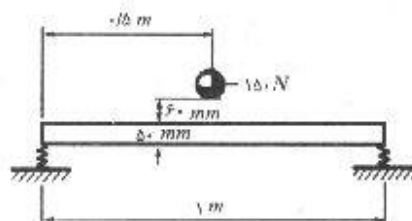
$$\Delta_{max} = \Delta_{st} \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2h}{\Delta_{st}}} \right) = 4/8 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 200}{4/8}} \right) \Rightarrow \Delta_{max} = 28/9 \text{ mm}$$

۱۳-۱۶. یک تیر طره‌ای استوانه‌ای چوبی به قطر ۲۰۰ میلیمتر و دهانه ۴ متر مفروض است. اگر یک جرم ۸۰ کیلوگرمی از ارتفاع ۱۵۰ میلیمتر بر انتهای آزاد آن سقوط کند، حداکثر تغییر مکان لحظه‌ای چقدر خواهد بود. از اینرسی تیر صرف نظر نمایید و ضریب ارتجاعی را مساوی $0/08 \times 10^5$ نیوتن بر میلیمتر مربع در نظر بگیرید.

$$\Delta_{st} = \frac{PL^3}{3EI} = \frac{(80 \times 9/81)(4000)^3}{3(0/08 \times 10^5) \left[\frac{\pi(200)^4}{64} \right]} = 26/6 \text{ mm}$$

$$\Delta_{max} = 26/6 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 150}{26/6}} \right) = 119/7 \text{ mm}$$

۱۳-۱۷. مطلوب است تعیین حداکثر تغییر شکل و تنش خمشی لحظه‌ای برای تیر نشان داده شده در شکل وقتی که جرم ۱۵/۳ کیلوگرمی از ارتفاع ۶۰ میلیمتری بر روی آن سقوط می‌کند. مسأله را در دو حالت حل نمایید (الف) وقتی که تکیه‌گاههای تیر صلب باشد (ب) تیر در روی تکیه‌گاههای فنری با ثابت $K = 300$ کیلونیوتن بر متر تکیه داشته باشد. مقطع تیر مربع می‌باشد.

مسأله ۱۳-۱۷

$$\Delta_{st} = \frac{PL^3}{48EI} = \frac{(150)(1000)^3}{48(2 \times 10^5) \left[\frac{1}{12}(50)(50)^3 \right]} = 0/03 \text{ mm} \quad (\text{الف})$$

$$\Delta_{max} = 0/03 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 60}{0/03}} \right) = 1/93 \text{ mm}$$

$$(\sigma_{max})_{st} = \frac{M}{S} = \frac{P \frac{L}{4}}{S} = \frac{150 \times 1000}{\frac{2 \times 50^3}{6}} = 1/8 \text{ N/mm}^2$$

$$(\sigma_{max})_{dyn} = 1/8 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 60}{0.03}} \right) = 115/7 \text{ N/mm}^2$$

$$\Delta_{spring} = \frac{F}{K} = \frac{150}{2} = 0.075$$

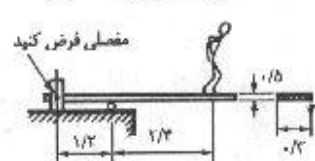
$$\Delta_{st} = \Delta_{beam} + \Delta_{spring} = 0.03 + 0.075 = 0.105 \text{ mm}$$

(ب)

$$\Delta_{max} = 0.105 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 60}{0.105}} \right) = 6/1 \text{ mm}$$

$$(\sigma_{max})_{dyn} = 1/8 \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 60}{0.105}} \right) = 39/1 \text{ N/mm}^2$$

۱۸-۱۳. شخصی به جرم ۸۰ کیلوگرم از ارتفاع ۰/۶ متری بر روی یک تخته شیشه می‌پرد. اگر ابعاد

مسئله ۱۳-۱۸

تخته مطابق شکل باشد، حداکثر تنش خمشی چقدر می‌باشد. ضریب ارتجاعی را مساوی 0.1×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع فرض نمایید. برای تعیین تغییر شکل تخته از هر روشی می‌توانید استفاده نمایید.

$$\sum M_B = 0 : -P \times 2/4 + R_A \times 1/2 = 0 \rightarrow R_A = 2P$$

$$\sum F_y = 0 : R_B = P + R_A = 3P$$

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = -2P < x > + 3P < x - 1/2 >$$

$$EI \frac{dv}{dx} = -P < x >^2 + \frac{3}{2}P < x - 1/2 >^2 + C_1$$

$$EI v = -\frac{P}{3} < x >^3 + \frac{1}{2}P < x - 1/2 >^3 + C_1 x + C_2$$

$$v(0) = 0 \rightarrow C_2 = 0 \quad \text{و} \quad v(1/2) = 0 \rightarrow C_1 = 0/48P$$

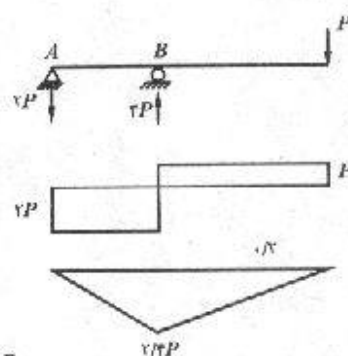
$$v = \frac{1}{EI} \left[-\frac{P}{3} < x >^3 + \frac{P}{2} < x - 1/2 >^3 + 0/48P \right]$$

$$v(3/6) = \frac{1}{EI} \left[-\frac{P}{3} (3/6)^3 + \frac{P}{2} (3/6 - 1/2)^3 + 0/48P \right] = \frac{-8/16P}{EI}$$

$$= \frac{-8/16 \times (80 \times 9/81)}{(0.1 \times 10^{11}) \left[\frac{1}{12} (0.3)(0.05)^3 \right]} = 0.02 \text{ m} \quad \Delta_{st} = 0.02 \text{ m}$$

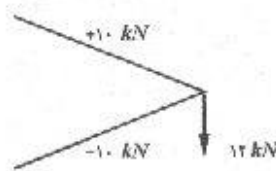
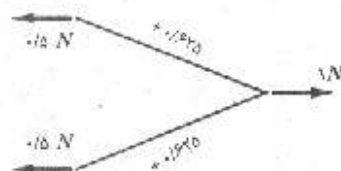
$$P_{dyn} = P_{st} \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2h}{\Delta_{st}}} \right) = (80 \times 9/81) \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2 \times 0.6}{0.02}} \right) = 2861/2 \text{ N}$$

$$\sigma_{dyn} = \frac{Mc}{I} = \frac{(2/4P)c}{I} = \frac{(2/4 \times 2861/2) \left(\frac{0.05}{2} \right)}{\frac{1}{12} (0.3)(0.05)^3} = 55 \text{ MPa}$$

۱۳-۱۹. در مثال ۱۳-۹، تغییر مکان افقی نقطه B را برای سه حالت ذکر شده، به دست آورید.

(الف)

$$F = \frac{\sqrt{(12000)^2 + (9000)^2}}{12000} \times 0.15 = 0.625 \text{ N}$$

$$\delta = \sum \frac{P_a P_L L}{AE} = \frac{(+0.625)(+10000)(1500)}{(90)(2 \times 10^5)} + \frac{(+0.625)(-10000)(1500)}{(150)(2 \times 10^5)}$$

$$= +0.2 \text{ mm}$$

یعنی نقطه B به اندازه 0.2 mm به طرف راست تغییر مکان می‌دهد.

(ب)

$$I \times \Delta = \sum \bar{f} \cdot \Delta L = (+0.625)(-3) + (0.625)(0) = -1.875 \text{ N.mm}$$

پس $\Delta = -1.875$ یعنی نقطه B به اندازه 1.875 mm به طرف چپ تغییر مکان می‌دهد.

$$\Delta = (12 \times 10^3)(60)(1500) = -1.08 \text{ mm}$$

(ج)

$$I \times \Delta = \sum \bar{f} \cdot \Delta L = (0.625)(-1.08) = -0.675 \text{ N.mm}$$

$$\Delta = -0.675$$

پس:

در این حالت تغییر مکان نقطه B 0.675 mm به طرف چپ می‌باشد.

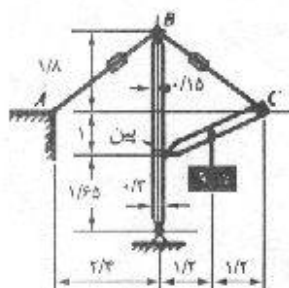
۱۳-۲۰. برای دکل نشان داده شده در شکل، مطلوب است:

(الف) تغییر مکان قائم بار W در اثر افزایش طول میله

AB به میزان 10 میلیمتر. (ب) میله BC چقدر باید کوتاه

شود تا بار W به وضعیت اولیه خود برگردد. (از روش

کار مجازی استفاده نماید)

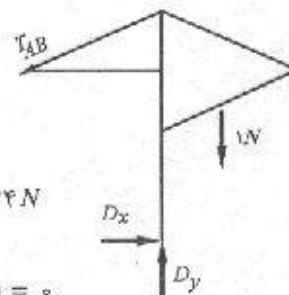

مثال ۲۰-۱۳

$$\sum M_D = 0 \quad + :$$

$$T_{AB} \left(\frac{2/4}{3} \right) (1/8 + 1 + 1/65) - (1)(1/2) = 0 \Rightarrow T_{AB} = 0.34 \text{ N}$$

$$\sum M_E = 0 \quad + : T_{BC} \left(\frac{2/4}{3} \right) (1) + T_{BC} \left(\frac{1/8}{3} \right) (2/4) - (1)(1/2) = 0$$

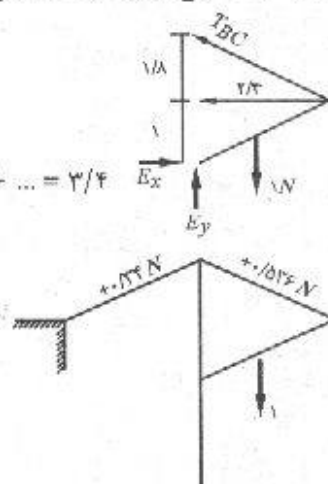
$$\Rightarrow T_{BC} = ۰/۵۳۶ N$$

$$\bar{I} \times \Delta = \sum \bar{f} \cdot \Delta L = (۰/۳۴)(۱۰) + (۰/۵۳۶)(۰) + \dots \times (۰) + \dots = ۳/۴$$

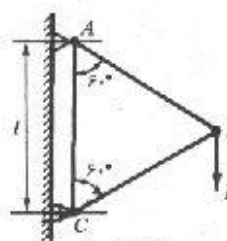
$$\Rightarrow \Delta = ۳/۴ mm$$

$$\bar{I} \times \Delta = ۰ : (۰/۳۴)(۱۰) + (۰/۵۳۶)(-x) = ۰$$

$$\Rightarrow x = ۶/۳۴ mm$$

پس سبیل BC به اندازه $۶/۳۴ mm$ باید کوتاه شود تا W به وضعیت اولیه برگردد.

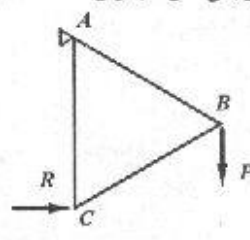

مسئله ۱۷-۲۱

۱۳-۲۱. یک سیستم مفصلی سه عضوی که سطح مقطع هر یک از اعضای آن مساوی A می باشد، مفروض است. (الف) تغییر مکان قائم و افقی در نقطه B را در اثر بار P به دست آورید. (ب) اگر طول عضو AC به اندازه ۱۰ میلیمتر کاهش پیدا کند، تغییر مکان افقی و قائم نقطه B چقدر خواهد شد (از روش کار مجازی استفاده نمایید).

$$\sum M_A = ۰ : P(L \cos ۳۰) - RL = ۰$$

$$\rightarrow R = \frac{P\sqrt{۳}}{۳}$$

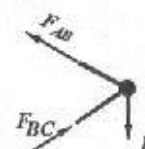

گروه B

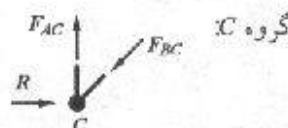
$$\sum F_x = ۰ : F_{AB} \cos ۳۰ - F_{BC} \cos ۳۰ = ۰ \Rightarrow F_{AB} = F_{BC} \quad (۱)$$

$$\sum F_y = ۰ : F_{AB} \sin ۳۰ + F_{BC} \sin ۳۰ = P \quad (۲)$$

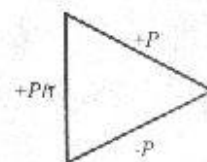
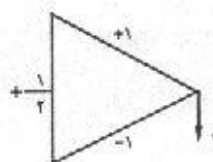
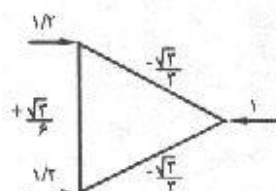
$$(۱) \text{ و } (۲) \Rightarrow F_{AB} = F_{BC} = P$$

$$\sum F_y = ۰ : F_{BC} \sin ۳۰ = F_{AC} \Rightarrow F_{AC} = \frac{P}{۳}$$

گروه C

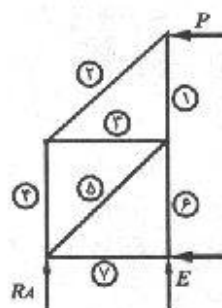
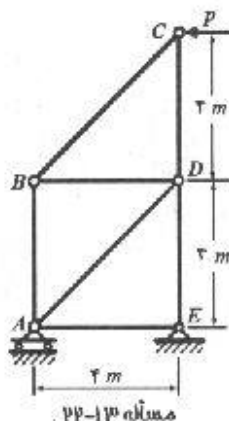
$$\delta_V = \sum \frac{PpL}{AE} = \frac{(P)(1)L}{AE} + \frac{(-P)(-1)L}{AE} + \frac{\left(\frac{P}{\sqrt{2}}\right)\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)L}{AE} = \frac{9}{4} \frac{PL}{AE}$$

$$\delta_H = \sum \frac{PpL}{AE} = \frac{(P)\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)L}{AE} + \frac{(-P)\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)L}{AE} + \frac{\left(\frac{P}{\sqrt{2}}\right)\left(\frac{\sqrt{2}}{6}\right)L}{AE} = \frac{\sqrt{2}}{12} \frac{PL}{AE}$$

$$\bar{I} \times \Delta_V = \sum \bar{f} \cdot L \Rightarrow 1 \times \Delta_V = \left(+\frac{1}{4}\right)(-10) = -\Delta mm \uparrow$$

$$\bar{I} \times \Delta_H = \sum \bar{f} \cdot L \Rightarrow 1 \times \Delta_H = \left(\frac{\sqrt{2}}{6}\right)(-10) = -2/89 mm \rightarrow$$

۱۳-۲۲. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان قائم و افقی گره C از خرپای نشان داده شده در شکل را در اثر نیروی متمرکز $P = 10$ کیلو نیوتن به دست آورید. برای سهولت AE تمام اعضا را مساوی واحد فرض کنید.

ابتدا پیکر آزاد کل جسم را در نظر می‌گیریم:

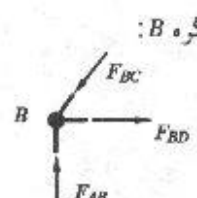
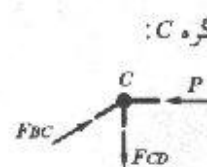
$$\sum M_E = 0 : P \times 2L = R_A \times L \Rightarrow R_A = 2P$$

$$\sum F_x = 0 : F_{BC} \frac{\sqrt{2}}{2} - P = 0 \Rightarrow F_{BC} = \sqrt{2}P \quad \text{فشاری}$$

$$\sum F_y = 0 : F_{BC} \frac{\sqrt{2}}{2} - F_{CD} = 0 \Rightarrow F_{CD} = P \quad \text{کششی}$$

$$\sum F_x = 0 : -F_{BC} \frac{\sqrt{2}}{2} + F_{BD} = 0 \Rightarrow F_{BD} = P \quad \text{کششی}$$

$$\sum F_y = 0 : F_{AB} - F_{BC} \frac{\sqrt{2}}{2} = 0 \Rightarrow F_{AB} = P \quad \text{فشاری}$$

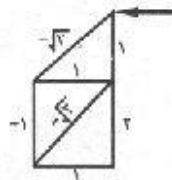
گره D: $\sum F_x = 0: F_{AD} \frac{\sqrt{2}}{2} + F_{BD} = 0 \Rightarrow F_{AD} = \sqrt{2}P$ فشاری

گره A: $\sum F_y = 0: F_{CD} + F_{AD} \frac{\sqrt{2}}{2} - F_{DE} = 0 \Rightarrow F_{DE} = 2P$ کششی

گره A: $\sum F_x = 0: F_{AE} - F_{AD} \frac{\sqrt{2}}{2} = 0 \Rightarrow F_{AE} = P$ کششی

برای حالتی که سازه تحت بار واحد قرار دارد با تحلیلی مشابه نیروهای داخلی اعضاء به دست می آیند:

$$\delta = \frac{NnL}{AE}$$

شماره عضو	N	n	L	NnL
۱	P	۱	L	PL
۲	$-P\sqrt{2}$	$-\sqrt{2}$	$L\sqrt{2}$	$2\sqrt{2}PL$
۳	P	۱	L	PL
۴	$-P$	-۱	L	PL
۵	$-P\sqrt{2}$	$-\sqrt{2}$	$L\sqrt{2}$	$2\sqrt{2}PL$
۶	$2P$	۲	L	$4PL$
۷	P	۱	L	PL

با استفاده از اطلاعات جدول:

$$\delta_H = \frac{PL(8 + 4\sqrt{2})}{AE} = \frac{10^2 \times 4 \times (8 + 4\sqrt{2})}{1}$$

$$\Rightarrow \delta_H = 1/6(2 + \sqrt{2}) \times 10^5$$

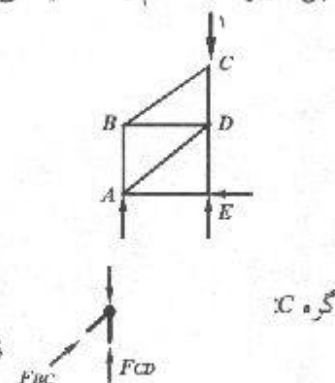
برای به دست آوردن تغییر مکان قائم بار عمودی واحد را در محل مورد نظر اعمال کرده و مثل حالت قبل تغییر مکان قائم را محاسبه می کنیم.

$$\sum M_E = 0 \rightarrow R_A = 0$$

$$\sum F_x = 0 \rightarrow F_{BC} = 0$$

$$\sum F_y = 0 \rightarrow F_{CD} = 1 \quad \text{فشاری}$$

$$F_{BD} = 0 \quad \text{و} \quad F_{AB} = 0 \quad \text{و} \quad F_{AD} = 0 \quad \text{و} \quad F_{DE} = 1 \quad \text{فشاری}$$

$$\delta_V = \sum \frac{NnL}{AE} = \frac{-3PL}{AE}$$

$$= -1/2 \times 10^6$$

	N	n	L	NnL
۱	P	-1	L	$-PL$
۲	$-\sqrt{2}P$	0	$L\sqrt{2}$	0
۳	P	0	L	0
۴	$-P$	0	L	0
۵	$-\sqrt{2}P$	0	$L\sqrt{2}$	0
۶	$2P$	-1	L	$-2PL$
۷	P	0	L	0

۱۳-۲۳. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان حداکثر یک تیر ساده با EI ثابت و دهانه L را که تحت تأثیر بار گسترده یکنواختی به شدت w می باشد، به دست آورید.

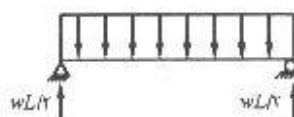
بدیهی است محل خیز ماکزیمم در وسط دهانه تیر واقع می باشد، بنابراین برای یافتن خیز این نقطه به روش کار مجازی، یک بار واحد در این نقطه قرار می دهیم.

$$0 < x < \frac{L}{2} : M = \frac{wl}{2}x - \frac{wx^2}{2} \quad m = \frac{1}{2} \times x$$

$$\delta = \int \frac{Mm}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{\frac{L}{2}} \left(\frac{wlx}{2} - \frac{wx^2}{2} \right) \left(\frac{1}{2}x \right) dx$$

$$= \frac{w}{4EI} \int_0^{\frac{L}{2}} (Lx^2 - x^3) dx = \frac{w}{4EI} \left[\frac{Lx^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right]_0^{\frac{L}{2}}$$

$$= \frac{w}{4EI} \left[\frac{L^4}{24} - \frac{L^4}{64} \right] = \frac{w}{4EI} \left(\frac{5L^4}{192} \right) = \frac{5wL^4}{768}$$

به علت تقارن نیمه دیگر تیر هم همین شرایط را دارا می باشد بنابراین:

$$\delta = 2 \times \frac{5wL^4}{768} = \frac{5wL^4}{384}$$

۱۳-۲۴. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان حداکثر یک تیر ساده با EI ثابت و دهانه L را که تحت تأثیر دوبار متمرکز به مقدار P در نقاط $\frac{1}{3}$ دهانه قرار دارد، به دست آورید.

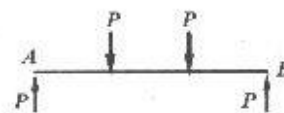
$$\sum M_B = 0 \rightarrow R_A = P$$

$$\sum M_y = 0 \rightarrow R_B = P$$

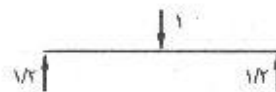
بدیهی است که خیز ماکزیمم در وسط تیر رخ می دهد، بنابراین برای محاسبه خیز ماکزیمم به روش کار مجازی، یک بار واحد در وسط تیر اعمال می کنیم.

$$0 < x < \frac{L}{3} \quad M = Px \quad \text{و} \quad m = \frac{1}{2}x$$

$$\frac{L}{3} < x < \frac{L}{2} \quad M = Px - P\left(x - \frac{L}{3}\right) = P\frac{L}{3} \quad \text{و} \quad m = \frac{1}{2}x$$

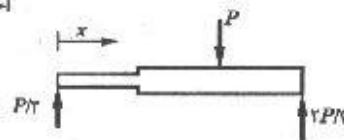
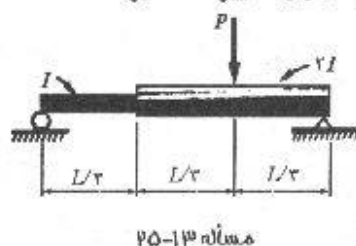

$$\delta = \int_0^L \frac{Mm}{EI} dx = \gamma \int_0^{\frac{L}{\gamma}} \frac{Mm}{EI} dx \quad \text{به علت تقارن:}$$

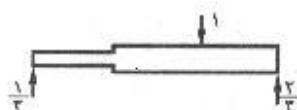
$$\begin{aligned} \delta &= \gamma \left[\int_0^{\frac{L}{\gamma}} \frac{(Px) \left(\frac{1}{\gamma} x \right)}{EI} dx + \int_{\frac{L}{\gamma}}^{\frac{L}{\gamma}} \frac{\left(P \frac{L}{\gamma} \right) \left(\frac{1}{\gamma} x \right)}{EI} dx \right] = \frac{P}{EI} \int_0^{\frac{L}{\gamma}} x^2 dx + \frac{PL}{\gamma EI} \int_{\frac{L}{\gamma}}^{\frac{L}{\gamma}} x dx \\ &= \frac{P}{\gamma EI} x^3 \Big|_0^{\frac{L}{\gamma}} + \frac{P}{\gamma EI} x^2 \Big|_{\frac{L}{\gamma}}^{\frac{L}{\gamma}} = \frac{PL^3}{\gamma \times \gamma^3 EI} - 0 + \frac{PL^2}{\gamma^2 EI} - \frac{PL^2}{\gamma^2 EI} = \frac{\gamma^3}{648 EI} PL^3 \end{aligned}$$

۱۳-۲۵. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان تیر نشان داده شده در شکل را در زیر بار متمرکز بدست آورید.

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow P \frac{L}{3} - R_A L = 0 \Rightarrow R_A = \frac{P}{3}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_B = \frac{\gamma P}{3}$$

بار واحد را در هر محلی که خیز آن مورد نظر است اعمال کرده و عکس العملها را به دست می آوریم.

$$0 \leq x \leq \frac{L}{3} : M = \frac{P}{3} x \quad \text{و} \quad m = \frac{1}{3} x \quad Mm = \frac{P}{9} x^2$$

$$\frac{L}{3} \leq x \leq \frac{\gamma L}{3} : M = \frac{P}{3} x \quad \text{و} \quad m = \frac{1}{3} x \quad Mm = \frac{P}{9} x^2$$

$$\frac{\gamma L}{3} \leq x \leq L : M = \frac{P}{3} x - P \left(x - \frac{\gamma L}{3} \right) = -\frac{\gamma P}{3} x + \frac{\gamma PL}{3}$$

$$m = \frac{1}{3} x - \left(x - \frac{\gamma L}{3} \right) = -\frac{\gamma}{3} x + \frac{\gamma L}{3}$$

$$Mm = \left(-\frac{\gamma}{3} Px + \frac{\gamma PL}{3} \right) \left(-\frac{\gamma}{3} x + \frac{\gamma L}{3} \right) = \frac{\gamma}{9} P (x^2 - \gamma Lx + L^2)$$

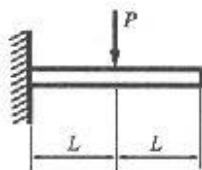
$$\delta = \int_0^L \frac{Mm}{EI} dx = \int_0^{\frac{L}{3}} \frac{\frac{P}{9} x^2}{EI} dx + \int_{\frac{L}{3}}^{\frac{\gamma L}{3}} \frac{\frac{P}{9} x^2}{EI} dx + \int_{\frac{\gamma L}{3}}^L \frac{\frac{\gamma}{9} P (x^2 - \gamma Lx + L^2)}{EI} dx$$

$$= \frac{P}{24EI} x^3 \Big|_0^{\frac{L}{3}} + \frac{P}{54EI} x^3 \Big|_{\frac{L}{3}}^{\frac{2L}{3}} + \frac{4P}{18EI} \left[\frac{x^3}{3} - Lx^2 + L^2x \right]_{\frac{L}{3}}^L$$

پس از جاگذاری و خلاصه کردن:

$$\delta = \frac{PL^3}{24EI} - \frac{2\delta PL^3}{54 \times 24EI} - \frac{4PL^3}{54EI} + \frac{16PL^3}{54 \times 3EI}$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{13PL^3}{1458EI}$$

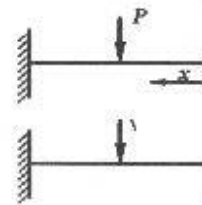
مسئله ۱۳-۲۶

۱۳-۲۶. با استفاده از روش کار مجازی تغییر مکان تیر نشان داده شده در شکل را در وسط و در انتهای آزاد به دست آورید. EI تیر ثابت می باشد و فقط تغییر شکل های خمشی را در نظر بگیرید.

$$0 \leq x \leq \frac{L}{3} : M = 0 \quad \text{و} \quad m = 0$$

$$L \leq x \leq 2L : M = -P(x - L) \quad \text{و} \quad m = -(x - L)$$

$$\delta = \int_0^L \frac{0 \times 0}{EI} dx + \int_L^{2L} \frac{P(x - L)^2}{EI} dx = \frac{P}{2EI} (x - L)^3 \Big|_L^{2L} = \frac{PL^3}{2EI}$$

برای به دست آوردن خیز انتها یک بار واحد مجازی در انتهای تیر قرار می دهیم:

$$0 \leq x \leq L : M = 0 \quad \text{و} \quad m = -x$$

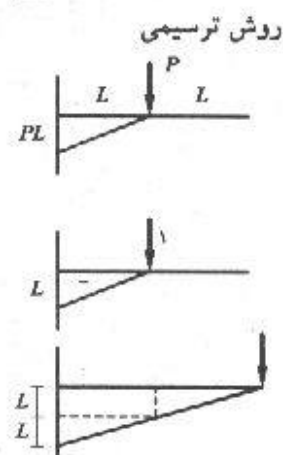
$$L \leq x \leq 2L : M = -P(x - L) \quad \text{و} \quad m = -x$$

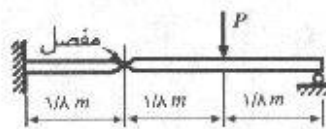
$$\delta = \int_0^L \frac{0 \times (-x)}{EI} dx + \int_L^{2L} \frac{P(x - L)x}{EI} dx = \frac{P}{EI} \left(\frac{x^2}{2} - \frac{Lx^2}{2} \right) \Big|_L^{2L} = \frac{5PL^3}{8EI}$$

$$\delta = \frac{1}{EI} \left[\frac{L}{3} (-PL) (-L) \right] = \frac{PL^3}{3EI}$$

$$\delta = \frac{1}{EI} \left[\frac{L}{3} (-PL) (-L) + \frac{L}{3} (-PL) (-L) \right] = \frac{5PL^3}{8EI}$$

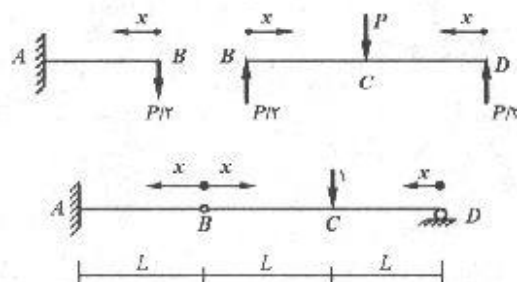
مسئله ۳۷-۱۳

۱۳-۲۷. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان تیر نشان داده شده در شکل را در محل تأثیر بار متمرکز به دست آورید. تیر EI در تمام طول آن ثابت می‌باشد و فقط تغییر شکل‌های خمشی را در نظر بگیرید.

$$AB : M = -\frac{P}{4}x \quad \text{و} \quad m = -\frac{1}{4}x$$

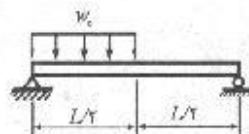
$$BC : M = \frac{P}{4}x \quad \text{و} \quad m = \frac{1}{4}x$$

$$CD : M = \frac{P}{4}x \quad \text{و} \quad m = \frac{1}{4}x$$

$$\delta_c = \int \frac{Mm dx}{EI} = \frac{1}{EI} \left[\int_0^L \left(-\frac{P}{4}x \right) \left(-\frac{1}{4}x \right) dx + \int_L^{2L} \left(\frac{P}{4}x \right) \left(\frac{1}{4}x \right) dx + \int_{2L}^{3L} \left(\frac{P}{4}x \right) \left(\frac{1}{4}x \right) dx \right]$$

$$\delta_c = \frac{P}{EI} \int_0^L \frac{1}{4} x^2 dx = \frac{P}{4EI} x^3 \Big|_0^L = \frac{PL^3}{4EI}$$

مسئله ۳۸-۱۳

۱۳-۲۸. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان تیر زیر را در وسط دهانه به دست آورید. تیر EI ثابت می‌باشد.

$$\sum M_B = 0 \quad ; \quad \left(\frac{wL}{2} \right) \left(\frac{3L}{4} \right) - R_A L = 0 \Rightarrow R_A = \frac{3wL}{4}$$

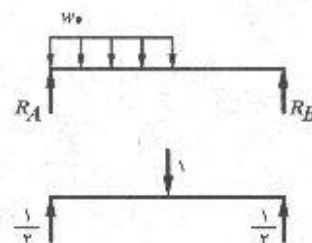
$$0 < x < \frac{L}{2} : M = \frac{3wL}{4}x - \frac{wx^2}{2} \quad m = \frac{1}{4}x$$

$$\frac{L}{2} \leq x \leq L : M = \frac{3wL}{4}x - \frac{wL}{2} \left(x - \frac{L}{2} \right) = -\frac{wL}{4}x + \frac{wL^2}{4}$$

$$: m = \frac{1}{4}x - 1 \times \left(x - \frac{L}{2} \right) = -\frac{x}{4} + \frac{L}{2}$$

$$0 \leq x \leq \frac{L}{2} : Mm = \frac{3}{16} wLx^2 - \frac{w}{4} x^3$$

$$\frac{L}{2} \leq x \leq L : Mm = \frac{wLx^2}{16} - \frac{wL^2x}{4} + \frac{wL^3}{16}$$

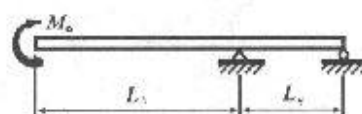
$$\delta = \int_0^L \frac{Mm}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{\frac{L}{3}} \left[\frac{w}{16} wLx^2 - \frac{w}{4} x^3 + \int_{\frac{L}{3}}^L \left[\frac{wL}{16} x^2 - \frac{wL^2}{8} x + \frac{wL^2}{16} \right] dx \right]$$

$$= \frac{1}{EI} \left[\frac{wL}{16} x^3 - \frac{w}{16} x^4 \right]_0^{\frac{L}{3}} + \left[\frac{wL}{3 \times 16} x^2 - \frac{wL^2}{16} x + \frac{wL^2}{16} \right]_{\frac{L}{3}}^L$$

پس از جاگذاری حدود انتگرال و خلاصه کردن:

$$\delta = \frac{5wL^4}{384EI}$$

۱۳-۲۹. با استفاده از روش کار مجازی تغییر مکان قائم و دوران انتهای آزاد تیر نشان داده شده در شکل را به دست آورید.

مسئله ۱۳-۲۹

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow R_B L - M_0 = 0 \Rightarrow R_B = \frac{M_0}{L}$$

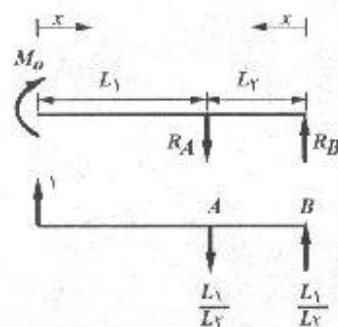
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_A = \frac{M_0}{L}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow L \times L - R'_B \times L = 0 \Rightarrow R'_B = \frac{L}{L}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R'_A = -\frac{L}{L}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow L - R''_B \times L = 0 \Rightarrow R''_B = \frac{1}{L}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow R''_A = -\frac{1}{L}$$

$$0 \leq x \leq L/2 : M = M_0, \quad m = 1 \times x = x$$

$$0 \leq x \leq L/2 : M = R_B x = \frac{M_0}{L} x, \quad m = \frac{L}{L} \cdot x$$

$$\delta = \frac{1}{EI} \int_0^{L/2} M_0 x dx + \frac{1}{EI} \int_0^{L/2} \left(\frac{M_0}{L} x \right) \left(\frac{L}{L} x \right) dx = \frac{1}{EI} \left[M_0 \frac{x^2}{2} \Big|_0^{L/2} + \frac{M_0 L}{L} \frac{x^2}{2} \Big|_0^{L/2} \right]$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{M_0}{EI} \left[\frac{L^2}{8} + \frac{L^2}{8} \right] = \frac{M_0 L^2}{4EI} [1 + 1]$$

$$0 \leq x \leq L/2 : M = M_0, \quad m = 1$$

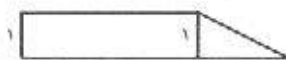
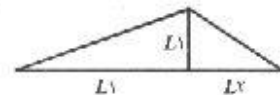
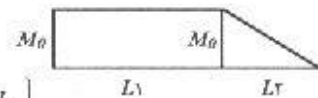
$$0 \leq x \leq L/2 : M = R_B x = \frac{M_0}{L} x, \quad m = \frac{1}{L} x$$

$$\theta = \frac{1}{EI} \int_0^{L_1} (M_1 \times 1) dx + \int_0^{L_2} \left(\frac{M_1}{L_1} x \right) \left(\frac{1}{L_1} x \right) dx = \frac{1}{EI} \left[M_1 x \Big|_0^{L_1} + \frac{M_1}{L_1} \cdot \frac{x^2}{2} \Big|_0^{L_2} \right]$$

$$= \frac{M_1}{EI} \left[L_1 + \frac{L_2}{2} \right]$$

$$\delta = \frac{1}{EI} \left[\frac{L_1}{2} (M_1)(L_1) + \frac{L_2}{2} (M_1)(L_2) \right] = \frac{M_1 L_1}{2EI} \left[2L_1 + L_2 \right]$$

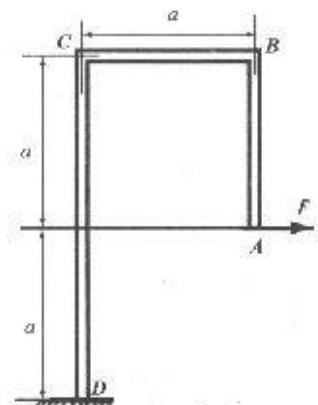
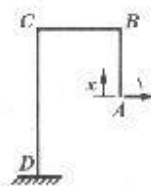
$$\theta = \frac{1}{EI} \left[L_1 (M_1)(1) + \frac{L_2}{2} (M_1)(1) \right] = \frac{M_1}{EI} \left[L_1 + \frac{L_2}{2} \right]$$

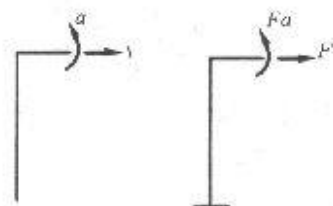
۱۳-۳۰. با استفاده از روش کار مجازی تغییر مکان افقی نقطه A از قاب نشان داده شده در شکل را در اثر نیروی F به دست آورید. EI ثابت می باشد و فقط اثر تغییر شکل خمشی را در نظر بگیرید.

$$AB: M = -Fx \quad \text{و} \quad m = -x$$

$$\delta_1 = \int_0^a \frac{Mm}{EI} dx = \int_0^a \frac{Fx^2}{EI} dx = \frac{Fa^3}{3EI}$$

مسئله ۱۳-۳۰

$$BC: M = Fa \quad \text{و} \quad m = a$$

$$\delta_2 = \int_0^a \frac{Mm}{EI} dx = \int_0^a \frac{Fa^2}{EI} dx = \frac{Fa^2}{EI}$$

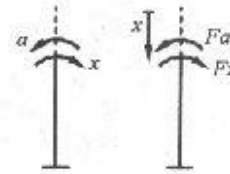
در قسمت CD یک ممان ثابت Fa و یک ممان متغیر Fx وجود دارد.

در قسمت BC یک نیروی محوری به اندازه F و یک ممان خمشی مثبت به اندازه Fa وجود دارد و چون در صورت مسئله فقط تغییر شکل در اثر خمش مد نظر می باشد، اثر نیروی محوری را در تغییر شکل اعمال نمی کنیم.

$$CD : M = Fa - Fx \quad \text{و} \quad m = a - x$$

$$\delta_r = \int_0^a \frac{Mm}{EI} dx = \int_0^a \frac{F(a-x)^2}{EI} dx = -\frac{F(a-x)^3}{3EI} \Big|_0^a = \frac{Fa^3}{3EI}$$

$$\delta = \delta_1 + \delta_2 + \delta_r = \frac{Fa^3}{EI}$$

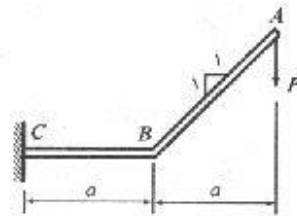
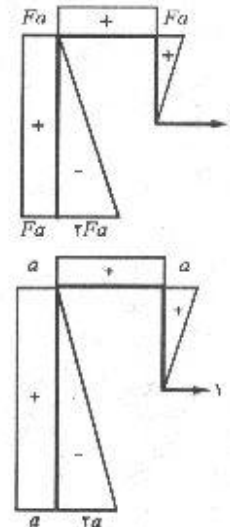

روش ترسیمی:

$$\delta_H = \frac{1}{EI} \left[\frac{a}{3} (Fa)(a) + a(Fa)(a) + \frac{2a}{3} (Fa)(a) \right]$$

$$+ \frac{2a}{3} (Fa)(-2a) + \frac{2a}{3} (-2Fa)(a) + \frac{2a}{3} (-2Fa)(-2a) \Big]$$

$$\Rightarrow \delta_H = \frac{Fa^3}{EI}$$

مسئله ۱۶-۳۱

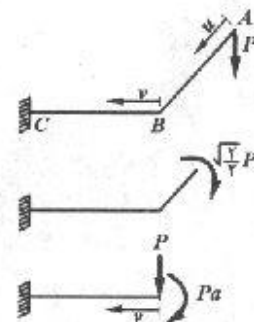
۱۶-۳۱. مطلوب است تعیین تغییر مکان افقی نقطه A و دورانهای نقاط A و B از سازه نشان داده شده در شکل در اثر نیروی P. از روش کار مجازی استفاده نمایید و فقط اثر تغییر شکلهای خمشی را در نظر بگیرید. EI ثابت می باشد.

$$AB : M = -\frac{\sqrt{2}}{2} Pu \quad \text{و} \quad m = -\frac{\sqrt{2}}{2} u$$

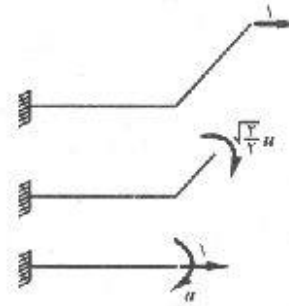
$$BC : M = -Pv - Pa \quad \text{و} \quad m = -a$$

$$\delta = \int_0^{\sqrt{2}a} \frac{\left(-\frac{\sqrt{2}}{2} Pu\right) \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} u\right)}{EI} du + \int_0^a \frac{-(Pv + Pa)(-a)}{EI} dv$$

$$= \int_0^{\sqrt{2}a} \frac{\frac{1}{2} Pu^2}{EI} du + \int_0^a \frac{Pva + Pa^2}{EI} dv$$

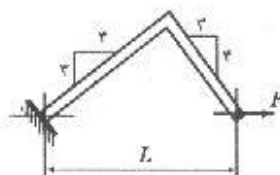
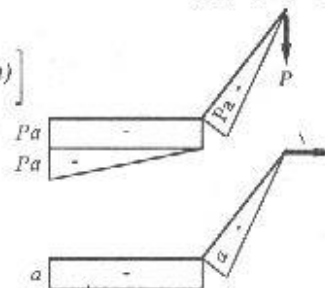
$$= \frac{Pa^2}{6EI} \left[\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{Pa}{EI} \left[\frac{v^3}{3} + av \right] \right] \Rightarrow \sigma = \left(\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{3}{2} \right) \frac{Pa^2}{EI}$$

روش ترسیمی:

$$\delta_H = \frac{1}{EI} \left[\frac{a\sqrt{3}}{3} (-Pa)(-a) + a(-Pa)(-a) + \frac{a}{3} (-Pa)(-a) \right]$$

$$= \frac{1}{EI} \left[\frac{\sqrt{3}}{3} Pa^2 + Pa^2 + \frac{Pa^2}{3} \right] = \left(\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{3}{2} \right) \frac{Pa^2}{EI}$$

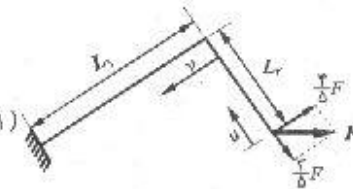
مسئله ۱۳-۱۳۲

۱۳-۳۲. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان قائم و افقی سازه

نشان داده شده در شکل را در نقطه تأثیر نیروی F به دستآورید. EI ثابت می باشد و فقط اثر تغییر شکلهای خمشی را

در نظر بگیرید.

$$\left. \begin{aligned} \frac{3}{5} L_1 &= \frac{4}{5} L_2 \\ \frac{4}{5} L_1 + \frac{3}{5} L_2 &= L \end{aligned} \right\} \Rightarrow L_2 = \frac{3}{5} L \text{ و } L_1 = \frac{4}{5} L \quad (1)$$

$$0 \leq u \leq L_1 : M = \frac{4}{5} Fu, m = \frac{4}{5} (1) \cdot u \rightarrow Mm = \frac{16}{25} Fu^2$$

$$0 \leq v \leq L_2 : M = \frac{4}{5} FL_1 - \frac{3}{5} Fv, m = \frac{4}{5} L_1 - \frac{3}{5} v$$

$$Mm = \frac{16}{25} FL_1^2 - \frac{24}{25} FL_1 v + \frac{9}{25} Fv^2$$

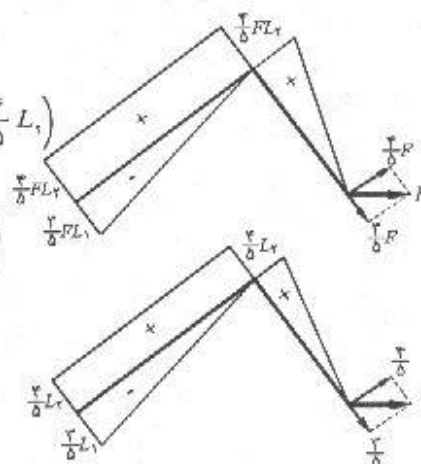
$$\delta_H = \int \frac{Mm}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{L_1} \frac{16}{25} Fu^2 du + \frac{1}{EI} \int_0^{L_2} \left(\frac{16}{25} FL_1^2 - \frac{24}{25} FL_1 v + \frac{9}{25} Fv^2 \right) dv$$

$$= \frac{16F}{25EI} \left[\frac{u^3}{3} \right]_0^{L_1} + \frac{F}{EI} \left[\frac{16}{25} L_1^2 v \right]_0^{L_2} - \frac{24}{25} L_1 \left[\frac{v^2}{2} \right]_0^{L_2} + \frac{9}{25} \left[\frac{v^3}{3} \right]_0^{L_2}$$

با جاگذاری مقادیر حدود انتگرال و استفاده از روابط (۱) نتیجه می‌شود:

$$\delta_H = 0.107 \frac{FL^3}{EI} \quad \text{مسئله را به روش ترسیمی نیز می‌توان حل کرد:}$$

$$\begin{aligned} \delta_H = \frac{1}{EI} & \left[\frac{L_1}{3} \left(\frac{4}{5} FL_1 \right) \left(\frac{4}{5} L_1 \right) + L_1 \left(\frac{4}{5} FL_1 \right) \left(\frac{4}{5} L_1 \right) \right. \\ & + \frac{L_1}{3} \left(\frac{4}{5} FL_1 \right) \left(-\frac{3}{5} L_1 \right) + \frac{L_1}{3} \left(-\frac{3}{5} FL_1 \right) \left(\frac{4}{5} L_1 \right) \\ & \left. + \frac{L_1}{3} \left(-\frac{3}{5} FL_1 \right) \left(-\frac{3}{5} L_1 \right) \right] \end{aligned}$$

$$\delta_H = 0.107 \frac{FL^3}{EI}$$

با استفاده از روابط (۱) و خلاصه نمودن:

$$0 \leq u \leq L_1 :$$

$$M = \frac{4}{5} Fu \quad m = \frac{3}{5} u \quad Mm = \frac{12}{25} Fu^2$$

$$0 \leq v \leq L_1 : \quad M = \frac{4}{5} FL_1 - \frac{3}{5} Fv \quad m = \frac{3}{5} L_1 + \frac{4}{5} v$$

با توجه به رابطه (۱):

$$Mm = \frac{10}{625} FL^3 + \frac{12}{125} FLv - \frac{12}{25} Fv^2$$

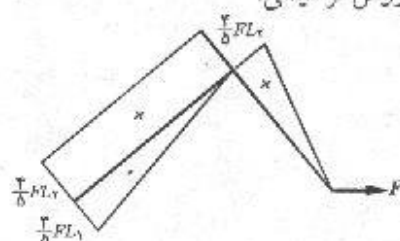
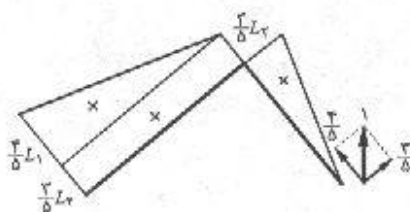
$$\delta_V = \int_0^{L_1} \frac{Mm}{EI} du + \int_0^{L_1} \frac{Mm}{EI} dv$$

$$\delta_V = \frac{1}{EI} \int_0^{\frac{3}{5}L_1} \frac{12}{25} Fu^2 du + \frac{1}{EI} \int_0^{\frac{3}{5}L_1} \left(\frac{10}{625} FL^3 + \frac{12}{125} FLv - \frac{12}{25} Fv^2 \right) dv$$

$$= \frac{1}{EI} \left[\frac{4}{25} Fu^3 \Big|_0^{\frac{3}{5}L_1} + \frac{10}{625} FL^3 v \Big|_0^{\frac{3}{5}L_1} + \frac{12}{125} FLv^2 \Big|_0^{\frac{3}{5}L_1} - \frac{4}{25} Fv^3 \Big|_0^{\frac{3}{5}L_1} \right]$$

$$\Rightarrow \delta_V = 0.1446 \frac{FL^3}{EI}$$

روش ترسیمی:

$$\delta_V = \frac{1}{EI} \left[\frac{L_1}{3} \left(\frac{F}{\delta} FL_1 \right) \left(\frac{F}{\delta} L_1 \right) + L_1 \left(\frac{F}{\delta} FL_1 \right) \left(\frac{F}{\delta} L_1 \right) + \frac{L_1}{3} \left(\frac{F}{\delta} FL_1 \right) \left(\frac{F}{\delta} L_1 \right) - \frac{L_1}{3} \left(\frac{F}{\delta} FL_1 \right) \left(\frac{F}{\delta} L_1 \right) - \frac{L_1}{3} \left(\frac{F}{\delta} FL_1 \right) \left(\frac{F}{\delta} L_1 \right) \right]$$

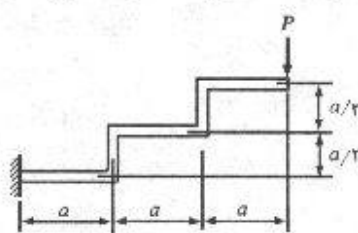
پس از ساده کردن و با استفاده از روابط (۱) داریم:

$$\delta_V = 0.1446 \frac{FL^3}{EI}$$

۱۳-۳۳. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان قائم انتهای آزاد سازه نشان داده شده در شکل را در اثر نیروی P به دست آورید. EI ثابت می‌باشد و فقط تغییر شکلهای خمشی را در نظر بگیرید.

①: $M = -Px$ و $m = -x$

$$\delta_1 = \int_0^a \frac{Px}{EI} dx = \frac{Pa^2}{2EI}$$

مسئله ۱۳-۳۳

②: $M = -Pa$ و $m = -a$

$$\delta_2 = \int_0^a \frac{Pa}{EI} dx = \frac{Pa^2}{EI}$$

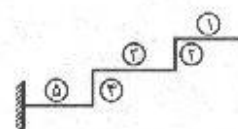
③: $M = -Pa - Px$ و $m = -a - x$

$$\delta_3 = \int_0^a \frac{P(a+x)}{EI} dx = \frac{P}{EI} (a+x)^2 \Big|_0^a = \frac{3Pa^2}{2EI}$$

④: $M = -P \times 3a$ و $m = -3a$

$$\delta_4 = \int_0^a \frac{3Pa}{EI} dx = \frac{3Pa^2}{EI}$$

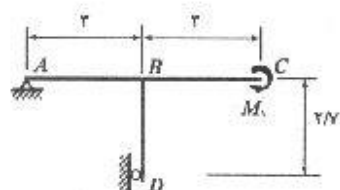
⑤: $M = -P \times 3a - px$ و $m = -3a - x$

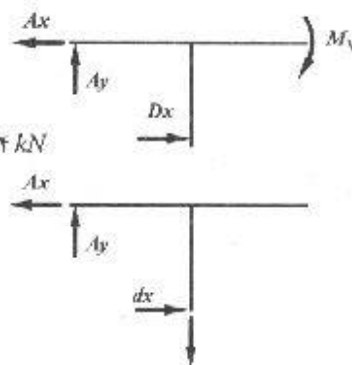
$$\delta_o = \int_0^a \frac{P(2a+x)}{EI} dx = \frac{P}{3EI} (2a+x)^3 \Big|_0^a = \frac{19}{3} \frac{Pa^3}{EI}$$

$$\delta = \sum \delta_i = \frac{21Pa^3}{3EI}$$

۱۳-۳۴. با استفاده از روش مجازی، تغییر مکان قائم نقطه D و شیب نقطه A را در اثر لنگر M_1 مساوی ۱۲۰۰ کیلو نیوتن متر به دست آورید. برای تمام اعضاء ثابت می باشد. فقط اثر تغییر شکلهای خمشی را در نظر بگیرید.

مسئله ۱۳-۳۴

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow D_x(2) = M_1 \Rightarrow D_x = \frac{1200}{2} = 600 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 600 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow A_y = 0$$

برای محاسبه تغییر مکان قائم نقطه D بار واحد قائم را در نقطه D وارد می کنیم.

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow d_x(2) - 1(3) = 0 \Rightarrow d_x = 1/11 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow a_x = 1/11 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow a_y = 1 \text{ kN}$$

$$BD: M = 600 \times 10^3 y \text{ (N.m)}, \quad m = 1011 \text{ (N.m)}$$

$$BA: M = 0$$

$$BC: M = -1200 \times 10^3 \text{ (N.m)}, \quad m = 0$$

$$\delta = \int \frac{Mm}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{2/11} (600 \times 10^3 y) (1011) dy = \frac{600 \times 10^3 \times 1011}{EI} \int_0^{2/11} y dy$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{3237 \times 10^3}{EI}$$

۱۳۶ / تشریح کامل مقاومت مصالح پوپوف

که در آن I بر حسب m^4 و E بر حسب N/m^2 می باشند برای محاسبه دوران A یک ممان واحد در نقطه A اعمال می کنیم:

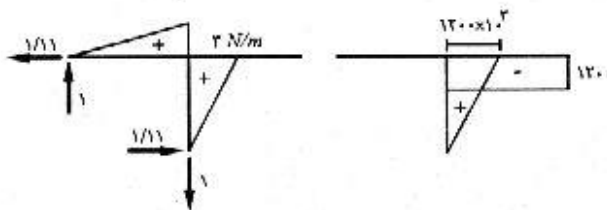
$$AB : M = 0, BC : m = 0$$

$$DB : M = 444/4 \times 10^7 y, m = 0/37y$$

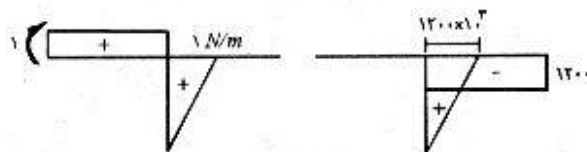
$$\theta = \frac{1}{EI} \int_0^{2/7} (444/4 \times 10^7 y) (0/37y) dy = \frac{164/4}{EI} \int_0^{2/7} y^2 dy \Rightarrow \theta = \frac{1078/6 \times 10^7}{EI}$$

روش ترسیمی:

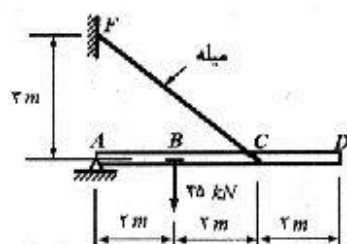
$$\delta = \frac{1}{EI} \left[\frac{2/7}{3} (1200 \times 10^7) (3) \right] = \frac{3240 \times 10^7}{EI}$$

$$\delta = \frac{1}{EI} \left[\frac{2/7}{3} (1200 \times 10^7) (1) \right] = \frac{1080 \times 10^7}{EI}$$

۱۳-۳۵. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان قائم نقطه D از سازه نشان داده شده در شکل را در

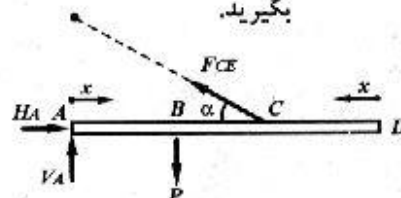

معادله ۱۳-۳۵

اثر بار متمرکز ۴۸ کیلونیوتنی به دست آورید. هم اثر تغییر شکل های خمشی و هم اثر تغییر شکل های محوری را در نظر بگیرید. سطح مقطع میله مساوی ۵۰۰ میلیترمربع و سطح مقطع تیر مساوی ۴۰۰۰ میلیترمربع و لنگر مانند آن مساوی 20×10^6 میلیتر به توان ۴ می باشد. ضریب ارتجاعی را مساوی 200×10^9 نیوتن بر میلیترمربع در نظر بگیرید.

$$\sum M_A = 0 : F_{CE} \cdot \sin \alpha \times 4 - P \times 3 = 0$$

$$\sin \alpha = \frac{3}{5} \Rightarrow F_{CE} = \frac{4P}{3} = 40 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 : V_A = P - F_{CE} \cdot \sin \alpha = \frac{P}{3} = 33 \text{ kN}$$

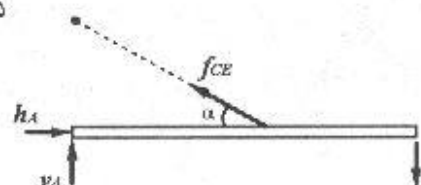
$$\sum F_x = 0 : H_A = F_{CE} \cdot \cos \alpha = \frac{2P}{3} = 33 \text{ kN}$$

$$AB : \begin{cases} N = -H_A = -\frac{2P}{3} \\ M = R_A x = \frac{P}{3} x \end{cases} \quad BC : \begin{cases} N = -F_{CE} \cos \alpha = -\frac{2P}{3} \\ M = F_{CE} \sin \alpha \cdot x = \frac{P}{3} x \end{cases} \quad CD : \begin{cases} N = 0 \\ M = 0 \end{cases}$$

$$\sum M_A = 0 : f_{CE} \cdot \sin \alpha \times 6 = 1 \times 6 \Rightarrow f_{CE} = 2/5$$

$$\sum F_y = 0 : V_A = 1 - f_{CE} \sin \alpha = -\frac{1}{3}$$

$$\sum F_x = 0 : h_A = f_{CE} \cos \alpha = 2$$

$$AB : \begin{cases} n = -h_A = -2 \\ m = v_A x = -\frac{1}{3} x \end{cases} \quad BC : \begin{cases} n = -2 \\ m = -1(x + 2) + f_{CE} \sin \alpha \cdot x = \frac{1}{3} x - 2 \end{cases}$$

$$CD : \begin{cases} n = 0 \\ m = -x \end{cases}$$

$$\delta_D = \int \frac{M m dx}{EI} + \sum \frac{N n L}{EA}$$

$$\int \frac{M m dx}{EI} = \frac{1}{EI} \left[\int_0^3 \left(\frac{P}{3} x \right) \left(-\frac{1}{3} x \right) dx + \int_3^6 \left(\frac{P}{3} x \right) \left(\frac{1}{3} x - 2 \right) dx \right] = \frac{1}{EI}$$

$$\left[-\frac{P}{18} x^2 \right]_0^3 + \left(\frac{P}{18} x^2 - \frac{2P}{3} x \right) \Big|_3^6 = -\frac{2P}{EI}$$

$$\sum \frac{N n L}{EA} = \frac{1}{EA_b} \left[\left(-\frac{2P}{3} \right) (-2)(2) + \left(-\frac{2P}{3} \right) (-2)(2) \right] + \frac{1}{EA_m} \left[\left(\frac{\Delta P}{6} \right) \left(\frac{\Delta P}{3} \right) (5) \right]$$

$$= \frac{16P}{3EA_b} + \frac{12\Delta P}{12EA_m}$$

$$EI = 14 \times 10^{11} = 14 \times 10^9 \text{ N.m}^2$$

$$EA_b = 28000 \times 10^6$$

$$EA_m = 3500 \times 10^6$$

$$\delta_D = \left(-\frac{2}{14} + \frac{16}{3 \times 28000} + \frac{12\Delta}{12 \times 3500} \right) \times 10^{-2} \times P = (-0.11119) \times 10^{-2} \times 48000$$

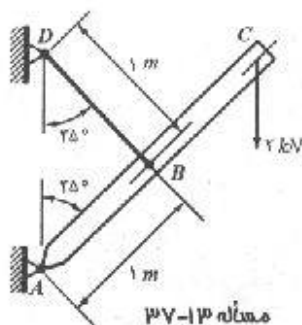
$$= -0.053 \text{ m}$$

$$\Rightarrow \delta_D = -53 \text{ mm}$$

علامت منفی نشان می دهد که تغییر مکان نقطه D به سمت بالا می باشد.

۱۳-۳۶. در مسأله قبل این طور تعیین شد که در اثر اعمال بار متمرکز ۴۸ کیلو نیوتنی، نقطه D به اندازه $۵۲/۹$ میلیمتر به سمت بالا حرکت می‌کند. اگر بدون حذف بار متمرکز ۴۸ کیلو نیوتنی، بخواهیم نقطه D به وضعیت اولیه خود برگردد، طول میله CF را چقدر باید تغییر دهیم. این تغییر طول را می‌توانیم توسط یک بست قورباغه‌ای انجام دهیم.

$$1 \times \Delta_D = \sum \bar{f} \cdot L \Rightarrow 1 \times 52 = 40 \times 10^2 \times \Delta L \Rightarrow \Delta L = 1/325 \times 10^{-2} \text{ mm}$$

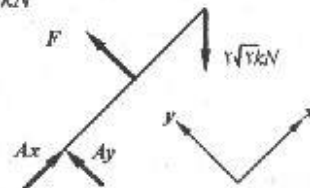

۱۳-۳۷. یک میله فولادی مورب به طول ۲ متر و سطح مقطع ۴۰۰۰ میلیمتر مربع و لنگر ماند $۸/۵۳ \times 10^6$ میلیمتر به توان ۴، مطابق شکل تکیه داده شده است. سطح مقطع آویز فولادی BD مساوی ۶۰۰ میلیمتر مربع می‌باشد. با استفاده از روش کار مجازی، تغییر مکان قائم نقطه C را در اثر اعمال بار متمرکز $۲\sqrt{۲}$ کیلو نیوتنی به دست آورید. ضریب ارتجاعی را مساوی ۲×10^5 نیوتن بر میلیمتر مربع در نظر بگیرید.

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_{BD} \times 1 - 2\sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) (2) = 0 \Rightarrow F_{BD} = 2 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 2\sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) (2) = 0 \Rightarrow A_x = 2 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 2\sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) (2) = 0 \Rightarrow A_y = -2 \text{ kN}$$

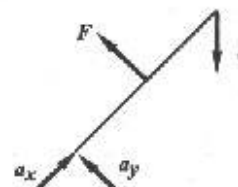

بار واحد را در جهت قائم اعمال نموده و نیروهای به وجود آمده را به دست می‌آوریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow f \times 1 - 1 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) (\sqrt{2}) = 0 \Rightarrow f = \sqrt{2} \text{ N}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow a_x - 1 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) = 0 \Rightarrow a_x = \frac{\sqrt{2}}{2} \text{ N}$$

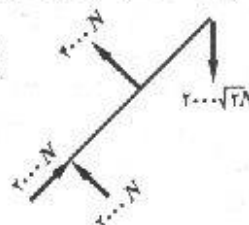
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow a_y + \sqrt{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} = 0 \Rightarrow a_y = -\frac{\sqrt{2}}{2} \text{ N}$$

تغییر مکان در اثر نیروهای محوری:

$$\delta_f = \sum \frac{PpL}{AE} = \frac{(-2000) \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) (2000)}{(4000)(2 \times 10^5)} + \frac{(4000)(\sqrt{2})(1000)}{(600)(2 \times 10^5)}$$

$$= 0.0507 \text{ mm}$$

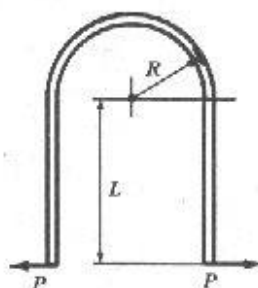
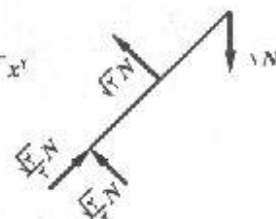
تغییر مکان در اثر ممانهای خمشی:

$$\delta_b = \int \frac{Mm dx}{EI}$$

$$0 < x < 1: M = -2000x \text{ و } m = -\frac{\sqrt{2}}{2}x \Rightarrow Mm = 1000\sqrt{2}x^2$$

$$\delta_b = 2 \int_0^{1000} \frac{1000\sqrt{2}x^2}{EI} dx = 0.5526$$

$$\delta = \delta_f + \delta_b = 0.0507 + 0.5526 = 0.6033 \text{ mm}$$

مسئله ۱۳-۳۸

۱۳-۳۸. با استفاده از روش کار مجازی و در نظر گرفتن فقط اثر تغییر شکلهای خمشی، محاسبه نمایید که در قاب نشان داده شده در شکل زیر دو نیروی P چقدر از یکدیگر دور می‌شوند. EI در کل قاب ثابت می‌باشد. (راهنمایی: به منظور سهولت از تقارن جسم استفاده نمایید).

ابتدا تغییر مکان یک نیمه جسم را حساب می‌کنیم.

①: $M = Px$ و $m = x \rightarrow Mm = Px^2$

②: $M = PL + PR \sin \theta$ و $m = L + R \sin \theta$

$$Mm = PL^2 + 2PLR \sin \theta + PR^2 \sin^2 \theta$$

$$\delta_1 = \int_0^L \frac{Px^2}{EI} dx = \frac{PL^3}{3EI}$$

$$\delta_2 = \frac{1}{EI} \int_0^{\frac{\pi}{2}} (PL^2 + 2PLR \sin \theta + PR^2 \sin^2 \theta) R d\theta$$

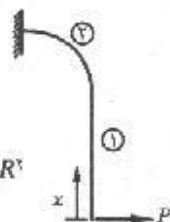
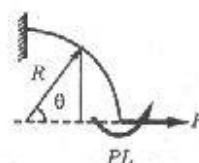
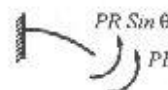
$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} PL^2 R d\theta = PL^2 R \left(\frac{\pi}{2} \right)$$

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} 2PLR^2 \sin \theta d\theta = 2PLR^2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin \theta d\theta = 2PLR^2 \left(\cos \theta \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} \right) = 2PLR^2$$

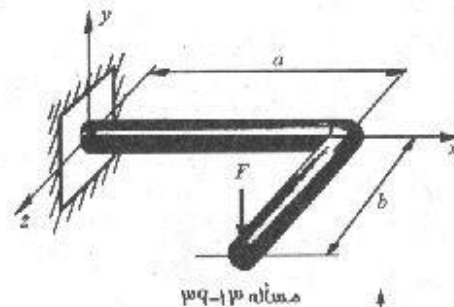
$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} PR^3 \sin^2 \theta d\theta = PR^3 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{1 - \cos^2 \theta}{2} \right) d\theta = \frac{PR^3}{2} \left[\theta - \frac{\sin^2 \theta}{2} \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = PR^3 \left(\frac{\pi}{4} \right)$$

مجموع تغییر مکانهای فوق تغییر مکان یک طرف قطعه می‌باشد پس تغییر مکان کل دو برابر مقدار مذکور می‌باشد.

$$\delta = \frac{2}{EI} \left[\frac{PL^3}{3} + PL^2 R \frac{\pi}{2} + 2PLR^2 + PR^3 \frac{\pi}{4} \right]$$

۱۳-۳۹. یک خم ۹۰ درجه با مقطع دایره شکل توپر که در یک انتها گیردار شده و در انتهای آزاد تحت بار متمرکز F می باشد، مطابق شکل مفروض است. نیروی F عمود بر صفحه خم می باشد. مطلوب است تعیین (الف) تغییر مکان انتهای آزاد در امتداد محورهای مختصات (ب) دوران انتهای آزاد در امتداد محورهای مختصات. ثابت های E ، G ، I و I_p را معلوم فرض کنید.

$$\underline{AB} : M = -Fw \quad \text{و} \quad m = -w$$

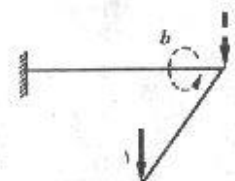
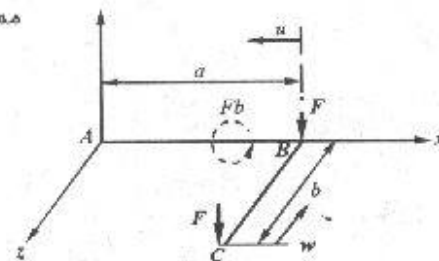
$$\delta_{wy} = \int_0^b \frac{Fu^x}{EI} dw = \frac{Fb^3}{3EI}$$

$$\underline{BC} : M = -Fu \quad \text{و} \quad m = -u \rightarrow Mm = Fu^2$$

$$T = Fb \quad \text{و} \quad t = b \rightarrow Tt = Fb^2$$

$$\delta_{wy} = \int_0^a \frac{Fu^x}{EI} du + \int_0^a \frac{Fb^x}{GJ} du = \frac{Fa^3}{3EI} + \frac{Fab^2}{GJ}$$

$$\delta y = \delta_{wy} + \sigma_{wy} = \frac{F(a^3 + b^3)}{3EI} + \frac{Fab^2}{GJ}$$

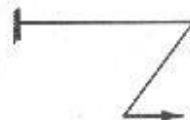
توجه به این نکته که نیرو و تغییر مکان عمود بر هم کار انجام نمی دهند بسیار مهم است.

برای به دست آوردن تغییر مکان در جهت x یک بار واحد در جهت x اعمال می کنیم:

در قسمت BC چون ممان خمشی حاصل از F و ممان خمشی ناشی از بار واحد بر یکدیگر عمود می باشند حاصل ضرب آنها صفر می شود.

در قسمت AB نیروی محوری ناشی از بار واحد وجود داشته اما نیروی محوری ناشی از بار F وجود ندارد ($N = 0$) بنابراین:

$$\int \frac{Nn}{EI} dx = 0$$

همچنین در این قسمت از جسم ممان خمشی ناشی از بار F و ممان خمشی ناشی از بار واحد بر یکدیگر عمود بوده و در نتیجه تغییر مکان صفر می باشد.

بنابر مطالب فوق نتیجه می شود که در راستای x تغییر مکانی رخ نمی دهد.

برای به دست آوردن تغییر مکان در جهت z یک بار واحد در جهت z اعمال می‌کنیم.
به دلیل عمود بودن نیروها و گشتاورهای ناشی از بار F و بار واحد تغییر مکان در جهت z هم صفر است.
برای محاسبه دوران انتهای آزاد، یک مماس واحد در محل قرار می‌دهیم.

$$AB: M = -Fw \quad \text{و} \quad m = 1$$

$$\theta_1 = \int_1^b \frac{-Fw}{EI} dw = \left. \frac{-Fw^2}{2EI} \right|_1^b = -\frac{Fb^2}{2EI}$$

$$BC: M = -Fu \quad \text{و} \quad m = 0$$

$$T = Fb \quad \text{و} \quad t = -1$$

$$\theta_2 = \int_1^b \frac{-Fb}{GJ} = -\frac{Fab}{GJ}$$

بنابراین کل زاویه پیچش حول محور x عبارت است از:

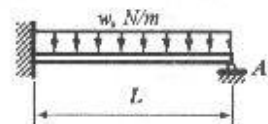
$$\theta_x = -\left(\frac{Fb^2}{2EI} + \frac{Fab}{GJ}\right)$$

برای محاسبه دوران حول محور z یک مماس واحد حول z در محل مورد نظر قرار می‌دهیم:

$$AB: M = -Fu \quad m = 1$$

$$BC: M = -Fw \quad m = 0$$

$$\theta_z = \int_1^a \frac{(-Fu)(1)}{EI} du = \left. \frac{-F}{EI} udu \right|_1^a = -\frac{Fa^2}{2EI}$$

مسئله ۱۳-۱۴

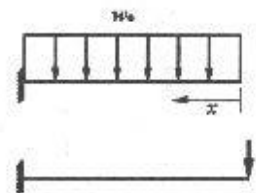
۱۳-۴۰. با استفاده از روش نیروها برای تحلیل سازه‌های نامعین و روش کار مجازی برای محاسبه تغییر شکلها، واکنش A از تیر نامعین نشان داده شده در شکل را به دست آورید.

ابتدا فرض می‌کنیم تکیه‌گاه A وجود ندارد و در این حالت تغییر مکان را از روش کار مجازی محاسبه می‌کنیم:

$$M = -wx \frac{x}{2} = -\frac{wx^2}{2} \quad \text{و} \quad m = -x$$

$$\delta = \int_1^L \frac{Mm}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_1^L \frac{wx^2}{2} dx = \left. \frac{wx^3}{6EI} \right|_1^L$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{wL^3}{6EI}$$

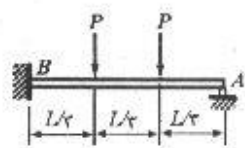

سپس اثر تکیه گاه A را به صورت نیروی R_A اعمال کرده و تغییر مکان ناشی از آنرا به روش کار مجازی به دست می آوریم:

$$\delta' = \int_0^L \frac{Mm}{EI} dx = \int_0^L \frac{(R_A x)(x)}{EI} dx$$

$$= \frac{R_A}{EI} \int_0^L x^2 dx \Rightarrow \delta' = \frac{R_A L^3}{3EI}$$

$$\delta = \delta' \Rightarrow \frac{w L^4}{8EI} = \frac{R_A L^3}{3EI} \Rightarrow R_A = \frac{3}{8} w L$$

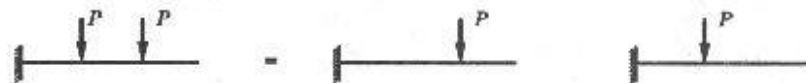

معماله ۱۳-۱۹

۱۳-۴۱. با استفاده از روش نیروها برای تحلیل سازه های نامعین و روش کار مجازی برای محاسبه تغییر شکلهای، یکبار واکنش قائم نقطه A را اضافی در نظر بگیرید و آن را تعیین کنید و یکبار دیگر نقطه B را اضافی در نظر بگیرید و آن را تعیین نمایید.

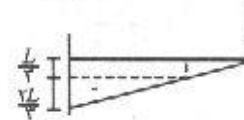
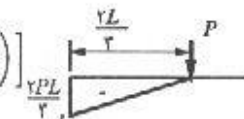
(الف)

ابتدا فرض می کنیم که تکیه گاه A وجود ندارد و با روش کار مجازی تغییر مکان نقطه A را به دست می آوریم و در این مسیر از روشهای ترسیمی و سوپر پوزیشن (جمع آثار) استفاده می کنیم:

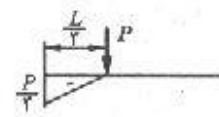
$$\delta_1 = \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{2} \left(\frac{2L}{3} \right) \left(-\frac{2PL}{3} \right) \left(-\frac{L}{3} \right) + \frac{1}{3} \left(\frac{2L}{3} \right) \left(-\frac{2PL}{3} \right) \left(-\frac{2L}{3} \right) \right]$$

$$\Rightarrow \delta_1 = \frac{14}{81} \times \frac{PL^3}{EI}$$

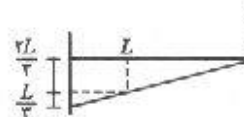

$$\delta_2 = \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{2} \left(\frac{L}{3} \right) \left(-\frac{PL}{3} \right) \left(-\frac{2L}{3} \right) + \frac{1}{3} \left(\frac{L}{3} \right) \left(-\frac{PL}{3} \right) \left(-\frac{L}{3} \right) \right]$$

$$\Rightarrow \delta_2 = \frac{4}{81} \times \frac{PL^3}{EI}$$

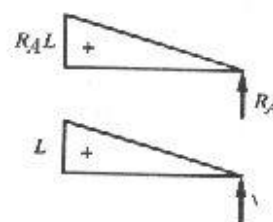

$$\delta = \delta_1 + \delta_2 = \frac{18}{81} \frac{PL^3}{EI} \quad (\text{به طرف پایین})$$

اکنون واکنش مجهول R_A را به انتهای تیر وارد کرده و به روش کار مجازی تغییر مکان آنرا به دست می آوریم:

$$\delta' = \frac{1}{EI} \left[\frac{1}{3} (L) R_A L (L) \right] = \frac{R_A L^3}{3EI} \quad (\text{به طرف بالا})$$

اما بدیهی است که تغییر مکان نقطه A در مجموع باید صفر باشد پس:

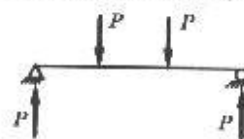
$$\delta = \delta' \Rightarrow \frac{2}{9} \frac{PL^3}{EI} = \frac{R_A L^3}{3EI} \Rightarrow R_A = \frac{2}{3} P$$

ب) این بار ممان M_B را به عنوان واکنش اضافی در نظر می‌گیریم و فرض می‌کنیم که وجود ندارد. در این حالت زاویه دوران نقطه B را به روش کار مجازی محاسبه می‌کنیم:

$$0 \leq x \leq \frac{L}{3} : M = Px$$

$$\frac{L}{3} \leq x \leq \frac{2L}{3} : M = Px - P\left(x - \frac{L}{3}\right) = P \frac{L}{3}$$

$$\frac{2L}{3} \leq x \leq L : M = Px - P\left(x - \frac{L}{3}\right) - P\left(x - \frac{2L}{3}\right) = -Px + PL$$

$$m = -\frac{x}{L} + 1$$

برای هر سه ناحیه:

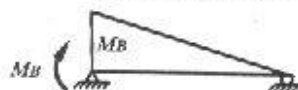
$$\theta = \int_0^L \frac{Mm}{EI} dx = \frac{1}{EI} \left[\int_0^{\frac{L}{3}} (Px) \left(-\frac{x}{L} + 1\right) dx + \int_{\frac{L}{3}}^{\frac{2L}{3}} \left(\frac{PL}{3}\right) \left(-\frac{x}{L} + 1\right) dx + \int_{\frac{2L}{3}}^L (-Px + PL) \left(-\frac{x}{L} + 1\right) dx \right]$$

$$\theta = \frac{1}{EI} \left[\left(-\frac{Px^2}{2L} + \frac{Px^2}{2} \right) \Big|_0^{\frac{L}{3}} + \left(-\frac{Px^2}{2} + \frac{PLx}{3} \right) \Big|_{\frac{L}{3}}^{\frac{2L}{3}} + \left(-\frac{Px^2}{2L} - Px^2 + PLx \right) \Big|_{\frac{2L}{3}}^L \right]$$

$$\Rightarrow \theta = \frac{PL^3}{9EI}$$

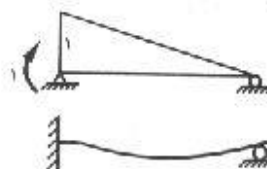
اینک ممان M_B را به نقطه B وارد کرده و به روش کار مجازی زاویه دوران نقطه B را در اثر این ممان به دست می‌آوریم (روش ترسیمی)

$$\theta' = \frac{1}{EI} \left[\frac{L}{3} (M_B)(1) \right] = \frac{M_B L}{3EI}$$

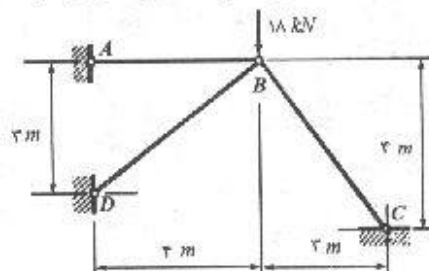

اما می‌دانیم که در نقطه B زاویه دوران باید صفر باشد بنابراین:

$$\theta + \theta' = 0 \Rightarrow \frac{PL^3}{9EI} + \frac{M_B L}{3EI} = 0 \Rightarrow M_B = -\frac{PL}{3}$$

۱۳-۲۲. با استفاده از روش نیروها برای تحلیل سازه‌های نامعین و روش کار مجازی برای محاسبه تغییر شکلهای، نیروهای داخلی اعضای AB و BD و BC از سازه نامعین نشان داده شده در شکل را محاسبه نمایید، میله BC را به عنوان میله اضافی در نظر بگیرید L/A عضو AB را مساوی ۱، عضو DB را مساوی ۲ و عضو CB را مساوی ۳ فرض کنید. از کماتش اعضاء صرف نظر نمایید.

مسئله ۱۳-۲۲

با جدا کردن میله BC سازه از حالت نامعین به حالت معین تبدیل می‌شود.

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow F_{AB} \times 3 - 18 \times 4 = 0 \Rightarrow F_{AB} = 24 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow (F_{BD})_x - 24 = 0 \Rightarrow (F_{BD})_x = 24 \text{ kN}$$

$$F_{BD} = \frac{5}{4} \times 24 = 30 \text{ kN}$$

با روشی مشابه:

$$f_{AB} = 1/67 \text{ N} \quad \text{و} \quad f_{BD} = 1/33 \text{ N}$$

$$\left(\frac{L}{A}\right)_{AB} = 1 \quad \text{و} \quad \left(\frac{L}{A}\right)_{BD} = 2 \quad \text{و} \quad \left(\frac{L}{A}\right)_{BC} = 3$$

$$\delta = \sum \frac{NnL}{AE} = \frac{(24000)(1/67)}{E} \times 1 + \frac{(-30000)(-1/33)}{E} \times 2 = \frac{119880}{E}$$

اکنون نیروی میله BC را به سازه اعمال می‌کنیم و با توجه به این نکته که تغییر مکان C باید صفر باشد نیروی وارد بر میله C قابل محاسبه خواهد بود.

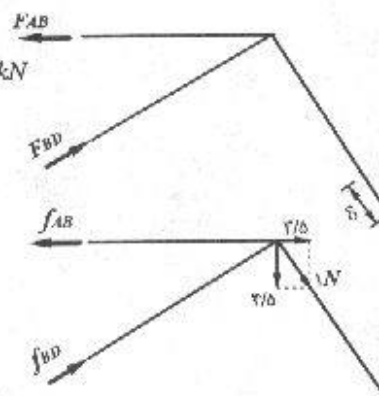
$$\delta' = \sum \frac{NnL}{AE} = \frac{(1/67F)(1/67)}{E} \times 1 + \frac{(-1/33F)(-1/33)}{E} \times 2 + \frac{(F)(1)}{E} \times 3$$

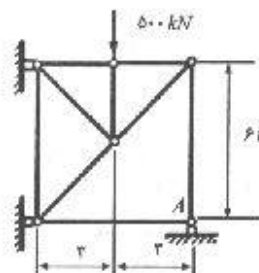
$$\Rightarrow \delta' = \frac{9/327}{E} F$$

$$\delta + \delta' = 0 \Rightarrow \frac{119880}{E} + \frac{9/327}{E} \times F = 0 \Rightarrow F = -12/85 \text{ kN}$$

$$F_{AB} = 24 + 1/67 (-12/85) = 2/54 \text{ kN}$$

$$F_{BD} = -30 - 1/33 (-12/85) = -12/9 \text{ kN}$$

مسئله ۱۳-۱۴

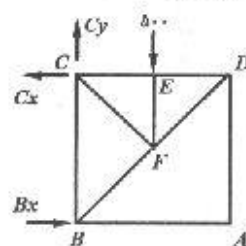
۱۳-۴۳. واکنش نقطه A از خرابی نشان داده شده در شکل را محاسبه نمایید. کلیه اعضای خراب از مصالح کاملاً ارتجاعی ساخته شده‌اند و آن‌ها را L/A مساوی 0.5 میلیمتر به توان منهای یک می‌باشد. از روش کار مجازی استفاده نمایید.

ابتدا فرض می‌کنیم که نقطه A آزاد بوده و تکیه‌گاه وجود ندارد و با این فرض تغییر مکان قائم نقطه A را به دست می‌آوریم.

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow C_x(6) - 500(3) = 0 \Rightarrow C_x = 250 \text{ kN}$$

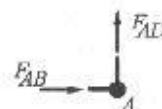
$$\sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 250 \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow C_y = 500 \text{ kN}$$

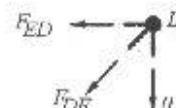

در ادامه با استفاده از روش گره نیروهای مربوط به اعضاء سازه را به دست می‌آوریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} = 0 \quad \text{و} \quad \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AD} = 0$$

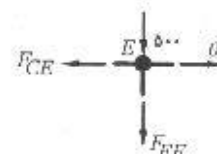
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DF} = 0 \quad \text{و} \quad \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{ED} = 0$$

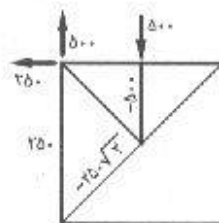
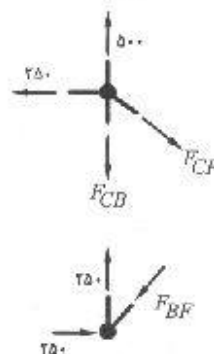
$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CE} = 0 \quad \text{و} \quad \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{EF} = 500 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 : F_{CF} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) - 250 = 0 \Rightarrow F_{CF} = 250\sqrt{2} \text{ kN}$$

$$\sum F_y = 0 : F_{CB} + F_{CF} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) = 500 \Rightarrow F_{CB} = 250 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BF} = 250\sqrt{2}$$

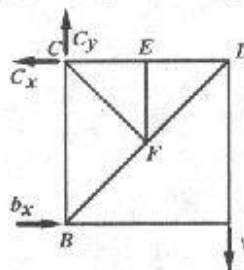

حال که نیروهای داخلی اعضاء مشخص شدند بار واحد مجازی را به نقطه A اعمال می‌کنیم و نیروهای داخلی را که در اثر آن به وجود می‌آیند محاسبه می‌کنیم.

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow b_x(6) - 1(6) = 0 \Rightarrow b_x = 1$$

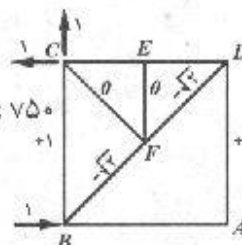
$$\sum F_x = 0 \Rightarrow C_x = 1$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow C_y = 1$$

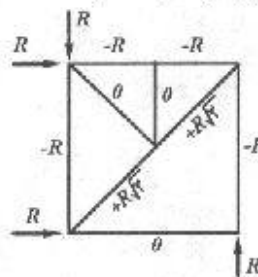
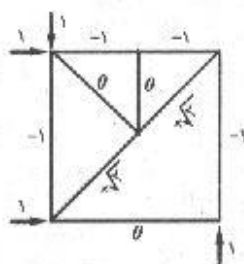

$$\delta = \sum \frac{NnL}{AE} = \frac{L}{A}E \left[(250)(1) + (-250\sqrt{2})(-\sqrt{2}) \right] = \frac{0.5}{E} \times 750$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{375}{E}$$

اکنون نیروی مجهول R را به نقطه A اعمال نموده، با روش کار مجازی تغییر مکان ناشی از آن را بر حسب R به دست می‌آوریم، سپس با مساوی قرار دادن این تغییر مکان با تغییر مکان به دست آمده در قسمت قبل، نیروی R به دست خواهد آمد.

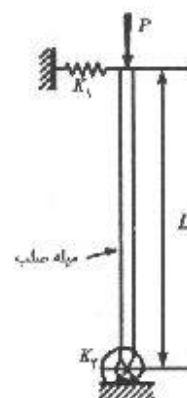
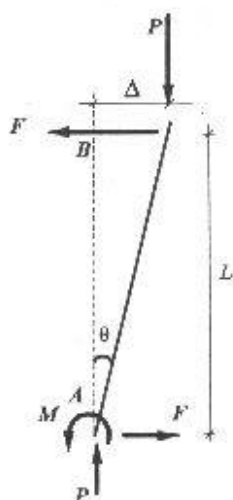

$$\begin{aligned} \delta' &= \sum \frac{NnL}{AE} = \frac{L}{AE} \left[(-R)(-1) + (R\sqrt{2})(\sqrt{2}) + (-R)(-1) \right. \\ &\quad \left. + (-R)(-1) + (-R)(-1) + (R\sqrt{2})(\sqrt{2}) \right] \\ &= \frac{L}{AE}(8R) = \frac{0.5 \times 8}{E} R \Rightarrow \delta' = \frac{4R}{E} \end{aligned}$$

$$\delta = \delta' \Rightarrow \frac{375}{E} = \frac{4R}{E} \Rightarrow R = 93.75 \text{ kN}$$

مسائل فصل چهاردهم

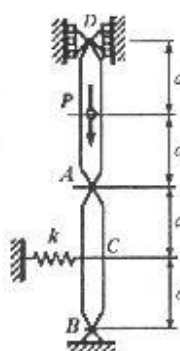
۱-۱۴. یک میله صلب توسط دو فنر در وضعیت قائم نشان داده شده در شکل، ثابت نگاه داشته شده است. فنر فوقانی یک فنر معمولی با ثابت فنر K_1 نیوتن بر متر و فنر تحتانی یک فنر پیچی با ثابت فنر K_2 نیوتن بر متر بر رادیان می باشد. بار بحرانی کماتش برای این مجموعه را محاسبه نمایید.

مسئله ۱-۱۴

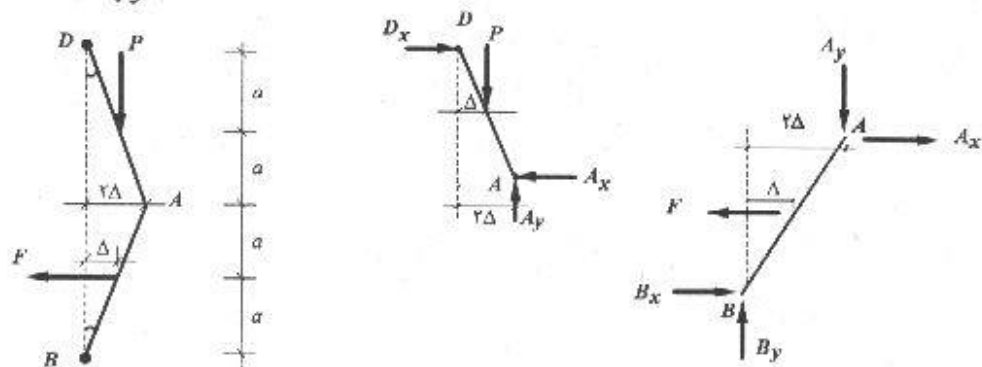
فرض می کنیم نقطه B به اندازه Δ به سمت راست حرکت داده شود و میله، زاویه کوچک θ را با قائم بسازد. بنابراین سیستم نیروهای مؤثر بر این میله از دو کوپل ناشی می شود، یکی کوپل ناشی از نیروی خارجی P که تمایل به دور کردن میله از وضعیت تعادل را دارد و دیگری کوپل ناشی از نیروی فنر معمولی (F) و فنر پیچی (M) که تمایل به برگرداندن میله به وضعیت اولیه را دارند، بنابراین در وضعیت بحرانی داریم:

$$\left. \begin{aligned} P_{cr} \Delta &= M + FL \\ M &= K_1 \theta = K_1 \frac{\Delta}{L} \Rightarrow P_{cr} \Delta = K_1 \frac{\Delta}{L} + K_2 \Delta L \\ F &= K_1 \Delta \end{aligned} \right\} \Rightarrow \underline{P_{cr} = \frac{1}{L} (K_1 L^2 + K_2)}$$

۲-۱۴. مطابق شکل، دو میله صلب با طول مساوی در نقطه A به یکدیگر مفصل و در نقاط D و B تکیه داده شده اند. در نقطه C فنری با ثابت K نیوتن بر متر به میله تحتانی متصل شده است. مطلوب است تعیین بار بحرانی برای این مجموعه.

مسئله ۲-۱۴

همانند مسأله (۱-۱۳) فرض می‌کنیم نقطه A به اندازه 2Δ به سمت راست حرکت داده شود و میله‌های AB و AD زاویه کوچک θ را با قائم بسازند. از ترسیم آزاد میله AD خواهیم داشت:

$$A_y = P \quad , \quad A_x = D_x = \frac{P\Delta}{2a}$$

با توجه به ترسیم آزاد میله AB ، سیستم نیروهای مؤثر بر این میله نیز از دو کوپل ناشی می‌شود، یکی کوپل ناشی از نیروی A_y و A_x که تمایل به دور کردن میله از وضعیت تعادل را دارند و دیگری کوپل ناشی از نیروی فنر (F) که تمایل به برگرداندن میله به وضعیت اولیه را دارد. بنابراین در وضعیت بحرانی خواهیم داشت،

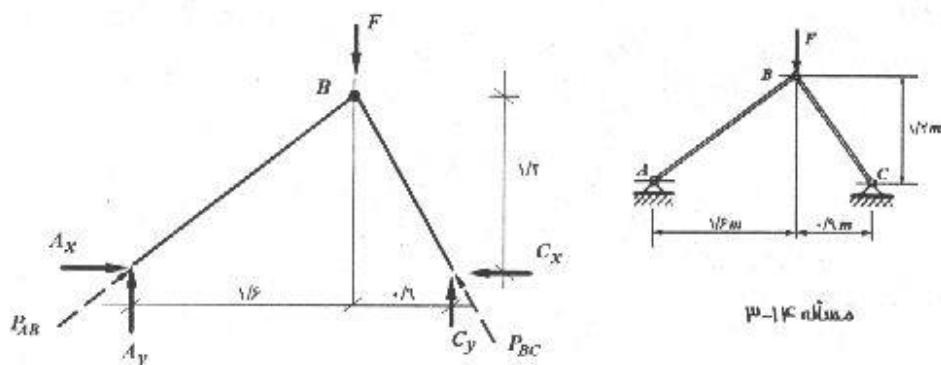
$$F \cdot a = A_y(2\Delta) + A_x(2 \cdot a)$$

$$\Rightarrow K \cdot \Delta \cdot a = P_{cr}(2\Delta) + \frac{F_{cr}\Delta}{2a}(2a)$$

$$F = R\Delta$$

$$\Rightarrow 3P_{cr} = K \cdot a \quad \Rightarrow \quad P_{cr} = K \cdot \frac{a}{3}$$

۱۴-۳. مجموعه مفصلی نشان داده شده در شکل که اعضای آن از آلیاژهای آلومینیومی ساخته شده‌اند، مفروض می‌باشد. با فرض اینکه نقطه در صفحه قاب امکان کمانش باشد، مقدار نیروی F را که باعث ناپایداری ارتجاعی سازه می‌شود، به دست آورید. از رابطه اولر به عنوان معیار کمانش اعضا استفاده کنید و E را مساوی 70×10^9 نیوتن بر میلیمتر مربع در نظر بگیرید.

مسئله ۱۴-۳

$$+\left(\sum M_A = 0 \Rightarrow C_y(2/5) - F(1/6) \Rightarrow C_y = 5/64F \uparrow \right.$$

$$\left. +\sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + C_y - F = 0 \Rightarrow A_y = 5/32F \uparrow \right.$$

قطعه AB:

$$+\left(\sum M_B = 0 \Rightarrow A_x(1/2) - A_y(1/6) = 0 \Rightarrow A_x = 5/48F \rightarrow \right.$$

$$\left. +\sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - C_x = 0 \Rightarrow C_x = 5/48F \leftarrow \right.$$

$$\therefore P_{AB} = \sqrt{A_x^2 + A_y^2} \Rightarrow P_{AB} = 5/6F,$$

$$P_{\sigma AB} = \frac{\pi^2 EI}{L_e^3} = \frac{\pi^2 (5/7 \times 10^5) \left(\frac{50^4}{12} \right)}{2000^3} \times 10^{-9} = 90 \text{ kN}$$

$$P_{BC} = \sqrt{C_x^2 + C_y^2} \Rightarrow P_{BC} = 5/8F,$$

$$P_{\sigma BC} = \frac{\pi^2 EI}{L_e^3} = \frac{\pi^2 (5/7 \times 10^5) \left(\frac{50^4}{12} \right)}{1500^3} \times 10^{-9} = 160 \text{ kN}$$

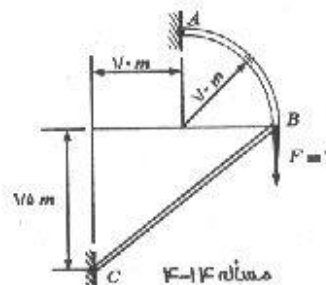
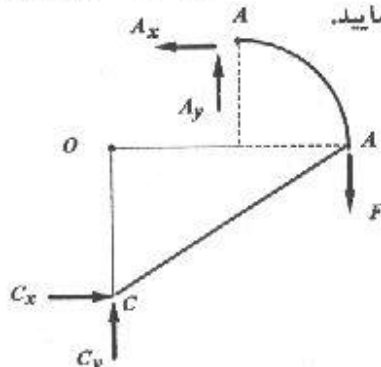
$$5/6F = 90 \Rightarrow F = 150 \text{ kN}$$

$$\Rightarrow F_{\max} = \min F = 150 \text{ kN}$$

$$5/8F = 160 \Rightarrow F = 200 \text{ kN}$$

(شایان ذکر است که اعضاء همانند ستون دو سر مفصل می‌باشند.)

۴-۱۴. سازه نشان داده شده در شکل که از عضو منحنی AB و عضو مستقیم BC تشکیل یافته است، مفروض می‌باشد. اگر عضو BC از جنس چوب و به مقطع 40×80 میلیمتر باشد، حداکثر مقدار نیروی F چقدر می‌تواند باشد؟ تمام اتصالات را مفصلی فرض نموده و از وزن اعضاء صرف نظر نمایید. از رابطه اولر با ضریب اطمینان ۳ استفاده کنید و ضریب ارتجاهی چوب را مساوی 0.11×10^5 نیوتن بر میلیمتر مربع فرض نمایید.

ستونها / ۱۶۹

$$AB \text{ عضو } + \left(\sum M_B = 0 \Rightarrow A_x(1) - A_y(1) = 0 \Rightarrow A_x = A_y \right.$$

$$+ \left(\sum M_o = 0 \Rightarrow A_x(1) + A_y(1) + C_x(1/5) = F(2) \right.$$

$$1/5 C_x + 2A_x = 2F$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow C_x = A_x$$

$$\therefore 1/5 C_x + 2C_x = 2F \Rightarrow C_x = \frac{2}{3/5} F = A_x = A_y$$

$$+ \sum F_y = 0 \Rightarrow C_y + A_y = F \Rightarrow C_y = F - \frac{2}{3/5} F \Rightarrow C_y = \frac{1/5 F}{3/5}$$

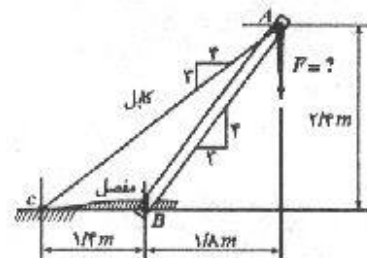
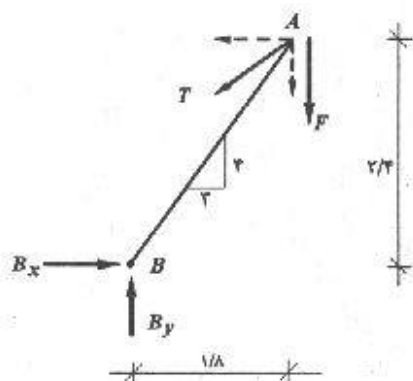
$$P_{BC} = \sqrt{C_x^2 + C_y^2} = \sqrt{\left(\frac{2}{3/5} F\right)^2 + \left(\frac{1/5}{3/5} F\right)^2} = 0.71 F$$

$$I_{min} = 80 \times \frac{40^3}{12} = 4/27 \times 10^6 \text{ mm}^4 \quad , \quad L_{BC} = \sqrt{2^2 + 1/5^2} = 2/5 \text{ m}$$

$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{FSL_o^2} = \frac{\pi^2 (0.11 \times 10^6) (4/27 \times 10^6)}{3 \times 2500^2} = 2270 \text{ N}$$

$$P_{BC} = P_{all} \Rightarrow 0.71 F = 2270 \Rightarrow F_{max} = 3279 \text{ N}$$

۵-۱۴. در مجموعه صفحه‌ای نشان داده شده در شکل، عضو چوبی و دو سر مفصل AB به طول مؤثر ۳ متر در فشار کار می‌کند. سطح مقطع این عضو مستطیلی و به ابعاد 60×100 میلیمتر می‌باشد. در صورتی که ضریب اطمینان در مقابل کماتش مساوی ۲ فرض شود، حداکثر نیروی F چقدر می‌تواند باشد. از رابطه اولر استفاده کنید و ضریب ارتجاعی چوب را مساوی 0.12×10^6 نیوتن بر میلیمتر مربع فرض نمایید.

مسئله ۵-۱۴

$$+ \left(\sum M_B = 0 \Rightarrow T_x(2/4) - (T_y + F)(1/8) = 0 \right.$$

$$\Rightarrow \left(\frac{4}{5} T\right)(2/4) - \left(\frac{3}{5} T + F\right)(1/8) = 0 \Rightarrow T = 2/14 F$$

۱۷۰ / تشریح کامل مقاومت مصالح پوپوف

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x - T_x = 0 \Rightarrow B_x = 2/14 F \left(\frac{2}{5} \right) \Rightarrow \boxed{B_x = 1/712 F}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow B_y - (T_y + F) = 0 \Rightarrow B_y = 2/14 F \left(\frac{3}{5} \right) + F \Rightarrow \boxed{B_y = 2/284 F}$$

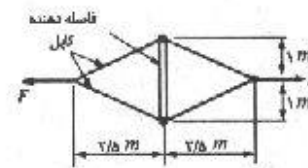
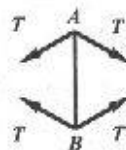
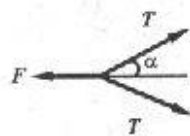
$$P_{AB} = \sqrt{B_x^2 + B_y^2} = \sqrt{(1/712 F)^2 + (2/284 F)^2} \Rightarrow P_{AB} = 2/854 F \quad , \quad L_{AB} = 3m$$

$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_c^3} = \frac{\pi^2 (0.12 \times 10^5) \left(100 \times \frac{60^2}{12} \right)}{2 \times (3000)^3} \approx 11832 N$$

(با فرض اینکه کمانش حول محور ضعیف باشد)

$$P_{AB} = P_{all} \Rightarrow 2/854 F = 11832 \Rightarrow \boxed{F = 4146 N} \quad \text{حداکثر نیروی } F$$

۶-۱۴. مجموعه سازه‌ای نشان داده شده در شکل مفروض است. در صورتی که مقطع میله وسط دایره‌ای به قطر ۳۰ میلیمتر و به طول ۲ متر باشد و کابلها به طور صحیح طراحی شده باشند، حداکثر مقدار نیروی F را محاسبه نمایید. از رابطه اولر با ضریب اطمینان ۳ استفاده نمایید و ضریب ارتجاعی مصالح میله را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلیمتر مربع فرض نمایید.

مسئله ۶-۱۴

توضیح: به علت تقارن سیستم، نیرو در کابلها برابر است:

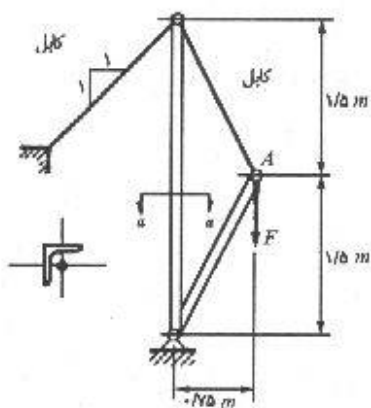
$$2T \cos \alpha = F \Rightarrow T = \frac{F}{2 \cos \alpha}$$

$$P_{AB} = 2T \sin \alpha = F \tan \alpha = F \left(\frac{1}{2/5} \right) \quad P_{AB} = \frac{1}{2/5} F$$

$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_c^3} = \frac{\pi^2 (2 \times 10^5) \left[\frac{1}{4} \pi \left(\frac{30}{2} \right)^2 \right]}{3 (2000)^3} = 6530 N$$

(میله مانند ستون دو سر مفصل عمل می‌کند)

$$P_{AB} = P_{all} \Rightarrow F = 2/5 \times 6530 \Rightarrow \boxed{F = 16325 N} \quad \text{حداکثر نیروی } F$$

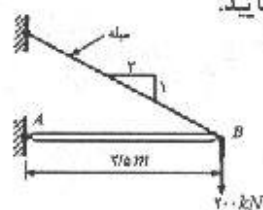
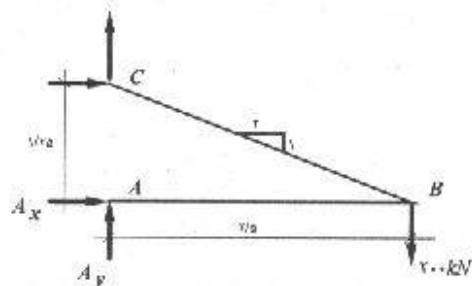
مسئله ۷-۱۴

۷-۱۴. پایه دکل نشان داده شده در شکل از نیمرخ فولادی نبشی $۱۲ \times ۱۰۰ \times ۱۰۰$ میلیمتر ساخته شده است. مطلوب است تعیین حداکثر مقدار نیروی F تمام اتصالات مفصلی می‌باشند و طوری طراحی شده‌اند که پایه دکل به صورت محوری بارگذاری شود. هم چنین از رانش جانبی رأس دکل در امتداد عمود بر صفحه کاغذ جلوگیری شده است. از رابطه اولر با ضریب اطمینان $۳/۵$ استفاده نمایید و ضریب ارتجاعی فولاد را مساوی ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلیمتر مربع فرض نمایید.

$$\begin{aligned} \sum M_B = 0 &\Rightarrow T_x(3) - F(0.75) = 0 \Rightarrow T_x = 0.25F = T_y \\ \sum F_x = 0 &\Rightarrow T'_x = T_x = 0.25F \\ \Rightarrow T'_y = \frac{T'_x}{\tan \alpha} = T_x \left(\frac{1/5}{0.75} \right) &= 0.5F \\ \sum F_y = 0 &\Rightarrow P_{BC} = T_y + T'_y = 0.25F + 0.5F \Rightarrow P_{BC} = 0.75F \\ P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_e^2} &= \frac{\pi^2 (2 \times 10^5) (86/2 \times 10^4)}{3/5 (3000)^2} = 53962 N \\ (I_x = I_y = 2/7 cm^4, I_{min} = 86/2 cm^4) \end{aligned}$$

$$P_{BC} = P_{all} \Rightarrow F = \frac{53962}{0.75} \Rightarrow F_{max} = 71950 N$$

۸-۱۴. اگر ظرفیت جرقه‌نشان داده شده در شکل مساوی ۲۰۰ کیلو نیوتن باشد، عضو AB را بر اساس نیمرخ IPB طراحی کنید. از وزن اعضا صرف نظر کنید و از رابطه اولر با ضریب اطمینان $۳/۵$ استفاده نمایید و ضریب ارتجاعی فولاد را مساوی ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلیمتر مربع فرض نمایید.

مسئله ۸-۱۴

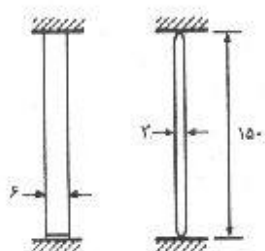
$$+\left(\sum M_C = 0 \Rightarrow A_x = \frac{200 \times 2/5}{1/25} = 400 \text{ kN}\right. \\ \left.\Rightarrow P_{AB} = 400 \text{ kN}\right.$$

$$AB \text{ عضو: } \sum M_B = 0 \Rightarrow A_y = 0$$

$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_e^2} \Rightarrow I_{min} = \frac{(400 \times 10^3)(3/5)(25000^2)}{\pi^2 \times 2 \times 10^8} \times 10^{-8} \approx 444 \text{ cm}^4$$

از $IPB140$ ($A = 43 \text{ cm}^2$, $I_x = 1510 \text{ cm}^4$, $I_y = 550 \text{ cm}^4$) استفاده می‌کنیم.

۹-۱۴. یک تسمه نازک از فولاد ضد زنگ بین دو صفحه که به فاصله ثابت ۱۵۰ میلی‌متر از یکدیگر

مسئله ۹-۱۴

قرار دارند، به میزان ۱۰۰ نیوتن پیش فشرده شده است (به شکل مراجعه کنید). این مجموعه در ۲۰ درجه سانتی‌گراد ساخته شده است. چقدر می‌توانیم درجه حرارت را افزایش دهیم به طوری که ضریب اطمینان در مقابل کماتش مساوی ۲ شود. ضریب ارتجاعی را مساوی 2×10^5 نیوتن بر میلی‌متر مربع و ضریب انبساط حرارتی را مساوی 15×10^{-6} بر درجه سانتی‌گراد فرض نمایید.

توزیع نیروی به وجود آمده در تکیه‌گاهها ناشی از دو نیروی پیش فشرده‌گی و نیروی ناشی از افزایش طول در اثر افزایش حرارت می‌باشد:

$$P_{all} = P_s + P_t$$

$$P_s = 100 \text{ N} \quad \text{نیروی پیش فشرده‌گی}$$

$$\begin{cases} \Delta L = \frac{P_t L_e}{AE} \\ \Delta L = L_e \alpha (\theta_r - \theta_i) \end{cases} \Rightarrow P_t = AE \alpha (\theta_r - 20)$$

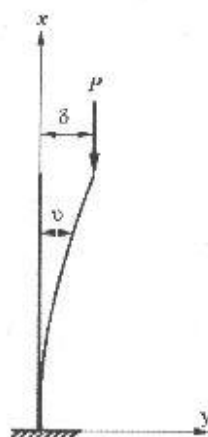
از طرفی نیروی مجاز بر اساس رابطه اولر برابر است با:

$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_e^2}$$

$$P_s + P_t = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_e^2} \Rightarrow 100 + AE \alpha (\theta_r - 20) = \frac{\pi^2 EI}{2L_e^2} \\ 100 + (6 \times 3)(2 \times 10^5)(15 \times 10^{-6})(\theta_r - 20) = \frac{\pi^2 (2 \times 10^5) \left(6 \times \frac{3^3}{12}\right)}{2 \times 150^2}$$

$$\Rightarrow \theta_r = 29/11 \text{ سانتی‌گراد}$$

۱۴-۱۰. بار بحرانی کمانش اولر را برای یک ستون یک سر گیردار، یک سر آزاد به دست آورید.

با توجه به شکل لنگر خمشی در فاصله x از پای ستون عبارت

$$M = -P(\delta - v) \quad \text{است از:}$$

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = -M = P(\delta - v) \Rightarrow \frac{d^2 v}{dx^2} + \frac{P}{EI} v = \frac{P}{EI} \delta$$

با فرض $K^2 = \frac{P}{EI}$ معادله به شکل زیر در می آید:

$$\frac{d^2 v}{dx^2} + K^2 v = K^2 \delta$$

که جواب عمومی معادله دیفرانسیل فوق به صورت زیر می باشد:

$$v = A \sin Kx + B \cos Kx + \delta$$

برای تعیین ضرایب A و B از شرایط مرزی استفاده می کنیم:

$$x = 0 \Rightarrow \begin{cases} v = 0 \\ v' = 0 \end{cases}$$

در انتهای گیردار خیز و شیب صفر است.

$$v' = AK \cos Kx - BK \sin Kx$$

$$x = 0, v = 0 \rightarrow B = -\delta$$

$$x = 0, v' = 0 \rightarrow A = 0$$

بنابراین معادله تغییر مکان به صورت زیر در می آید:

$$v = \delta (1 - \cos Kx)$$

از طرفی می دانیم در $(x = L)$ داریم $(v = \delta)$. با به کار بردن این شرط در معادله اخیر نتیجه می شود:

$$\delta \cos KL = 0$$

برای برقراری رابطه فوق باید $\delta = 0$ یا $\cos KL = 0$ باشد.

اگر $\delta = 0$ باشد ستون تغییر مکانی نخواهد داشت و کمانش رخ نمی دهد. در این حالت معادله اخیر به ازاء هر مقدار KL برقرار است. بنابراین P نیز می تواند هر مقداری باشد.

اما اگر $\cos KL = 0$ باشد:

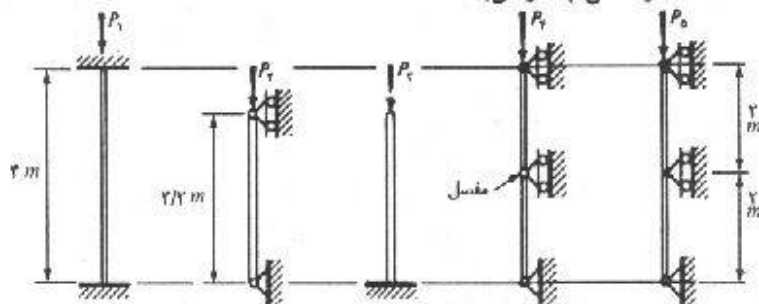
$$\cos KL = 0 \rightarrow KL = \frac{n\pi}{2} \quad n = 1, 3, 5, \dots$$

$$K^2 = \frac{n^2 \pi^2}{4L^2} \xrightarrow{K^2 = \frac{P}{EI}} P = \frac{n^2 \pi^2 EI}{4L^2}$$

کوچکترین مقدار P به ازای $n = 1$ به دست می آید:

$$P_{cr} = \frac{\pi^2 EI}{4L^2}$$

۱۱-۱۴. بار محوری فشاری مجاز برای یک ستون دو سر مفصل به طول ۴ متر که از مصالح ارتجاعی خطی مشخصی ساخته شده، مساوی ۲۰ کیلو نیوتن می باشد. پنج ستون دیگر از همان مصالح و با همان سطح مقطع لیکن با شرایط انتهایی متفاوت، مطابق شکل ساخته شده است. با توجه به بار فشاری مجاز ستون دو سر مفصل ۴ متری، بار مجاز برای هر یک از ستونهای نشان داده شده در شکل چقدر می باشد؟

مسئله ۱۱-۱۴

$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S. L_e^2} \Rightarrow \frac{\pi^2 EI}{F.S.} = P_{all} \cdot L_e^2 = 20 \times 4^2 = 320 \text{ kN.m}^2 \Rightarrow \boxed{\frac{\pi^2 EI}{F.S.} = 320 \text{ kN.m}^2 = C}$$

$$P_1 = \frac{C}{L_e^2} = \frac{320}{(0.5 \times 4)^2} \Rightarrow P_1 = 80 \text{ kN} \quad \text{ستون دو سر گیردار}$$

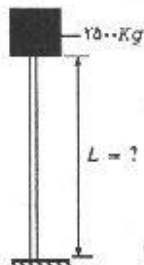
$$P_2 = \frac{C}{L_e^2} = \frac{320}{(2/2)^2} \Rightarrow P_2 = 320 \text{ kN} \quad \text{ستون دو سر مفصل}$$

$$P_3 = \frac{C}{L_e^2} = \frac{320}{(2 \times 3/2)^2} \Rightarrow P_3 = 80 \text{ kN} \quad \text{ستون یک سر آزاد}$$

$$P_4 = \frac{C}{L_e^2} = \frac{320}{2^2} \Rightarrow P_4 = 80 \text{ kN} \quad \text{ستون دو سر مفصل}$$

$$P_5 = \frac{C}{L_e^2} = \frac{320}{2^2} \Rightarrow P_5 = 80 \text{ kN}$$

۱۲-۱۴. مخزنی که جرم آن همراه با مایع محتوی، مساوی ۲۵۰۰ کیلوگرم می باشد، قرار است توسط یک نیمرخ لوله نگه داشته شود. پای لوله به طور کاملاً گیردار در شالوده بتونی خود قرار گرفته و انتهای فوقانی آن آزاد است. اگر ضریب اطمینان در مقابل کمانش مساوی ۲/۵ فرض شود، حداکثر ارتفاعی که پایه لوله ای می تواند داشته باشد، چقدر است. ضریب ارتجاعی را مساوی $10^2 \times 2$ نیوتن بر میلیمتر مربع در نظر بگیرید.

مشخصات نیمرخ لوله:

قطر خارجی = ۱۴۱/۳ میلیمتر

ضخامت جداره = ۶/۵۵ میلیمتر

سطح مقطع = ۲۷۷۴ میلیمتر مربع

لنگر ماند (ممان اینرسی) = $6/31 \times 10^6$ میلیمتر به توان ۴.

مسئله ۱۲-۱۴

۱۷۵ / ستونها

$$P = Mg = 25000 \times 10 = 250000 \text{ kg m/s}^2 = 250000 \text{ N}$$

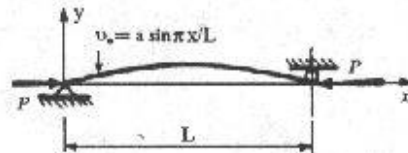
$$P_{all} = \frac{\pi^2 EI}{F.S.L_e^3} \Rightarrow L_e^3 = \frac{\pi^2 EI}{F.S.P_{all}} = \frac{\pi^2 (2 \times 10^6) (6/31 \times 10^6)}{2/5 \times 250000}$$

$$\Rightarrow L_e = 14109 \text{ mm} \quad \left. \begin{array}{l} L_e = 2L \end{array} \right\} \Rightarrow L = \frac{14109}{2} \approx 7000 \text{ mm} \Rightarrow L_{max} = 7 \text{ m}$$

۱۳-۱۴. یک میله به شکل منحنی سینوسی با معادله $v_1 = a \sin \pi x / L$ در آورده شده است. اگر مطابق شکل این میله تحت نیروی فشاری محوری قرار گیرد، نشان دهید که تغییر شکل کل برابر است با:

$$v = v_1 + v_2 = \left[1 / (1 - P/P_{cr}) \right] a \sin \pi x / L$$

که در آن $P_{cr} = \pi^2 EI / L^2$ می باشد و مقدار داخل پرانتز ضریب تشدید نامیده می شود.

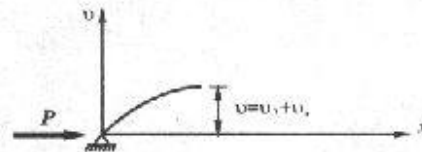

مسئله ۱۴-۱۳

$$M = EI v_1'' = -Pv = -P(v_1 + v_2)$$

$$EI v_1'' + P v_1 = -P v_2 \rightarrow v_1'' + \frac{P}{EI} v_1 = -\frac{P}{EI} v_2$$

$$\frac{P}{EI} = \lambda^2 \rightarrow v_1'' + \lambda^2 v_1 = -\lambda^2 v_2$$

$$v_1 = A \sin \lambda x + B \cos \lambda x - \frac{\lambda^2}{\lambda^2 - (\pi/L)^2} a \sin \frac{\pi x}{L}$$

$$v = v_1 + v_2 \quad v(0) = 0 \rightarrow B = 0 \quad v(L) = 0 \rightarrow A \sin \lambda L = 0$$

$$\sin \lambda L = 0 \rightarrow \lambda = \frac{\pi}{L} = \sqrt{\frac{P}{EI}} \rightarrow P_{cr} = \frac{\pi^2 EI}{L^2} \quad \text{بار بحرانی}$$

$$A = 0 \rightarrow v = v_1 + v_2 = \left(-\frac{\lambda^2}{\lambda^2 - (\pi/L)^2} + 1 \right) a \sin \frac{\pi x}{L}$$

$$-\frac{\lambda^2}{\lambda^2 - (\pi/L)^2} + 1 = \frac{-(\pi/L)^2}{\lambda^2 - (\pi/L)^2} = \frac{-\pi^2 \frac{EI}{L^2}}{\lambda^2 EI - \frac{\pi^2 EI}{L^2}} = \frac{-P_{cr}}{P - P_{cr}} = \frac{1}{1 - \frac{P}{P_{cr}}}$$

$$\rightarrow v = v_1 + v_2 = \left(\frac{1}{1 - \frac{P}{P_{cr}}} \right) a \sin \frac{\pi x}{L}$$

۱۴-۱۴. اگر حد خطی برای فولاد مساوی ۲۵۰ نیوتن بر میلیمتر مربع و ضریب ارتجاعی مساوی ۲×۱۰^۵ نیوتن بر میلیمتر باشد، در چه محدوده‌ای از ضریب لاغری نمی‌توان رابطه اولر را برای یک ستون دو سر گیردار به کار برد.

$$\sigma_{\sigma} = \frac{\pi^2 E}{\left(\frac{L_e}{r}\right)^2} \Rightarrow \left(\frac{L_e}{r}\right)_{min} = \sqrt{\frac{\pi^2 E}{\sigma_{\sigma}}} = \sqrt{\frac{\pi^2 \times ۲ \times ۱۰^۵}{۲۵۰}} \Rightarrow \left(\frac{L_e}{r}\right)_{min} = ۸۸/۸۶$$

برای ستون دو سر گیردار داریم $L_e = ۰/۵ L$ لذا:

$$\left(\frac{L}{r}\right)_{min} = \frac{۸۸/۸۶}{۰/۵} \approx ۱۷۸$$

یعنی چنانچه ضریب لاغری از ۱۷۸ کمتر گردد، تنش بحرانی از حد خطی فراتر خواهد رفت که در این صورت رابطه اولر صادق نخواهد بود.

۱۴-۱۵. (الف) ضریب لاغری یک میله دو سر مفصل استوانه‌ای توپر به طول ۱/۵ متر و به قطر ۵۰ میلیمتر چقدر می‌باشد؟ (ب) اگر تمام مصالح میله فوق تبدیل به یک میله با مقطع مربع با همان طول شود، ضریب لاغری ستون جدید چقدر است؟

(الف)

$$r = \sqrt{\frac{I}{A}} = \sqrt{\frac{\frac{\pi}{4} R^4}{\pi R^2}} = \frac{R}{2} = \frac{۲۵}{2} \Rightarrow r = ۱۲/۵ \text{ mm}$$

$$\lambda = \frac{KL}{r} = \frac{۱ \times ۱/۵ \times ۱۰^۳}{۱۲/۵} \Rightarrow \lambda = ۱۲۰$$

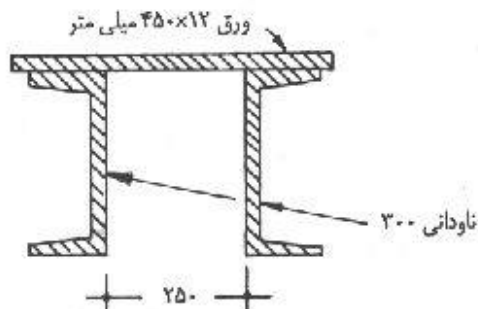
(ب)

$$a^2 = \pi R^2 \Rightarrow a = R\sqrt{\pi} = ۲۵\sqrt{\pi} \Rightarrow a = ۴۴/۳ \text{ mm}$$

$$I = \frac{a^4}{۱۲} \Rightarrow r = \sqrt{\frac{I}{A}} = \sqrt{\frac{a^4/۱۲}{a^2}} \Rightarrow r = \frac{a}{\sqrt{۱۲}} = ۱۲/۸ \text{ mm}$$

$$\lambda = \frac{KL}{r} = \frac{۱ \times ۱/۵ \times ۱۰^۳}{۱۲/۸} \Rightarrow \lambda \approx ۱۱۷$$

۱۴-۱۶. اگر مقطع یک ستون دو سر مفصل به طول ۶ متر، مطابق شکل باشد، ضریب لاغری آن را نسبت به هر دو محور به دست آورید.

مسئله ۱۴-۱۶

ستونها / ۱۷۷

$$۳۰۰ : \text{ناودانی} : I_x = ۸۰۳۰ \text{ cm}^4$$

$$I_y = ۴۹۵ \text{ cm}^4$$

$$A = ۵۸/۸ \text{ cm}^2$$

$$e_y = ۲/۷ \text{ cm}$$

$$۴۵ \times ۱/۲ : \text{ورق} : I_x = \frac{۴۵ \times ۱/۲^3}{۱۲} = ۶/۴۸ \text{ cm}^4$$

$$I_y = \frac{۱/۲ \times ۴۵^3}{۱۲} = ۹۱۱۲/۵ \text{ cm}^4$$

$$A = ۴۵ \times ۱/۲ = ۵۴ \text{ cm}^2$$

$$\bar{y} = \frac{\sum \bar{y}A}{\sum A} = \frac{(۲ \times ۵۸/۸ \times ۱۵) + (۵۴ \times ۳۰/۶)}{۲ \times ۵۸/۸ + ۵۴} = ۱۹/۹ \text{ cm} \quad \text{از پایین}$$

$$I_x = \sum I_{x_i} + \sum A_i d_i^2 = ۲(۸۰۳۰) + ۶/۴۸ + ۲(۵۸/۸)(۴/۹)^2 + ۵۴(۳۰/۶ - ۱۹/۹)^2$$

$$= ۲۵۰۷۲/۵ \text{ cm}^4$$

$$I_y = \sum I_{y_i} + \sum A_i d_i^2 = ۲(۴۹۵) + ۹۱۱۲/۵ + ۲(۵۸/۸) \left(\frac{۲۵}{۲} + \frac{۲}{۷} \right)^2 = ۳۷۲۷۲/۸ \text{ cm}^4$$

$$r_x = \sqrt{\frac{I_x}{A}} = \sqrt{\frac{۲۵۰۷۲/۵}{۱۷۱/۶}} = ۱۲/۱ \text{ cm} \Rightarrow \lambda_x = \frac{KL}{r_x} = \frac{۶۰۰}{۱۲/۱} = ۵۰$$

$$r_y = \sqrt{\frac{I_y}{A}} = \sqrt{\frac{۳۷۲۷۲/۸}{۱۷۱/۶}} = ۱۴/۷ \text{ cm} \Rightarrow \lambda_y = \frac{KL}{r_y} = \frac{۶۰۰}{۱۴/۷} \approx ۴۱$$

۱۴-۱۷. نیروی محوری یک ستون دو سر مفصل به طول ۴ متر مساوی ۹۰۰ کیلو نیوتن می‌باشد. با استفاده از روابط AISC ستون فوق را بر اساس نیمرخ IPB طراحی کنید. تنش جاری شدن فولاد را مساوی ۲۵۰ نیوتن بر میلیمتر مربع فرض کنید.

ابتدا تنش مجاز را برابر $\sigma_{all} = ۱۲۰ \text{ N/mm}^2$ فرض می‌کنیم،

$$A = \frac{P}{\sigma_{all}} = \frac{۹۰۰ \times ۱۰^3}{۱۲۰} = ۷۵۰۰ \text{ mm}^2 = ۷۵ \text{ cm}^2$$

بنابراین از IPB ۲۰۰ با مشخصات زیر استفاده می‌کنیم،

$$IPB ۲۰۰ : r_x = ۸/۵۴ \text{ cm} , \quad r_y = ۵/۰۷ \text{ cm} , \quad A = ۷۸/۱ \text{ cm}^2$$

$$C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = \sqrt{\frac{2\pi^2 \times ۲ \times ۱۰^5}{۲۵۰}} = ۱۲۵/۷$$

$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{۴۰۰}{۵/۰۷} = ۷۸/۹ < C_c \Rightarrow F.S. = \frac{\sigma}{3} + 3 \left(\frac{L_e}{r} \right) / (\lambda C_c) - \left(\frac{L_e}{r} \right)^2 / (\lambda C_c^2)$$

$$F.S. = ۱/۸۷$$

$$\sigma_{all} = \frac{\sigma_y}{F.S.} = \frac{\sigma_y}{F.S.} \left[1 - \frac{1}{3} \left(\frac{L_e/r}{C_c} \right)^2 \right] \Rightarrow \sigma_{all} = ۱۰۷/۳۵$$

حال تنش را کنترل می‌کنیم،

$$\sigma_{محور} = \frac{P}{A} = \frac{900 \times 10^3}{78/1 \times 10^2} = 115/2 > \sigma_{all} = 107/35$$

بنابراین $IPB200$ کافی نیست، حال $IPB220$ را کنترل می‌کنیم،

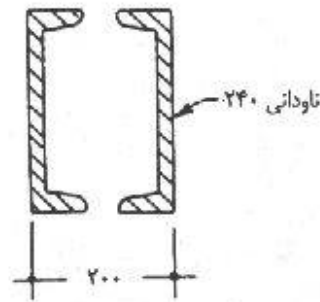
$$IPB220: r_x = 9/43 \text{ cm}, r_y = 5/59 \text{ cm}, A = 91 \text{ cm}^2$$

$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{400}{5/59} = 71/6 < C_c \xrightarrow{\text{رابطه (۱۰-۱۴)}} F.S = 1/86$$

$$\text{رابطه (۱۱-۱۴)} \Rightarrow \sigma_{all} = 112/6 \text{ N/mm}^2$$

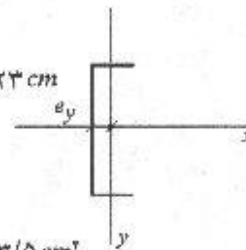
$$\sigma_{محور} = \frac{P}{A} = \frac{900 \times 10^3}{91 \times 10^1} = 98/9 \text{ N/mm}^2 < \sigma_{all}$$

پس $IPB 220$ مناسب است

مسئله ۱۴-۱۸

۱۴-۱۸. مطلوب است تعیین نیروی محوری فشاری مجاز ستون دو سر مفصلی به طول ۸ متر که مقطع آن مطابق شکل می‌باشد. از روابط $AISC$ استفاده کنید. تنش جاری شدن فولاد را مساوی 250 تیوتن بر میلیمتر مربع در نظر بگیرید.

$$240 \text{ ناودانی: } I_x = 3600 \text{ cm}^4, I_y = 248 \text{ cm}^4, A_x = 42/3 \text{ cm}^2, e_y = 2/23 \text{ cm}$$

$$r_x = \sqrt{\frac{I_x}{A}} = \sqrt{\frac{2I_x}{2A_x}} \Rightarrow r_x = 9/22 \text{ cm}$$

$$I_y = \sum I_{y_i} + \sum A_i d_i^2 = 2(248) + 2(42/3) \left(\frac{20}{2} - \frac{2}{23} \right)^2 = 5603/5 \text{ cm}^4$$

$$r_y = \sqrt{\frac{I_y}{A}} = \sqrt{\frac{5603/5}{2(42/3)}} = 8/14 \text{ cm}$$

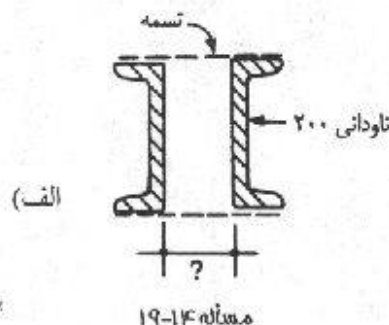
$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{800}{8/14} = 98/28 < C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = 125/7$$

$$\text{رابطه (۱۰-۱۴)} \Rightarrow F.S = 1/9 \quad \text{رابطه (۱۱-۱۴)} \quad \sigma_{all} = 91/35 \text{ N/mm}^2$$

$$\Rightarrow P_{مجاز} = \sigma_{all} A = 91/35 \times (42/3 \times 2 \times 10^2) = 772821 \text{ N} \approx 773 \text{ kN}$$

۱۴-۱۹. مطابق شکل، یک عضو فشاری از دو ناودانی ۲۰۰ تشکیل یافته است. (الف) مطلوب است محاسبه فاصله پشت به پشت ناودانها به طوری که لنگر ماند در حول هر دو محور مساوی باشد. (ب) اگر ستون دو سر مفصل به طول ۱۰ متر باشد، نیروی محوری مجاز ستون فوق را با استفاده از روابط AISC به دست آورید.

$$\text{۲۰۰ ناودانی: } \begin{cases} I_x = ۱۹۱۰ \text{ cm}^4 \\ I_y = ۱۴۸ \text{ cm}^4 \\ A = ۳۲/۲ \text{ cm}^2 \quad e_y = ۲/۰۱ \end{cases}$$

$$I_x = 2I_{x_1} = 2(۱۹۱۰) = ۳۸۲۰ \text{ cm}^4$$

$$I_y = 2I_{y_1} + 2A_1d^2 = 2(۱۴۸) + 2(۳۲/۲)(x + ۲/۰۱)^2$$

$$I_x = I_y \Rightarrow ۶۴/۴(x + ۲/۰۱)^2 = ۳۸۲۰ - 2(۱۴۸) \Rightarrow x = ۵/۳۹ \Rightarrow 2x = ۱۰/۸ \text{ cm}$$

(فاصله پشت به پشت ناودانها)

(ب)

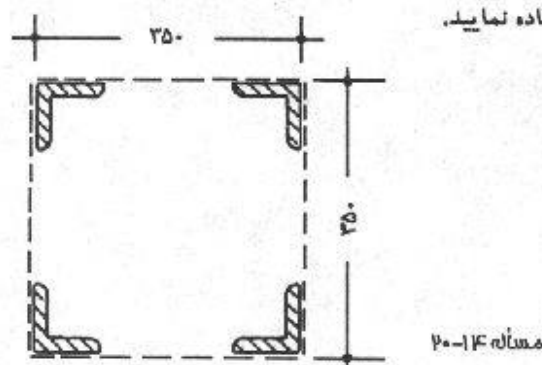
$$r_x = r_y = r_{x_1} = \sqrt{I_x/A} = \sqrt{I_y/A}$$

$$\frac{L_e}{r} = \frac{۱۰ \times ۱۰^3}{\sqrt{I_x/A}} = ۱۲۹/۸۷ > C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = ۱۲۵/۷$$

$$(۹-۱۴) \text{ رابطه } \Rightarrow \sigma_{all} = \frac{\pi^2 E}{1/92 \left(\frac{L_e}{r} \right)^2} = \frac{\pi^2 (2 \times 10^5)}{1/92 (129/87)^2} \approx ۶۱ \text{ N/mm}^2$$

$$P_{all} = \sigma_{all} A = [۶۱ \times (2 \times ۳۲/۲ \times ۱۰^2)] \times ۱۰^{-3} \approx ۳۹۳ \text{ kN} \quad \text{نیروی محوری مجاز}$$

۱۴-۲۰. مطابق شکل، بوم یک ماشین خاکبرداری از چهار بشی ۶۵×۶۵×۱۱ میلیمتر تشکیل یافته است. اگر طول این بوم ۱۶ متر باشد، چه نیرویی می تواند بر آن وارد شود؟ از رابطه اولر با ضریب اطمینان ۴ استفاده نمایید.

$$A_s = 13/2 \text{ cm}^2 \quad \text{نبشی } 11 \times 65$$

$$I_s = 48/8 \text{ cm}^4$$

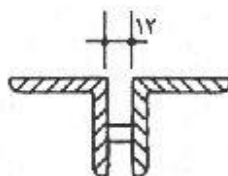
$$e = 2 \text{ cm}$$

$$I = 4(48/8) + 4(13/2) \left(\frac{35}{2} - 2 \right)^2 = 12880/4 \text{ cm}^4$$

$$P_{all} = \frac{P_{cr}}{F.S} = \frac{1}{4} \left[\frac{\pi^2 EI}{L_e^2} \right] = \frac{1}{4} \left[\frac{\pi^2 (2 \times 10^6) (12880/4 \times 10^4)}{(2 \times 16 \times 10^2)^2} \right] = 62072/5 \text{ N} \approx 62 \text{ kN}$$

(توجه شود که بوم همانند یک ستون یک سر آزاد، یک سر گیردار عمل می‌کند.)

۱۴-۲۱. مطابق شکل، عضو فشاری یک خرپا از دو نبشی $10 \times 100 \times 100$ میلیمتر تشکیل یافته است. اگر طول عضو مساوی $2/4$ متر باشد، بر طبق روابط AISC چه نیروی فشاری می‌تواند توسط این عضو حمل گردد. تنش جاری شدن فولاد را مساوی 250 نیوتن بر میلیمتر مربع فرض کنید.

مسئله ۱۴-۲۱

$$A_s = 19/2 \text{ cm}^2 \quad \text{نبشی } 10 \times 100$$

$$I_s = 177 \text{ cm}^4$$

$$e = 2/82 \text{ cm}$$

$$r_x = \sqrt{\frac{I_x}{A}} = \sqrt{\frac{2I_{x_s}}{2A_s}} = 3/04 \text{ cm}$$

$$I_y = 2(177) + 2(19/2) \left(\frac{1/2}{2} + 2/82 \right)^2 = 803$$

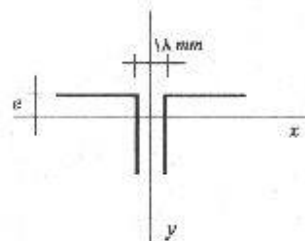
$$r_y = \sqrt{\frac{I_y}{A}} = \sqrt{\frac{803}{2(19/2)}} = 4/57 \text{ cm}$$

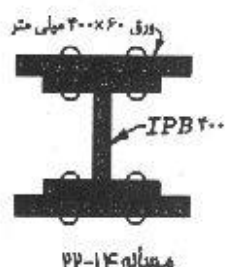
$$\frac{L_e}{r_x} = \frac{240}{3/04} = 78/95 < C_c = 125/7$$

$$(14-10) \Rightarrow F.S = 1/87$$

$$(14-11) \Rightarrow \sigma_{all} = 107/25 \text{ N/mm}^2$$

$$P_{all} = \sigma_{all} \cdot A = \left[107/25 (2 \times 19/2 \times 10^2) \right] \times 10^{-2} = 412 \text{ kN}$$

۱۴-۲۲. مقطع یک ستون دو سر مفصل به طول ۶ متر مطابق شکل می باشد. بر طبق روابط AISC بار محوری مجاز این ستون چقدر می باشد؟ تنش جاری شدن فولاد را مساوی ۲۹۰ نیوتن بر میلیمتر مربع می باشد.

$$IPB\ 400: \begin{cases} A = 198\ cm^2 \\ I_x = 57680\ cm^4 \\ I_y = 10820\ cm^4 \end{cases} \quad ; \quad PL\ 40 \times 6\ cm \begin{cases} A = 240\ cm^2 \\ I_x = 40 \times \frac{6^3}{12} = 720\ cm^4 \\ I_y = 6 \times \frac{40^3}{12} = 32000\ cm^4 \end{cases}$$

$$I_x = 57680 + 2(720) + 2(240)(20 + 3)^2 = 313040\ cm^4$$

$$r_x = \sqrt{\frac{I_x}{A}} = \sqrt{\frac{313040}{678}} = 21/49\ cm$$

$$I_y = 10820 + 2(32000) = 74820\ cm^4$$

$$r_y = \sqrt{\frac{I_y}{A}} = \sqrt{\frac{74820}{678}} = 10/50\ cm$$

$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{600}{10/50} = 57/14 < C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = 116/7$$

$$(10-14) \Rightarrow F.S = 1/84 \quad (11-14) \Rightarrow \sigma_{all} = 119/9\ N/mm^2$$

$$P_{all} = \sigma_{all} A = [119/9 \times (678 \times 10^{-2})] \times 10^{-3} = 8129\ kN$$

۱۴-۲۳. یک ستون آلومینیومی به طول ۴/۵ متر از نیمرخ IPB ۲۰۰ مفروض است. بار محوری مجاز آن را با استفاده از روابط ۱۴-۴۶ تا ۱۴-۴۸ به دست آورید.

با فرض آنکه ستون دو سر مفصل و آلیاژ از نوع T۶ - ۶۰۶۱ باشد،

$$IPB\ 200: \quad r_y = 5/07\ cm \quad و \quad A = 78/1\ cm^2$$

$$\frac{L_e}{r_y} = \frac{450}{5/07} = 88/8 > 66 \Rightarrow \sigma_{all} = \frac{351 \times 10^{-2}}{(88/8)^2} = 44/5\ N/mm^2$$

$$P_{all} = \sigma_{all} A = [44/5 \times 78/1 \times 10^{-2}] \times 10^{-3} = 347/5\ kN$$

۱۴-۲۴. یک ستون چوبی با مقطع مربع به ابعاد 100×100 میلیمتر مفروض می‌باشد. بار محوری مجاز این ستون را در دو حالت یکی وقتی که طول ستون مساوی ۳ متر و دیگری وقتی که طول ستون مساوی ۵ متر است، به دست آورید. ضریب ارتجاعی را مساوی 0.11×10^5 نیوتن بر میلیمتر مربع فرض کنید.

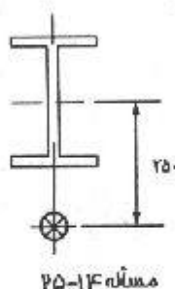
$$\frac{L}{d} = \frac{300}{100} = 3 < 50 \xrightarrow{(53-14)} \sigma_{all} = \frac{0.3E}{(L/d)^2} = \frac{0.3 \times 0.11 \times 10^5}{3^2} = 3/6 \text{ N/mm}^2$$

$$P_{all} = \sigma_{all} A = 3/6 \times 100 \times 100 = 36000 \text{ N} = 36 \text{ kN}$$

$$\frac{L}{d} = \frac{500}{100} = 50 \Rightarrow \sigma_{all} = \frac{0.3 \times 0.11 \times 10^5}{50^2} = 1/32 \text{ N/mm}^2$$

$$P_{all} = 1/32 \times 10000 = 13200 \text{ N} = 13/2 \text{ kN}$$

باید توجه نمود که در هر حالت، تنش مجاز نباید از تنش فشاری مجاز برای فشار موازی با الیاف چوب، تجاوز کند. البته چون تنش مجاز فشاری، ارائه نشده است در اینجا چنین کنترلی صورت نگرفته است.

۱۴-۲۵. مطابق شکل، یک ستون از نیمرخ $IPB 300$ و طول ۶ متر تحت بار خارج از مرکز ۸۰۰ کیلو نیوتن قرار دارد. با استفاده از روابط اثر متقابل، کنترل نمایید که آیا این ستون رضایت بخش است یا نه. ستون را در دو سر مفصل فرض کنید. F_b را مساوی ۱۴۰ نیوتن بر میلیمتر مربع فرض نمایید. تنش جاری شدن فولاد مساوی ۲۴۰ نیوتن بر میلیمتر مربع می‌باشد.

$$IPB 300 \quad \begin{cases} r_x = 13 \\ r_y = 7/58 \end{cases} \quad \begin{cases} A = 149 \text{ cm}^2 \\ S_x = 1680 \text{ cm}^3 \\ S_y = 571 \text{ cm}^3 \end{cases}$$

$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{600}{7/58} = 79/16 < C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = \sqrt{\frac{2\pi^2 (2 \times 10^5)}{240}} = 128$$

$$(10-14) \Rightarrow F.S = 1/87 \quad (11-14) \Rightarrow \sigma_{all} = 103/86 \text{ N/mm}^2$$

$$\frac{P}{A} + \frac{M}{S} = \frac{800 \times 10^3}{149 \times 10^2} + \frac{800 \times 10^3 \times 250}{1680 \times 10^3} = 1/37 > 1$$

ستون رضایت بخش نیست.

ستونها / ۱۸۳

مسئله ۱۴-۷۷

۱۴-۲۶. مطابق شکل، یک ستون دو سر مفصل از نیمرخ $IPB 300$ و طول ۶ متر تحت بار خارج از مرکز P قرار دارد. بار مجاز P را بر اساس روابط اثر متقابل تعیین نمایید. تنش جاری شدن فولاد را مساوی ۲۵۰ و F_b را مساوی ۱۸۵ نیوتن بر میلیمتر مربع فرض کنید.

$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{600}{\sqrt{53}} = 79/16$$

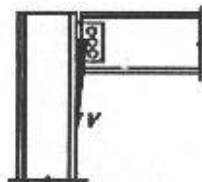
مشخصات $IPB 300$ مانند مسأله قبل می باشد

$$C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = \sqrt{\frac{2\pi^2 (2 \times 10^5)}{250}} = 125/7$$

$$(10-14) \Rightarrow \frac{L_e}{r} < C_c \Rightarrow F.S = 1/87 \quad (11-14) \Rightarrow \sigma_{all} = 107/1 \text{ N/mm}^2$$

$$\frac{\frac{P}{A}}{\sigma_{all}} + \frac{\frac{M}{S_y}}{F_b} \leq 1 \Rightarrow \frac{\frac{P}{149 \times 10^2}}{107/1} + \frac{\frac{P(2 \times 25/4)}{571 \times 10^2}}{185} \leq 1$$

$$P \left(\frac{1}{1595790} + \frac{50/8}{105635000} \right) \leq 1 \Rightarrow P_{\text{بزرگ}} \leq 903 \text{ kN}$$

مسئله ۱۴-۷۷

۱۴-۲۷. اتصال ساده یک تیر به ستون در شکل نشان داده شده است.

ستون از $IPB 240$ به طول ۴۳۰ سانتی متر می باشد. مقدار نیروی مجاز V را بر اساس روابط اثر متقابل به دست آورید. نیروی V مماس بر سطح بیرونی بال و در روی محور Y نیمرخ قرار دارد. ستون را دو سر مفصل در نظر بگیرید. تنش جاری شدن مساوی ۲۵۰ و F_b مساوی ۱۵۰ نیوتن بر میلیمتر مربع می باشد.

$$IPB 240 \quad \begin{cases} A = 106 \text{ cm}^2 \\ r_x = 10/3 \text{ cm} \\ r_y = 6/08 \text{ cm} \end{cases} \quad S_x = 938 \text{ cm}^3$$

$$\frac{L_e}{r_{min}} = \frac{430}{6/08} = 70/72 < C_c = \sqrt{\frac{2\pi^2 E}{\sigma_y}} = 125/7$$

$$(10-14) \Rightarrow F.S = 1/86 \quad (11-14) \Rightarrow \sigma_{all} = 113/4 \text{ N/mm}^2$$

$$\frac{\frac{V}{A}}{\sigma_{all}} + \frac{\frac{M}{S_x}}{F_b} \leq 1 \Rightarrow \frac{\frac{V}{106 \times 10^2}}{113/4} + \frac{\frac{V \times 120}{938 \times 10^2}}{150} \leq 1 \Rightarrow V_{\text{بزرگ}} \leq 593/5 \text{ kN}$$